

Таблица на съответствието на българското законодателство с изискванията на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, на проведена на 5 ноември 2018 г.

Съкращения:

АПК – Административнопроцесуален кодекс

ВЗ – Валутен закон

ГПК – Граждански процесуален кодекс

ДОПК – Данъчно-осигурителен процесуален кодекс

ДР – Допълнителни разпоредби

ЗАНН – Закон за административните нарушения и наказания

ЗБНБ – Закон за Българската народна банка

ЗДАНС – Закон за държавна агенция „Национална сигурност“

ЗДСл – Закон за държавния служител

ЗИД – Закон за изменение и допълнение

ЗКИ – Закон за кредитните институции

ЗМФТ – Закон за мерките срещу финансирането на тероризма

ЗКФН – Закон за Комисията за финансов надзор

ЗМИП – Закон за мерките срещу изпирането на пари

ЗПУПС – Закон за платежните услуги и платежните системи

ЗПФИ – Закон за пазарите на финансови инструменти

ЗРБ – Закон за Регистър БУЛСТАТ

ЗТРРЮЛНЦ – Закон за Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел

ЗХ – Закон за хазарта

КТ – Кодекс на труда

НК – Наказателен кодекс

НПК – Наказателно-процесуален кодекс

ППЗДАНС – Правилник за прилагане на ЗДАНС

ППЗМИП – Правилник за прилагане на ЗМИП

ПУДМВР – Правилник за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи

Разпоредба от Директива (ЕС) 2018/843 на ЕП и на Съвета	Съответстваща разпоредба от българското законодателство	Степен на съответствието
<p>Член 1</p> <p>В член 2, параграф 1 точка 3 се изменя, както следва:</p> <p>а) буква а) се заменя със следното: „а) одитори, външни счетоводители и данъчни консултанти и всяко друго лице, което се задължава да предоставя, пряко или чрез други лица, с които това друго лице е свързано, материална помощ, съдействие или съвети по данъчни въпроси като основна стопанска или професионална дейност;“</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 4. Мерките по чл. 3, т. 1 – 6 са задължителни за:</p> <p>12. регистрираните одитори;</p> <p>13. лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане;</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 1. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Точки 13 и 18 се изменят така: „13. лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане, както и лицата, които като основна стопанска или професионална дейност предоставят, пряко или непряко чрез свързани с тях лица, съдействие под каквато и да е форма или съвети по данъчни въпроси;“</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
<p>б) буква г) се заменя със следното: „г) брокери на недвижими имоти, включително когато действат като посредници при отдаване под наем на</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 4. Мерките по чл. 3, т. 1 – 6 са задължителни за:</p> <p>1. Точки 13 и 18 се изменят така:</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>недвижими имоти, но само по отношение на сделки, при които месечният наем възлиза на 10 000 EUR или повече;“</p>	<p>.....</p> <p>18. лицата, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти;</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 1. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>„18. лицата, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти, включително по отношение на сделки за отдаване под наем на недвижими имоти, при които месечният наем възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;”</p>	
<p>в) добавят се следните букви: „ж) доставчици, ангажирани в услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие;</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 1. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>2. Създават се т. 18а, т. 21а и т. 21б:</p> <p>.....</p> <p>„21а. лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие;”</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>в) добавят се следните букви: „3) доставчици на портфейли, които предлагат попечителски услуги;</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 1. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения: 2. Създават се т. 18а, т. 18б, т. 21а и т. 21б: ..... „21б. доставчици на портфейли, които предлагат попечителски услуги;”</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
<p>в) добавят се следните букви: „и) лица, които търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на поредицата от свързани сделки възлиза на 10 000 EUR или повече; “</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 1. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения: 2. Създават се т. 18а, т. 18б, т. 21а и т. 21б: „18а. лица, които търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;”</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>в) добавят се следните букви: „ й) лица, които съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в безмитни зони и когато стойността на сделката или на поредицата от свързани сделки възлиза на 10 000 EUR или повече;“</p>	<p>2. Създават се т. 18а, т. 18б, т. 21а и т. 21б: „18б. лица, които съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в свободни зони и когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;”</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
<p>2) Член 3 се изменя, както следва: а) точка 4 се изменя, както следва: і) буква а) се заменя със следното: „а) терористични престъпления, престъпления, свързани с терористична група, и престъпления, свързани с терористични дейности, предвидени в дялове II и III от Директива (ЕС) 2017/541 (*);“</p>	<p>НК</p> <p>Чл. 115. Който умишлено умъртви друго, се наказва за убийство с лишаване от свобода от десет до двадесет години.</p> <p>Чл. 128. (1) Който причини другиму тежка телесна повреда, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години.</p> <p>(2) Телесната повреда е тежка, ако е причинено: продължително</p>	<p>Директива 2017/541 е в процес на транспониране.</p>

	<p>разстройство на съзнанието; постоянна слепота с едното или с двете очи; постоянна глухота; загуба на речта; детеродна неспособност; обезобразяване, което причинява завинаги разстройство на речта или на сетивен орган; загуба на единия бъбрек, слезката или на крило на белия дроб; загуба или осакатяване на крак или ръка; постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота.</p> <p>Чл. 142. (Нов - ДВ, бр. 50 от 1995 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 92 от 2002 г., изм., бр. 27 от 2009 г., бр. 26 от 2010 г.) Който отвлече друго, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2010 г.) Наказанието е лишаване от свобода от седем до петнадесет години, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. деецът е бил въоръжен; 2. деянието е извършено от две или повече лица; 3. (изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г.)	
--	---	--

	<p>отвлеченото лице е бременна жена или не е навършило 18 години;</p> <p>4. отвлеченото лице се ползва с международна защита;</p> <p>5. деянието е извършено по отношение на две или повече лица;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) деянието е извършено от лице, което се занимава с охранителна дейност, от служител в организация, която извършва охранителна или застрахователна дейност, от лице, което действа по поръчка на такава организация или се представя, че действа по такава поръчка, от лице от състава на Министерството на вътрешните работи или лице, което се представя за такова;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., доп., бр. 92 от 2002 г.) отвлечането е с користна цел или с цел лицето да бъде изведено извън границите на страната;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 92 от 2002 г.) деянието е извършено от лице, което действа по</p>	
--	---	--

	<p>поръчение или в изпълнение на решение на организация или група по чл. 321а или организирана престъпна група.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2010 г.) Наказанието е лишаване от свобода от десет до двадесет години или доживотен затвор, както и конфискация на част или цялото имущество на виновния, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. деянието е извършено повторно или представлява опасен рецидив; 2. от деянието са настъпили значителни вредни последици; 3. към отвлеченото лице е проявена особена жестокост; 4. деянието е извършено по особено мъчителен или опасен за здравето на отвлечения начин; 5. освобождаването на отвлечения е поставено в зависимост от изпълнение на определено условие от страна на трето лице.	
--	--	--

	<p>(4) (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2010 г.).</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2010 г.) За приготвяне, подбуждане или сдружаване с цел извършване на престъпление по този член наказанието е лишаване от свобода от една до шест години.</p> <p>(6) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2010 г.) В случаите по ал. 1 - 5 деецът се наказва при условията на чл. 55, ако доброволно се предаде на органите на властта, разкрие всичко, което му е известно за извършените престъпления, и по този начин съществено улесни разкриването и доказването на престъпленията.</p> <p>Чл. 143а. (Нов - ДВ, бр. 41 от 1985 г.) (1) Който задържи някого като заложник, чието освобождаване поставя в зависимост от изпълнението на определено условие от страна на държавата, на държавна или обществена организация или на трето лице, се наказва с лишаване от свобода от една до осем години.</p> <p>(2) Когато в случаите по предходната алинея деецът заплашва,</p>	
--	---	--

че ако поставеното от него условие не бъде изпълнено, ще причини смърт или тежка или средна телесна повреда на задържания, наказанието е лишаване от свобода от две до десет години.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) Ако деянието по предходните алинеи е извършено от лице по чл. 142, ал. 2, точки 6 и 8, наказанието е:

1. по ал. 1 - лишаване от свобода от две до десет години;

2. по ал. 2 - лишаване от свобода от пет до дванадесет години.

Чл. 216. (1) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г.) Който унищожи или повреди противозаконно чужда движима или недвижима вещ, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 1997 г., предишна ал. 3, бр. 92 от 2002 г., изм. и доп., бр. 26 от 2004 г.) Ако са причинени значителни вреди или са настъпили други тежки последици

или ако деянието е извършено от лице по чл. 142, ал. 2, точки 6 и 8, или ако деянието е свързано с унищожаване или повреждане на елементи от далекосъобщителната мрежа, наказанието е лишаване от свобода до десет години, като съдът може да постанови и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.

Чл. 341б. (Нов - ДВ, бр. 95 от 1975 г.) (1) Който незаконно завладее въздухоплавателно средство, намиращо се на земята или в полет, или установи контрол върху такова средство, се наказва с лишаване от свобода до десет години.

(2) Ако деянието по предходната алинея е извършено със сила или заплашване, наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години.

(3) Ако от деянието по предходните алинеи е последвала:

а) значителна повреда на въздухоплавателното средство;

б) средна или тежка телесна

	<p>повреда на едно или повече лица независимо от това, дали са настъпили последиците по предходната буква;</p> <p>в) смърт на едно или повече лица независимо от това, дали са настъпили последиците по букви "а" и "б",</p> <p>(изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) наказанието е: по букви "а" и "б" - лишаване от свобода от пет до петнадесет години, а по буква "в" - лишаване от свобода от десет до двадесет години или доживотен затвор без замяна, като съдът може да постанови и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 - 10.</p> <p>Чл. 337. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 1985 г.) (1) (Предишен текст на чл. 337, изм. - ДВ, бр. 50 от 1995 г., изм. и доп., бр. 92 от 2002 г., изм., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г., доп., бр. 47 от 2016 г.) Който произвежда, преработва, видоизменя, ремонтира, разработва, съхранява, търгува, транспортира, внася или изнася взривни вещества,</p>	
--	--	--

	<p>огнестрелни, неогнестрелни, химически, биологични или ядрени оръжия, боеприпаси и пиротехнически изделия или унищожава касетъчни боеприпаси, противопехотни мини и други изделия по смисъла на Закона за изпълнение на Конвенцията по касетъчните боеприпаси и Конвенцията за забраната на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване, без да има право за това по закон или без разрешение, издадено от надлежния орган на властта, когато такова се изисква, или извърши това не съгласно даденото му разрешение, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 50 от 1995 г.) Наказанието е лишаване от свобода от две до осем години, ако деянието е извършено:</p> <p>1. от длъжностно лице, което се е възползвало от служебното си положение;</p>	
--	---	--

	<p>2. повторно, в немаловажни случаи.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 50 от 1995 г.) Когато предметът на престъплението е в големи размери, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 50 от 1995 г.) Когато предметът на престъплението е в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) За приготвяне към престъпление по ал. 1 - 4 наказанието е лишаване от свобода до две години.</p> <p>Чл. 339. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 41 от 1985 г., бр. 50 от 1995 г., доп., бр. 62 от 1997 г., бр. 92 от 2002 г., изм., бр. 26 от 2010 г., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) (1) Който придобие по какъвто и да е начин, държи или предаде другиму взривни вещества, огнестрелни, химически, биологични или ядрени оръжия, боеприпаси за огнестрелни</p>	
--	--	--

	<p>оръжия или пиротехнически изделия, без да има за това надлежно разрешение, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години.</p> <p>(2) Ако се касае до взривни вещества, огнестрелни, химически, биологични или ядрени оръжия, боеприпаси за огнестрелни оръжия или пиротехнически изделия в голямо количество, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години.</p> <p>(3) Който отчужди или предаде взривни вещества, огнестрелно, химическо, биологично или ядрено оръжие или пиротехнически изделия на лице, което няма разрешение за придобиването им, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години.</p> <p>(4) Наказанието по ал. 3 се налага и на онзи, който отчужди или предаде другиму боеприпаси за огнестрелно оръжие, без последният да има разрешение за носене на съответното огнестрелно оръжие.</p> <p>(5) Наказанието по ал. 1 се</p>	
--	--	--

	<p>налага и на лице, което без съответно разрешение прибере намерени взривни вещества, огнестрелно, химическо, биологично или ядрено оръжие, боеприпаси за огнестрелно оръжие или пиротехнически изделия.</p> <p>(6) (Нова – ДВ, бр. 47 от 2016 г.) Когато предмет на престъплението са касетъчни боеприпаси, противопехотни мини и други изделия по смисъла на Закона за изпълнение на Конвенцията по касетъчните боеприпаси и Конвенцията за забраната на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване, наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. в случаите по ал. 1 – лишаване от свобода от три до десет години; 2. в случаите по ал. 2 – лишаване от свобода от пет до дванадесет години; 3. в случаите по ал. 3, 4 и 5 – лишаване от свобода от три до десет	
--	---	--

	<p>години.</p> <p>Чл. 356к. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Който без надлежно разрешение произвежда, обработка, обезврежда, придобие, държи, превозва или пренася ядрен материал, източници на йонизиращи лъчения или компоненти за тях, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години.</p> <p>(2) Ако в случаите по ал. 1 е последвала:</p> <p>1. (нова - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) опасност от причиняване на вреда на околната среда, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години;</p> <p>2. (нова - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) вреда за околната среда, наказанието е лишаване от свобода от пет до десет години;</p> <p>3. (предишна т. 1 - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) опасност за живота или здравето на</p>	
--	--	--

друго, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години;

4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) средна или тежка телесна повреда на едно или повече лица, когато деецът не е искал и не е допускал това, наказанието е лишаване от свобода от пет до десет години;

5. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) смърт на едно или повече лица, когато деецът не е искал и не е допускал това, наказанието е лишаване от свобода от осем до петнадесет години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева.

(3) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Когато деянието по ал. 1 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до три години.

Чл. 330. (1) Който запали сграда, инвентар, стоки, земеделски или други произведения, гора, машини, рудник или друго имущество със значителна стойност,

се наказва за палеж с лишаване от свобода от една до осем години.

(2) Наказанието е лишаване от свобода от три до десет години:

1. ако пожарът е представлявал опасност за живота на някого;

2. ако е имало опасност той да се разпростре и върху други имоти, като посочените по-горе;

3. ако запаленото имущество има историческа, научна или художествена стойност или ако в запаленото помещение се пазят предмети, които имат историческа, научна или художествена стойност;

4. (нова - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) ако палежът е извършен от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организация или група по чл. 321а или организирана престъпна група;

5. (нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) ако запалената гора или друго имущество със значителна стойност се намира в защитена територия.

(3) Ако в случаите по предходната алинея са последвали значителни вреди, наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години, а ако е последвала смърт за някого, когато деецът не е искал и не е допускал това, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години.

Чл. 333. Когато обектите по чл. 330 са повредени или унищожени чрез взрив, налагат се съответно предвидените в този член наказания.

Чл. 334. (1) Който причини наводнение и с това изложи на опасност живота или имота на друго, се наказва с лишаване от свобода от три до дванадесет години.

(2) Ако в този случай са последвали значителни вреди, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години, а ако е последвала смърт за някого, когато деецът не е искал и не е допускал това, наказанието е лишаване от свобода от десет до петнадесет години.

Чл. 352. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 1975 г., бр. 86 от 1991 г., бр. 85 от 1997 г., бр. 26 от 2004 г., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Който замърсява или допуска да се замърсят почвата, въздухът, водни течения, басейни, подземни води, териториалните или вътрешните морски води или морски води в зони, определени с международно съглашение, в което участва Република България, и с това ги направи опасни за хора или животни и растения или негодни за използването им за културно-битови, здравни, земеделски и други стопански цели, се наказва с лишаване от свобода от една до пет години и с глоба от пет хиляди до тридесет хиляди лева.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Същото наказание се налага и на длъжностно лице, което е допуснало при проектиране, строителство или експлоатация на отводнителни или напоителни системи да не се вземат необходимите мерки, за да се предотврати опасно замърсяване на

вододайните зони за питейно водоснабдяване или покачването нивото на подземните води в населените и курортните места.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Когато с деянията по ал. 1 или 2 са причинени:

1. смърт или тежка телесна повреда на едно или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева;

2. немаловажни вреди на околната среда, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева.

(4) (Нова - ДВ, бр. 95 от 1975 г., изм., бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Ако деянието по ал. 1 или 2 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до три години и

глоба от две хиляди до двадесет хиляди лева.

Чл. 353е. (Нов - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) (1) Който в нарушение на установения ред произвежда, употребява, разпространява, внася или изнася през границата на страната вещества, които нарушават озоновия слой, се наказва с лишаване от свобода до четири години и с глоба от хиляда до пет хиляди лева.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация.

Чл. 194. (1) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г.) Който отнеме чужда движима вещ от владението на друго без негово съгласие с намерение противозаконно да я присвои, се наказва за кражба с лишаване от свобода до осем години.

(2) Кражба има и тогава, когато част от вещта принадлежи на виновния.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.) В маловажни случаи наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

Чл. 195. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., изм. и доп., бр. 10 от 1993 г.) За кражба наказанието е лишаване от свобода от една до десет години:

1. ако е извършена във време на пожар, наводнение, корабокрушение, катастрофа, война или друго обществено бедствие;

2. ако откраднатата вещ не е под постоянен надзор;

3. ако е извършена чрез разрушаване, повреждане или подкопаване на прегради, здраво направени за защита на лица или имот;

4. ако за извършването на кражбата е използвано моторно превозно средство, техническо средство или специален начин;

	<p>5. ако е извършена от две или повече лица, сговорили се предварително за нейното осъществяване, когато не представлява маловажен случай;</p> <p>6. ако кражбата е извършена от длъжностно лице, което се е възползувало от служебното си положение, и</p> <p>7. в немаловажни случаи, ако е извършена повторно;</p> <p>8. ако кражбата е извършена от гроб на покойник;</p> <p>9. (нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) ако кражбата е извършена от лице по чл. 142, ал. 2, точки 6 и 8;</p> <p>10. (нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) ако предмет на кражбата са взривни вещества, пиротехнически изделия, оръжия или боеприпаси за огнестрелни оръжия.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 92 от 2002 г., в сила от 1.01.2005 г. по отношение на</p>	
--	---	--

наказанието пробация - изм., бр. 26 от 2004 г., в сила от 1.01.2004 г., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.) За кражба в големи размери наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години, като съдът може да постанови конфискация до една втора от имуществото на виновния.

(3) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 102 от 2006 г., бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г., изм., бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.11.2015 г.) Наказанието по ал. 2 се налага и за кражба на взривни вещества, огнестрелни оръжия или боеприпаси за огнестрелни оръжия от структурните звена на Министерството на вътрешните работи, от Министерството на отбраната, от Българската армия и от структурите на подчинение на министъра на отбраната, от Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", от Държавна агенция "Национална сигурност", от Главна дирекция

"Охрана" и Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" при Министерството на правосъдието, от Държавна агенция "Разузнаване" и Националната служба за охрана.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., предишна ал. 3, бр. 26 от 2004 г., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.) В маловажни случаи по точки 2 и 6 на ал. 1 наказанието е лишаване от свобода до една година или пробация, или глоба от сто до триста лева.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.) За приготвяне към кражба по ал. 1, точки 3 и 4 наказанието е лишаване от свобода до три години или пробация.

Чл. 213а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) (1) Който с цел да принуди другото да се разпореде с вещ или със свое право или да поеме имуществено задължение го заплаши с насилие, разгласяване на позорящи обстоятелства, увреждане на

	<p>имущество или друго противозаконно действие с тежки последици за него или негови близни, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от хиляда до три хиляди лева.</p> <p>(2) Наказанието е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева, когато деянието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. придружено със заплаха за убийство или тежка телесна повреда; 2. придружено с причиняване на лека телесна повреда; 3. придружено с отнемане, унищожаване или повреждане на имущество; 4. извършено от две или повече лица; 5. извършено от лице по чл. 142, ал. 2, точки 6 и 8; 6. извършено от въоръжено лице; 7. извършено повторно в	
--	--	--

	<p>немаловажни случаи.</p> <p>(3) Наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, като съдът може да постанови конфискация до 1/2 от имуществото на деца, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. е причинена средна или тежка телесна повреда, ако за извършеното престъпление не се предвижда налагане на по-тежко наказание; 2. са причинени значителни имуществени вреди; 3. деянието е извършено от организация или група или по поръчение на лице, организация или група; 4. деянието е придружено с взрив или палеж; 5. деянието е извършено от или с участието на длъжностно лице; 6. деянието е извършено спрямо длъжностно лице във връзка със службата му;	
--	--	--

7. деянието представлява опасен рецидив.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) Наказанието е лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години или доживотен затвор, или доживотен затвор без замяна, като съдът може да постанови конфискация на част или на цялото имущество на деца, когато деянието е:

1. придружено с тежка или средна телесна повреда, от която е последвала смърт;

2. придружено с убийство или с опит за убийство.

Чл. 214. (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г., изм. и доп., бр. 50 от 1995 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) Който с цел да набави за себе си или за друго имотна облага принуди някого чрез сила или заплашване да извърши, да пропусне или да претърпи нещо противно на волята му и с това причини нему или другиму имотна вреда, се наказва за изнудване с лишаване от свобода от

една до шест години и глоба от хиляда до три хиляди лева, като съдът може да наложи конфискация до 1/2 от имуществото на дееца.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г.)
За изнудване при условията на чл. 213а, ал. 2, 3 и 4 наказанието е:

1. по ал. 2 - лишаване от свобода от две до десет години и глоба от четири хиляди до шест хиляди лева, като съдът може да постанови конфискация до 1/2 от имуществото на дееца;

2. по ал. 3 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години, глоба от пет хиляди до десет хиляди лева и конфискация до 1/2 от имуществото на дееца;

3. (изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.)
по ал. 4 - лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна и конфискация на не по-малко от 1/2 от имуществото на дееца.

(3) За изнудване наказанието е

от пет до петнадесет години лишаване от свобода и глоба до петстотин лева, като съдът може да постанови конфискация до една втора част от имуществото на виновния, ако:

1. е придружено с тежка или със средна телесна повреда;

2. деянието представлява опасен рецидив.

Чл. 18. (1) Опитът е започнатото изпълнение на умишлено престъпление, при което изпълнителното деяние не е довършено или макар и да е довършено, не са настъпили предвидените в закона и искани от деца общественоопасни последици на това престъпление.

(2) При опит деецът се наказва с наказанието, предвидено за довършеното престъпление, като се взема предвид степента на осъществяване на намерението и причините, поради които престъплението е останало

	<p>недовършено.</p> <p>(3) При опит деецът не се наказва, когато по собствена подбуда:</p> <p>а) се е отказал да довърши изпълнението на престъплението или</p> <p>б) е предотвратил настъпването на престъпните последици.</p>	
<p>2) Член 3 се изменя, както следва:</p> <p>а) точка 4 се изменя, както следва:</p> <p>ii) буква в) се заменя със следното:</p> <p>„в) дейностите на престъпни организации по смисъла на определението в член 1, параграф 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета (*);“;</p>	<p>НК</p> <p>Чл. 321. (1) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Който образува или ръководи организирана престъпна група, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Който участва в такава група, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 21 от 2000 г., бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 27 от 2009 г., изм. и доп., бр. 26 от 2010 г.) Когато групата е въоръжена или създадена с користна цел или с цел да върши престъпления по чл. 142, чл. 142а, чл. 143а, чл. 243, 244, 253, 280, 337, чл. 339, ал. 1 - 4, чл. 354а, ал. 1 и 2 и чл. 354б, ал. 1 - 4</p>	<p>Директива 2017/541 е в процес на транспониране.</p>

или в нея участва длъжностно лице, наказанието е:

1. по ал. 1 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години;

2. по ал. 2 - лишаване от свобода от три до десет години.

(4) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г.)
Не се наказва участник в групата, ако доброволно се предаде на органите на властта и разкрие всичко, което му е известно за групата, преди да е извършено от него или от нея престъпление.

(5) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г.)
Участник в групата, който доброволно се предаде на органите на властта, разкрие всичко, което му е известно за групата и по този начин съществено улесни разкриването и доказването на извършени от нея престъпления, се наказва при условията на чл. 55.

(6) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2002 г.)
Който се сговори с едно или повече лица да върши в страната или чужбина престъпления, за които е

предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години и чрез които се цели да се набави имотна облага или да се упражни противозаконно влияние върху дейността на орган на властта или местното самоуправление, се наказва с лишаване от свобода до шест години.

Чл. 321а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) (1) Който участва в ръководството на организация или група, която чрез използване сила или внушаване на страх сключва сделки или извлича облаги, се наказва с лишаване от свобода от три до осем години.

(2) Който участва в такава организация или група, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

(3) Придобитото от организацията, от групата или от участниците в тях имущество от тази дейност се отнема в полза на държавата, ако лицата, от които е придобито, или техните наследници са неизвестни.

	(4) В случаите по предходните алинеи се прилага разпоредбата на чл. 321, ал. 4 и 5.	
<p>2) Член 3 се изменя, както следва: б) в точка 6 буква б) се заменя със следното: „б) по отношение на доверителна собственост — всички лица по-долу:</p> <p>i) учредителят/учредителите; ii) доверителният собственик/доверителните собственици; iii) пазителят/пазителите, ако има такъв/такива; iv) бенефициерите или когато физическите лица, които са се ползват от правната форма или правното образувание, все още не са определени — категорията лица, в чийто основен</p>	<p>ЗМИП § 2. 1. По отношение на доверителната собственост, включително тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, действителният собственик е:</p> <p>а) учредителят; б) доверителният собственик; в) пазителят, ако има такъв; г) бенефициерът или класът бенефициери, или д) лицето, в чийто главен интерес е създадена или се управлява доверителната собственост, когато физическото лице, което се облагодетелства от нея, предстои да бъде определено;</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>интерес правната форма или правното образувание е създадена(о) или се управлява;</p> <p>v) всяко друго физическо лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства;“</p>	<p>е) всяко друго физическо лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства.</p>	
<p>2) Член 3 се изменя, както следва:</p> <p>в) точка 16 се заменя със следното: „16. „електронни пари“ означава електронни пари по смисъла на определението в член 2, точка 2 от Директива 2009/110/ЕО, но с изключение на паричната стойност, посочена в член 1, параграфи 4 и 5 от посочената директива;“</p>	<p>ДР на ЗМИП</p> <p>§ 1. По смисъла на този закон:</p> <p>8. „Електронни пари“ са електронни пари по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Закона за платежните услуги и платежните системи.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>ДР на ЗМИП</p> <p>§ 1. По смисъла на този закон:</p> <p>8. „Електронни пари“ са електронни пари по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Закона за платежните услуги и платежните системи, с изключение на паричната стойност, посочена в чл. 34, ал. 5, т. 1 и 2 от същия закон.¹</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

¹ Предложените с проекта на ЗИД на ЗМИП изменения в сега действащи текстове са изписани с удебелен шрифт.

<p>2) Член 3 се изменя, както следва: г) добавят се следните точки: „18) „виртуални валути“ означава цифрово представяне на стойност, която не се емитира или гарантира от централна банка или публичен орган, не е непременно свързана със законово установена валута и няма правния статут на валута или на пари, но се приема от физически или юридически лица като средство за обмяна и може да се прехвърля, съхранява и търгува по електронен път;“</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>ДР на ЗМИП</p> <p>§ 1. По смисъла на този закон:</p> <p>23. „Виртуални валути“ са цифрово представяне на стойност, която не се емитира или гарантира от централна банка или публичен орган, не е непременно свързана със законово установена валута и няма правния статут на валута или на пари, но се приема от физически или юридически лица като средство за обмяна и може да се прехвърля, съхранява и търгува по електронен път.</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
<p>2) Член 3 се изменя, както следва: г) добавят се следните точки: „19) „доставчик на портфейл, който предлага попечителски услуги“ означава образувание, което предоставя услуги за опазване на частни криптографски ключове от името на своите клиенти за притежаването, съхраняването и прехвърлянето на виртуални валути.“</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>ДР на ЗМИП</p> <p>§ 1. По смисъла на този закон:</p> <p>24. „Доставчик на портфейл, който предлага попечителски услуги“ е физическо или юридическо лице или друго правно образувание, което предоставя услуги за опазване на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	частни криптографски ключове от името на своите клиенти за притежаването, съхраняването и прехвърлянето на виртуални валути.	
3) Член 6 се изменя, както следва: а) в параграф 2 букви б) и в) се заменят със следното: „б) рисковете, свързани с всеки съответен сектор, включително, когато има такива, приблизителни оценки на паричните обеми във връзка с изпирането на пари, предоставени от Евростат за всеки от съответните сектори; “		Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.
3) Член 6 се изменя, както следва: а) в параграф 2 букви б) и в) се заменят със следното: „ в) най-широко разпространените средства, използвани от престъпниците за изпиране на незаконни приходи, включително, когато са известни, средствата, използвани по-специално при сделки между държавите членки и трети държави, независимо дали последните са определени за високорискови трети държави съгласно член 9, параграф 2.“;		Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.
3) Член 6 се изменя, както следва: б) параграф 3 се заменя със следното: „3. Комисията предоставя посочения в параграф 1 доклад на разположение на държавите членки и на задължените субекти с цел да ги подпомогне при		Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.

<p>установяването, разбирането, управлението и ограничаването на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, както и да даде възможност на други заинтересовани страни, включително националните законодателни органи, Европейския парламент, Европейските надзорни органи (ЕНО) и представители от ЗФР да придобият по-добро разбиране за тези рискове. Най-късно шест месеца, след като са били предоставени на разположение на държавите членки, докладите се оповестяват публично, с изключение на елементите на докладите, в които се съдържа класифицирана информация.“</p>		
<p>4) Член 7 се изменя, както следва: а) в параграф 4 се добавят следните букви: „е) докладва за институционалната структура и основните процедури на уредбата ѝ за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително, наред с другото, за ЗФР, данъчните органи и прокуратурата, както и за заделените човешки и финансови ресурси, доколкото тази информация е налична;</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 97. (1) Резултатите от националната оценка на риска служат за:</p> <p>1. подобряване на нормативната уредба за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително чрез определяне на всички области, в които лицата по чл. 4 трябва да прилагат по-строги мерки, и когато е целесъобразно – посочване на мерките, които да се предприемат;</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>2. установяване на сектори или области с по-ниска или по-висока степен на риск от изпиране на пари и финансиране на тероризма;</p> <p>3. разпределяне и насочване по приоритетни области на средствата и ресурсите за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>4. гарантиране изготвянето на подходящи правила за всеки сектор или област в съответствие с риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма;</p> <p>5. осигуряване на своевременен достъп на лицата по чл. 4 до необходимата информация, за да се улесни извършването на собствените им оценки на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма.</p> <p>(2) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на лицата по чл. 4 в обем, форма и по начин, определени от междуправителствената работна група по чл. 96, ал. 1.</p> <p>(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ представя на председателя на агенцията доклад</p>	
--	--	--

за резултатите от националната оценка на риска.

(4) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на Европейската комисия, на Европейските надзорни органи и на другите държави членки по реда на чл. 90.

(5) Условието и редът за прилагане на мерките по ал. 1, т. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.

Проект на ЗИД на ЗМИП

§ 22. Член 97 се допълва така:

1. В ал. 1 се създават т. 6 и т. 7:

„6. подготовка на доклад относно институционалната структура и основните процедури на националната система за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително по отношение на дирекция “Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност”, Националната агенция за приходите и прокуратурата, относно наличните човешки и финансови ресурси, доколкото тази информация е налична.

	<p>7. подготовка на доклад относно националните усилия и човешките и финансови ресурси, ангажирани в превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.”</p>	
<p>4) Член 7 се изменя, както следва: а) в параграф 4 се добавят следните букви: ж) докладва за националните усилия и ресурси (работна сила и бюджет), заделени за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. “</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 97. (1) Резултатите от националната оценка на риска служат за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. подобряване на нормативната уредба за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително чрез определяне на всички области, в които лицата по чл. 4 трябва да прилагат по-строги мерки, и когато е целесъобразно – посочване на мерките, които да се предприемат; 2. установяване на сектори или области с по-ниска или по-висока степен на риск от изпиране на пари и финансиране на тероризма; 3. разпределяне и насочване по приоритетни области на средствата и ресурсите за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма; 	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>4. гарантиране изготвянето на подходящи правила за всеки сектор или област в съответствие с риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма;</p> <p>5. осигуряване на своевременен достъп на лицата по чл. 4 до необходимата информация, за да се улесни извършването на собствените им оценки на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма.</p> <p>(2) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на лицата по чл. 4 в обем, форма и по начин, определени от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1.</p> <p>(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ представя на председателя на агенцията доклад за резултатите от националната оценка на риска.</p> <p>(4) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на Европейската комисия, на Европейските надзорни органи и на другите държави членки по реда на чл. 90.</p> <p>(5) Условиата и редът за прилагане</p>	
--	--	--

	<p>на мерките по ал. 1, т. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 22. Член 97 се допълва така:</p> <p>2. В ал. 1 се създават т. 6 и т. 7:</p> <p>.....</p> <p>7. подготовка на доклад относно националните усилия и човешките и финансови ресурси, ангажирани в превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p>	
<p>4) Член 7 се изменя, както следва:</p> <p>б) параграф 5 се заменя със следното:</p> <p>„5. Държавите членки предоставят на Комисията, на ЕНО и на другите държави членки достъп до резултатите от своите оценки на риска, включително техните актуализации. Останалите държави членки може да предоставят съответна допълнителна информация, когато това е целесъобразно, на държавата членка, извършваща оценката на риска. Резюме на оценката се оповестява публично. То не съдържа класифицирана информация.“</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 97.</p> <p>(2) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на лицата по чл. 4 в обем, форма и по начин, определени от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1.</p> <p>.....</p> <p>(4) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на Европейската комисия, на Европейските надзорни органи и на другите държави членки по реда на чл. 90.</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 97 .....

(2) Резултатите от националната оценка на риска **и нейните актуализации** се предоставят на лицата по чл. 4 в обем, форма и по начин, определени от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1. **Резюме на оценката на риска, което не съдържа класифицирана информация, се публикува на интернет страницата на Държавна агенция „Национална сигурност“.** Резюмето може да се публикува **и на интернет страниците на държавните органи и институции по чл. 96, ал. 3.**

.....

(4) Резултатите от националната оценка на риска **и нейните актуализации** се предоставят на Европейската комисия, на Европейските надзорни органи и на другите държави членки по реда на чл. 90. **При получаване на допълнителна относима информация, предоставена от друга държава членка, същата се отчита от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1 при**

	<p>изпълнение на задачите ѝ.</p> <p>.....</p> <p>(б) Работната група по чл. 96, ал. 1 може да вземе решение по целесъобразност за предоставяне на допълнителна информация на компетентните органи на друга държава членка, когато по повод получени резултати от оценки на риска на тази държава и техните актуализации бъде установено наличието на относима към съответната оценка или нейната актуализация информация.</p>	
<p>5) Член 9 се изменя, както следва:</p> <p>а) параграф 2 се заменя със следното:</p> <p>„2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 64 с цел определяне на високорисковите трети държави, като взема предвид стратегическите слабости, по-специално в следните области:</p> <p>а) правната уредба и институционалната рамка за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответната трета държава, и по-специално:</p> <p>і) инкриминиране на изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>іі) мерки за комплексна проверка на</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.</p>

<p>клиента;</p> <p>iii) изисквания за съхраняване на информация;</p> <p>iv) изисквания за докладване на съмнителни сделки;</p> <p>v) наличието на точна и актуална информация за действителния собственик на юридически лица и правни форми за компетентните органи;</p> <p>б) правомощията и процедурите на компетентните органи на съответната трета държава за целите на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително наличието на достатъчно ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, както и практиката на третата държава в областта на сътрудничеството и обмена на информация с компетентните органи на държавите членки;</p> <p>в) ефективността на системата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма на третата държава по отношение на предприемането на мерки за преодоляване на рисковете, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризма.“;</p> <p>б) параграф 4 се заменя със следното:</p> <p>„4. При изготвянето на делегираните актове, посочени в параграф 2, Комисията взема предвид съответните оценки или доклади, изготвени от международни организации и определящи стандартите органи, които са</p>		
---	--	--

<p>компетентни в областта на предотвратяването на изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма.“</p>		
<p>5) Член 9 се изменя, както следва: а) параграф 2 се заменя със следното: „2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 64 с цел определяне на високорисковите трети държави, като взема предвид стратегическите слабости, по-специално в следните области: а) правната уредба и институционалната рамка за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответната трета държава, и по-специално: i) инкриминиране на изпирането на пари и финансирането на тероризма; ii) мерки за комплексна проверка на клиента; iii) изисквания за съхраняване на информация; iv) изисквания за докладване на съмнителни сделки; v) наличието на точна и актуална информация за действителния собственик на юридически лица и правни форми за компетентните органи; б) правомощията и процедурите на компетентните органи на съответната трета държава за целите на борбата с</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.</p>

<p>изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително наличието на достатъчно ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, както и практиката на третата държава в областта на сътрудничеството и обмена на информация с компетентните органи на държавите членки;</p> <p>в) ефективността на системата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма на третата държава по отношение на предприемането на мерки за преодоляване на рисковете, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризма.“;</p>		
<p>5) Член 9 се изменя, както следва:</p> <p>б) параграф 4 се заменя със следното:</p> <p>„4. При изготвянето на делегираните актове, посочени в параграф 2, Комисията взема предвид съответните оценки или доклади, изготвени от международни организации и определящи стандартите органи, които са компетентни в областта на предотвратяването на изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма.“</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.</p>
<p>б) В член 10 параграф 1 се заменя със следното:</p> <p>„1. Държавите членки забраняват на своите кредитни институции и финансови институции да поддържат</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 18. Забранява се откриване или поддържане на анонимна сметка или сметка на фиктивно име, както и откриване или поддържане на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>анонимни сметки, анонимни банкови книжки или анонимни банкови сейфове. Държавите членки изискват във всички случаи по отношение на титулярите и бенефициерите по съществуващите анонимни банкови сметки, анонимни банкови книжки или анонимни банкови сейфове да бъдат приложени мерки за комплексна проверка на клиента не по-късно от 10 януари 2019 г. и във всеки случай преди такива сметки, банкови книжки или банкови сейфове да бъдат използвани по някакъв начин.“</p>	<p>анонимни депозитни сертификати или депозитни сертификати на фиктивно име.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 3. Член 18 се изменя така:</p> <p>„Чл. 18. Забранява се откриване или поддържане на анонимни сметки или депозитни сертификати или сметки или депозитни сертификати на фиктивно име, както и наемане или поддържане на анонимни сейфове или сейфове на фиктивно име.“</p> <p>НАРЕДБА № 3 ОТ 18 АПРИЛ 2018 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИ СМЕТКИ, ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАТЕЖНИ ОПЕРАЦИИ И ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИ ИНСТРУМЕНТИ</p> <p>Чл.2.</p> <p>(4) Откриването на платежна сметка се извършва след сключването на рамков договор за предоставяне на платежни услуги между доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги, който да съответства на изискванията на глава</p>	
--	--	--

четвърта, раздел III от Закона за платежните услуги и платежните системи.

Откриване на платежна сметка

Чл. 5. (1) Юридическо лице, което желае да открие платежна сметка, предоставя на доставчика на платежни услуги следните документи и информация:

1. единен идентификационен код или код по БУЛСТАТ;

2. извлечение от учредителния акт на лицето, което открива сметката, с което се установяват правомощията за разпореждане с неговото имущество;

3. актуално удостоверение за регистрация на лицето, което открива сметката, с което се удостоверяват лицата, които управляват и представляват титуляря, и техни лични данни по документ за самоличност;

4. пълномощно, ако има такова, с което лицето/лицата, което/които управлява/т и представлява/т титуляря, оправомощава/т друго лице/лица да се разпорежда/т с парите по сметката от името на титуляря; подписът на

	<p>упълномощителя трябва да бъде положен в присъствието на лице, оправомощено за това от доставчика на платежни услуги, или да бъде заверен нотариално;</p> <p>5. лични данни по документ за самоличност и спесимен от подписите на лицата, които имат право да се разпореждат с парите по сметката; подписите на тези лица трябва да са положени в присъствието на оправомощен за това служител на доставчика на платежни услуги или да са заверени нотариално.</p> <p>(2) Физическо лице, което желае да открие платежна сметка, предоставя на доставчика на платежни услуги следните документи и информация:</p> <p>1. лични данни на титуляря на сметката по документ за самоличност;</p> <p>2. пълномощно, ако има такова, с което титулярят оправомощава друго лице/лица да се разпорежда/т с парите по сметката; подписът на упълномощителя трябва да бъде положен в присъствието на лице, оправомощено за това от доставчика на платежни услуги, или да бъде</p>	
--	--	--

	<p>заверен нотариално;</p> <p>3. лични данни по документ за самоличност и подписите на лицата, които имат право да се разпореждат с парите по сметката; подписите на тези лица трябва да са положени в присъствието на упълномощен за това служител на доставчика на платежни услуги или да са заверени нотариално.</p> <p>(3) Изменения в документите по ал. 1 и 2 имат сила по отношение на доставчика на платежни услуги, при когото се води сметката, само от момента, в който той е бил писмено уведомен за тях от оправомощено лице.</p> <p>(4) Документите по ал. 1, т. 2 и 3, както и документите за настъпили изменения в тях, могат да не се предоставят от лица, които са вписани в Търговския регистър, освен ако е договорено друго с доставчика на платежни услуги в рамковия договор.</p> <p>(5) Доставчикът на платежни услуги може да изисква и други документи за откриване и водене на платежна сметка, за което предварително уведомява лицето,</p>	
--	---	--

	<p>което открива сметката.</p> <p>(6) Доставчикът на платежни услуги, при който се открива сметката, договаря с лицето, на което се открива сметката, начина, по който ще бъде предоставяна отчетна информация за състоянието на сметката.</p> <p>ЗКИ</p> <p>Чл. 56а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2017 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2016 г., доп. - ДВ, бр. 20 от 2018 г., в сила от 06.03.2018 г.) Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система за номерата на банковите сметки, техните титуляри и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, данни за наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2018 г., в сила от 06.03.2018 г.) Банките предоставят на БНБ информацията по ал. 1 най-малко веднъж седмично.</p> <p>ЗПФИ</p>	
--	---	--

	<p>Чл. 93. (1) Инвестиционният посредник депозира паричните средства на своите клиенти във:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. централна банка; 2. кредитна институция, лицензирана да извършва дейност съгласно Закона за кредитните институции, съответно съгласно изискванията на Директива 2013/36/ЕС; 3. кредитна институция, лицензирана в трета държава; 4. квалифициран фонд на паричния пазар. <p>(2) Изискването по ал. 1 не се прилага за банките - инвестиционни посредници, във връзка с влоговете по смисъла на Закона за кредитните институции, водени при тях.</p> <p>(3) Инвестиционният посредник може да депозира паричните средства на своите клиенти в лица по ал. 1, с които се явява свързано лице, при условия и по ред, определени с наредба.</p> <p>(4) Когато кредитната институция по ал. 1, т. 2 или 3 извършва дейност на територията на Република България, инвестиционният посредник съхранява паричните</p>	
--	--	--

	<p>средства на клиентите по индивидуални сметки на клиентите или по клиентски сметки към сметка на инвестиционния посредник.</p> <p>(5) Други изисквания във връзка с условията и реда за съхранение на парични средства на клиенти се определят с наредба.</p> <p>НАРЕДБА № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги</p> <p>Чл. 3. (1) Инвестиционният посредник поддържа отчетност и води сметки на финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти, които:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да му позволят във всеки един момент да разграничи държаните за един клиент активи от активите, държани за друг клиент, както и от собствените си активи; 2. отразяват точно финансовите инструменти и паричните средства, държани за клиентите;	
--	--	--

	<p>3. могат да бъдат използвани за документална проследимост (одитна пътека).</p> <p>(2) Инвестиционният посредник равнява водените от него сметки и записи с тези на лицето по чл. 93, ал. 1 и чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, при което се държат активите на посредника и на клиентите му, като равняването за паричните средства е ежедневно, а за финансовите инструменти е редовно, но не по-малко от веднъж седмично. Равняването по изречение първо се извършва по ред и начин, определени във вътрешни правила на инвестиционния посредник.</p> <p>(3) Инвестиционният посредник предприема необходимите мерки, за да осигури, че всички финансови инструменти на клиенти, депозирани при лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, могат да бъдат по всяко време ясно разграничени от финансовите инструменти на инвестиционния посредник, както и от финансовите инструменти на лицето по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, посредством сметки с различно наименование в счетоводната отчетност на лицето по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ или чрез</p>	
--	---	--

	<p>равностойни мерки, които постигат същото равнище на защита.</p> <p>(4) Инвестиционният посредник депозира паричните средства на клиента в лице по чл. 93, ал. 1 от ЗПФИ по сметка или сметки отделно от всички сметки, използвани за държане на парични средства на инвестиционния посредник.</p> <p>(5) Инвестиционният посредник създава необходимата организация за свеждане до минимум на риска от загуба или от намаляване на активите на клиента или ограничаване или загуба на правата му във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба с активите, измама, лошо управление, неподходящо водене и съхранение на отчетност или небрежност.</p>	
<p>7) Член 12 се изменя, както следва: а) параграф 1 се изменя, както следва: і) в първа алинея букви а) и б) се заменят със следното: „а) платежният инструмент не е презаредим или има максимален месечен лимит на плащанията по сделки от 150 EUR, който може да се използва само в съответната държава членка; б) максималната електронно съхранявана</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 24. (1) Издателите на електронни пари и техните представители прилагат мерките за комплексна проверка на клиента по отношение на електронни пари, когато:</p> <p>1. платежният инструмент е презаредим или има максимален</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>сума не надхвърля 150 EUR;“ ii) втора алинея се заличава; BG 19.6.2018 г. Официален вестник на Европейския съюз L 156/55</p>	<p>месечен лимит на плащанията по сделки над левовата равностойност на 250 евро или тяхната равностойност в друга валута, който може да се използва и в чужбина, или</p> <p>2. максималната електронно съхранявана сума надхвърля левовата равностойност на 250 евро или тяхната равностойност в друга валута, или</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Чл. 24. (1) Издателите на електронни пари и техните представители прилагат мерките за комплексна проверка на клиента по отношение на електронни пари, когато:</p> <p>1. платежният инструмент е презаредим или има максимален месечен лимит на плащанията по сделки над левовата равностойност на 150 евро или тяхната равностойност в друга валута, който може да се използва и в чужбина, или</p> <p>2. максималната електронно съхранявана сума надхвърля левовата равностойност на 150 евро или тяхната равностойност в друга валута, или</p>	
---	--	--

<p>7) Член 12 се изменя, както следва:</p> <p>б) параграф 2 се заменя със следното: „2. Държавите членки гарантират, че предвидената в параграф 1 от настоящия член дерогация не се прилага в случай на обратно изкупуване в брой или теглене в брой на паричната стойност на електронните пари, когато възстановената сума надвишава 50 EUR, или в случай на дистанционни платежни операции по смисъла на определението в член 4, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (*), когато сумата надвишава 50 EUR на операция.</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 24. (1) Издателите на електронни пари и техните представители прилагат мерките за комплексна проверка на клиента по отношение на електронни пари, когато:</p> <p>.....</p> <p>5. при обратно изкупуване в брой или теглене в брой на паричната стойност на електронните пари възстановената сума надвишава левовата равностойност на 100 евро или тяхната равностойност в друга валута.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Чл. 24. (1) Издателите на електронни пари и техните представители прилагат мерките за комплексна проверка на клиента по отношение на електронни пари, когато:</p> <p>.....</p> <p>5. при обратно изкупуване в брой или теглене в брой на паричната стойност на електронните пари възстановената сума надвишава левовата равностойност на 50 евро</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
---	--	-----------------------------------

	<p>или тяхната равностойност в друга валута.</p> <p>6. при платежни операции, инициирани от разстояние, по смисъла на §1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за платежните услуги и платежните системи, когато сумата на операцията надвишава левовата равностойност на 50 евро или тяхната равностойност в друга валута.</p>	
<p>7) Член 12 се изменя, както следва: в) добавя се следният параграф: „3. Държавите членки гарантират, че кредитните институции и финансовите институции, които функционират като приемащи субекти, приемат плащания, извършени с анонимни предплатени карти, издадени в трети държави, само когато тези карти отговарят на изисквания, еквивалентни на посочените в параграфи 1 и 2. Държавите членки могат да вземат решение да не приемат на територията си плащания, извършвани с анонимни предплатени карти.“</p>	<p>ЗМИП Чл. 24. (5) Мерки по отношение на ситуации с по-висок риск, касаещи операции и сделки с електронни пари, могат да се определят и в резултат на националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, както и в резултат на насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на Директива (ЕС) 2015/849.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП Чл. 24 ..... (6) Мерки по отношение на ситуации с по-висок риск, касаещи плащания, извършени с анонимни</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>предплатени карти, издадени в трети държави, и по отношение на които е изпълнено някое от условията, посочени в ал. 1, т. 1-6 или еквивалентно условие, могат да се определят и в резултат на националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, както и в резултат на насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на Директива (ЕС) 2015/849.</p>	
<p>8) член 13 параграф 1 се изменя, както следва: „а) идентифициране на клиента и проверка на неговата самоличност въз основа на документи, данни или информация, получени от надежден и независим източник, включително средства за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета (*), когато има такива, или всякакви други сигурни дистанционни или електронни процедури за идентификация, които са регулирани, признати, одобрени или приети от съответните национални органи;</p>	<p>ЗМИП Чл. 10. Комплексната проверка на клиентите включва: 1. идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници; Чл. 52. Идентифицирането на клиентите и проверката на идентификацията се извършват чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник. Чл. 53. (1) Идентифицирането на физическите лица се извършва чрез представяне на официален документ</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>за самоличност и снемане на копие от него.</p> <p>(2) При идентифицирането на физически лица се събират данни за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. имената; 2. датата и мястото на раждане; 3. официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността, съдържащ се в официален документ за самоличност, чийто срок на валидност не е изтекъл и на който има снимка на клиента; 4. всяко гражданство, което лицето притежава; 5. държава на постоянно пребиваване и адрес (номер на пощенска кутия не е достатъчен). <p>(3) При встъпване в делови взаимоотношения се събират и данни за професионалната дейност на лицето и целта и характера на участието на лицето в деловите взаимоотношения чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник, попълване на въпросник или по друг подходящ начин.</p> <p>(4) Въз основа на оценката на риска по глава седма лицата по чл. 4</p>	
--	---	--

може да събират допълнителни данни при условията и по реда на правилника за прилагане на закона.

(5) Когато в официалния документ за самоличност не се съдържат всички данни по ал. 2, събирането на липсващите данни се извършва чрез представяне на други официални документи за самоличност или други официални лични документи, чийто срок на валидност не е изтекъл и на които има снимка на клиента, и снемане на копие от тях.

(6) При липса на друга възможност събирането на данните по ал. 2, т. 3 и 5 може да се извърши и чрез представянето на други официални документи или документи от надежден и независим източник.

(7) Когато идентифицирането се извършва без присъствието на подлежащото на идентификация физическо лице, идентифицирането може да се извърши и чрез представяне на копие на официален документ за самоличност. В тези случаи проверката на събраните идентификационни данни се извършва по реда на чл. 55, ал. 2.

Чл. 54. (1) Идентифицирането на

юридически лица и други правни образувания се извършва чрез представяне на оригинал или нотариално заверено копие на официално извлечение от съответния регистър за актуалното им състояние и заверено копие от учредителния договор, учредителния акт или от друг документ, необходим за установяване на данните по ал. 4.

(2) В случаите по чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и при наличието на официален публичен търговски или дружествен регистър в държава членка, в която е регистрирано юридическото лице, идентифицирането на юридически лица се осъществява чрез извършване на справка в търговския регистър или в съответния публичен регистър по партидата на юридическото лице и документиране на предприетите действия по идентифицирането. Условиата и редът за документиране на предприетите действия се определят с правилника за прилагане на закона. Когато данните, необходими за идентифицирането на

	<p>юридическо лице, не попадат в обхвата на подлежащите на вписване в търговския регистър или в съответния публичен регистър обстоятелства, не са публично достъпни или предприетите действия не бъдат документирани, събирането им се извършва по реда на този раздел и правилника за прилагане на закона.</p> <p>(3) При идентифицирането на юридически лица и други правни образувания лицата по чл. 4 са длъжни да установят структурата на собственост, управление и контрол на клиента – юридическо лице или друго правно образувание.</p> <p>(4) При идентифицирането на юридически лица и други правни образувания се събират данни за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. наименованието; 2. правноорганизационната форма; 3. седалището; 4. адреса на управление; 5. адреса за кореспонденция; 6. актуалния предмет на дейност или целта и характера на деловите взаимоотношения или на случайната операция, или сделка; 7. срока на съществуване;	
--	--	--

	<p>8. контролните органи, органите на управление и представителство;</p> <p>9. вида и състава на колективния орган на управление;</p> <p>10. основното място на търговска дейност.</p> <p>(5) Когато в документите по ал. 1 и 2 не се съдържат данните по ал. 4, събирането им се извършва чрез представяне на други официални документи.</p> <p>(6) Когато определена дейност подлежи на лицензиране, разрешение или регистриране, клиентите, встъпващи в делови взаимоотношения или извършващи сделки или операции със или чрез лице по чл. 4 във връзка с тази дейност, представят заверено копие от съответната лицензия, разрешение или удостоверение за регистрация.</p> <p>(7) По отношение на законните представители на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, пълномощниците и другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, се прилага чл. 53.</p>	
--	---	--

	<p>Когато е необходимо предприемане на мерки, произтичащи от националната оценка на риска и насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на разпоредби на Директива (ЕС) 2015/849 могат да се прилагат и изисквания и изключения от това правило при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p>Чл. 55. (1) Проверката на събраните по реда на чл. 52 – 54 идентификационни данни се извършва чрез използването на един или повече от следните способи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. изискване на допълнителни документи; 2. потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 4 или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в друга държава членка или в трета държава по чл. 27; 3. извършване на справки в електронни страници и бази от данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи, предоставени за публично ползване за целите на проверката на	
--	--	--

	<p>валидността на документи за самоличност и на други лични документи или на проверката на други данни, събрани при идентификацията;</p> <p>4. извършване на справки в публично достъпни местни и чуждестранни официални търговски, фирмени, дружествени и други регистри;</p> <p>5. използване на технически средства за проверка на истинността на представените документи;</p> <p>6. установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в кредитна институция от Република България, от друга държава членка или от банка от трета държава по чл. 27;</p> <p>7. повторно изискване на представените при извършване на идентификацията документи и проверка за наличие на промяна в идентификационните данни – при проверка на идентификацията в хода на вече установени делови взаимоотношения, когато идентификацията е била извършена</p>	
--	--	--

	<p>при встъпването в такива отношения;</p> <p>8. друг способ, който дава основание на лицето по чл. 4 да приеме идентифицирането на клиента за надеждно извършено.</p> <p>(2) При установяване на делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или чрез друга форма без присъствието на клиента лицата по чл. 4 извършват проверка на събраните идентификационни данни чрез използване на два или повече от способите по ал. 1. Условието и редът за прилагане на мерките за удостоверяване истинността на идентификационните данни на клиента се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(3) Предприетите по ал. 1 и 2 действия се документират, като в документите за извършената проверка на идентификацията задължително се съдържа и информацията относно датата и часа на извършване на предприетите действия по ал. 1, както и имената и длъжността на лицето, което ги е</p>	
--	---	--

	<p>извършило.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП § 11. В член 53 се създава ал. 8: „(8) В случаите по ал. 7 идентифицирането на клиента и проверката на идентификационните данни могат да се извършват и чрез средства за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014 или друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация, или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, при условие, че са изпълнени изискванията на настоящия закон и правилника за прилагането му по отношение на идентифицирането на клиента и проверката на идентификацията.”</p>	
<p>8) член 13 параграф 1 се изменя, както следва: б) в края на буква б) се добавя следното изречение: „Когато идентифицираният действителен собственик е висшият ръководен</p>	<p>ЗМИП Чл. 10. Комплексната проверка на клиентите включва: 2. идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>служител съгласно член 3, параграф 6, буква а), подточка ii), задължените субекти предприемат необходимите разумни мерки за проверка на самоличността на физическото лице, заемащо поста на висш ръководен служител, и съхраняват данни за предприетите действия, както и за всички срещнати трудности по време на процеса на проверка.“</p>	<p>действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание на лицето по чл. 4 да приеме за установен действителния собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на клиента;</p> <p>Чл. 55. (1) Проверката на събраните по реда на чл. 52 – 54 идентификационни данни се извършва чрез използването на един или повече от следните способы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. изискване на допълнителни документи; 2. потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 4 или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в друга държава членка или в трета държава по чл. 27; 3. извършване на справки в електронни страници и бази от данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи, предоставени за публично ползване за целите на проверката на валидността на документи за	
---	--	--

	<p>самоличност и на други лични документи или на проверката на други данни, събрани при идентификацията;</p> <p>4. извършване на справки в публично достъпни местни и чуждестранни официални търговски, фирмени, дружествени и други регистри;</p> <p>5. използване на технически средства за проверка на истинността на представените документи;</p> <p>6. установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в кредитна институция от Република България, от друга държава членка или от банка от трета държава по чл. 27;</p> <p>7. повторно изискване на представените при извършване на идентификацията документи и проверка за наличие на промяна в идентификационните данни – при проверка на идентификацията в хода на вече установени делови взаимоотношения, когато идентификацията е била извършена при встъпването в такива отношения;</p>	
--	--	--

	<p>8. друг способ, който дава основание на лицето по чл. 4 да приеме идентифицирането на клиента за надеждно извършено.</p> <p>(2) При установяване на делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или чрез друга форма без присъствието на клиента лицата по чл. 4 извършват проверка на събраните идентификационни данни чрез използване на два или повече от способите по ал. 1. Условията и редът за прилагане на мерките за удостоверяване истинността на идентификационните данни на клиента се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(3) Предприетите по ал. 1 и 2 действия се документират, като в документите за извършената проверка на идентификацията задължително се съдържа и информация относно датата и часа на извършване на предприетите действия по ал. 1, както и имената и длъжността на лицето, което ги е извършило.</p>	
--	---	--

Чл. 59. (1) Идентифицирането на всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, се извършва чрез събирането на следните справки и документи:

1. справка от съответния регистър по чл. 63 и документите по чл. 64;

2. документите и справките по чл. 54, ал. 1 и 2, както и други документи, от които да са видни действителният собственик, характерът и видът на собствеността или контролът съгласно § 2 от допълнителните разпоредби, както и да няма съмнение, че лицето, за което е получена информация по т. 1, е актуалният действителен собственик;

3. декларация от законния представител или от пълномощника на юридическото лице.

(2) За всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, се събират данните по чл. 53, ал. 2.

(3) Формата и редът за подаване на декларацията по ал. 1, т. 3 се определят с правилника за прилагане

	<p>на закона.</p> <p>(4) За клиентите – юридически лица, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, които се подчиняват на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността, се събира информацията за дяловото участие, подлежаща на разкриване по реда на глава единадесета, раздел I от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, или аналогична информация относно дружества на регулиран пазар извън Република България.</p> <p>Чл. 60. В зависимост от вида на клиента и нивото на риск, което произтича от установяването на клиентските отношения и/или от извършването на сделки или операции с такъв вид клиент, лицата по чл. 4 предприемат действия по реда на чл. 55 за проверка на идентификацията на физическите лица, които са действителни собственици на клиент – юридическо</p>	
--	---	--

	<p>лице или друго правно образувание.</p> <p>Чл. 64. Клиентите – юридически лица, или други правни образувания с номинални директори, номинални секретари или номинални собственици на капитала, представят удостоверение, договор или друг валиден документ според законодателството на юрисдикцията, в която са регистрирани, изходящ от централен регистър или от регистриращ агент, от който е видно кои са действителните собственици на клиента – юридическо лице или друго правно образувание.</p> <p>Чл. 65. (1) Лицата по чл. 4 са длъжни да установят дали клиентът действа от свое име и за своя сметка, или от името и/или за сметка на трето лице. Когато операцията или сделката се извършва чрез представител, лицата по чл. 4 изискват доказателства за представителната власт и идентифицират представителя и представлявания.</p> <p>(2) Когато операцията или сделката се извършва от името и/или за сметка на трето лице без упълномощаване, лицата по чл. 4 извършват идентифициране и</p>	
--	---	--

проверка на идентификацията на третото лице, от името и/или за сметка на което е извършена операцията или сделката, и лицето, извършило операцията или сделката.

(3) При съмнение, че лицето, което извършва операция или сделка, не действа от свое име и за своя сметка, лицата по чл. 4 са длъжни да извършат уведомяването по чл. 72 и да предприемат подходящи мерки за събиране на информация за идентифициране и проверка на идентификацията на лицето, в чиято полза реално се извършва операцията или сделката. Условието и редът за прилагане на мерките се определят с правилника за прилагане на закона.

ДР

§ 2. (1) „Действителен собственик“ е физическо лице или физически лица, което/които в крайна сметка притежават или контролират юридическо лице или друго правно образувание, и/или физическо лице или физически лица, от чието име и/или за чиято сметка се осъществява дадена операция, сделка или дейност, и които отговарят най-малко на някое

	<p>от следните условия:</p> <p>1. По отношение на корпоративните юридически лица и други правни образувания действителен собственик е лицето, което пряко или косвено притежава достатъчен процент от акциите, дяловете или правата на глас в това юридическо лице или друго правно образувание, включително посредством държане на акции на приносител, или посредством контрол чрез други средства, с изключение на случаите на дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, което се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността.</p> <p>Индикация за пряко притежаване е налице, когато физическо лице/лица притежава акционерно или дялово участие най-малко 25 на сто от юридическо лице или друго правно образувание.</p> <p>Индикация за косвено притежаване</p>	
--	---	--

	<p>е налице, когато най-малко 25 на сто от акционерното или дяловото участие в юридическо лице или друго правно образувание принадлежи на юридическо лице или друго правно образувание, което е под контрола на едно и също физическо лице или физически лица, или на множество юридически лица и/или правни образувания, които в крайна сметка са под контрола на едно и също физическо лице/лица.</p> <p>2. По отношение на доверителната собственост, включително тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, действителният собственик е:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) учредителят; б) доверителният собственик; в) пазителят, ако има такъв; г) бенефициерът или класът бенефициери, или д) лицето, в чийто главен интерес е създадена или се управлява доверителната собственост, когато физическото лице, което се	
--	---	--

	<p>облагодетелства от нея, предстои да бъде определено;</p> <p>е) всяко друго физическо лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства.</p> <p>3. По отношение на фондации и правни форми, подобни на доверителна собственост – физическото лице или лица, които заемат длъжности, еквивалентни или сходни с посочените в т. 2.</p> <p>(2) Не е действителен собственик физическото лице или физическите лица, които са номинални директори, секретари, акционери или собственици на капитала на юридическо лице или друго правно образувание, ако е установен друг действителен собственик.</p> <p>(3) „Контрол“ е контролът по смисъла на § 1в от допълнителните разпоредби на Търговския закон, както и всяка възможност, която, без да представлява индикация за пряко или косвено притежаване, дава възможност за упражняване на решаващо влияние върху</p>	
--	---	--

	<p>юридическо лице или друго правно образувание при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване на юридическото лице, прекратяване на дейността му и други въпроси от съществено значение за дейността му.</p> <p>(4) Индикация за „непряк контрол“ е упражняването на краен ефективен контрол върху юридическо лице или друго правно образувание чрез упражняването на права чрез трети лица, включително, но не само, предоставени по силата на упълномощаване, договор или друг вид сделка, както и чрез други правни форми, осигуряващи възможност за упражняване на решаващо влияние чрез трети лица.</p> <p>(5) Когато, след като са изчерпани всички възможни средства, и при условие, че няма основание за съмнения, не може да се установи като действителен собственик лице съгласно ал. 1 или когато съществуват съмнения, че установеното лице или лица не е действителният собственик, за</p>	
--	--	--

	<p>„действителен собственик“ се счита физическото лице, което изпълнява длъжността на висш ръководен служител. Задължените лица водят документация за предприетите действия с цел установяване на действителния собственик по ал. 1.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 13. Член 60 се изменя и допълва така:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Настоящият текст на чл. 60 става ал.1. 2. Създава се нова ал. 2: <p>(2) Когато идентифицираният действителен собственик е висшият ръководен служител съгласно § 2, ал. 5 от допълнителните разпоредби, в допълнение към мерките за проверка на идентификацията по чл. 55 лицата по чл. 4 документират и съхраняват данни за предприетите действия за проверка на идентификацията, както и за всички констатирани при проверката трудности.</p>	
<p>9) Член 14 се изменя, както следва: а) в параграф 1 се добавя следното изречение:</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 59. (1) Идентифицирането на всяко физическо лице, което е</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>„Всеки път, когато встъпват в нови делови взаимоотношения с корпоративно или друго правно образувание или доверителна собственост, или правна форма със структура или функции, сходни с тези на доверителната собственост („сходна правна форма“), за които се прилага задължението за вписване в регистрите на информацията за действителния собственик съгласно член 30 или 31, задължените субекти се снабдяват с доказателство за регистрацията или извлечение от регистъра.“;</p>	<p>действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, се извършва чрез събирането на следните справки и документи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. справка от съответния регистър по чл. 63 и документите по чл. 64; 2. документите и справките по чл. 54, ал. 1 и 2, както и други документи, от които да са видни действителният собственик, характерът и видът на собствеността или контролът съгласно § 2 от допълнителните разпоредби, както и да няма съмнение, че лицето, за което е получена информация по т. 1, е актуалният действителен собственик; 3. декларация от законния представител или от пълномощника на юридическото лице. <p>Чл. 54. (1) Идентифицирането на юридически лица и други правни образувания се извършва чрез представяне на оригинал или нотариално заверено копие на официално извлечение от съответния регистър за актуалното им състояние и заверено копие от учредителния договор, учредителния акт или от друг документ, необходим за</p>	
---	---	--

установяване на данните по ал. 4.

Чл. 10. Комплексната проверка на клиентите включва:

2. идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание на лицето по чл. 4 да приеме за установен действителния собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на клиента;

Чл. 15. (1) Мерките за комплексна проверка на клиентите по чл. 10, т. 1 и 2 се прилагат преди установяването на делови взаимоотношения, откриването на сметка по чл. 11, ал. 1, т. 1, извършването на случайна операция или сключването на случайната сделка по чл. 11, ал. 1, т. 2 – 4, вписването в регистъра по чл. 12, ал. 1, т. 1, извършването на операция или сделка по чл. 12, ал. 1, т. 2 и 3, влизането в сила на постановлението за възлагане по проведена публична продажба по чл. 13, ал. 2, издаването на

	<p>постановление за възлагане по чл. 13, ал. 4 или сключването на застрахователен договор по чл. 19, ал. 1, освен в предвидените от закона случаи.</p> <p>(2) Мерките за комплексна проверка на клиентите по чл. 10, т. 1 и 2 се прилагат и винаги когато възникне съмнение за верността, актуалността или адекватността на представените идентификационни данни за клиентите и за техните действителни собственици, или когато бъде получена информация за промяна в тях.</p>	
<p>9) Член 14 се изменя, както следва: б) параграф 5 се заменя със следното: „5. Държавите членки изискват от задължените субекти да прилагат мерките за комплексна проверка на клиента не само по отношение на всички нови клиенти, но и — през подходящи времеви интервали, по отношение на съществуващите клиенти в зависимост от риска, при промяна на обстоятелства от значение във връзка с даден клиент или когато задълженият субект има правно задължение в рамките на съответната календарна година да се свърже с клиента с цел преглед на относимата информация, свързана с действителния</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 15. (1) Мерките за комплексна проверка на клиентите по чл. 10, т. 1 и 2 се прилагат преди установяването на делови взаимоотношения, откриването на сметка по чл. 11, ал. 1, т. 1, извършването на случайна операция или сключването на случайната сделка по чл. 11, ал. 1, т. 2 – 4, вписването в регистъра по чл. 12, ал. 1, т. 1, извършването на операция или сделка по чл. 12, ал. 1, т. 2 и 3, влизането в сила на постановлението за възлагане по проведена публична</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>собственик или собственици, или ако задълженият субект е имал това задължение съгласно Директива 2011/16/ЕС на Съвета (*).</p>	<p>продан по чл. 13, ал. 2, издаването на постановление за възлагане по чл. 13, ал. 4 или сключването на застрахователен договор по чл. 19, ал. 1, освен в предвидените от закона случаи.</p> <p>(2) Мерките за комплексна проверка на клиентите по чл. 10, т. 1 и 2 се прилагат и винаги когато възникне съмнение за верността, актуалността или адекватността на представените идентификационни данни за клиентите и за техните действителни собственици, или когато бъде получена информация за промяна в тях.</p> <p>Чл. 16. (1) Лицата по чл. 4 поддържат актуална събраната чрез прилагането на мерките за комплексна проверка информация за своите клиенти и за извършваните от тях операции и сделки, като периодично преглеждат и актуализират при необходимост поддържаните бази от данни и клиентски досиета, като прилагат мерките за комплексна проверка, включително когато на лицето по чл. 4 стане известно, че е настъпила промяна в обстоятелствата по</p>	
---	---	--

	<p>отношение на клиента.</p> <p>(2) Базите от данни и клиентските досиета за клиентите и бизнес отношенията с потенциално по-висок риск се преглеждат и актуализират на по-кратки периоди.</p> <p>(3) При необходимост актуалността на информацията се проверява и се извършват допълнителни действия по идентифициране и проверка на идентификацията в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. е извършена операция или е сключена сделка на стойност, различна от обичайната за клиента; 2. има значителна промяна в начина, по който се използва откритата сметка, или в начина, по който се извършват определени операции или сделки; 3. на лицето по чл. 4 стане известно, че информацията, с която разполага за съществуващ клиент, е недостатъчна за целите на прилагането на мерките за комплексна проверка; 4. на лицето по чл. 4 стане	
--	--	--

известно, че е настъпила промяна в обстоятелствата, установени чрез прилагане на мерките по чл. 10, по отношение на клиента.

Чл. 17. (1) В случаите, при които лицето по чл. 4 не може да изпълни изискванията за комплексна проверка по чл. 10, т. 1 – 4, то е длъжно да откаже извършването на операцията или сделката или установяването на делови взаимоотношения, в т. ч. откриването на сметка.

(2) В случаите на вече установени делови взаимоотношения, при които лицето по чл. 4 не може да изпълни изискванията за комплексна проверка по чл. 10, то е длъжно да прекрати тези взаимоотношения.

(3) В случаите, при които лицето по чл. 4, т. 5 не може да изпълни изискванията за комплексна проверка по чл. 19, то е длъжно да откаже извършването на операцията или сделката или сключването на застрахователния договор, а при вече установени делови взаимоотношения – да ги прекрати.

(4) Алинеи 1 и 2 не се прилагат от:

1. Българската народна банка при извършване на сделки с

	<p>чуждестранни валути, когато прилагането им противоречи на Закона за Българската народна банка;</p> <p>2. лицата по чл. 4, т. 17, когато прилагането им противоречи на Гражданския процесуален кодекс и на Закона за частните съдебни изпълнители;</p> <p>3. органите на Националната агенция за приходите, когато прилагането им противоречи на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.</p> <p>(5) В случаите по ал. 1 – 4 лицето по чл. 4 преценява дали да уведоми дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на чл. 72.</p> <p>Чл. 101. (1) Лицата по чл. 4 приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат ефективно и по отношение на техни клонове и дъщерни дружества в чужбина. Лицата по чл. 4, т. 28, които не попадат едновременно и в друга категория лица по чл. 4, приемат вътрешни правила в случаите по чл. 98, ал. 4 и 5.</p>	
--	--	--

	<p>(2) Вътрешните правила по ал. 1 съдържат:</p> <p>11. времевите интервали, през които се преглеждат и актуализират поддържаните бази от данни и клиентските досиета в изпълнение на чл. 15 и 16, при съобразяване на установеното и документирано по реда на чл. 98 ниво на риска за клиентите и деловите взаимоотношения;</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 2. В член 16 се създава ал. 4:</p> <p>(4) Актуалността на информацията се проверява и се извършват допълнителни действия по комплексна проверка в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му, когато лицето по чл. 4 има предвидено в закон задължение в рамките на съответната календарна година да се свърже с клиента с цел преглед на относимата информация, свързана с действителния собственик или собственици, или когато задълженият субект има това задължение съгласно дял втори, глава шестнадесета раздел III, „а” от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.</p>	
--	---	--

<p>10) Член 18 се изменя, както следва: а) в параграф 1 първа алинея се заменя със следното: „В случаите, посочени в членове 18а—24, както и при други ситуации с висока степен на риск, които са установени от държавите членки или задължените субекти, държавите членки изискват от задължените субекти да прилагат мерки за разширена комплексна проверка на клиента, целящи подходящо управление и ограничаване на тези рискове.“;</p>	<p>ЗМИП Чл. 35. В допълнение към мерките по раздел I от тази глава лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка по реда на този раздел и правилника за прилагане на закона в следните случаи: 1. при встъпване в делови взаимоотношения с лица по чл. 36 и в хода на такива взаимоотношения, както и при извършване на случайна операция или сделка по чл. 11 – 13 с лица по чл. 36; 2. при встъпване в делови взаимоотношения и в хода на такива взаимоотношения, както и при извършване на случайна операция или сделка с физически лица, юридически лица и други правни образувания, установени във високорискови трети държави по чл. 46; 3. при продукти, операции и сделки, които биха могли да доведат до анонимност и по отношение на които не са предвидени допълнителни мерки по този закон; 4. при нови продукти, бизнес практики и механизми за доставка,</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
---	---	-----------------------------------

	<p>когато същите са оценени като високорискови по реда на глава седма;</p> <p>5. във връзка с нови технологии при нови или вече съществуващи продукти, бизнес практики и механизми за доставка, когато същите са оценени като високорискови по реда на глава седма;</p> <p>6. при сложни или необичайно големи сделки или операции, както и операции и сделки без явна икономическа или законна цел;</p> <p>7. при кореспондентски отношения с кредитна институция или финансова институция от трета държава;</p> <p>8. във всички други случаи, при които по реда на глава седма е установен по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм.</p> <p>Чл. 46. (1) Лицата по чл. 4 поставят под текущо и разширено наблюдение деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в</p>	
--	---	--

	<p>противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>(2) Когато операцията или сделката по ал. 1 няма явна икономическа или законна цел, лицата по чл. 4 събират, доколкото е възможно, допълнителна информация за обстоятелствата, свързани с операцията или сделката, както и за нейната цел.</p> <p>(3) Държавите, които не прилагат или прилагат непълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, са определените от Европейската комисия като високорискови трети държави. Списъкът с тези държави се публикува на интернет страниците на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор, Националната агенция за приходите и на Министерството на финансите. Условиата и редът за прилагане на мерки, съобразени с насоките по чл. 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849, спрямо лица от тези държави се определят с правилника за прилагане на закона.</p>	
--	--	--

(4) Въз основа на оценката на риска по глава седма лицата по чл. 4 преценяват необходимостта от прилагане на мерките за разширена комплексна проверка от своите клонове или дъщерни предприятия, които се намират в държави от списъка по ал. 3, когато тези клонове или дъщерни предприятия спазват изцяло политиките и процедурите в рамките на групата в съответствие с този закон.

(5) Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да издава указания до лицата по чл. 4 за прилагането на мерки за разширена комплексна проверка и спрямо лица от държави извън списъка по ал. 3.

Чл. 48. (1) Лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка в случаите по чл. 35, т. 3 – 5 и 8 при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) В случаите по чл. 35, т. 4 и 5 лицата по чл. 4 предприемат подходящи действия, за да идентифицират и оценят потенциалните рискове от изпиране

на пари, произтичащи от въвеждането на нови продукти, бизнес практики и механизми за доставка, както и от използването на нови технологии при нови или вече съществуващи продукти, бизнес практики и механизми за доставка.

(3) Лицата по чл. 4 предприемат действията по ал. 2 преди въвеждането на нови продукти, бизнес практики и механизми за доставка, както и преди използването на нови технологии при нови или вече съществуващи продукти, бизнес практики и механизми за доставка.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 35. В допълнение към мерките по раздел I от тази глава лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка по реда на този раздел и правилника за прилагане на закона в следните случаи:

.....

6. при сложни или необичайно големи сделки или операции, **при сделки или операции, които се извършват по необичайни схеми,** както и при операции и сделки без явна икономическа или законна цел;

	.....	
<p>10) Член 18 се изменя, както следва: б) параграф 2 се заменя със следното: „2. Държавите членки изискват от задължените субекти да проучат, доколкото е практически възможно, контекста и целите на всички сделки, които отговарят най-малко на едно от следните условия: i) те са сложни сделки; ii) те са необичайно големи сделки; iii) те се извършват по необичайни схеми; iv) те нямат явна икономическа или законна цел. По-специално, задължените субекти предприемат по-интензивно по степен и характер наблюдение на деловите взаимоотношения, за да бъде определено дали тези сделки или дейности изглеждат съмнителни.“</p>	<p>Чл. 47. (1) Лицата по чл. 4 поставят под текущо и разширено наблюдение всички сложни или необичайно големи сделки или операции, както и всички сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел, която може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4, или не съответстват на наличната информация за клиента.</p> <p>(2) За целите на ал. 1 лицата по чл. 4 извършват преценка на сделките и операциите въз основа на събраната информация за техния характер, съответствието им с обичайната дейност на клиента и предмета му на дейност, стойността на операциите и сделките, тяхната честота, финансовото състояние на клиента, използваните платежни средства, както и въз основа на други показатели, характерни за съответния вид дейност.</p> <p>(3) При установяване на сделки или операции по ал. 1 лицата по чл. 4 събират информацията относно съществените елементи и стойността на операцията или сделката,</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>съответните документи и другите идентификационни данни. Лицата по чл. 4 документират своята преценка относно наличието на условия за докладване по чл. 72 в резултат на събраната информация.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП Чл. 47. (1) Лицата по чл. 4 поставят под текущо и разширено наблюдение всички сложни или необичайно големи сделки или операции, всички сделки или операции, които се извършват по необичайни схеми, както и всички сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел, която може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4, или не съответстват на наличната информация за клиента. В тези случаи лицата по чл. 4 осъществяват по-интензивно по степен и характер наблюдение на деловите взаимоотношения с оглед преценка дали сделките или операциите са съмнителни. Това наблюдение може да включва по-често и по-задълбочено наблюдение на деловите взаимоотношения съобразно риска.</p>	
<p>11) Вмъква се следният член: „Член 18а</p>	<p>ЗМИП Чл. 35. В допълнение към мерките</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>1. По отношение на делови взаимоотношения или сделки, включващи високорискови трети държави, определени като такива съгласно член 9, параграф 2, държавите членки изискват от задължените субекти да прилагат следните мерки за разширена комплексна проверка на клиента:</p> <p>а) получаване на допълнителна информация относно клиента и действителния(ите) собственик(ици);</p> <p>б) получаване на допълнителна информация относно планирания характер на деловите взаимоотношения;</p> <p>в) получаване на информация относно произхода на средствата и произхода на богатството на клиента и на действителния(ите) собственик(ици);</p> <p>г) получаване на информация относно причините за планираните или извършени сделки;</p> <p>д) получаване на одобрение от висшето ръководство за установяване или продължаване на делови взаимоотношения;</p> <p>е) осъществяване на засилено наблюдение на деловите взаимоотношения чрез повишаване на броя и честотата на извършваните проверки и подбиране на схеми на сделки, които налагат допълнително проучване.</p> <p>Държавите членки могат да изискват от задължените субекти да гарантират,</p>	<p>по раздел I от тази глава лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка по реда на този раздел и правилника за прилагане на закона в следните случаи:</p> <p>2. при встъпване в делови взаимоотношения и в хода на такива взаимоотношения, както и при извършване на случайна операция или сделка с физически лица, юридически лица и други правни образувания, установени във високорискови трети държави по чл. 4б;</p> <p>Чл. 46. (1) Лицата по чл. 4 поставят под текущо и разширено наблюдение деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>(2) Когато операцията или сделката по ал. 1 няма явна икономическа или законна цел, лицата по чл. 4 събират, доколкото е възможно, допълнителна информация за обстоятелствата, свързани с операцията или сделката, както и за</p>	
--	---	--

<p>когато е приложимо, че първото плащане се извършва през сметка на името на клиента в кредитна институция, за която се прилагат стандарти за комплексна проверка на клиента, които не са по-малко строги от предвидените в настоящата директива.</p>	<p>нейната цел.</p> <p>(3) Държавите, които не прилагат или прилагат непълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, са определените от Европейската комисия като високорискови трети държави. Списъкът с тези държави се публикува на интернет страниците на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор, Националната агенция за приходите и на Министерството на финансите. Условието и редът за прилагане на мерки, съобразени с насоките по чл. 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849, спрямо лица от тези държави се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(4) Въз основа на оценката на риска по глава седма лицата по чл. 4 преценяват необходимостта от прилагане на мерките за разширена комплексна проверка от своите клонове или дъщерни предприятия, които се намират в държави от списъка по ал. 3, когато тези клонове или дъщерни предприятия спазват</p>	
--	---	--

изцяло политиките и процедурите в рамките на групата в съответствие с този закон.

(5) Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да издава указания до лицата по чл. 4 за прилагането на мерки за разширена комплексна проверка и спрямо лица от държави извън списъка по ал. 3.

Проект на ЗИД на ЗМИП

§ 8. В чл. 46 ал. 1 се изменя така:

(1) Лицата по чл. 4 прилагат следните мерки за разширена комплексна проверка по отношение на деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма:

- 1. събират допълнителна информация относно клиентите и техните действителни собственици;**
- 2. събират допълнителна информация относно планирания**

	<p>характер на деловите взаимоотношения;</p> <p>3. събират информация за произхода на средствата, използвани в деловите взаимоотношения, сделките и операциите, както и за източника на имущественото състояние на клиентите и техните действителни собственици;</p> <p>4. събират информация относно основанията за планираните или извършени операции и сделки;</p> <p>5. изискват одобрение от служител на висша ръководна длъжност на лицето по чл. 4 за установяване или продължаване на делови взаимоотношения с лица от държавите по чл. 46;</p> <p>6. поставят под текущо и разширено наблюдение деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от тези държави, като повишават броя и честотата на извършваните проверки и идентифицират схеми на сделки и операции, които налагат допълнително проучване;</p> <p>7. други мерки, прецени от</p>	
--	--	--

	<p>лицето по чл. 4 съобразно установения риск.</p> <p>Нов Чл. 46а. (1) При делови взаимоотношения, операции и сделки с лица от държави по чл. 46, при установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм, и когато е приложимо, лицата по чл. 4 изискват първото плащане да се извършва през сметка на името на клиента в кредитна институция, по отношение на която се прилагат изисквания за комплексна проверка на клиента, отговарящи най-малко на изискванията на този закон и правилника за прилагането му, или покриващи тези изисквания чрез други средства.</p>	
<p>11) Вмъква се следният член: „Член 18а.... 2. В допълнение към мерките, предвидени в параграф 1, и в съответствие с международните задължения на Съюза държавите членки изискват от задължените субекти да прилагат, когато е приложимо, една или</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП Нов Чл. 46а. ... (2) В случаите на установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>повече допълнителни мерки за ограничаване на риска към физически лица и правни образувания, извършващи сделки, включващи висо-корискови трети държави, определени като такива съгласно член 9, параграф 2. Тези мерки се изразяват в една или повече от следните мерки:</p> <p>а) прилагането на допълнителни елементи за разширена комплексна проверка;</p> <p>б) въвеждането на разширени и подходящи механизми за докладване или систематично докладване на финансови сделки;</p> <p>в) ограничаването на деловите взаимоотношения или сделките с физически лица или правни образувания от третите държави, определени като високорискови трети държави съгласно член 9, параграф 2.</p>	<p>финансиране на тероризъм, и когато е приложимо, в допълнение към мерките по ал. 1 и мерките по чл. 46, лицата по чл. 4 прилагат една или повече от следните мерки по отношение на делови взаимоотношения, операции и сделки с лица от държави по чл. 46:</p> <p>1. прилагане на допълнителни елементи на мерките за разширена комплексна проверка;</p> <p>2. въвеждане на разширени и подходящи механизми за докладване или систематично докладване на сделки или операции;</p> <p>3. ограничаване на деловите взаимоотношения или сделките и операциите с лица от съответните държави по чл. 46.</p> <p>....</p>	
<p>11) Въмква се следният член: „Член 18а .... 3. В допълнение към мерките, предвидени в параграф 1, държавите членки прилагат, когато е приложимо, една или няколко от следните мерки по отношение на високорискови трети държави, определени като такива съгласно член 9, параграф 2, в съответствие с международните задължения на Съюза:</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП Нов Чл. 46а. ... (4) В случаите на установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм, и когато е приложимо, дирекция „Финансово разузнаване” на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>а) отказ за създаване на дъщерни предприятия, клонове или представителства на задължени субекти от съответната държава или отчитане по друг начин на факта, че съответният задължен субект е от държава, която не е въвела адекватен режим за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>б) забрана за задължените субекти да създават клонове или представителства в съответната държава или отчитане по друг начин на факта, че съответният клон или представителство ще бъде в държава, която не е въвела адекватен режим за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>в) изискване да се прилагат повишени изисквания за надзорна проверка или за външен одит за клонове и дъщерни предприятия на задължени субекти, установени във въпросната държава;</p> <p>г) изискване за повишени изисквания за външен одит за финансови групи по отношение на всички техни клонове и дъщерни предприятия, установени във въпросната държава;</p> <p>д) изискване кредитните и финансовите институции да извършат преглед и да изменят или, ако е необходимо, да прекратят кореспондентски отношения с институции респонденти във въпросната държава;</p>	<p>Държавна агенция „Национална сигурност” или съответният орган за надзор прилагат една или повече от следните мерки, съобразно своята компетентност:</p> <p>1. отказват създаването на дъщерни предприятия, клонове или представителства на лица от съответната държава по чл. 46 или предприемат други подходящи мерки, за да отчетат факта, че съответното лице е от държава по чл. 46;</p> <p>2. отказват на лицата по чл. 4 да създават клонове или представителства в съответната държава по чл. 46 или предприемат други подходящи мерки, за да отчетат по друг начин факта, че съответният клон или представителство ще бъде в държава по чл. 46;</p> <p>3. дават задължителни указания за прилагане на повишени изисквания по отношение на надзора или външния одит за клонове и дъщерни предприятия на лица от съответната държава по чл. 46;</p> <p>4. въвеждат повишени изисквания по отношение на външния одит на финансови конгломерати по отношение на</p>	
---	---	--

	<p>всички техни клонове и дъщерни предприятия, установени в съответната държава по чл. 46;</p> <p>5. дават задължителни указания на лицата по чл. 4 да извършат преглед и да изменят или, ако е необходимо, да прекратят кореспондентски отношения с институции респонденти в съответната държава по чл. 46.</p> <p>....</p>	
<p>11) Вмъква се следният член: „Член 18а .....</p> <p>4. При приемането или прилагането на мерките, предвидени в параграфи 2 и 3, държавите членки отчитат, когато е целесъобразно, съответните оценки или доклади, изготвени от международни организации и определящи стандартите органи, които са компетентни в областта на предотвратяването на изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма, във връзка с рисковете, породени от отделни трети държави.</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП Нов Чл. 46а.</p> <p>....</p> <p>(5) При определянето на нивото на риска по ал. 2 и 4 се отчита относима информация от механизми за взаимни оценки, подробни доклади за оценка или публикувани доклади за последващи мерки от съответните международни организации с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма. В тези случаи се прилага чл. 51, ал. 2.</p> <p>.....</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
<p>11) Вмъква се следният член: „Член 18а .....</p> <p>5. Държавите членки уведомяват</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП Нов</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>Комисията преди приемането или прилагането на мерките, посочени в параграфи 2 и 3.“</p>	<p>Чл. 46а.</p> <p>.....</p> <p>(3) При установена необходимост от прилагане на мерки по ал. 2 лицата по чл. 4 уведомяват съответния орган за надзор и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. В тези случаи съответният орган за надзор уведомява незабавно Европейската комисия. Когато няма орган за надзор върху дейността на лицето по чл. 4, Европейската комисия се уведомява от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. Лицата по чл. 4 прилагат мерките по ал. 2 след като бъдат информирани от съответния орган за надзор или от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, че Европейската комисия е уведомена.</p> <p>.....</p> <p>(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и</p>	
--	---	--

	<p>органите за надзор се информират взаимно за случаите на установена необходимост от прилагане на мерки по ал. 4 и уведомяват Европейската комисия преди прилагането на такива мерки.</p>	
<p>12) В член 19 уводната част се заменя със следното: „По отношение на презграничните кореспондентски отношения, включващи плащания с институции респонденти от трети държави, държавите членки, в допълнение към установените в член 13 мерки за комплексна проверка на клиента, изискват от своите кредитни институции и финансови институции, когато встъпят в делово взаимоотношение:“.</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 35. В допълнение към мерките по раздел I от тази глава лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка по реда на този раздел и правилника за прилагане на закона в следните случаи:</p> <p>7. при кореспондентски отношения с кредитна институция или финансова институция от трета държава;</p> <p>Чл. 44. (1) При установяване на кореспондентски отношения с институции-респонденти от трета държава лицата по чл. 4:</p> <p>1. събират достатъчно информация за институцията-респондент, позволяваща им да разберат напълно характера на дейността, както и въз основа на публично достъпна информация да определят репутацията на институцията и качеството на извършвания по отношение на същата надзор,</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>включително дали е била обект на разследвания за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, или на надзорни мерки;</p> <p>2. оценяват вътрешните механизми за контрол срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, прилагани от институцията-респондент;</p> <p>3. създават организация, според която установяването на нови кореспондентски отношения да се извършва само след предварително одобряване от служител на висша ръководна длъжност на лицето по чл. 4;</p> <p>4. определят и документират отговорностите на всяка от двете кореспондиращи си институции по прилагането на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p> <p>(2) В случаите по ал. 1, когато достъп до кореспондентската сметка на лицето по чл. 4 имат и трети лица – клиенти на институцията-респондент, лицето по чл. 4 е длъжно да се увери, че институцията-респондент е проверила идентификацията и извършва</p>	
--	--	--

	<p>постоянна комплексна проверка на клиентите, които имат пряк достъп до сметките на лицето по чл. 4, и че при поискване институцията-респондент може незабавно да предостави на лицето по чл. 4 съответните данни от комплексната проверка на клиента.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП Чл. 44. (1) При установяване на кореспондентски отношения, включващи плащания с институции-респонденти от трета държава, лицата по чл. 4: .....</p>	
<p>13) Вмъква се следният член: „Член 20а 1. Всяка държава членка изготвя и актуализира списък, указващ точните функции, които съгласно националните закони, подзаконови и административни разпоредби се определят като важни обществени функции за целите на член 3, параграф 9. Държавите членки изискват от всяка международна организация със седалище на тяхна територия да изготви и актуализира списък на важните обществени функции в тази международна организация за целите на член 3, параграф 9. Тези списъци се</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Нов</p> <p>Чл. 36а. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списък на длъжностите, попадащи в обхвата на чл. 36, ал.2.</p> <p>(2) Държавните и местни органи и институциите и ведомствата, при които се заемат длъжностите по ал.</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>изпращат на Комисията и може да бъдат оповестени публично.</p>	<p>1, предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал 1.</p> <p>(3) Международните организации със седалище на територията на Република България, при които се заемат длъжности, попадащи в обхвата на чл. 36, ал. 2, предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал 1.</p> <p>(4) Органите, институциите и ведомствата по ал. 2 и организациите по ал. 3 уведомяват своевременно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за настъпили промени в данните и информацията в списъка по ал. 1. В тези случаи дирекцията информира своевременно Европейската комисия за</p>	
---	---	--

	<p>настъпилите промени, като предоставя актуализиран списък.</p> <p>Нов</p> <p>§ 96. (1) В срок от шест месеца от влизането в сила на закона държавните и местни органи и институциите и ведомствата по чл. 36а, ал. 2 и организациите по чл. 36а, ал. 3 предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция "Национална сигурност" необходимата информация за включването ѝ в списъка по чл. 36а, ал. 1.</p> <p>(2) В срок от осем месеца от влизането в сила на закона дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списъка по чл. 36а, ал. 1, включващ данните, предоставени по ал. 1.</p>	
<p>13) Вмъква се следният член: „Член 20а ...</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на ЕК.</p>

<p>2. Комисията изготвя и поддържа актуален списък на точните функции, които се определят като важни обществени функции на равнището на институциите и органите на Съюза. Този списък включва също така всички функции, които може да бъдат възложени на представители на трети държави или на международни организации, акредитирани на равнището на Съюза.</p>		
<p>13) Вмъква се следният член: „Член 20а ... 3. Комисията съставя, въз основа на списъците, предвидени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, единен списък на всички важни обществени функции за целите на член 3, точка 9. Този единен списък се оповестява публично.</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на ЕК.</p>
<p>13) Вмъква се следният член: „Член 20а .... 4. Функциите, включени в списъка по параграф 3 от настоящия член, се третираат в съответствие с условията, предвидени в член 41, параграф 2.“</p>	<p>ЗМИП Чл. 83. (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г.) (1) По отношение на обработването на лични данни за целите на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма се прилагат Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2016/679", и Законът за защита на личните данни, доколкото в този закон и в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма не е предвидено друго.

(2) Обработването на лични данни за целите на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма се смята за въпрос от обществен интерес съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 и не може да бъде ограничено от изискванията на чл. 12 – 22 и чл. 34 от същия регламент.

(3) След изтичането на срока за съхранение по чл. 70, обработваните от дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" лични данни по реда на този закон и по реда на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма се изтриват или унищожават, освен ако специален закон не предвижда друго.

(4) Администратор на лични данни по отношение на обработваните от дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" лични данни е директорът

на дирекцията.

Чл. 81. (1) Дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" може да използва информацията, съставляваща служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и защитената лична информация и данъчна и осигурителна информация, получена при условията и по реда на чл. 68, 72, 74 – 78, 88, 89, 90 и глава девета, само за целите на този закон.

(2) Дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" може да откаже предоставяне на информация по този закон, когато това би навредило на текущи разследвания или анализи или когато разкриването няма отношение към целите, за които информацията е поискана. Отказът за предоставяне на информация се мотивира.

(3) Алинея 2 не се прилага по отношение на международния обмен на информация по реда на глава шеста, раздел II.

Чл. 82. (1) Служителите на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" не могат да разгласяват,

	<p>да използват за лично или на свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и други сведения и факти, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.</p> <p>(2) Служителите на дирекцията подписват декларация за опазване на тайната по ал. 1.</p> <p>(3) Разпоредбата на ал. 1 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба.</p>	
<p>14) В член 27 параграф 2 се заменя със следното: „2. Държавите членки гарантират, че задължените субекти, към които е насочен клиентът, вземат подходящи мерки, за да гарантират, че при поискване третото лице незабавно препраща съответните копия от данните за идентификация и проверка, включително, когато има такива, данните, получени чрез средствата за електронна идентификация, съответните удостоверителни услуги, определени в Регламент (ЕС) № 910/2014, или всякакви други сигурни дистан- ционни</p>	<p>ЗМИП Чл. 56. (1) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 могат да се позоват на предходно идентифициране на клиента, извършено от кредитна институция за целите на чл. 10, т. 1 и 2, при наличие на следните кумулативни условия: 1. седалището на извършилата идентифицирането кредитна институция е в Република България, в друга държава членка или в трета държава чието законодателство съдържа изисквания, съответстващи</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>или електронни процедури за идентификация, които са регулирани, признати, одобрени или приети от съответните национални органи.“</p>	<p>на изискванията на този закон, като се отчита нивото на риск на тези държави и прилагането на мерки за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, съобразено с това ниво, наличието на пълния обем от подобни мерки съобразно изискванията на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF) и тяхното ефективно прилагане;</p> <p>2. изискваната по чл. 53 – 55 информация е на разположение на лицето, което се позовава на предходно идентифициране, извършено от кредитната институция, и незабавно могат да бъдат получени при поискване копия на документите по чл. 53, ал. 1 и 4 – 7, чл. 54, ал. 1, 2 и 5 – 7, чл. 55, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1;</p> <p>3. при поискване кредитната институция, която е извършила предходно идентифициране, да може да предостави в срок до три дни на лицето, което се позовава на това идентифициране, заверени копия на документите по т. 2.</p> <p>(2) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 не може да се позоват на предходно идентифициране на</p>	
---	---	--

	<p>клиента, извършено от кредитна институция от високорискова трета държава по чл. 46, ал. 3.</p> <p>(3) Позоваването на предходно идентифициране по ал. 1 не освобождава позоваващото се лице от отговорност за неизпълнение на изискванията за прилагане на мерките за комплексна проверка на клиента по чл. 10, т. 1 и 2.</p> <p>Чл. 57. За целите на чл. 10, т. 1 и 2 лицата по чл. 4 могат да се позоват на предходно идентифициране на клиента при прилагането на политики и процедури по чл. 104, ал. 1 в рамките на група, при наличие на следните кумулативни условия:</p> <ol style="list-style-type: none"> лицето по чл. 4 разчита на информация, предоставена от трето лице, което е част от същата група; групата прилага мерки за комплексна проверка на клиента, правила за съхраняване на документация и програми срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответствие с този закон; на равнище група се осъществява надзор от компетентен орган на държавата членка на	
--	--	--

произход или на третата държава върху ефективното прилагане на изискванията по т. 2.

(2) Органите по чл. 108 при упражняване на контролните си правомощия на ниво група по отношение на политиките и процедурите по чл. 104, ал. 1, както и при упражняване на контролните си правомощия по отношение на установени в Република България клонове и дъщерни дружества на дружества от други държави членки, извършват преценка дали при позоваването на предходно идентифициране на клиента при прилагането на политики и процедури по чл. 104, ал. 1 в рамките на група са спазени изискванията на ал. 1.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 56. (1) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 могат да се позоват на предходно идентифициране на клиента, извършено от кредитна институция за целите на чл. 10, т. 1 и 2, при наличие на следните кумулативни условия:

.....

2. изискваната по чл. 53 – 55 информация е на разположение на лицето, което се позовава на

предходно идентифициране, извършено от кредитната институция, и незабавно могат да бъдат получени при поискване копия на документите по чл. 53, ал. 1 и 4 – 7, чл. 54, ал. 1, 2 и 5 – 7, чл. 55, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1 и събраните данни по чл. 53, ал. 8;

ППЗМИП

Чл. 42. Идентифицирането на клиента и проверката на идентификационните данни могат да се извършват и чрез уведомена схема за електронна идентификация по Регламент (ЕС) 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (Регламент (ЕС) № 910/2014) или друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация, или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, при условие че са изпълнени

	изискванията на ЗМИП и този правилник за идентифициране на клиента и проверка на идентификацията.	
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: а) параграф 1 се изменя, както следва: і) първа алинея се заменя със следното: „Държавите членки гарантират, че учредените на тяхна територия корпоративни и други правни образувания са задължени да получават и да разполагат с подходяща, точна и актуална информация относно своите действителни собственици, включително подробни данни относно притежаваните права. Държавите членки гарантират, че за нарушенията на настоящия член се прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи мерки или санкции.“;</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 61. (1) Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да получават, да разполагат и да предоставят в определените по закон случаи подходяща, точна и актуална информация относно физическите лица, които са техни действителни собственици, включително с подробни данни относно притежаваните от тях права.</p> <p>(2) Когато лицата по чл. 4 предприемат мерки за комплексна проверка на клиента в съответствие с изискванията на този закон и правилника за прилагането му, учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания, които встъпват в делови</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

взаимоотношения или извършват случайна операция или сделка със или чрез тях, и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да предоставят на лицата по чл. 4 информация относно своите действителни собственици, изискуема по този закон.

(3) Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 предоставят при поискване информацията по ал. 1 на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и на компетентните органи по този закон в определения от тях срок.

Чл. 64. Клиентите – юридически лица, или други правни образувания с номинални директори, номинални секретари или номинални собственици на капитала, представят удостоверение, договор или друг валиден документ според законодателството на юрисдикцията, в която са регистрирани, изходящ от централен регистър или от регистриращ агент, от който е видно

	<p>кои са действителните собственици на клиента – юридическо лице или друго правно образувание.</p> <p>Чл. 116. (1) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на чл. 7, чл. 9, чл. 11, ал. 1 – 3, чл. 12 – 22, чл. 24 – 31, чл. 33 – 60, чл. 65 – 69, чл. 72, ал. 1 – 3 и 5 – 7, чл. 73, ал. 1, чл. 74, ал. 1 – 5 и 11, чл. 76, ал. 1, чл. 80, чл. 87, ал. 4, чл. 101, ал. 11, чл. 106, ал. 2, 4 и 5, чл. 107, ал. 4, чл. 110, ал. 1 и 2 и чл. 111, ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. глоба от 1000 до 10 000 лв., когато нарушителят е физическо лице; 2. имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв., когато нарушителят е юридическо лице или едноличен търговец; 3. имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв., когато нарушителят е лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11. <p>(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.; 2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.;	
--	---	--

	<p>3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 10 000 до 200 000 лв.</p> <p>(3) За тежки или системни нарушения по ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <p>1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 5000 до 2 000 000 лв.;</p> <p>2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 10 000 до 2 000 000 лв. или до двойния размер на облагата от нарушението, ако същата може да бъде установена;</p> <p>3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 20 000 до 10 000 000 лв. или до 10 на сто от годишния оборот, включително брутните приходи съгласно консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност и вземания от комисиони и/или такси.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 118. (1) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на този закон извън случаите по чл. 116, ал. 1 и извън случаите по чл. 11, ал. 4</p>	
--	---	--

	<p>– 6 и по чл. 101, ал. 1, изречение второ или на правилника за прилагането му, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. глоба от 500 до 5000 лв., когато нарушителят е физическо лице; 2. имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., когато нарушителят е юридическо лице или едноличен търговец; 3. имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв., когато нарушителят е лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11. <p>(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 1000 до 10 000 лв.; 2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.; 3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв. <p>(3) За системни нарушения по ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.; 2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.; 3. по ал. 1, т. 3 – имуществена	
--	--	--

	<p>санкция от 10 000 до 100 000 лв.</p> <p>(4) Лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, което, след като е наказано с глоба или с имуществена санкция по ал. 1 за неизпълнение на задължение за заявяване на вписване на данните по чл. 63, ал. 4, не заяви вписване в определения срок, се наказва съгласно ал. 1 всеки месец до заявяване на вписването.</p> <p>(5) Физическо лице за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3, което не изпълни задълженията си по чл. 61 или 62, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., а при повторно нарушение – от 200 до 2000 лв.</p> <p>Чл. 119. (1) Глобите по чл. 118, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 се налагат и на лице, което управлява и представлява лице по чл. 4, както и на лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на лице по чл. 4 по този закон и правилника за прилагането му, когато тези лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършване на нарушение по чл. 118, ал. 1.</p> <p>(2) За системни нарушения по чл.</p>	
--	---	--

	<p>118, ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <p>1. глоба от 2000 до 20 000 лв. – когато нарушителят е лице, което управлява и представлява лице по чл. 4, т. 7 и 12 – 35, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на лице по чл. 4, т. 7 и 12 – 35 по този закон и правилника за прилагането му, когато тези лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършване на нарушение по чл. 118, ал. 1;</p> <p>2. глоба от 5000 до 50 000 лв., когато нарушителят е лице, което управлява и представлява лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11 по този закон и правилника за прилагането му, когато тези лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършване на нарушение по чл. 118, ал. 1.</p>	
--	---	--

<p>15) Член 30 се изменя, както следва: а) параграф 1 се изменя, както следва: ii) добавя се следната алинея: „Държавите членки изискват от действителните собственици на корпоративни или други правни образувания, включително чрез акции, права на глас, дялово участие, държане на акции на приносител или контрол чрез други средства, да предоставят на тези образувания цялата информация, която е необходима, за да може корпоративното или друго правно образувание да спази изискванията, посочени в първа алинея.“;</p>	<p>ЗМИП Чл. 61. (1) Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да получават, да разполагат и да предоставят в определените по закон случаи подходяща, точна и актуална информация относно физическите лица, които са техни действителни собственици, включително с подробни данни относно притежаваните от тях права. (2) Когато лицата по чл. 4 предприемат мерки за комплексна проверка на клиента в съответствие с изискванията на този закон и правилника за прилагането му, учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания, които встъпват в делови взаимоотношения или извършват случайна операция или сделка със или чрез тях, и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да предоставят на лицата по чл. 4 информация относно своите действителни собственици,</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
---	---	-----------------------------------

	<p>изискуема по този закон.</p> <p>(3) Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 предоставят при поискване информацията по ал. 1 на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и на компетентните органи по този закон в определения от тях срок.</p> <p>Чл. 63. (1) Информацията и данните по чл. 61, ал. 1 се вписват по партидите на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания в търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(2) Информацията и данните по чл. 62, ал. 1 се вписват в регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(3) За производството, редът и сроковете за вписването на обстоятелствата относно действителните собственици се прилагат съответно Законът за</p>	
--	---	--

	<p>търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и Законът за регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(4) В съответния регистър се вписват следните данни съгласно декларация, чиято форма и съдържание се определят с правилника за прилагане на закона:</p> <p>1. идентификационните данни за действителните собственици – физически лица, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) имената; б) гражданството; в) единният граждански номер за лицата по чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация; г) датата на раждане за лицата, различни от тези по буква „в“; д) държавата на пребиваване, ако е различна от Република България или от държавата по буква „б“; <p>2. данните за юридическите лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол върху лицата по чл. 61, ал. 1 и по чл. 62, ал. 1, включително фирма, номер в национален регистър, правна форма според националното законодателство, седалище и адрес на</p>	
--	--	--

	<p>управление и идентификационните данни по т. 1 за представляващите лица;</p> <p>3. данните по т. 1, букви „а“ – „г“ на физическо лице за контакт, постоянно пребиваващо на територията на Република България, когато по партидата на лицето по чл. 61, ал. 1, съответно по чл. 62, ал. 1, не са вписани данни за постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител – физическо лице, което предоставя нотариално завереното си съгласие за това;</p> <p>4. всяка промяна в обстоятелствата по т. 1 – 3.</p> <p>(5) Данните за действителните собственици се вписват, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица или други правни образувания в съответния регистър като физически лица, които са еднолични собственици или съдружници с най-малко 25 на сто дялово участие. Когато действителните собственици са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и</p>	
--	--	--

	<p>които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби на основание, различно от прякото притежание на дялове, данните за тях се вписват в съответния регистър.</p> <p>(6) Данните за действителните собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, се заявяват за вписване, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица с нестопанска цел в съответния регистър като физически лица. Когато лицата - действителни собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби, данните за тях се заявяват за вписване.</p> <p>(7) Пряк достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4, без да се информира лицето, за което същите се отнасят, имат:</p> <p>1. дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за</p>	
--	---	--

	<p>финансов надзор и компетентните държавни органи по този закон;</p> <p>2. лицата по чл. 4 – в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му.</p> <p>(8) Условието и редът за достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4 се уреждат в съответните специални закони.</p> <p>(9) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор, Министерството на вътрешните работи, Националната агенция за приходите, Агенцията по вписванията и администрациите, компетентни да осъществяват общ контрол върху лицата, за които възниква задължение за вписване по този член, обменят информация за целите на чл. 123.</p> <p>(10) Лицата по чл. 4 предоставят информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, когато при изпълнение на задълженията си по този раздел установят данни за нарушение по ал. 1 – 5, извършено от</p>	
--	--	--

клиент, който е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1.

Чл. 64. Клиентите – юридически лица, или други правни образувания с номинални директори, номинални секретари или номинални собственици на капитала, представят удостоверение, договор или друг валиден документ според законодателството на юрисдикцията, в която са регистрирани, изходящ от централен регистър или от регистриращ агент, от който е видно кои са действителните собственици на клиента – юридическо лице или друго правно образувание.

Проект на ЗИД

§ 14. Член 63 се изменя така:

1. Създават се нови ал. 7 и 8:

(7) Действителните собственици на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания са длъжни да предоставят на тези лица и на физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 цялата информация, която е необходима, за изпълнение на задълженията по чл. 61, 62 и предходните алинеи на учредените на територията на Република България юридически

лица и други правни образувания и на физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3.

(8) Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да уведомят Агенция по вписванията, когато действителните им собственици откажат предоставянето на необходимата информация за изпълнение на задълженията им по чл. 61, 62 и предходните алинеи.

2. Сегашните алинеи 7 и 8 ставата съответно алинеи 9 и 10

3. Сегашната алинея 9 става алинея 11 и се създава изречение второ:

„При установено несъответствие на информация за действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание и информацията за действителен собственик на това юридическо лице или друго правно образувание, вписана в съответния регистър по ал. 1 или 2, се уведомява и прокурорът и му се предоставят всички материали.”

§ 26. В чл. 118 се създават ал. 6 и

	<p>7:</p> <p>(6) Физическо лице действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание, което не изпълни задължението си по чл. 63, ал. 7 се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение – от 2000 до 20 000 лв.</p> <p>(7) Действителен собственик, който, след като е наказан с глоба по ал. 6 за неизпълнение на задължението си по чл. 63, ал. 7, не предостави необходимата информация в определения срок, се наказва съгласно ал. 6 всеки месец до предоставянето ѝ.</p>	
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: б) параграф 4 се заменя със следното: „4. Държавите членки изискват информацията, съхранявана в посочения в параграф 3 централен регистър, да бъде подходяща, точна и актуална и създават механизми за тази цел. Тези механизми включват изискването задължените субекти и — ако е целесъобразно и до степеня, до която това изискване не засяга ненужно техните функции — компетентните органи да съобщават за всякакви несъответствия между информацията за действителния</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 63. (1) Информацията и данните по чл. 61, ал. 1 се вписват по партидите на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания в търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(2) Информацията и данните по чл. 62, ал. 1 се вписват в регистър</p>	<p>Пълно съответствие.</p> <p>Вписването на обстоятелства относно действителните собственици на субектите, вписани в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ се извършва след представяне на декларация от представляващите лица. И в двата регистъра обстоятелствата относно действителните собственици се вписват след воляизявление, обективирано в заявление, към което се прилага декларация по чл. 63, ал. 4</p>

<p>собственик, налична в централните регистри, и информацията за действителния собственик, с която те разполагат. В случай на несъответствие държавите членки гарантират, че се предприемат съответните действия за своевременно отстраняване на несъответствията и, ако е целесъобразно, че междуременно в централния регистър се отбелязва изрично несъответствието.“;</p>	<p>БУЛСТАТ.</p> <p>(3) За производството, редът и сроковете за вписването на обстоятелствата относно действителните собственици се прилагат съответно Законът за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и Законът за регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(4) В съответния регистър се вписват следните данни съгласно декларация, чиято форма и съдържание се определят с правилника за прилагане на закона:</p> <p>1. идентификационните данни за действителните собственици – физически лица, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) имената; б) гражданството; в) единният граждански номер за лицата по чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация; г) датата на раждане за лицата, различни от тези по буква „в“; д) държавата на пребиваване, ако е различна от Република България или от държавата по буква „б“; <p>2. данните за юридическите лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се</p>	<p>от ЗМИП.</p> <p>Възможно е в различни периоди от време различни лица да е необходимо да се вписват като действителни собственици, но това се извършва единствено след подаване на заявление в регистрите т.е. по инициатива на самите субекти.</p>
--	--	---

	<p>упражнява контрол върху лицата по чл. 61, ал. 1 и по чл. 62, ал. 1, включително фирма, номер в национален регистър, правна форма според националното законодателство, седалище и адрес на управление и идентификационните данни по т. 1 за представляващите лица;</p> <p>3. данните по т. 1, букви „а“ – „г“ на физическо лице за контакт, постоянно пребиваващо на територията на Република България, когато по партидата на лицето по чл. 61, ал. 1, съответно по чл. 62, ал. 1, не са вписани данни за постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител – физическо лице, което предоставя нотариално завереното си съгласие за това;</p> <p>4. всяка промяна в обстоятелствата по т. 1 – 3.</p> <p>(5) Данните за действителните собственици се вписват, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица или други правни образувания в съответния регистър като физически лица, които са</p>	
--	--	--

	<p>еднолични собственици или съдружници с най-малко 25 на сто дялово участие. Когато действителните собственици са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби на основание, различно от прякото притежание на дялове, данните за тях се вписват в съответния регистър.</p> <p>(6) Данните за действителните собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, се заявяват за вписване, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица с нестопанска цел в съответния регистър като физически лица. Когато лицата - действителни собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби, данните за тях се заявяват за вписване.</p> <p>(7) Пряк достъп до информацията и до данните по ал. 1,</p>	
--	---	--

	<p>2 и 4, без да се информира лицето, за което същите се отнасят, имат:</p> <p>1. дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и компетентните държавни органи по този закон;</p> <p>2. лицата по чл. 4 – в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му.</p> <p>(8) Условието и редът за достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4 се уреждат в съответните специални закони.</p> <p>(9) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор, Министерството на вътрешните работи, Националната агенция за приходите, Агенцията по вписванията и администрациите, компетентни да осъществяват общ контрол върху лицата, за които възниква задължение за вписване по този член, обменят информация за целите на чл. 123.</p> <p>(10) Лицата по чл. 4 предоставят</p>	
--	---	--

информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, когато при изпълнение на задълженията си по този раздел установят данни за нарушение по ал. 1 – 5, извършено от клиент, който е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1.

Чл. 118. (1) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на този закон извън случаите по чл. 116, ал. 1 и извън случаите по чл. 11, ал. 4 – 6 и по чл. 101, ал. 1, изречение второ или на правилника за прилагането му, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва със:

1. глоба от 500 до 5000 лв., когато нарушителят е физическо лице;

2. имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., когато нарушителят е юридическо лице или едноличен търговец;

3. имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв., когато нарушителят е лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е:

1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 1000 до 10 000 лв.;

	<p>2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.;</p> <p>3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.</p> <p>(3) За системни нарушения по ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <p>1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.;</p> <p>2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.;</p> <p>3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 10 000 до 100 000 лв.</p> <p>(4) Лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, което, след като е наказано с глоба или с имуществена санкция по ал. 1 за неизпълнение на задължение за заявяване на вписване на данните по чл. 63, ал. 4, не заяви вписване в определения срок, се наказва съгласно ал. 1 всеки месец до заявяване на вписването.</p> <p>(5) Физическо лице за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3, което не изпълни задълженията си по чл. 61 или 62, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., а при повторно нарушение – от 200 до 2000 лв.</p> <p>ЗТРРЮЛНЦ</p>	
--	---	--

	<p>Защита срещу вписване</p> <p>Чл. 29. (1) Всяко лице, което има правен интерес, както и прокурорът, може да предяви иск за установяване на нищожност или недопустимост на вписването, както и за несъществуване на вписано обстоятелство.</p> <p>(2) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Искът по ал. 1 се предявява пред окръжния съд по седалището на търговеца, съответно на клона на чуждестранен търговец, юридическото лице с нестопанска цел, съответно клона на чуждестранно юридическо лице с нестопанска цел, относно когото е извършено вписването.</p> <p>Проект на ЗИД</p> <p>§ 14. Член 63 се изменя така:</p> <p>1. Създават се нови ал. 7 и 8:</p> <p>(7) Действителните собственици на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания са длъжни да предоставят на тези лица и на физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 цялата</p>	
--	---	--

информация, която е необходима, за изпълнение на задълженията по чл. 61, 62 и предходните алинеи на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и на физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3.

(8) Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да уведомят Агенция по вписванията, когато действителните им собственици откажат предоставянето на необходимата информация за изпълнение на задълженията им по чл. 61, 62 и предходните алинеи.

2. Сегашните алинеи 7 и 8 ставата съответно алинеи 9 и 10

3. Сегашната алинея 9 става алинея 11 и се създава изречение второ:

„При установено несъответствие на информация за действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание и информацията за действителен собственик на това юридическо лице

или друго правно образувание, вписана в съответния регистър по ал. 1 или 2, се уведомява и прокурорът и му се предоставят всички материали.”

4. Сегашната алинея 10 става алинея 12 и се създава изречение второ:

„При установено несъответствие между установената информация за действителен собственик на клиент и информацията за действителен собственик, вписана в съответния регистър, лицата по чл. 4 уведомяват и прокурора, като му изпращат всички събрани материали.”

§ 26. В чл. 118 се създават ал. 6 и 7:

(6) Физическо лице действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание, което не изпълни задължението си по чл. 63, ал. 7 се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение – от 2000 до 20 000 лв.

(7) Действителен собственик, който, след като е наказан с глоба по ал. 6 за неизпълнение на

	<p>задължението си по чл. 63, ал. 7, не предостави необходимата информация в определения срок, се наказва съгласно ал. 6 всеки месец до предоставянето ѝ.</p>	
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: в) параграф 5 се заменя със следното: „5. Държавите членки гарантират, че информацията за действителните собственици е достъпна във всички случаи за: а) компетентните органи и ЗФР, без никакви ограничения; б) задължените субекти в рамките на комплексната проверка на клиента в съответствие с глава II; в) всеки член на широката общественост. Лицата, посочени в буква в), получават достъп най-малко до името, месеца и годината на раждане, държавата на пребиваване и гражданството на действителния собственик, както и характера и обема на притежаваните права. Държавите членки могат, при определени в националното право условия, да предвидят достъп до допълнителна информация, позволяваща идентифицирането на действителния собственик. Тази допълнителна информация включва най-малко датата на раждане или данни за връзка, в съответствие с правилата за защита на</p>	<p>ЗМИП Чл. 63. (1) Информацията и данните по чл. 61, ал. 1 се вписват по партидите на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания в търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ. (2) Информацията и данните по чл. 62, ал. 1 се вписват в регистър БУЛСТАТ. (3) За производството, редът и сроковете за вписването на обстоятелствата относно действителните собственици се прилагат съответно Законът за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и Законът за регистър БУЛСТАТ. (4) В съответния регистър се вписват следните данни съгласно декларация, чиято форма и съдържание се определят с правилника за прилагане на закона:</p>	<p>Пълно съответствие. ТРРЮЛНЦ е публичен и не прави разграничение между различните видове лица ползватели на информацията в регистъра. Предвидено е обстоятелствата относно „името, месеца и годината на раждане, държавата на пребиваване и гражданството на действителния собственик, както и характера и обема на притежаваните права“ да се вписват по партидата на търговеца/ЮЛНЦ в раздел „Действителни собственици“ и тя е видима за всички. Единствено декларацията по чл. 63, ал. 4, която се прилага към заявлението за вписване в регистъра, е достъпна с регистриран достъп – електронен подпис или сертификат, издаван от АВ.</p>

данните.“;	<p>1. идентификационните данни за действителните собственици – физически лица, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) имената; б) гражданството; в) единният граждански номер за лицата по чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация; г) датата на раждане за лицата, различни от тези по буква „в“; д) държавата на пребиваване, ако е различна от Република България или от държавата по буква „б“; <p>2. данните за юридическите лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол върху лицата по чл. 61, ал. 1 и по чл. 62, ал. 1, включително фирма, номер в национален регистър, правна форма според националното законодателство, седалище и адрес на управление и идентификационните данни по т. 1 за представляващите лица;</p> <p>3. данните по т. 1, букви „а“ – „г“ на физическо лице за контакт, постоянно пребиваващо на територията на Република България, когато по партидата на лицето по чл.</p>	
------------	--	--

	<p>61, ал. 1, съответно по чл. 62, ал. 1, не са вписани данни за постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител – физическо лице, което предоставя нотариално завереното си съгласие за това;</p> <p>4. всяка промяна в обстоятелствата по т. 1 – 3.</p> <p>(5) Данните за действителните собственици се вписват, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица или други правни образувания в съответния регистър като физически лица, които са еднолични собственици или съдружници с най-малко 25 на сто дялово участие. Когато действителните собственици са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби на основание, различно от прякото притежание на дялове, данните за тях се вписват в съответния регистър.</p> <p>(6) Данните за действителните собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона</p>	
--	--	--

	<p>за юридическите лица с нестопанска цел, се заявяват за вписване, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица с нестопанска цел в съответния регистър като физически лица. Когато лицата - действителни собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби, данните за тях се заявяват за вписване.</p> <p>(7) Пряк достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4, без да се информира лицето, за което същите се отнасят, имат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и компетентните държавни органи по този закон; 2. лицата по чл. 4 – в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му. <p>(8) Условиата и редът за достъп до</p>	
--	---	--

информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4 се уреждат в съответните специални закони.

ЗТРРЮЛНЦ

Публичност

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2013 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Търговският регистър и регистърът на юридическите лица с нестопанска цел са публични. Всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща регистрите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява регистриран достъп до делото на търговеца или на юридическото лице с нестопанска цел.

(3) Достъпът по ал. 2 може да бъде предоставен в териториалните звена на агенцията след представяне на молба и документ за самоличност. Лицето, поискало достъп по електронен път, следва да се идентифицира чрез електронен

подпис или чрез цифров сертификат, издаден от агенцията, а в случаите на служебен достъп - по реда на наредбата по чл. 12, ал. 4.

(4) (Нова - ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 01.01.2017 г.) Агенцията по вписванията осигурява свободен и безплатен достъп до вписаните обстоятелства и обявените актове и чрез системата за взаимно свързване на регистрите.

Чл. 32. (1) (Доп. – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Всеки може да иска и извършва справка за наличието или липсата на вписано обстоятелство или обявен акт в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

(2) Справки в търговския регистър може да се извършват по:

1. (изм. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., бр. 22 от 2015 г., в сила от 24.03.2015 г.) фирмата или Идентификационния код на търговеца или клона на чуждестранен търговец;

	<p>2. (доп. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., изм., бр. 22 от 2015 г., в сила от 24.03.2015 г.) името или ЕГН, съответно фирмата, или Идентификационния код на съдружника или едноличния собственик на капитала;</p> <p>3. (доп. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., изм., бр. 22 от 2015 г., в сила от 24.03.2015 г.) името или ЕГН, съответно фирмата, или Идентификационния код на член на органите на юридическо лице - търговец.</p> <p>(3) (Нова – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Справки в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел относно юридически лица с нестопанска цел може да се извършват по:</p> <p>1. наименованието или ЕИК на юридическото лице с нестопанска цел или клона на чуждестранно юридическо лице с нестопанска цел;</p> <p>2. името или ЕГН, съответно фирмата, наименованието или ЕИК на учредителя, член на управителния</p>	
--	---	--

орган или представляващия на юридическото лице с нестопанска цел.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) В делото на отделния търговец, съответно на клон на чуждестранен търговец, на юридическо лице с нестопанска цел или на клон на чуждестранно юридическо лице с нестопанска цел и на неговите праводатели и правоприменници може да се извършват справки по всяко вписано обстоятелство или обявен акт.

Чл. 33. (1) (Доп. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., изм., бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Справките и удостоверенията могат да съдържат извлечение от регистрите или копия от електронния образ на документите, въз основа на които са извършени вписванията, заличаванията или обявяванията. Справките и удостоверенията не могат да съдържат лични данни, които не са

	<p>предмет на вписване или обявяване.</p> <p>(2) (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Удостоверения се издават и относно това, че за определен търговец, клон на чуждестранен търговец, юридическо лице с нестопанска цел или клон на чуждестранно юридическо лице с нестопанска цел определено обстоятелство не е вписано.</p> <p>(3) Справките са устни и писмени.</p> <p>(4) Удостоверенията са официални документи.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 50 от 2008 г., изм., бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Копия от документи, съдържащи се в делото на отделен търговец или на юридическо лице с нестопанска цел, заверени от длъжностните лица, имат силата на официални преписи.</p> <p>Чл. 34. (1) Справки се извършват и удостоверения се издават незабавно във всяко</p>	
--	---	--

	<p>териториално звено на агенцията.</p> <p>(2) (Доп. – ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2017 г.) Агенцията осигурява възможност за извършване на справки чрез отдалечен достъп, както и издаването на писмени справки и удостоверения в електронна форма и предаването им по електронен път. Извършването на справки чрез отдалечен достъп може да се осъществява и чрез системата за взаимно свързване на регистрите.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 44 от 2009 г., доп., бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Документите по чл. 33, ал. 1 и 2 могат да се издават и от нотариус, който удостоверява датата и часа на изготвянето им и съответствието им със записите в търговския регистър и в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.</p> <p>ЗРБ</p> <p>Чл. 8. (1) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2018 г.) Информацията в регистър БУЛСТАТ е публична в частта ѝ, въведена от представените документи за данните</p>	
--	---	--

	<p>по чл. 7, ал. 1, т. 1 - 17 и т. 19 и ал. 2.</p> <p>(2) Информацията в регистър БУЛСТАТ, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 18, се предоставя единствено на лицата и по реда на чл. 40.</p> <p>(3) Информацията за субектите по чл. 2, ал. 2 е публична, когато е само за едно лице в частта, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 3 - 17, а по чл. 7, ал. 1, т. 2 - когато актът не съдържа информация, определена като класифицирана информация.</p> <p>Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2016 г., в сила от 01.05.2016 г.) (1) Всеки може да извършва справка за наличието или липсата на вписано обстоятелство в регистър БУЛСТАТ. Справките може да се извършват по:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. името или ЕИК, съответно ЕГН на субектите по чл. 3; 2. фирмено дело/година/окръжен съд; 3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) номер на заявление, номер на вписване в регистъра, както	
--	---	--

	<p>и за свързаност на субектите.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Всеки може да иска писмени справки за вписани обстоятелства по чл. 8, ал. 1 срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Всеки може да иска издаването на удостоверение за вписани в регистър БУЛСТАТ обстоятелства срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията. Удостоверението съдържа извлечение от регистър БУЛСТАТ за вписаните обстоятелства. Удостоверения се издават и относно това, че за определен субект по чл. 3 определено обстоятелство не е вписано. Удостоверенията са официални документи.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Справки се извършват и удостоверения се издават незабавно във всяко териториално звено на Агенцията по вписванията.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в</p>	
--	---	--

	<p>сила от 01.09.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява възможност за извършване на справки чрез отдалечен достъп, както и за издаване на удостоверения в електронна форма и предаването им по електронен път.</p> <p>Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) (1) Агенцията по вписванията осигурява достъп до регистър БУЛСТАТ чрез:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. публичната част на регистър БУЛСТАТ по интернет; 2. стандартни изходни файлове по електронна поща или друг технически носител; 3. автоматизирано подаване на данни за вписаните в регистър БУЛСТАТ обстоятелства. <p>(2) Достъпът по ал. 1, т. 1 е безплатен, а този по ал. 1, т. 2 и 3 се предоставя след заплащане на такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Достъпът по ал. 1, включително чрез средата за междурегистров обмен, на съда, държавните органи и</p>	
--	--	--

	<p>органите на местното самоуправление и местната администрация е безплатен.</p> <p>Чл. 39. Достъпът до специалния регистър по чл. 2, ал. 2 и редът за предоставянето на информация от нея на други регистри и информационни системи се извършват по реда на Закона за защита на класифицираната информация и на нормативните актове по прилагането му.</p>	
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: г) вмъква се следният параграф: „5а. Държавите членки могат да решат да обвържат предоставянето на информацията, съхранявана в техните национални регистри по параграф 3, с изискването за онлайн регистрация и заплащането на такса, която не надхвърля административните разходи по предоставянето на информацията, включително разходите за поддържането и промените на регистъра.“;</p>	<p>ЗТРРЮЛНЦ</p> <p>Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2013 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Търговският регистър и регистърът на юридическите лица с нестопанска цел са публични. Всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща регистрите.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява регистриран достъп до делото на търговеца или на</p>	<p>Пълно съответствие.</p> <p>Разпоредбата от директивата е диспозитивна. Ползването на информация от ТРРЮЛНЦ и РБ е безплатно.</p>

	<p>юридическото лице с нестопанска цел.</p> <p>(3) Достъпът по ал. 2 може да бъде предоставен в териториалните звена на агенцията след представяне на молба и документ за самоличност. Лицето, поискало достъп по електронен път, следва да се идентифицира чрез електронен подпис или чрез цифров сертификат, издаден от агенцията, а в случаите на служебен достъп - по реда на наредбата по чл. 12, ал. 4.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 01.01.2017 г.) Агенцията по вписванията осигурява свободен и безплатен достъп до вписаните обстоятелства и обявените актове и чрез системата за взаимно свързване на регистрите.</p> <p>Такси</p> <p>Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г.) Държавна такса по тарифа, одобрена от Министерския съвет, се заплаща за:</p> <p>1. (доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила</p>	
--	---	--

	<p>от 01.01.2018 г.) вписване и обявяване в търговския регистър и в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;</p> <p>2. издаване на удостоверение;</p> <p>3. извършване на писмена справка;</p> <p>4. (доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) запазване на фирма или наименование;</p> <p>5. заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него;</p> <p>6. предоставяне на базата данни или част от нея.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) За подадени по електронен път заявления размерът на таксите не може да надвишава 50 на сто от съответната такса, предвидена за подаване на заявления на хартиен носител.</p> <p>(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., доп. -</p>	
--	---	--

	<p>ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Агенцията предоставя специализирани услуги за автоматизиран достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел срещу такса по тарифата по ал. 1.</p> <p>(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Достъпът до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел по служебен път на държавните органи, органите на местно самоуправление и местна администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, е безплатен. Редът и начинът за осъществяване на достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се уреждат с наредба на Министерския съвет.“</p> <p>ЗРБ</p> <p>Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 8 от</p>	
--	--	--

	<p>2016 г., в сила от 01.05.2016 г.) (1) Всеки може да извършва справка за наличието или липсата на вписано обстоятелство в регистър БУЛСТАТ. Справките може да се извършват по:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. името или ЕИК, съответно ЕГН на субектите по чл. 3; 2. фирмено дело/година/окръжен съд; 3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) номер на заявление, номер на вписване в регистъра, както и за свързаност на субектите. <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Всеки може да иска писмени справки за вписани обстоятелства по чл. 8, ал. 1 срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Всеки може да иска издаването на удостоверение за вписани в регистър БУЛСТАТ обстоятелства срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията. Удостоверението съдържа извлечение от регистър БУЛСТАТ за вписаните обстоятелства. Удостоверения се</p>	
--	--	--

	<p>издават и относно това, че за определен субект по чл. 3 определено обстоятелство не е вписано. Удостоверенията са официални документи.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Справки се извършват и удостоверения се издават незабавно във всяко териториално звено на Агенцията по вписванията.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява възможност за извършване на справки чрез отдалечен достъп, както и за издаване на удостоверения в електронна форма и предаването им по електронен път.</p> <p>Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) (1) Агенцията по вписванията осигурява достъп до регистър БУЛСТАТ чрез:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. публичната част на регистър БУЛСТАТ по интернет; 2. стандартни изходни файлове по електронна поща или друг технически носител; 3. автоматизирано подаване на данни за вписаните в регистър БУЛСТАТ	
--	--	--

	<p>обстоятелства.</p> <p>(2) Достъпът по ал. 1, т. 1 е безплатен, а този по ал. 1, т. 2 и 3 се предоставя след заплащане на такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.“</p> <p>(3) Достъпът по ал. 1, включително чрез средата за междурегистров обмен, на съда, държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация е безплатен.“</p>	
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: д) параграф 6 се заменя със следното: „6. Държавите членки гарантират, че компетентните органи и ЗФР разполагат със своевременен и неограничен достъп до цялата информация, съхранявана в централния регистър, посочен в параграф 3, без съответното образ- увание да бъде предупреждавано за това. Държавите членки също така позволяват навременен достъп и на задължените субекти, когато те предприемат мерки за комплексна проверка на клиента в съответствие с глава II. Компетентните органи, на които е предоставен достъп до централния регистър, посочен в параграф 3, са</p>	<p>ЗМИП Чл. 63.</p> <p>(7) Пряк достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4, без да се информира лицето, за които същите се отнасят, имат:</p> <p>1. дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и компетентните държавни органи по този закон;</p> <p>2. лицата по чл. 4 – в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите в съответствие</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>публичните органи със специални отговорности за борба с изпирането на пари или финансирането на тероризма, както и данъчните органи, органите, упражняващи надзор върху задължените субекти, и органите с функции за разследване или наказателно преследване на изпирането на пари, съответните предикатни престъпления и финансирането на тероризма, за проследяване и изземване или замразяване и конфискуване на активи от престъпна дейност.“;</p>	<p>с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му.</p> <p>(8) Условието и редът за достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4 се уреждат в съответните специални закони.</p> <p>ЗТРРЮЛНЦ чл. 12 (4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Достъпът до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел по служебен път на държавните органи, органите на местно самоуправление и местна администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, е безплатен. Редът и начинът за осъществяване на достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се уреждат с наредба на Министерския съвет.</p>	
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: е) параграф 7 се заменя със следното: „7. Държавите членки гарантират, че компетентните органи и ЗФР могат да предоставят на компетентните органи и на ЗФР на други държави членки</p>	<p>ЗМИП Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обмена</p>	<p>Пълно съответствие.</p> <p>ТРРЮЛНЦ и Регистър БУЛСТАТ са публични и има онлайн достъп до информацията.</p>

<p>информацията по параграфи 1 и 3 своевременно и безплатно.“;</p>	<p>информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p> <p>(3) Сроковете за осъществяване на обмена на информация се съобразяват с изрично посочените от органите по ал. 1, както и с техническите възможности за събиране и предоставяне на информация, включително, при необходимост, извършването на</p>	
--	--	--

	<p>превод на чужд език.</p> <p>(4) Във връзка с членството на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ в Егмонтгруп директорът на дирекцията може да сключва, изменя и прекратява необвързващи споразумения със звената за финансово разузнаване на други държави, членувачи в Егмонтгруп, които засягат единствено обмена на информация между тях и изцяло следват утвърдените от организацията изисквания. В споразуменията се уреждат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. условията и редът за обмен, които следват изискванията на Егмонтгруп и този закон; 2. условията за ползване и защита на информацията съгласно този закон и изискванията на Егмонтгруп; 3. видовете информация, които дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ обменя със звената за финансово разузнаване на тези държави. <p>(7) За целите на обмена дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална</p>	
--	---	--

сигурност“ предоставя на звената за финансово разузнаване на други държави всякакъв вид информация, с която разполага или до която има пряк или непряк достъп, включително за физическите и юридическите лица, имащи отношение към случая, и информация за вписаните в регистрите по чл. 63, ал. 1 и 2 обстоятелства за действителните собственици на юридически лица и други правни образувания. Обменът на информация не може да бъде отказан поради липсата на информация за предикатното престъпление.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни престъпления по националното право.“

ЗМФТ

Чл. 14. (1) Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с

	<p>органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста, раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>ЗМИП Чл. 63.</p> <p>(7) Пряк достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4, без да се информира лицето, за които същите се отнасят, имат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и компетентните държавни органи по този закон; 2. лицата по чл. 4 – в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите в съответствие	
--	--	--

с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му.

ЗДАНС

Чл. 42. (1) Държавна агенция "Национална сигурност" в изпълнение на функциите си по чл. 6, ал. 1:

7. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) взаимодейства със специализирани държавни органи, както и със сродни служби на други държави и международни организации в кръга на своята компетентност;

ЗКИ

Чл. 87. (1) Във връзка с осъществяване на надзорните си правомощия БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи на държавите членки, когато банка, лицензирана в Република България, осъществява дейност чрез клон в друга държава членка или когато банка на друга държава членка осъществява дейност чрез клон в Република България.

(2) За целите на сътрудничеството по ал. 1 БНБ обменя със съответните компетентни органи на държавите членки всякакъв

	<p>вид информация и документи относно:</p> <p>1. управлението и собствеността върху кредитните институции, необходими за надзора или проверката на условията за тяхното лицензиране;</p> <p>2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2014 г., в сила от датата, на която изискването за ликвидно покритие стане приложимо в съответствие с делегирания акт, който Европейската комисия приема съгласно чл. 460 от Регламент (ЕС) № 575/2013) надзора над кредитните институции на индивидуална и на консолидирана основа, включително тяхната ликвидност, платежоспособност, гарантиране на депозитите, ограниченията за големите експозиции, управлението на рисковете, други фактори, които могат да повлияят на системния риск, породен от дейността на банката, административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол.</p> <p>ЗПУПС</p> <p>Чл. 160. (1) При упражняването на своите надзорни функции БНБ си сътрудничи със съответните</p>	
--	--	--

	<p>компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на държавите членки и, при необходимост, с Европейската централна банка и националните централни банки, с компетентните органи за надзор над другите доставчици на платежни услуги, както и със съответните компетентни органи за надзор над платежните системи и системите за сетълмент на ценни книжа, както и с Европейския банков орган.</p> <p>(2) Българската народна банка има право да обменя информация, необходима за платежния надзор, с органите по ал. 1, както и с други органи на държавите членки, отговорни за спазване на законодателството в областта на защита на личните данни и на предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>ЗКФН Чл. 13. (1) Комисията има следните правомощия: ..... 25. сътрудничи с Европейската комисия, Европейския орган за застраховане и</p>	
--	---	--

	<p>професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск и им предоставя информацията, необходима за изпълнение на техните задължения, включително по предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>ЗРБ</p> <p>Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2016 г., в сила от 01.05.2016 г.) (1) Всеки може да извършва справка за наличието или липсата на вписано обстоятелство в регистър БУЛСТАТ. Справките може да се извършват по:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. името или ЕИК, съответно ЕГН на субектите по чл. 3; 2. фирмено дело/година/окръжен съд; 3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) номер на заявление, номер на вписване в регистъра, както и за свързаност на субектите. <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Всеки може да иска писмени справки за вписани</p>	
--	---	--

	<p>обстоятелства по чл. 8, ал. 1 срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Всеки може да иска издаването на удостоверение за вписани в регистър БУЛСТАТ обстоятелства срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията. Удостоверението съдържа извлечение от регистър БУЛСТАТ за вписаните обстоятелства. Удостоверения се издават и относно това, че за определен субект по чл. 3 определено обстоятелство не е вписано. Удостоверенията са официални документи.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Справки се извършват и удостоверения се издават незабавно във всяко териториално звено на Агенцията по вписванията.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява възможност за извършване на справки чрез отдалечен достъп, както и за издаване</p>	
--	---	--

	<p>на удостоверения в електронна форма и предаването им по електронен път.</p> <p>Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) (1) Агенцията по вписванията осигурява достъп до регистър БУЛСТАТ чрез:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. публичната част на регистър БУЛСТАТ по интернет; 2. стандартни изходни файлове по електронна поща или друг технически носител; 3. автоматизирано подаване на данни за вписаните в регистър БУЛСТАТ обстоятелства. <p>(2) Достъпът по ал. 1, т. 1 е безплатен, а този по ал. 1, т. 2 и 3 се предоставя след заплащане на такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.“</p> <p>(3) Достъпът по ал. 1, включително чрез средата за междурегистров обмен, на съда, държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация е безплатен.“</p> <p>ЗТРРЮЛНЦ</p>	
--	--	--

	<p>Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2013 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Търговският регистър и регистърът на юридическите лица с нестопанска цел са публични. Всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща регистрите.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява регистриран достъп до делото на търговеца или на юридическото лице с нестопанска цел.</p> <p>(3) Достъпът по ал. 2 може да бъде предоставен в териториалните звена на агенцията след представяне на молба и документ за самоличност. Лицето, поискало достъп по електронен път, следва да се идентифицира чрез електронен подпис или чрез цифров сертификат, издаден от агенцията, а в случаите на служебен достъп - по реда на</p>	
--	--	--

	<p>наредбата по чл. 12, ал. 4.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 01.01.2017 г.) Агенцията по вписванията осигурява свободен и безплатен достъп до вписаните обстоятелства и обявените актове и чрез системата за взаимно свързване на регистрите.</p> <p>Такси</p> <p>Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г.) Държавна такса по тарифа, одобрена от Министерския съвет, се заплаща за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) вписване и обявяване в търговския регистър и в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел; 2. издаване на удостоверение; 3. извършване на писмена справка; 4. (доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) запазване на фирма или наименование; 5. заверено копие на хартиен носител	
--	---	--

	<p>от електронен образ на заявление или приложения към него;</p> <p>б. предоставяне на базата данни или част от нея.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) За подадени по електронен път заявления размерът на таксите не може да надвишава 50 на сто от съответната такса, предвидена за подаване на заявления на хартиен носител.</p> <p>(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Агенцията предоставя специализирани услуги за автоматизиран достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел срещу такса по тарифата по ал. 1.</p> <p>(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., доп. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) Достъпът</p>	
--	---	--

	<p>до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел по служебен път на държавните органи, органите на местно самоуправление и местна администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, е безплатен. Редът и начинът за осъществяване на достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се уреждат с наредба на Министерския съвет.“</p>	
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: ж) параграфи 9 и 10 се заменят със следното: „9. При изключителни, определени в националното право обстоятелства, когато посоченият в параграф 5, първа алинея, букви б) и в) достъп би изложил действителния собственик на непропорционален риск, риск от измама, отвлечане, шантаж, изнудване, тормоз, насилие или сплашване или когато действителният собственик е непълнолетен или неспособен по други причини, държавите членки могат в отделни конкретни случаи да предвидят изключение от този достъп до цялата или до част от информацията за</p>		<p>Разпоредбата е диспозитивна и не е задължителна за имплементиране. В българското законодателство не са предвидени текстове за случаи, в които да бъде ограничаван достъпът до цялата или до част от информацията относно действителните собственици, когато този достъп би създал за действителния собственик опасност от измама, отвлечане, изнудване, насилие или сплашване, или когато действителният собственик е непълнолетен или неспособен по други причини.</p>

<p>действителните собственици. Държавите членки гарантират, че такива изключения се допускат само след подробна оценка на изключителния характер на обстоятелствата. Гарантират се правото на административен контрол върху решението за допускане на изключение и правото на ефективна съдебна защита. Държава членки, която е допуснала изключения, публикува годишни статистически данни за броя на допуснатите изключения и посочените основания и докладва на Комисията тази информация.</p> <p>Изключенията, допуснати съгласно първа алинея от настоящия параграф, не се прилагат за кредитните институции и финансовите институции, нито за задължените субекти, посочени в член 2, параграф 1, точка 3, буква б), които са длъжностни лица.</p>		
<p>15) Член 30 се изменя, както следва: ж) параграфи 9 и 10 се заменят със следното: „10. Държавите членки гарантират, че централните регистри, посочени в параграф 3 от настоящия член, са свързани чрез европейската централна платформа, създадена с член 22, параграф 1 от Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета</p>	<p>ЗТРРЮЛНЦ</p> <p>Чл. 3.</p> <p>(4) Агенцията осигурява оперативна съвместимост на търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в рамките на системата за взаимно свързване на централните, търговските и дружествените регистри, наричана</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>(*). Свързването на централните регистри на държавите членки към платформата се осъществява в съответствие с техническите спецификации и процедури, установени в актовете за изпълнение, приети от Комисията в съответствие с член 24 от Директива (ЕС) 2017/1132 и с член 31а от настоящата директива.</p> <p>Държавите членки гарантират, че информацията, посочена в параграф 1, е достъпна чрез системата за взаимно свързване на регистрите, създадена с член 22, параграф 1 от Директива (ЕС) 2017/1132, в съответствие с националните законови актове на държавите членки за прилагане на параграфи 5, 5а и 6 от настоящия член.</p> <p>Информацията, посочена в параграф 1, остава достъпна чрез националните регистри и системата за взаимно свързване на регистрите в продължение на най-малко пет и не повече от 10 години, след като корпоративното или друго правно образувание е било заличено от регистъра. Държавите членки си сътрудничат помежду си и с Комисията с цел прилагане на различните видове достъп в съответствие с настоящия член.</p>	<p>по-нататък "система за взаимно свързване на регистрите".</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>ЗРБ</p> <p>Нов Чл. 35а. Агенцията по вписванията осигурява оперативна съвместимост на регистър БУЛСТАТ в рамките на системата за взаимно свързване на регистрите, създадена с чл. 22, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/1132.</p>	
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: а) параграф 1 се заменя със следното:</p>	<p>ЗМИП Чл. 62. (1) Физическите и</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>„1. Държавите членки гарантират, че настоящият член се прилага по отношение на доверителна собственост и други видове правни форми, като например, наред с другото, „fiducie“, някои видове „Treuhand“ или „fideicomiso“, когато структурата и функциите на тези правни форми са сходни с тези на доверителната собственост. Държавите членки установяват характеристиките, въз основа на които се определя дали правните форми имат структура или функции, сходни с тези на доверителна собственост, по отношение на тези правни форми, които са уредени съгласно тяхното право.</p> <p>Държавите членки изискват от доверителните собственици на доверителна собственост, управлявана в съответната държава членка, да получават и разполагат с подходяща, точна и актуална информация за действителните собственици на доверителната собственост. Тази информация включва самоличността на:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) учредителя (ите); б) доверителния (ите) собственик(ици); в) пазителя(ите)(ако има такъв(ива)); г) бенефициерите или класа бенефициери; д) всяко друго физическо лице, което упражнява ефективен контрол върху доверителната собственост. 	<p>юридическите лица и други правни образувания, които действат на територията на Република България в качеството си на доверителни собственици на тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да получават и да разполагат с подходяща, точна и актуална информация относно физическите лица, които са действителни собственици на доверителната собственост.</p> <p>ДР</p> <p>§ 2. (1) „Действителен собственик“ е физическо лице или физически лица, което/които в крайна сметка притежават или контролират юридическо лице или друго правно образувание, и/или физическо лице или физически лица, от чието име и/или за чиято сметка се осъществява дадена операция, сделка или дейност, и които отговарят най-малко на някое от следните условия:</p>	
---	---	--

<p>Държавите членки гарантират, че за нарушенията на настоящия член се прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи мерки или санкции.“;</p>	<p>2. По отношение на доверителната собственост, включително тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, действителният собственик е:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) учредителят; б) доверителният собственик; в) пазителят, ако има такъв; г) бенефициерът или класът бенефициери, или д) лицето, в чийто главен интерес е създадена или се управлява доверителната собственост, когато физическото лице, което се облагодетелства от нея, предстои да бъде определено; е) всяко друго физическо лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства. <p>3. По отношение на фондации и правни форми, подобни на доверителна собственост – физическото лице или лица, които</p>	
--	---	--

заемат длъжности, еквивалентни или сходни с посочените в т. 2.

ЗМИП

Чл. 118. (1) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на този закон извън случаите по чл. 116, ал. 1 и извън случаите по чл. 11, ал. 4 – 6 и по чл. 101, ал. 1, изречение второ или на правилника за прилагането му, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва със:

1. глоба от 500 до 5000 лв., когато нарушителят е физическо лице;

2. имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., когато нарушителят е юридическо лице или едноличен търговец;

3. имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв., когато нарушителят е лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е:

1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 1000 до 10 000 лв.;

2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.;

3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.

(3) За системни нарушения по ал.

	<p>1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <p>1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.;</p> <p>2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.;</p> <p>3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 10 000 до 100 000 лв.</p> <p>(4) Лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, което, след като е наказано с глоба или с имуществена санкция по ал. 1 за неизпълнение на задължение за заявяване на вписване на данните по чл. 63, ал. 4, не заяви вписване в определения срок, се наказва съгласно ал. 1 всеки месец до заявяване на вписването.</p> <p>(5) Физическо лице за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3, което не изпълни задълженията си по чл. 61 или 62, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., а при повторно нарушение – от 200 до 2000 лв.</p>	
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: б) параграф 2 се заменя със следното: „2. Държавите членки гарантират, че доверителните собственици или лицата, заемащи еквивалентни длъжност в сходни правни форми като посочените в параграф 1 от настоящия член, разкриват</p>	<p>ЗМИП Чл. 62. (1) Физическите и юридическите лица и други правни образувания, които действат на територията на Република България в качеството си на доверителни</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>своя статут и своевременно предоставят на задължените субекти информацията по параграф 1 от настоящия член, когато — в качеството си на доверителен собственик или на лице, заемащо еквивалентна позиция в сходна правна форма — установяват делови взаимоотношения или извършват случайна сделка в размер, надвишаващ прага по член 11, букви б), в) и г).“;</p>	<p>собственици на тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да получават и да разполагат с подходяща, точна и актуална информация относно физическите лица, които са действителни собственици на доверителната собственост.</p> <p>(2) Когато лицата по чл. 4 предприемат мерки за комплексна проверка на клиента в съответствие с изискванията на този закон и правилника за прилагането му, лицата по ал. 1, които в качеството си на доверителни собственици встъпват в делови взаимоотношения или извършват случайна операция или сделка със или чрез тях, и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да предоставят на лицата по чл. 4 информация относно действителните собственици на доверителната собственост, изискуема по този закон.</p>	
--	---	--

	<p>Чл. 118. (1) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на този закон извън случаите по чл. 116, ал. 1 и извън случаите по чл. 11, ал. 4 – 6 и по чл. 101, ал. 1, изречение второ или на правилника за прилагането му, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. глоба от 500 до 5000 лв., когато нарушителят е физическо лице; 2. имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., когато нарушителят е юридическо лице или едноличен търговец; 3. имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв., когато нарушителят е лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11. <p>(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 1000 до 10 000 лв.; 2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.; 3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв. <p>(3) За системни нарушения по ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 2000 до	
--	--	--

	<p>20 000 лв.;</p> <p>2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.;</p> <p>3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 10 000 до 100 000 лв.</p> <p>(4) Лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, което, след като е наказано с глоба или с имуществена санкция по ал. 1 за неизпълнение на задължение за заявяване на вписване на данните по чл. 63, ал. 4, не заяви вписване в определения срок, се наказва съгласно ал. 1 всеки месец до заявяване на вписването.</p> <p>(5) Физическо лице за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3, което не изпълни задълженията си по чл. 61 или 62, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., а при повторно нарушение – от 200 до 2000 лв.</p>	
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: в) вмъква се следният параграф: „За. Държавите членки изискват информацията за действителните собственици на изрична доверителна собственост или сходни правни форми като посочените в параграф 1 да бъде съхранявана в централен регистър на действителните собственици, създаден от държавата членка, в която е установен</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 63. (1) Информацията и данните по чл. 61, ал. 1 се вписват по партидите на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания в търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>или пребивава доверителният собственик на доверителната собственост или лицето, заемащо еквивалентна длъжност в сходна правна форма.</p> <p>Когато мястото на установяване или на пребиваване на доверителния собственик на доверителна собственост или лицето, заемащо еквивалентна длъжност в сходна правна форма, е извън Съюза, посочената в параграф 1 информация се съхранява в централен регистър, създаден от държавата членка, в която доверителният собственик на доверителната собственост или лицето, заемащо еквивалентна длъжност в сходна правна форма, встъпва в делови взаимоотношения или придобива недвижимо имущество от името на доверителната собственост или на сходната правна форма.</p> <p>Когато доверителните собственици на доверителна собственост или лицето, заемащо еквивалентна длъжност в сходна правна форма, са установени или пребивават в различни държави членки или ако доверителният собственик на доверителната собственост или на лицето, заемащо еквивалентна длъжност в сходна правна форма, встъпва в множество делови взаимоотношения от името на доверителната собственост или на сходната правна форма в различни държави членки, удостоверение за доказване на регистрация или извлечение от информацията за действителните</p>	<p>БУЛСТАТ.</p> <p>(2) Информацията и данните по чл. 62, ал. 1 се вписват в регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(3) За производството, редът и сроковете за вписването на обстоятелствата относно действителните собственици се прилагат съответно Законът за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и Законът за регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(4) В съответния регистър се вписват следните данни съгласно декларация, чиято форма и съдържание се определят с правилника за прилагане на закона:</p> <p>1. идентификационните данни за действителните собственици – физически лица, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) имената; б) гражданството; в) единният граждански номер за лицата по чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация; г) датата на раждане за лицата, различни от тези по буква „в“; д) държавата на пребиваване, ако е различна от Република България или от държавата по буква „б“; 	
---	---	--

<p>собственици, съхранявана в регистър от дадена държава членка, може да се счита за достатъчно, за да се приеме за изпълнено задължението за регистрация.“;</p>	<p>2. данните за юридическите лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол върху лицата по чл. 61, ал. 1 и по чл. 62, ал. 1, включително фирма, номер в национален регистър, правна форма според националното законодателство, седалище и адрес на управление и идентификационните данни по т. 1 за представляващите лица;</p> <p>3. данните по т. 1, букви „а“ – „г“ на физическо лице за контакт, постоянно пребиваващо на територията на Република България, когато по партидата на лицето по чл. 61, ал. 1, съответно по чл. 62, ал. 1, не са вписани данни за постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител – физическо лице, което предоставя нотариално завереното си съгласие за това;</p> <p>4. всяка промяна в обстоятелствата по т. 1 – 3.</p> <p>ЗРБ чл. 3</p> <p>(3) (Нова – ДВ, бр. 27 от 2018 г.) В регистър БУЛСТАТ се регистрират и</p>	
--	---	--

	<p>физическите и юридическите лица и други правни образувания, които действат на територията на Република България в качеството си на доверителни собственици на търстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост.</p>	
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: г) параграф 4 се заменя със следното: „4. Държавите членки гарантират, че информацията за действителните собственици на доверителна собственост или сходна правна форма е достъпна във всички случаи за: а) компетентните органи и ЗФР, без никакви ограничения; б) задължените субекти в рамките на комплексната проверка на клиента в съответствие с глава II; в) всяко физическо или юридическо лице, което може да докаже наличието на законен интерес; г) всяко физическо или юридическо лице, което подаде писмено искане във връзка с доверителна собственост или сходна правна форма, които държат или притежават контролен дял в корпоративно или друго правно образ-</p>	<p>ЗМИП Чл. 63. (1) Информацията и данните по чл. 61, ал. 1 се вписват по партидите на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания в търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ. (2) Информацията и данните по чл. 62, ал. 1 се вписват в регистър БУЛСТАТ. (3) За производството, редът и сроковете за вписването на обстоятелствата относно действителните собственици се прилагат съответно Законът за търговския регистър и регистъра на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>увание, различно от посочените в член 30, параграф 1, чрез пряко или косвено притежаване, включително чрез акции на приносител, или посредством контрол чрез други средства.</p> <p>Информацията, достъпна за физическите и юридическите лица, посочени в първа алинея, букви в) и г), включва името, месеца и годината на раждане, държавата на пребиваване и гражданството на действителния собственик, а така също и характера и обема на притежаваните права.</p> <p>Държавите членки могат, при определени в националната право условия, да предвидят възможност за достъп до допълнителна информация, позволяваща идентифицирането на действителния собственик. Тази допълнителна информация включва най-малко датата на раждане или данни за връзка в съответствие с правилата за защита на данните. Държавите членки могат да предвидят по-широк достъп до информацията, съхранявана в регистъра, в съответствие със своето национално право.</p> <p>Компетентните органи, на които е предоставен достъп до централния регистър, посочен в параграф 3 а, са публичните органи със специални отговорности за борба с изпирането на пари или финансирането на тероризма, както и данъчните органи, органите,</p>	<p>юридическите лица с нестопанска цел и Законът за регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(4) В съответния регистър се вписват следните данни съгласно декларация, чиято форма и съдържание се определят с правилника за прилагане на закона:</p> <p>1. идентификационните данни за действителните собственици – физически лица, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) имената; б) гражданството; в) единният граждански номер за лицата по чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация; г) датата на раждане за лицата, различни от тези по буква „в“; д) държавата на пребиваване, ако е различна от Република България или от държавата по буква „б“; <p>2. данните за юридическите лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол върху лицата по чл. 61, ал. 1 и по чл. 62, ал. 1, включително фирма, номер в национален регистър, правна форма според националното законодателство, седалище и адрес на управление и идентификационните</p>	
---	---	--

<p>упражняващи надзор върху задължените субекти, и органите с функции за разследване или наказателно преследване на изпирането на пари, съответните предикатни престъпления и финансирането на тероризма, за проследяване и изземване или замразяване и конфискуване на активи от престъпна дейност.“;</p>	<p>данни по т. 1 за представляващите лица;</p> <p>3. данните по т. 1, букви „а“ – „г“ на физическо лице за контакт, постоянно пребиваващо на територията на Република България, когато по партидата на лицето по чл. 61, ал. 1, съответно по чл. 62, ал. 1, не са вписани данни за постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител – физическо лице, което предоставя нотариално завереното си съгласие за това;</p> <p>4. всяка промяна в обстоятелствата по т. 1 – 3.</p> <p>(5) Данните за действителните собственици се вписват, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица или други правни образувания в съответния регистър като физически лица, които са еднолични собственици или съдружници с най-малко 25 на сто дялово участие. Когато действителните собственици са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от</p>	
--	--	--

допълнителните разпоредби на основание, различно от прякото притежание на дялове, данните за тях се вписват в съответния регистър.

(6) Данните за действителните собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, се заявяват за вписване, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица с нестопанска цел в съответния регистър като физически лица. Когато лицата - действителни собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби, данните за тях се заявяват за вписване.

(7) Пряк достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4, без да се информира лицето, за което същите се отнасят, имат:

1. дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и компетентните

	<p>държавни органи по този закон;</p> <p>2. лицата по чл. 4 – в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му.</p> <p>(8) Условието и редът за достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4 се уреждат в съответните специални закони.</p> <p>(9) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор, Министерството на вътрешните работи, Националната агенция за приходите, Агенцията по вписванията и администрациите, компетентни да осъществяват общ контрол върху лицата, за които възниква задължение за вписване по този член, обменят информация за целите на чл. 123.</p> <p>(10) Лицата по чл. 4 предоставят информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, когато при изпълнение на задълженията си по този раздел установят данни за нарушение по ал. 1 – 5, извършено от клиент, който е лице по чл. 61, ал. 1</p>	
--	--	--

или по чл. 62, ал. 1.

Закон за регистър БУЛСТАТ

Чл. 8. (1) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2018 г.)
Информацията в регистър БУЛСТАТ е публична в частта ѝ, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 1 - 17 и т. 19 и ал. 2.

(2) Информацията в регистър БУЛСТАТ, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 18, се предоставя единствено на лицата и по реда на чл. 40.

(3) Информацията за субектите по чл. 2, ал. 2 е публична, когато е само за едно лице в частта, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 3 - 17, а по чл. 7, ал. 1, т. 2 - когато актът не съдържа информация, определена като класифицирана информация.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2016 г., в сила от 01.05.2016 г.) (1) Всеки може да извършва справка за наличието или липсата на вписано обстоятелство в регистър БУЛСТАТ. Справките може да се извършват по:

1. името или ЕИК, съответно ЕГН на субектите по чл. 3;
2. фирмено дело/година/окръжен съд;
3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) номер на заявление,

	<p>номер на вписване в регистъра, както и за свързаност на субектите.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Всеки може да иска писмени справки за вписани обстоятелства по чл. 8, ал. 1 срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Всеки може да иска издаването на удостоверение за вписани в регистър БУЛСТАТ обстоятелства срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията. Удостоверението съдържа извлечение от регистър БУЛСТАТ за вписаните обстоятелства. Удостоверения се издават и относно това, че за определен субект по чл. 3 определено обстоятелство не е вписано. Удостоверенията са официални документи.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Справки се извършват и удостоверения се издават незабавно във всяко териториално звено на Агенцията по вписванията.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява възможност за</p>	
--	--	--

	<p>извършване на справки чрез отдалечен достъп, както и за издаване на удостоверения в електронна форма и предаването им по електронен път.</p> <p>Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) (1) Агенцията по вписванията осигурява достъп до регистър БУЛСТАТ чрез:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. публичната част на регистър БУЛСТАТ по интернет; 2. стандартни изходни файлове по електронна поща или друг технически носител; 3. автоматизирано подаване на данни за вписаните в регистър БУЛСТАТ обстоятелства. <p>(2) Достъпът по ал. 1, т. 1 е безплатен, а този по ал. 1, т. 2 и 3 се предоставя след заплащане на такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Достъпът по ал. 1, включително чрез средата за междурегистров обмен, на съда, държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация е безплатен.</p>	
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: д) вмъква се следният параграф: „4а. Държавите членки могат да решат да</p>	<p>ЗРБ</p> <p>Чл. 8. (1) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2018 г.) Информацията в регистър БУЛСТАТ</p>	<p>Пълно съответствие.</p> <p>Разпоредбата от директивата е</p>

<p>обвържат предоставянето на информацията, съхранявана в техните национални регистри по параграф 3 а, с изискването за онлайн регистрация и заплащането на такса, която не надхвърля административните разходи по предоставянето на информацията, включително разходите за поддържането и промените на регистъра.“;</p>	<p>е публична в частта ѝ, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 1 - 17 и т. 19 и ал. 2.</p> <p>(2) Информацията в регистър БУЛСТАТ, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 18, се предоставя единствено на лицата и по реда на чл. 40.</p> <p>(3) Информацията за субектите по чл. 2, ал. 2 е публична, когато е само за едно лице в частта, въведена от представените документи за данните по чл. 7, ал. 1, т. 3 - 17, а по чл. 7, ал. 1, т. 2 - когато актът не съдържа информация, определена като класифицирана информация.</p> <p>Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2016 г., в сила от 01.05.2016 г.) (1) Всеки може да извършва справка за наличието или липсата на вписано обстоятелство в регистър БУЛСТАТ. Справките може да се извършват по:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. името или ЕИК, съответно ЕГН на субектите по чл. 3; 2. фирмено дело/година/окръжен съд; 3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) номер на заявление, номер на вписване в регистъра, както и за свързаност на субектите. <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Всеки може да иска писмени справки за вписани обстоятелства по чл. 8, ал. 1 срещу</p>	<p>диспозитивна. Ползването на информация от ТРРЮЛНЦ и РБ е безплатно.</p>
--	--	---

	<p>заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Всеки може да иска издаването на удостоверение за вписани в регистър БУЛСТАТ обстоятелства срещу заплащане на държавна такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията. Удостоверението съдържа извлечение от регистър БУЛСТАТ за вписаните обстоятелства. Удостоверения се издават и относно това, че за определен субект по чл. 3 определено обстоятелство не е вписано. Удостоверенията са официални документи.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Справки се извършват и удостоверения се издават незабавно във всяко териториално звено на Агенцията по вписванията.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в сила от 01.09.2018 г.) Агенцията по вписванията осигурява възможност за извършване на справки чрез отдалечен достъп, както и за издаване на удостоверения в електронна форма и предаването им по електронен път.</p> <p>Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2018 г., в</p>	
--	---	--

	<p>сила от 01.09.2018 г.) (1) Агенцията по вписванията осигурява достъп до регистър БУЛСТАТ чрез:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. публичната част на регистър БУЛСТАТ по интернет; 2. стандартни изходни файлове по електронна поща или друг технически носител; 3. автоматизирано подаване на данни за вписаните в регистър БУЛСТАТ обстоятелства. <p>(2) Достъпът по ал. 1, т. 1 е безплатен, а този по ал. 1, т. 2 и 3 се предоставя след заплащане на такса, определена с Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.</p> <p>(3) Достъпът по ал. 1, включително чрез средата за междурегистров обмен, на съда, държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация е безплатен.</p>	
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: е) параграф 5 се заменя със следното: „5. Държавите членки изискват информацията, съхранявана в посочения в параграф 3 а централен регистър, да бъде подходяща, точна и актуална, и създават механизми за тази цел. Тези механизми включват изискването задължените субекти и — ако е</p>	<p>ЗМИП Чл. 63. (1) Информацията и данните по чл. 61, ал. 1 се вписват по партидите на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания в търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър</p>	<p>Пълно съответствие. Вписването на обстоятелства относно действителните собственици на субектите, вписани в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, се извършва след представяне на декларация от представляващите лица. И в двата</p>

<p>целесъобразно и до степеня, до която това изискване не засяга ненужно техните функции — компетентните органи да съобщават за всякакви несъответствия между информацията за действителния собственик, налична в централните регистри, и информацията за действителния собственик, с която те разполагат. В случай на несъответствие държавите членки гарантират, че се предприемат съответните действия за своевременно отстраняване на несъответствията и ако е целесъобразно, че междуременно в централния регистър се отбелязва изрично несъответствието.“;</p>	<p>БУЛСТАТ.</p> <p>(2) Информацията и данните по чл. 62, ал. 1 се вписват в регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(3) За производството, редът и сроковете за вписването на обстоятелствата относно действителните собственици се прилагат съответно Законът за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и Законът за регистър БУЛСТАТ.</p> <p>(4) В съответния регистър се вписват следните данни съгласно декларация, чиято форма и съдържание се определят с правилника за прилагане на закона:</p> <p>1. идентификационните данни за действителните собственици – физически лица, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) имената; б) гражданството; в) единният граждански номер за лицата по чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация; г) датата на раждане за лицата, различни от тези по буква „в“; д) държавата на пребиваване, ако е различна от Република България или от държавата по буква „б“; 	<p>регистъра обстоятелствата относно действителните собственици се вписват след воляизявление, обективизирано в заявление, към което се прилага декларация по чл. 63, ал. 4 от ЗМИП.</p> <p>Възможно е в различни периоди от време различни лица да е необходимо да се вписват като действителни собственици, но това се извършва единствено след подаване на заявление в регистрите т.е. по инициатива на самите субекти.</p>
--	---	--

	<p>2. данните за юридическите лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол върху лицата по чл. 61, ал. 1 и по чл. 62, ал. 1, включително фирма, номер в национален регистър, правна форма според националното законодателство, седалище и адрес на управление и идентификационните данни по т. 1 за представляващите лица;</p> <p>3. данните по т. 1, букви „а“ – „г“ на физическо лице за контакт, постоянно пребиваващо на територията на Република България, когато по partidата на лицето по чл. 61, ал. 1, съответно по чл. 62, ал. 1, не са вписани данни за постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител – физическо лице, което предоставя нотариално завереното си съгласие за това;</p> <p>4. всяка промяна в обстоятелствата по т. 1 – 3.</p> <p>(5) Данните за действителните собственици се вписват, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на</p>	
--	---	--

юридическите лица или други правни образувания в съответния регистър като физически лица, които са еднолични собственици или съдружници с най-малко 25 на сто дялово участие. Когато действителните собственици са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби на основание, различно от прякото притежание на дялове, данните за тях се вписват в съответния регистър.

(6) Данните за действителните собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, се заявяват за вписване, ако не са вписани на друго основание по делата или партидите на юридическите лица с нестопанска цел в съответния регистър като физически лица. Когато лицата - действителни собственици на фондации и сдружения, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, са физически лица, които са различни от вписаните по изречение първо и които попадат в обхвата на § 2 от допълнителните разпоредби, данните за тях се

	<p>заявяват за вписване.</p> <p>(7) Пряк достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4, без да се информира лицето, за което същите се отнасят, имат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и компетентните държавни органи по този закон; 2. лицата по чл. 4 – в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му. <p>(8) Условието и редът за достъп до информацията и до данните по ал. 1, 2 и 4 се уреждат в съответните специални закони.</p> <p>(9) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор, Министерството на вътрешните работи, Националната агенция за приходите, Агенцията по вписванията и администрациите, компетентни да осъществяват общ контрол върху лицата, за които възниква задължение за вписване по</p>	
--	---	--

	<p>този член, обменят информация за целите на чл. 123.</p> <p>(10) Лицата по чл. 4 предоставят информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, когато при изпълнение на задълженията си по този раздел установят данни за нарушение по ал. 1 – 5, извършено от клиент, който е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1.</p> <p>Чл. 118. (1) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на този закон извън случаите по чл. 116, ал. 1 и извън случаите по чл. 11, ал. 4 – 6 и по чл. 101, ал. 1, изречение второ или на правилника за прилагането му, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. глоба от 500 до 5000 лв., когато нарушителят е физическо лице; 2. имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., когато нарушителят е юридическо лице или едноличен търговец; 3. имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв., когато нарушителят е лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11. <p>(2) При повторно нарушение по ал.</p>	
--	---	--

	<p>1 наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 1000 до 10 000 лв.; 2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.; 3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв. <p>(3) За системни нарушения по ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.; 2. по ал. 1, т. 2 – имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.; 3. по ал. 1, т. 3 – имуществена санкция от 10 000 до 100 000 лв. <p>(4) Лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, което, след като е наказано с глоба или с имуществена санкция по ал. 1 за неизпълнение на задължение за заявяване на вписване на данните по чл. 63, ал. 4, не заяви вписване в определения срок, се наказва съгласно ал. 1 всеки месец до заявяване на вписването.</p> <p>(5) Физическо лице за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3, което не изпълни задълженията си по чл. 61 или 62, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., а при повторно нарушение – от 200 до</p>	
--	---	--

	<p>2000 лв.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 14. Член 63 се изменя така:</p> <p>.....</p> <p>3. Сегашната алинея 9 става алинея 11 и се създава изречение второ:</p> <p>„При установено несъответствие на информация за действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание и информацията за действителен собственик на това юридическо лице или друго правно образувание, вписана в съответния регистър по ал. 1 или 2, се уведомява и прокурорът и му се предоставят всички материали.”</p> <p>4. Сегашната алинея 10 става алинея 12 и се създава изречение второ:</p> <p>„При установено несъответствие между установената информация за действителен собственик на клиент и информацията за действителен собственик, вписана в съответния регистър, лицата по чл. 4 уведомяват и прокурора, като му</p>	
--	--	--

	<p>изпращат всички събрани материали.”</p> <p>5. Създава де ал. 13:</p> <p>(13) В случаите по ал. 11 и 12 се преценява и сезиране на компетнетния да разпореда промяна на вписаните обстоятелства съд.</p> <p>.....</p> <p>§ 26. В чл. 118 се създават ал. 6 и 7:</p> <p>„(6) Физическо лице действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание, което не изпълни задължението си по чл. 63, ал. 7 се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение – от 2000 до 20 000 лв.</p> <p>(7) Действителен собственик, който, след като е наказан с глоба по ал. 6 за неизпълнение на задължението си по чл. 63, ал. 7, не предостави необходимата информация в определения срок, се наказва съгласно ал. 6 всеки месец до предоставянето ѝ.”</p>	
--	---	--

<p>16) Член 31 се изменя, както следва: ж) параграф 7 се заменя със следното: „7. Държавите членки гарантират, че компетентните органи и ЗФР могат да предоставят на компетентните органи и на ЗФР на други държави членки информацията по параграфи 1 и 3 своевременно и безплатно.“;</p>	<p>ЗМИП Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p> <p>(3) Сроковете за осъществяване на обмена на информация се съобразяват с изрично посочените от</p>	<p>Пълно съответствие. ТРРЮЛНЦ и Регистър БУЛСТАТ са публични и има онлайн достъп до информацията.</p>
--	---	---

	<p>органите по ал. 1, както и с техническите възможности за събиране и предоставяне на информация, включително, при необходимост, извършването на превод на чужд език.</p> <p>(4) Във връзка с членството на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ в Егмонт груп директорът на дирекцията може да сключва, изменя и прекратява необвързващи споразумения със звената за финансово разузнаване на други държави, членуващи в Егмонт груп, които засягат единствено обмена на информация между тях и изцяло следват утвърдените от организацията изисквания. В споразуменията се уреждат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. условията и редът за обмен, които следват изискванията на Егмонт груп и този закон; 2. условията за ползване и защита на информацията съгласно този закон и изискванията на Егмонт груп; 3. видовете информация, които дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ обменя със звената за	
--	---	--

финансово разузнаване на тези държави.

(7) За целите на обмена дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на звената за финансово разузнаване на други държави всякакъв вид информация, с която разполага или до която има пряк или непряк достъп, включително за физическите и юридическите лица, имащи отношение към случая, и информация за вписаните в регистрите по чл. 63, ал. 1 и 2 обстоятелства за действителните собственици на юридически лица и други правни образувания. Обменът на информация не може да бъде отказан поради липсата на информация за предикатното престъпление.

ЗМФТ

Чл. 9.

.....

(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната

операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“;

.....

(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията

си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Чл. 14. (1) Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста, раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

ЗДАНС

Чл. 42. (1) Държавна агенция "Национална сигурност" в изпълнение на функциите си по чл. 6, ал. 1:

7. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.)

взаимодейства със специализирани държавни органи, както и със сродни служби на други държави и международни организации в кръга на своята компетентност;

ЗКИ

Чл. 87. (1) Във връзка с осъществяване на надзорните си правомощия БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи на държавите членки, когато банка, лицензирана в Република България, осъществява дейност чрез клон в друга държава членка или когато банка на друга държава членка осъществява дейност чрез клон в Република България.

(2) За целите на сътрудничеството по ал. 1 БНБ обменя със съответните компетентни органи на държавите членки всякакъв вид информация и документи относно:

1. управлението и собствеността върху кредитните институции, необходими за надзора или проверката на условията за тяхното лицензиране;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2014 г., в сила от датата, на която изискването за ликвидно покритие стане приложимо в съответствие с делегирания акт, който Европейската

комисия приема съгласно чл. 460 от Регламент (ЕС) № 575/2013) надзора над кредитните институции на индивидуална и на консолидирана основа, включително тяхната ликвидност, платежоспособност, гарантиране на депозитите, ограниченията за големите експозиции, управлението на рисковете, други фактори, които могат да повлияят на системния риск, породен от дейността на банката, административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол.

ЗПУПС

Чл. 160. (1) При упражняването на своите надзорни функции БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на държавите членки и, при необходимост, с Европейската централна банка и националните централни банки, с компетентните органи за надзор над другите доставчици на платежни услуги, както и със съответните компетентни органи за надзор над платежните системи и системите за сетълмент на ценни книжа, както и с

	<p>Европейския банков орган.</p> <p>(2) Българската народна банка има право да обменя информация, необходима за платежния надзор, с органите по ал. 1, както и с други органи на държавите членки, отговорни за спазване на законодателството в областта на защита на личните данни и на предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>ПУДМВР</p> <p>Чл. 81. (1) (Изм. – ДВ, бр. 67 от 2015 г., в сила от 1.09.2015 г.) Дирекция "Международно оперативно сътрудничество" е структура на МВР за организиране и координиране на международния обмен на оперативна информация, за координиране и методическо подпомагане на международното оперативно взаимодействие и за осъществяване на екстрадиция, предаване и трансфер на лица. Дирекция "Международно оперативно сътрудничество" е националната точка за контакт по</p>	
--	---	--

	<p>линия на Международната организация на криминалната полиция (Интерпол), на Европейската полицейска служба (Европол) и на Шенгенската информационна система (ШИС) и изпълнява ангажиментите на Република България като Национално централно бюро "Интерпол", Национално звено "Европол" и Бюро "СИРЕНЕ".</p> <p>(2) За изпълнение на дейностите по ал. 1 ДМОС:</p> <p>1. подпомага дейността на българските и чуждестранни компетентни органи при превенцията, предотвратяването, пресичането, разкриването и разследването на престъпления с трансграничен елемент;</p> <p>2. осъществява взаимодействие с компетентните полицейски и съдебни органи по общодържавното и международното издирване на лица и вещи – обект на международно издирване;</p> <p>3. въвежда, обработва и анализира информация от</p>	
--	---	--

	<p>информационните фондове на МВР и Генералния секретариат на Международната организация на криминална полиция – Интерпол, на Европол и на ШИС;</p> <p>4. координира и участва в изпълнение на екстрадиции, предаване и трансфери на лица;</p> <p>5. (доп. – ДВ, бр. 67 от 2015 г., в сила от 1.09.2015 г.) участва в международни операции, координира съвместни екипи и действия по разследване и осъществяване на трансгранично наблюдение;</p> <p>6. обменя национална и международна оперативна информация за целите на предотвратяването, пресичането, разкриването и разследването на престъпления, заплахи за националната сигурност и обществения ред;</p> <p>7. обработка, анализира и предоставя информация на национални органи и международни</p>	
--	--	--

	<p>организации и на местни и чуждестранни юридически и физически лица, които имат законен интерес да я получат, за лица, вещи, събития и дейности, свързани с международна престъпна дейност;</p> <p>8. (изм. – ДВ, бр. 67 от 2015 г., в сила от 1.09.2015 г.) анализира наличните данни и информация, организира подготовката и обобщава националния принос на Република България за изготвянето на доклада на Европол "Оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност";</p> <p>9. организира подбора, планира и координира дейността на задграничните представители и служителите на МВР, участващи в мисии извън територията на страната и заемащи длъжности в институции и в структури на Европейския съюз и в международни организации, и взаимодействия със съответните представители на други държави, акредитирани в Република България;</p> <p>10. (доп. – ДВ, бр. 67 от 2015 г., в сила от 1.09.2015 г.) оказва</p>	
--	--	--

	<p>методическа помощ и участва в провеждането на обучения на компетентните национални органи за ефективното използване на инструментите и каналите за международно сътрудничество;</p> <p>11. уведомява държавата, въвела сигнала за издирване в ШИС и/или в Интерпол, съгласно чл. 84, ал. 7 ЗМВР;</p> <p>12. организира, координира и осъществява обмен на информация и данни по глава пета, раздел II ЗМВР;</p> <p>13. (нова – ДВ, бр. 67 от 2015 г., в сила от 1.09.2015 г.) координира изпълнението на необходимите спешни мерки спрямо лица – обект на издирване чрез Европейската мрежа за издирване на бегълци;</p> <p>14. (предишна т. 13 – ДВ, бр. 67 от 2015 г., в сила от 1.09.2015 г.) осъществява методическо ръководство, помощ и контрол в структурите на МВР по направление на дейността си.</p> <p>ЗКФН</p>	
--	--	--

	<p>Чл. 13. (1) Комисията има следните правомощия:</p> <p>.....</p> <p>25. сътрудничи с Европейската комисия, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск и им предоставя информацията, необходима за изпълнение на техните задължения, включително по предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>...</p>	
<p>16) Член 31 се изменя, както следва:</p> <p>з) вмъква се следният параграф:</p> <p>„7а. При изключителни, определени в националното право обстоятелства, когато посоченият в параграф 4, първа алинея, букви б), в) и г) достъп би изложил действителния собственик на непропорционален риск, риск от измама, отвлечане, шантаж, изнудване, тормоз, насилие или сплашване или когато действителният собственик е непълнолетен или неспособен по други причини, държавите членки могат в отделни конкретни случаи да предвидят</p>		<p>Разпоредбата е диспозитивна и не е задължителна за имплементиране. В българското законодателство не са предвидени текстове за случаи, в които да бъде ограничаван достъпът до цялата или до част от информацията относно действителните собственици, когато този достъп би създавал за действителния собственик опасност от измама, отвлечане, изнудване, насилие или сплашване, или когато действителният собственик е непълнолетен или неспособен</p>

<p>изключение от този достъп до цялата или до част от информацията за действителните собственици. Държавите членки гарантират, че такива изключения се допускат само след подробна оценка на изключителния характер на обстоятелствата. Гарантират се правото на административен контрол върху решението за допускане на изключение и правото на ефективна съдебна защита. Държава членки, която е допуснала изключения, публикува годишни статистически данни за броя на допуснатите изключения и посочените основания и докладва на Комисията тази информация.</p> <p>Изключенията, допуснати в съответствие с първа алинея, не се прилагат за кредитните институции и финансовите институции, нито за задължените лица, посочени в член 2, параграф 1, точка 3, буква б), които са длъжностни лица.</p> <p>Когато държава членка вземе решение да допусне изключение в съответствие с първа алинея, тя не ограничава достъпа на компетентните органи и ЗФР до информация.“;</p>		<p>по други причини.</p>
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: и) параграф 8 се заличава;</p>		<p>Пълно съответствие.</p>
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: й) параграф 9 се заменя със следното: „9. Държавите членки гарантират, че</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП § 31. В Закона за регистър БУЛСТАТ (Обн. ДВ. бр. 39 от</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>централните регистри, посочени в параграф 3 от настоящия член, са свързани чрез европейската централна платформа, създадена с член 22, параграф 1 от Директива (ЕС) 2017/1132. Свързването на централните регистри на държавите членки към платформата се осъществява в съответствие с техническите спецификации и процедури, установени в актовете за изпълнение, приети от Комисията в съответствие с член 24 от Директива (ЕС) 2017/1132 и с член 31а от настоящата директива.</p> <p>Държавите членки гарантират, че информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член, е достъпна чрез системата за взаимно свързване на регистрите, създадена с член 22, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/1132 в съответствие с националните законови актове на държавите членки за прилагане на параграфи 4 и 5 от настоящия член.</p> <p>Държавите членки вземат подходящи мерки, за да гарантират, че единствено информацията, посочена в параграф 1, която е актуална и отговаря на реалните действителни собственици, се предоставя чрез техните национални регистри и чрез системата за взаимно свързване на регистрите и че достъпът до тази информация е съобразен с правилата за защита на данните.</p> <p>Информацията, посочена в параграф 1,</p>	<p>2005г., изм. бр. 105 от 2005г., бр. 34 от 2006г., бр. 42 от 2007г., бр. 82 и 95 от 2009г., бр.28 от 2011г., бр. 38 от 2012г., бр. 15 от 2013г., бр.12 от 2015г., изм. и доп. бр. 8 и 74 от 2016г., изм. бр. 85 от 2017г., изм. и доп. бр. 27 и 57 от 2018г.) се създава чл. 35а със следното съдържание:</p> <p>Чл. 35а. Агенцията по вписванията осигурява оперативна съвместимост на регистър БУЛСТАТ в рамките на системата за взаимно свързване на регистрите, създадена с чл. 22, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/1132.</p>	
--	--	--

<p>остава достъпна чрез националните регистри и системата за взаимно свързване на регистрите в продължение на най-малко пет и не повече от 10 години след отпадане на основанията за вписване в регистъра съгласно параграф 3а на информацията за действителните собственици. Държавите членки си сътрудничат с Комисията за прилагане на различните видове достъп в съответствие с параграфи 4 и 4 а.“;</p>		
<p>16) Член 31 се изменя, както следва: к) добавя се следният параграф: „10. Държавите членки уведомяват Комисията за категориите, описанието на характеристиките, наименованията и когато е приложимо – правните основания на доверителната собственост и сходните правни форми, посочени в параграф 1, до 10 юли 2019 г. Комисията публикува пълния списък на тези видове доверителна собственост и сходни правни форми в Официален вестник на Европейския съюз до 10 септември 2019 г. До 26 юни 2020 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, съдържащ оценка по въпроса дали всяка доверителна собственост и сходни правни форми по параграф 1, уредени в правото на държавите членки, са надлежно установени и дали за тях се прилагат задълженията, предвидени в</p>		<p>В законодателството на Република България не се съдържат норми относно субекти, които да се определят като доверителната собственост и сходните правни форми.</p>

<p>настоящата директива. Когато е целесъобразно, Комисията предприема необходимите стъпки за действие въз основа на заключенията на посочения доклад.“</p>		
<p>17) Вмъква се следният член: „Член 31а Актове за изпълнение Когато е необходимо, в допълнение към актовете за изпълнение, приети от Комисията в съответствие с член 24 от Директива (ЕС) 2017/1132 и в съответствие с обхвата на членове 30 и 31 от настоящата директива, Комисията приема чрез актове за изпълнение техническите спецификации и процедури, необходими за свързването на централните регистри на държавите членки, посочени в член 30, параграф 10 и член 31, параграф 9, по отношение на:</p> <p>а) техническите спецификации, определящи набора от технически данни, необходими за изпълнението на функциите на платформата, както и метода за съхраняване, използване и защита на такива данни;</p> <p>б) общите критерии, съгласно които информацията за действителните собственици е налична чрез системата за свързване на регистри, в зависимост от нивото на достъп, предоставено от държавите членки;</p> <p>в) техническите подробности за това как трябва да се предоставя информацията за</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на ЕК.</p>

<p>действителните собственици;</p> <p>г) техническите условия за достъпност на услугите, които се предлагат от системата за взаимно свързване на регистрите;</p> <p>д) техническите условия за прилагане на различните видове достъп до информацията за действителните собственици въз основа на член 30, параграф 5 и член 31, параграф 4;</p> <p>е) реда и условията за плащане, когато за достъпа до информацията за действителните собственици се изисква плащане на такса съгласно член 30, параграф 5 а и член 31, параграф 4 а, като се вземат предвид достъпните начини за плащане, като например дистанционни платежни операции.</p> <p>Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 64а, параграф 2.</p> <p>В актовете за изпълнение Комисията се стреми да използва отново изпитани технологии и съществуващи практики. Комисията гарантира, че системите, които трябва да бъдат разработени, не пораждат по-големи разходи от абсолютно необходимото за изпълнението на настоящата директива. Актовете за изпълнение на Комисията се характеризират с прозрачност и обмен на опит и информация между Комисията и държавите членки.“</p>		
--	--	--

<p>18) В член 32 се добавя следният параграф:</p> <p>„9. Без да се засяга член 34, параграф 2, в рамките на своите функции всяко ЗФР може да изисква, получава и използва информация от всеки задължен субект за целта, определена в параграф 1 от настоящия член, дори ако не е бил подаден предходен доклад съгласно член 33, параграф 1, буква а) или член 34, параграф 1.“</p>	<p>ППЗДАНС</p> <p>Чл. 32д. (1) Специализираната административна дирекция "Финансово разузнаване", наричана по-нататък "дирекцията", получава, съхранява, проучва, анализира и разкрива информация, получена при условията и по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (ЗМФТ) и ЗДАНС и упражнява контрол по прилагането на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им.</p> <p>(2) Дирекцията е финансово-разузнавателно звено на Република България по смисъла на чл. 32 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ, L 141/73 от 5 юни 2015 г.).</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
--	---	-----------------------------------

ЗМИП

Чл. 74. (1) При получаване на уведомление по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4, с изключение на Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.

(2) При писмено уведомяване по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.

(3) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 информация възникне съмнение за

	<p>изпиране на пари, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4 информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Анализът на тази информация се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(4) В случаите по ал. 1 – 3 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска информация от държавните и общинските органи, която не може да ѝ бъде отказана.</p> <p>(5) Информацията по ал. 1 – 4 се предоставя в срок три работни дни от получаване на искането. Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да определи и друг срок за предоставяне на информацията, като взема предвид обема и съдържанието на исканата информация.</p> <p>(6) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3 и 7 – 10 предоставят изисканата по ал. 1 – 3 информация на електронен носител</p>	
--	--	--

или чрез защитен канал за електронен обмен. Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ определя формата, в който се предоставя информацията.

(7) В случаите по ал. 1 и 2 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да даде указания на лицата по чл. 4 относно осъществяване на наблюдение на извършвани в рамките на деловото взаимоотношение сделки или операции за определен период и относно предоставяне на информация за същите на дирекцията. Решението относно срока, в който се осъществява наблюдението, и относно вида на сделките и операциите, за които се предоставя информация, за всеки конкретен случай се взема от директора на дирекцията.

(8) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получава от Българската народна банка информация, събирана по реда на

	<p>Валутния закон.</p> <p>(9) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава достъп до поддържаната от Българската народна банка електронна информационна система по чл. 56а от Закона за кредитните институции.</p> <p>(10) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава безвъзмезден достъп до информационни масиви, изградени и поддържани от държавни и общински органи.</p> <p>(11) Предоставянето на информация по ал. 1 – 10 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация.</p> <p>(12) Алинеи 1 и 3 не се прилагат от лицата по чл. 4, т. 15, упражняващи регламентирана в Закона за адвокатурата дейност, само по отношение на информацията, която тези лица получават от или относно някой от своите клиенти в</p>	
--	--	--

	<p>процеса на установяване на правното му положение или при защитата или представителството на този клиент във или по повод на производство, регламентирано в процесуален закон, което е висящо, предстои да бъде образувано или е приключило, включително при предоставяне на правна консултация за образуване или за избягване на такова производство, независимо дали тази информация е получена преди, по време на или след приключване на производството. Това изключение не се прилага, когато лицето по чл. 4, т. 15, упражняващо регламентирана в Закона за адвокатурата дейност:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. взема участие в дейностите по изпирание на пари или финансиране на тероризма; 2. дава правната консултация по искане, което има за цел изпирание на пари или финансиране на тероризма, или 3. знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на изпирание на пари или финансиране на тероризма. <p>ЗМФТ Чл. 9...</p> <p>(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са</p>	
--	--	--

длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

.....

(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да

получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

.....

(9) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 от Закона за мерките срещу изпирането на пари информация възникне съмнение за финансиране на тероризъм, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ упражнява правомощията си по чл. 74, ал. 3 от същия закон.

(10) Разкриването на информация по ал. 3 и 6 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна тайна, банкова, търговска или професионална тайна, или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация, и не поражда отговорност за нарушаване на ограниченията за разкриване на информация, предвидени с договор, законов или подзаконов нормативен

	акт или административен акт.	
<p>19) Вмъква се следният член: „Член 32а 1. Държавите членки създават централизирани автоматизирани механизми, като например централни регистри или централни електронни системи за извличане на данни, които позволяват своевременна идентификация на всички физически или юридически лица, които притежават или контролират платежни сметки и банкови сметки, обозначени с IBAN по смисъла на Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета (*), и банкови сейфове, държани от кредитна институция на тяхната територия. Държавите членки уведомяват Комисията за характеристиките на тези национални механизми.</p>	<p>ЗКИ</p> <p>Чл. 56а. (1)Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система за номерата на банковите сметки, техните титуляри и упълномощените да се разпореждат със сметките лицаданни за наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.</p> <p>(2) (Изм. – ДВ, бр. 59 от 2016 г.; изм. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Банките предоставят на БНБ информацията по ал. 1 най-малко веднъж седмично.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП Съгласно § 32 в чл. 56а от ЗКИ се правят следните изменения и допълнения.</p> <p>Чл. 56а. (1) Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система, съдържаща данни за номерата на банковите сметки и на платежните сметки с международен номер на банкова сметка (IBAN),</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>водени от платежни институции и дружества за електронни пари, титулярите на сметки и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, действителните собственици на титулярите на сметки, наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.</p> <p>(2) (Изм. – ДВ, бр. 59 от 2016 г.; изм. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Банките, платежните институции и дружествата за електронни пари предоставят на БНБ, информацията по ал. 1 най-малко веднъж седмично.</p>	
<p>19) Вмъква се следният член: „Член 32а ..... 2. Държавите членки гарантират, че информацията, която се съхранява в централизираните механизми, посочени в параграф 1 от настоящия член, е пряко достъпна по непосредствен начин и в нефилтриран вид за националните ЗФР. Тази информация трябва да е достъпна и за националните компетентни органи с цел изпълнение на техните задължения съгласно настоящата директива. Държавите членки гарантират, че всяко ЗФР може своевременно да предостави информация, съхранявана в</p>	<p>ЗМИП Чл. 74. (9) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава достъп до поддържаната от Българската народна банка електронна информационна система по чл. 56а от Закона за кредитните институции.</p> <p>ЗМФТ Чл. 9... (3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>централизираните механизми, посочени в параграф 1 от настоящия член, на всяко друго ЗФР в съответствие с член 53.</p>	<p>за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>.....</p> <p>(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране</p>	
--	---	--

на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

ЗКИ

Чл. 56а. (3) Достъп до информация от системата имат:

1. органите на съдебната власт (съдилища, прокуратура и следствениоргани);
2. Главна дирекция „Национална полиция“, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи;
3. Държавна агенция „Национална сигурност“;
4. Националната агенция за приходите;
5. Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;
6. Инспекторатът към Висшия съдебен съвет за целите на глава девета, раздел Ia от Закона за съдебната власт по отношение на имуществото на съдии, прокурори и следователи;
7. министърът на финансите по отношение на банковите сметки и

	<p>сейфове на бюджетните организации и лицата почл. 156 от Закона за публичните финанси и информацията по ал. 10;</p> <p>8. министърът на правосъдието във връзка с изпълнението на Регламент (ЕС) № 655/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на процедура за европейска заповед за заповед за заповед на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела (ОВ L 189/59 от 27 юни 2014 г.);</p> <p>9. Агенция „Митници“;</p> <p>10. лицата по чл. 56, ал. 1;</p> <p>11. държавните и частните съдебни изпълнители при образувано изпълнително дело;</p> <p>(5) Достъпът до системата на органите и институциите по ал. 3 се осъществява във връзка с изпълнение на служебните им задължения по повод на конкретни проверки</p> <p>(6) Право на достъп до системата имат лицата, които управляват и представляват органите и институциите по ал. 3, или оправомощени от тях длъжностни лица при спазване на задължение за опазване на тайната на получената информация. Органите и институциите по ал. 3 приемат и прилагат вътрешни правила за</p>	
--	--	--

	<p>ефективен контрол върху оправомощенителя с право на достъп до информацията по ал. 1.</p> <p>(11) Разходите, свързани с получаването на информация от системата от органите и институциите по ал. 3, т. 1–9, са за сметка на държавния бюджет и могат да се изплащат от централния бюджет въз основа на сключен договор между Министерството на финансите и Българската народна банка.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП Съгласно § 32 в чл. 56а от ЗКИ се правят следните изменения и допълнения.</p> <p>Чл. 56а. .....(3) Достъп до информация от системата имат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. органите на съдебната власт (съдилища, прокуратура и следствениоргани); 2. Главна дирекция „Национална полиция“, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи; 3. Държавна агенция „Национална сигурност“; 4. Националната агенция за приходите;	
--	--	--

	<p>5. Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;</p> <p>6. Инспекторатът към Висшия съдебен съвет за целите на глава девета, раздел Ia от Закона за съдебната власт по отношение на имуществото на съдии, прокурори и следователи;</p> <p>7. министърът на финансите по отношение на банковите сметки и сейфовете на бюджетните организации и лицата по чл. 156 от Закона за публичните финанси и информацията по ал. 10;</p> <p>8. министърът на правосъдието във връзка с изпълнението на Регламент (ЕС) № 655/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на процедура за европейска заповед за заповед за запор на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела (ОВ L 189/59 от 27 юни 2014 г.);</p> <p>9. Агенция „Митници“;</p> <p>10. лицата по чл. 56, ал. 1;</p> <p>11. държавните и частните съдебни изпълнители при образувано изпълнително дело;</p> <p>12. Комисията за финансов надзор.</p> <p>(5) Достъпът до системата на органите и институциите по ал. 3 се</p>	
--	---	--

осъществява във връзка с изпълнение на служебните им задължения по повод наконкретни проверки. **Органите и институциите по ал. 3 отговарят за създаването и поддържането на специален регистър, в който регистрират данни за извършените проверки, като записите в него съхраняват 5 години от датата на направена проверка.**

(6) Право на достъп до системата имат лицата, които управляват и представляват органите и институциите по ал. 3, или оправомощени от тях длъжностни лица при спазване на задължение за опазване тайната на получената информация. Органите и институциите по ал. 3 приемат и прилагат вътрешни правила за ефективен контрол върху оправомощените лица с право на достъп до информацията по ал. 1 и за **въвеждане на вътрешна организацията за спазване на изискванията по ал. 5.**

(11) Разходите, свързани с получаването на информация от системата от органите и институциите по ал. 3, т. 1–9 и т. 12, са за сметка на държавния бюджет и могат да се изплащат от централния

	<p>бюджет въз основа на сключен договор между Министерството на финансите и Българската народна банка.</p>	
<p>19) Вмъква се следният член: „Член 32а .... 3. Следната информация е достъпна и позволява лесно търсене чрез централизираните механизми, посочени в параграф 1: — за клиента — титуляр на сметка, и всяко лице, което твърди, че действа от името на клиента: името, допълнено от другите данни за идентификация, изисквани съгласно националните разпоредби за транспониране на член 13, параграф 1, буква а), или от уникален идентификационен номер; — за действителния собственик на клиента — титуляр на сметка: името, допълнено от другите данни за идентификация, изисквани съгласно националните разпоредби за транспониране на член 13, параграф 1, буква б), или от уникален идентификационен номер; — за банковата или платежната сметка: IBAN номер и датата на откриване и закриване на сметката; — за банковия сейф: името на наемателя на сейфа, допълнено от другите данни за</p>	<p>ЗКИ</p> <p>Чл. 56а. (1)Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система за номерата на банковите сметки, техните титуляри и упълномощените да се разпореждат със сметките лица данни за наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.</p> <p>(8) Обхватът, редът и сроковете на подаване на информация от банките в системата, както и за получаване на информация от системата отсъответните оправомощени институции и лица се определят с наредба наБНБ.</p> <p>Наредба № 12 на БНБ от 29 септември 2016 г. за Регистъра на банковите сметки и сейфове.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП Съгласно § 32 в чл. 56а от ЗКИ се правят следните изменения и допълнения.</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>идентификация, изисквани съгласно националните разпоредби за транспониране на член 13, параграф 1, или от уникален идентификационен номер и срока, за който е нает сейфът.</p>	<p>Чл. 56а. (1) Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система, съдържаща данни за номерата на банковите сметки и на платежните сметки с международен номер на банкова сметка (IBAN), водени от платежни институции и дружества за електронни пари, титулярите на сметки и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, действителните собственици на титулярите на сметки, наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.</p> <p>...</p> <p>(8) Обхватът, редът и сроковете на подаване на информация от банките, платежните институции и дружествата за електронни пари в системата, както и за получаване на информация от системата от съответните оправомощени институции и лица се определят с наредба на БНБ.</p> <p>ПЗР на Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>§ 38. (1) Параграф 32, т.2 от този закон относно чл. 56а, ал. 8 от Закона за кредитните институции влиза в</p>	
---	--	--

	сила от 10 септември 2020 г.	
<p>19) Вмъква се следният член: „Член 32а ..... 4. Държавите членки могат да разгледат възможността да предвидят изискване друга информация, за която се счита, че е от съществено значение за ЗФР и компетентните органи за изпълнение на задълженията им съгласно настоящата директива, да бъде достъпна и да може да бъде търсена през централизираните механизми.</p>		Разпоредбата е диспозитивна и е взето решение в националното законодателство да не се въвежда такава опция.
<p>19) Вмъква се следният член: „Член 32а ..... 5. До 26 юни 2020 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, съдържащ оценка на условията, техническите спецификации и процедурите за осигуряването на защитено и ефикасно взаимно свързване на централизираните автоматизирани механизми. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение.</p>		Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.
<p>20) Вмъква се следният член: „Член 32б 1. Държавите членки предоставят на ЗФР и на компетентните органи достъп до информацията, която</p>	<p>ЗМИП Чл. 74. (10) За нуждите на анализа</p>	Пълно съответствие.

<p>дава възможност да се идентифицира своевременно всяко физическо или юридическо лице, което притежава недвижимо имущество, включително чрез регистри или електронни системи за извличане на данни, когато има такива регистри или системи. “</p>	<p>дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава безвъзмезден достъп до информационни масиви, изградени и поддържани от държавни и общински органи.</p> <p>ЗМФТ Чл. 9...</p> <p>(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно</p>	
--	---	--

нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

.....

(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

ЗКФН

Чл. 18

(6) Комисията, при и по повод изпълнение на възложените ѝ функции, има право на безвъзмезден достъп до информационните регистри, изградени и поддържани с бюджетни средства. Във връзка с упражняване на правомощията си по налагане на административни наказания комисията и нейните органи имат право на достъп до данъчна и осигурителна информация

	при условията и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.	
<p>20) Вмъква се следният член: „Член 32б ..... 2. До 31 декември 2020 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, съдържащ оценка на въпроса доколко е необходимо и пропорционално да се хармонизира информацията, включена в регистрите, както и оценка на необходимостта от взаимно свързване на посочените регистри. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение.“</p>		Не подлежи на транспониране. Предвижда действия от страна на Европейската комисия.
<p>21) В член 33, параграф 1 буква б) се заменя със следното: „б) предоставят цялата необходима информация на ЗФР пряко, по негово искане.“</p>	<p>ЗМИП Чл. 74. (1) При получаване на уведомление по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4, с изключение на Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. (2) При писмено уведомяване по</p>	Пълно съответствие.

	<p>чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.</p> <p>(3) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 информация възникне съмнение за изпиране на пари, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4 информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Анализът на тази информация се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(4) В случаите по ал. 1 – 3 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска информация от държавните и общинските органи, която не може да ѝ бъде отказана.</p>	
--	--	--

	<p>(5) Информацията по ал. 1 – 4 се предоставя в срок три работни дни от получаване на искането. Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да определи и друг срок за предоставяне на информацията, като взема предвид обема и съдържанието на исканата информация.</p> <p>(6) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3 и 7 – 10 предоставят изисканата по ал. 1 – 3 информация на електронен носител или чрез защитен канал за електронен обмен. Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ определя формата, в която се предоставя информацията.</p> <p>(7) В случаите по ал. 1 и 2 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да даде указания на лицата по чл. 4 относно осъществяване на наблюдение на извършвани в рамките на деловото взаимоотношение сделки или операции за определен период и относно предоставяне на информация за същите на дирекцията. Решението</p>	
--	---	--

	<p>относно срока, в който се осъществява наблюдението, и относно вида на сделките и операциите, за които се предоставя информация, за всеки конкретен случай се взема от директора на дирекцията.</p> <p>(8) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получава от Българската народна банка информация, събирана по реда на Валутния закон.</p> <p>(9) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава достъп до поддържаната от Българската народна банка електронна информационна система по чл. 56а от Закона за кредитните институции.</p> <p>(10) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава безвъзмезден достъп до информационни масиви, изградени и поддържани от държавни и общински органи.</p> <p>(11) Предоставянето на</p>	
--	--	--

	<p>информация по ал. 1 – 10 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация.</p> <p>(12) Алинеи 1 и 3 не се прилагат от лицата по чл. 4, т. 15, упражняващи регламентирана в Закона за адвокатурата дейност, само по отношение на информацията, която тези лица получават от или относно някой от своите клиенти в процеса на установяване на правното му положение или при защитата или представителството на този клиент във или по повод на производство, регламентирано в процесуален закон, което е висящо, предстои да бъде образувано или е приключило, включително при предоставяне на правна консултация за образуване или за избягване на такова производство, независимо дали тази информация е получена преди, по време на или след приключване на производството. Това изключение не се прилага, когато лицето по чл. 4, т. 15, упражняващо регламентирана в Закона за адвокатурата дейност:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. взема участие в дейностите по изпирание на пари или	
--	--	--

	<p>финансиране на тероризма;</p> <p>2. дава правната консултация по искане, което има за цел изпиране на пари или финансиране на тероризма, или</p> <p>3. знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма.</p> <p>ЗМФТ Чл. 9...</p> <p>(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на</p>	
--	---	--

операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

.....

(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

.....

(9) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 от Закона за мерките срещу изпирането на пари информация възникне съмнение за финансиране на тероризъм, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ упражнява правомощията си по чл. 74, ал. 3 от

	<p>същия закон.</p> <p>(10) Разкриването на информация по ал. 3 и 6 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна тайна, банкова, търговска или професионална тайна, или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация, и не поражда отговорност за нарушаване на ограниченията за разкриване на информация, предвидени с договор, законов или подзаконов нормативен акт или административен акт.</p>	
<p>22) В член 34 се добавя следният параграф:</p> <p>„3. Саморегулиращите се органи, определени от държавите членки, публикуват годишен доклад, който съдържа информация относно:</p> <p>а) мерките, предприети съгласно членове 58, 59 и 60;</p> <p>б) броя на получените сигнали за нарушения съгласно член 61, когато е приложимо;</p> <p>в) броя на сигналите, получени от саморегулиращия се орган съгласно параграф 1, и броя на сигналите, препратени от саморегулиращия се орган до ЗФР, когато е приложимо;</p> <p>г) когато е приложимо, броя и</p>		<p>Разпоредбата е неприложима. ЗМИП не допуска докладване и предоставяне на друга информация чрез саморегулиращ се орган.</p>

<p>описанието на мерките, предприети съгласно членове 47 и 48 за проверка на спазването от страна на задължените субекти на задълженията им съгласно:</p> <p>i) членове 10—24 (комплексна проверка на клиента);</p> <p>ii) членове 33, 34 и 35 (докладване на съмнителни сделки);</p> <p>iii) член 40 (съхраняване на документация); и</p> <p>iv) членове 45 и 46 (вътрешен контрол).“</p>		
<p>23) Член 38 се заменя със следното:</p> <p>„Член 38</p> <p>1. Държавите членки гарантират, че физическите лица, включително служители и представители на задължения субект, които подават сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма, вътрешно или до ЗФР, са правно защитени от излагането им на заплахи, репресивни или враждебни действия, и особено от неблагоприятни или дискриминационни действия в областта на заетостта. “</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 72.</p> <p>.....</p> <p>(3) Уведомяването на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да се извърши и от служители на лицата по чл. 4, които не отговарят за прилагането на мерките срещу изпирането на пари. Дирекцията запазва анонимността на тези служители.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 75. (1) Когато при проучването и анализа на информацията, получена при условията и по реда на този закон, съмнението за изпиране на пари и/или свързани предикатни престъпления не отпадне, дирекция „Финансово</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ разкрива тази информация на прокуратурата, на съответната служба за сигурност или обществен ред или на компетентна специализирана дирекция на Държавна агенция „Национална сигурност“ съобразно тяхната компетентност, както и на дирекцията по чл. 16, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, като запазва анонимността на лицето по чл. 4, на органа по чл. 88 или на лицето по чл. 89 и на техните служители, извършили уведомяването по чл. 72, 88 или 89.

.....

Чл. 81. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да използва информацията, съставляваща служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и защитената лична информация и данъчна и осигурителна информация, получена при условията и по реда на чл. 68, 72, 74 – 78, 88, 89, 90 и глава девета, само

за целите на този закон.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже предоставяне на информация по този закон, когато това би навредило на текущи разследвания или анализи или когато разкриването няма отношение към целите, за които информацията е поискана. Отказът за предоставяне на информация се мотивира.

(3) Алинея 2 не се прилага по отношение на международния обмен на информация по реда на глава шеста, раздел II.

Чл. 82. (1) Служителите на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не могат да разгласяват, да използват за лично или на свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и други сведения и факти, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.

(2) Служителите на дирекцията

	<p>подписват декларация за опазване на тайната по ал. 1.</p> <p>(3) Разпоредбата на ал. 1 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба.</p> <p>Чл. 83. По отношение на събраните, обработвани и съхранявани от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на този закон и правилника за прилагането му лични данни се прилага чл. 25, ал. 1 от Закона за защита на личните данни след изтичането на задължителния срок за съхранение по чл. 70.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 86. (1) Разкриването на информация в случаите по чл. 68, 72, 74, 76, 78, 87 – 89 и глава девета не поражда отговорност за нарушаване на ограниченията за разкриване на информация, предвидени с договор, закон или подзаконен нормативен акт или административен акт.</p> <p>(2) В случаите по ал. 1 не се поражда отговорност и когато се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни.</p>	
--	---	--

(3) Подаването на уведомление по чл. 72, ал. 3 или на вътрешен сигнал за съществуващо съмнение за изпиране на пари от страна на служител или представител на лицето по чл. 4 не е основание за прекратяване на трудовото или служебното му правоотношение или прилагането на други дисциплинарни мерки или санкции спрямо него.“

Чл. 101. (1) Лицата по чл. 4 приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат ефективно и по отношение на техни клонове и дъщерни дружества в чужбина. Лицата по чл. 4, т. 28, които не попадат едновременно и в друга категория лица по чл. 4, приемат вътрешни правила в случаите по чл. 98, ал. 4 и 5.

(2) Вътрешните правила по ал. 1 съдържат:

16. пропорционална на размера и естеството на стопанската дейност на лицето по чл. 4 процедура за анонимно и независимо подаване на вътрешни сигнали от служители за

нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 101. (2) Вътрешните правила по ал. 1 съдържат:

16. пропорционална на размера и естеството на стопанската дейност на лицето по чл. 4 процедура за анонимно и независимо подаване на вътрешни сигнали от служители за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им, **включително сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма;**

ЗМФТ

Чл. 9б. (1) Когато при проучването и анализа на информацията, получена при условията и по реда на този закон, съмнението за финансиране на тероризъм не отпадне, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална

	<p>сигурност“ упражнява правомощията си по чл. 75, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 9.</p> <p>(8) При условията на ал. 10 не се поражда отговорност и в случаите, при които се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни.</p> <p>(10) Разкриването на информация по ал. 3 и 6 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна тайна, банкова, търговска или професионална тайна, или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация, и не поражда отговорност за нарушаване на ограниченията за разкриване на информация, предвидени с договор, законов или подзаконов нормативен акт или административен акт.</p> <p>(11) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2007 г., предишна ал. 7, изм., бр. 57 от 2011 г., предишна ал. 8, изм., бр. 27 от 2018 г.) При условията на ал. 10 не се поражда отговорност и в случаите,</p>	
--	---	--

при които се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни. Подаването на уведомление по ал. 6 или на вътрешен сигнал за съществуващо съмнение за финансиране на тероризъм от страна на служител или представител на лице по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, не е основание за прекратяване на трудовото или служебното му правоотношение или прилагането на други дисциплинарни мерки или санкции спрямо него.

Чл. 10. (1) Компетентните органи, получили информация във връзка с прилагането на този закон, запазват анонимността на лицата, които са я предоставили.

(2) Информацията, събирана по реда на този закон, се използва само за целите на закона или за противодействие на престъпността.

КТ

Чл. 325. (1) (Предишен текст на чл. 325 - ДВ, бр. 7 от 2012 г.)
Трудовият договор се прекратява без

	<p>която и да е от страните да дължи предизвестие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено. Страната, към която е отправено предложението, е длъжна да вземе отношение по него и да уведоми другата страна в 7-дневен срок от получаването му. Ако тя не направи това, смята се, че предложението не е прието; 2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) когато уволнението на работника или служителя бъде признато за незаконно или бъде възстановен на предишната му работа от съда и същият не се яви да я заеме в срока по чл. 345, ал. 1; 3. с изтичане на уговорения срок; 4. със завършване на определената работа; 5. със завръщане на замествания на работа; 6. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) когато длъжността е определена за	
--	---	--

	<p>заемане от бременна или от трудоустроен и се яви кандидат, който има право да я заеме;</p> <p>7. (отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.);</p> <p>8. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) с постъпване на работа на работника или служителя, който е избран или е спечелил конкурса;</p> <p>9. (изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., изм., бр. 41 от 2009 г., в сила от 1.07.2009 г.) при невъзможност на работника или служителя да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайно намалена работоспособност, или по здравни противопоказания въз основа на заключение на трудово-експертната лекарска комисия. В този случай прекратяването не се допуска, ако при работодателя има друга работа, подходяща за здравното състояние на работника или служителя и той е съгласен да я заеме;</p> <p>10. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) със смъртта на лицето, с което работникът или служителят е</p>	
--	---	--

	<p>сключил трудовия договор с оглед на личността му;</p> <p>11. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) със смъртта на работника или служителя;</p> <p>12. (нова - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) поради определянето на длъжността за заемане от държавен служител.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) Трудовият договор по чл. 68, ал. 6 се прекратява с прекратяването на дългосрочната командировка по Закона за дипломатическата служба, без която и да е от страните да дължи предизвестие.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор от работника или служителя с предизвестие</p> <p>(Загл. доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>Чл. 326. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) Работникът или служителят може да прекрати трудовия договор, като отправи писмено предизвестие до</p>	
--	---	--

работодателя.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 108 от 2008 г.) Срокът на предизвестие при прекратяване на безсрочен трудов договор е 30 дни, доколкото страните не са уговорили по-дълъг срок, но не повече от 3 месеца. В колективен трудов договор срокът на предизвестие при уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 1 - 4 и т. 11 може да бъде поставен в зависимост от продължителността на трудовия стаж на работника или служителя при същия работодател. Срокът на предизвестие при прекратяване на срочен трудов договор е 3 месеца, но не повече от остатъка от срока на договора.

(3) За работниците и служителите, които заемат материално-отчетнически длъжности, в случай че предаването на повереното имущество не може да се извърши в 30-дневния срок по ал. 2, времето за предаване може да се удължи, но не повече от 2 месеца общо с предизвестие.

(4) Сроктът на предизвестие то започва да тече от следващия ден на получаването му. Предизвестие то може да се оттегли, ако работникът или служителят събщи за това преди или едновременно с получаването му. То може да се оттегли и до изтичането на срока му със съгласие то на работодателя.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.).

Прекратяване на трудовия договор от работника или служителя без предизвестие

(Загл. доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)

Чл. 327. (1) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишен текст на чл. 327, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) Работникът или служителят може да прекрати трудовия договор писмено, без предизвестие, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) не може да изпълнява възложената му работа поради заболяване и работодателят не му осигури друга

	<p>подходяща работа съобразно предписанието на здравните органи;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) работодателят забави изплащането на трудовото възнаграждение или на обезщетение по този кодекс или по общественото осигуряване;</p> <p>3. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) работодателят промени мястото или характера на работата или уговореното трудово възнаграждение освен в случаите, когато има право да извърши такива промени, както и когато не изпълни други задължения, уговорени с трудовия договор или с колективния трудов договор, или установени с нормативен акт;</p> <p>3а. (нова - ДВ, бр. 52 от 2004 г., доп., бр. 108 от 2008 г.) в резултат на извършена промяна по чл. 123, ал. 1 и чл. 123а, ал. 1 значително се влошат условията на труд при новия работодател;</p> <p>4. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) преминава на платена изборна работа или постъпва на научна работа въз</p>	
--	---	--

	<p>основа на конкурс;</p> <p>5. (отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.);</p> <p>6. продължава образованието си в учебно заведение на редовно обучение или постъпва на редовна докторантура;</p> <p>7. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., изм., бр. 108 от 2008 г.) работи на срочен трудов договор по чл. 68, ал. 1, т. 1 или т. 3 и премине на друга работа за неопределено време;</p> <p>7а. (нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) работи по трудов договор с предприятие, което осигурява временна работа, и сключи трудов договор с друг работодател, който не е предприятие, което осигурява временна работа;</p> <p>8. е възстановен на работа по съответния ред поради признаване на уволнението за незаконно, за да заеме работата, на която е възстановен;</p> <p>9. (нова - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) постъпва на държавна служба;</p> <p>10. (нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г.,</p>	
--	---	--

	<p>в сила от 30.07.2010 г.) работодателят преустанови дейността си;</p> <p>11. (нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) работодателят е предоставил неплатен отпуск на работника или служителя без негово съгласие;</p> <p>12. (нова – ДВ, бр. 54 от 2015 г., в сила от 17.07.2015 г.) е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г., доп., бр. 27 от 2014 г., изм., бр. 85 от 2017 г.) В случаите по ал. 1, т. 10, когато работникът или служителят не може да подаде писменото си заявление за прекратяване на трудовия договор, поради това че работодателят, лицето, което го представлява, или лицето, определено да получава кореспонденцията на работодателя, не могат да бъдат намерени на адреса на управление, посочен в трудовия договор, заявлението може да се подаде в инспекцията по труда по седалището или адреса на управление</p>	
--	--	--

	<p>на работодателя. Заявлението може да се изпрати в инспекцията по труда с препоръчано писмо с обратна разписка или по електронен път, подписано с усъвършенстван електронен подпис, усъвършенстван електронен подпис, основан на удостоверение за електронни подписи, или квалифициран електронен подпис, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Ако след проверка, извършена съвместно от контролните органи на инспекцията по труда, Националния осигурителен институт и Националната агенция за приходите, се установи, че действително работодателят е преустановил дейността си,</p>	
--	--	--

	<p>трудовият договор се смята прекратен от датата на завеждане на заявлението в инспекцията по труда по седалището или адреса на управление на работодателя.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) Редът за извършване на проверката по ал. 2 се определя с наредба на министъра на труда и социалната политика, съгласувана с управителя на Националния осигурителен институт и с изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор от работодателя с предизвестие</p> <p>Чл. 328. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 1990 г., бр. 100 от 1992 г.) (1) Работодателят може да прекрати трудовия договор, като отправи писмено предизвестие до работника или служителя в сроковете по чл. 326, ал. 2 в следните случаи:</p> <p>1. при закриване на предприятието;</p>	
--	---	--

	<p>2. при закриване на част от предприятието или съкращаване на щата;</p> <p>3. при намаляване на обема на работата;</p> <p>4. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) при спиране на работа за повече от 15 работни дни;</p> <p>5. при липса на качества на работника или служителя за ефективно изпълнение на работата;</p> <p>6. когато работникът или служителят не притежава необходимото образование или професионална квалификация за изпълняваната работа;</p> <p>7. при отказ на работника или служителя да последва предприятието или неговото поделение, в което работи, когато то се премества в друго населено място или местност;</p> <p>8. когато заеманата от работника или служителя длъжност трябва да бъде освободена за възстановяване на</p>	
--	--	--

	<p>незаконно уволнен работник или служител, заемал преди това същата длъжност;</p> <p>9. (отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.);</p> <p>10. (изм. - ДВ, бр. 2 от 1996 г., доп., бр. 28 от 1996 г., изм., бр. 25 от 2001 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 7 от 2012 г., бр. 54 от 2015 г., в сила от 17.07.2015 г.) при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, при навършване на 65-годишна възраст – за професори, доценти и доктори на науките, освен в случаите на § 11 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за висшето образование;</p> <p>10а. (нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) когато на работника или служителя е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване;</p> <p>10б. (нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 100 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., предишна т. 10а, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) когато трудовото</p>	
--	---	--

	<p>правоотношение е възникнало, след като работникът или служителят е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст;</p> <p>10в. (нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) когато трудовото правоотношение е възникнало с работник или служител, след като му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване;</p> <p>11. при промяна на изискванията за изпълнение на длъжността, ако работникът или служителят не отговаря на тях;</p> <p>12. при обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор.</p> <p>(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) Освен в случаите по ал. 1 служителите от ръководството на предприятието могат да бъдат уволнени с предизвестие в сроковете по чл. 326, ал. 2 и поради сключването на договор за управление на предприятието.</p>	
--	--	--

	<p>Уволнението може да бъде извършено след започване на изпълнението по договора за управление, но не по-късно от 9 месеца.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., доп., бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) В случаите по ал. 1, т. 10а, 10б и 10в работодателят може да получи служебно от Националния осигурителен институт информация относно наличието на упражнено право на пенсия от работника или служителя. Националният осигурителен институт предоставя безвъзмездно информацията в 14-дневен срок от получаване на искането.</p> <p>Чл. 328а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 2 от 1996 г.).</p> <p>Чл. 328б. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 2 от 1996 г.).</p> <p>Право на подбор</p> <p>Чл. 329. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) При закриване на част от</p>	
--	---	--

предприятието, както и при съкращаване в щата или намаляване на обема на работата, работодателят има право на подбор и може в интерес на производството или службата да уволни работници и служители, длъжностите на които не се съкращават, за да останат на работа тези, които имат по-висока квалификация и работят по-добре.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 25 от 2001 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 25 от 2001 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 23 от 1992 г., предишна ал. 3, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 25 от 2001 г.).

Прекратяване на трудовия договор от работодателя без предизвестие (Загл. изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)

Чл. 330. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Работодателят може да прекрати трудовия договор без предизвестие, когато работникът или служителят бъде задържан за

	<p>изпълнение на присъда.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Работодателят прекратява трудовия договор без предизвестие, когато:</p> <p>1. (отм., предишна т. 2 - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) работникът или служителят бъде лишен с присъда или по административен ред от право да упражнява професия или да заема длъжността, на която е назначен;</p> <p>2. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., изм., бр. 101 от 2010 г.) на работника или служителя бъде отнета научната степен, ако сключването на трудовия договор е станало с оглед на придобитата степен;</p> <p>3. (нова - ДВ, бр. 83 от 1998 г., доп., бр. 46 от 2005 г., изм., бр. 76 от 2005 г., бр. 75 от 2006 г.) служителят е заличен от регистрите на съсловните организации по Закона за съсловните организации на лекарите и на лекарите по дентална медицина, от регистъра на съсловната организация на магистър-фармацевтите по Закона за</p>	
--	--	--

	<p>съсловната организация на магистър-фармацевтите или от регистъра на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи по Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти;</p> <p>4. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишна т. 3, бр. 83 от 1998 г., отм., бр. 52 от 2004 г.);</p> <p>5. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишна т. 4, бр. 83 от 1998 г.) работникът или служителят откаже да заеме предложената му подходяща работа при трудоустрояване;</p> <p>6. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишна т. 5, бр. 83 от 1998 г.) работникът или служителят бъде дисциплинарно уволнен;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) работникът или служителят не изпълни задължението за уведомяване по чл. 126, т. 12;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) е</p>	
--	---	--

	<p>налице несъвместимост в случаите по чл. 107а, ал. 1;</p> <p>9. (нова - ДВ, бр. 94 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 7 от 2018 г.) с влязъл в сила акт е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;</p> <p>10. (нова – ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) педагогически специалист по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование е осъден за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;</p> <p>11. (нова – ДВ, бр. 7 от 2018 г.) работникът или служителят не премине проверка за почтеност, предвидена в Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор по инициатива на работодателя срещу уговорено</p>	
--	--	--

	<p>обезщетение</p> <p>Чл. 331. (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., нов, бр. 25 от 2001 г.) (1) Работодателят може да предложи по своя инициатива на работника или служителя прекратяване на трудовия договор срещу обезщетение. Ако работникът или служителят не се произнесе писмено по предложението в 7-дневен срок, се смята, че то не е прието.</p> <p>(2) Ако работникът или служителят приеме предложението по ал. 1, работодателят му дължи обезщетение в размер на не по-малко от четирикратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение, освен ако страните са уговорили по-голям размер на обезщетението.</p> <p>(3) Ако обезщетението по ал. 2 не бъде платено в едномесечен срок от датата на прекратяване на трудовия договор, основанието за неговото прекратяване се смята за отпаднало.</p> <p>Чл. 332. (Отм. - ДВ, бр. 21 от</p>	
--	---	--

	<p>1990 г.).</p> <p>Закрила при уволнение</p> <p>Чл. 333. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г., в сила от 17.12.1999 г., бр. 25 от 2001 г.) В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5 и 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2004 г., бр. 108 от 2008 г.) работничка или служителка, която е майка на дете до 3-годишна възраст; 2. трудоустроен работник или служител; 3. работник или служител, боледуващ от болест, определена в наредба на министъра на здравеопазването; 4. работник или служител, който е започнал ползуването на разрешения му отпуск; 5. (нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г.)	
--	---	--

	<p>работник или служител, който е избран за представител на работниците и служителите по реда на чл. 7, ал. 2 и чл. 7а, за времето, докато има такова качество;</p> <p>5а. (нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) работник или служител, който е избран за представител на работещите по безопасност и здраве при работа от общото събрание или от събранието на пълномощниците по реда на чл. 6, за времето, докато има такова качество;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 57 от 2006 г.) работник или служител, който е член на специален орган за преговори, на европейски работнически съвет или на представителен орган в европейско търговско или кооперативно дружество, за времето, докато изпълнява функциите си.</p> <p>(2) В случаите по т. 2 и 3 на предходната алинея преди уволнението се взема мнението и на трудово-експертната лекарска комисия.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г.,</p>	
--	--	--

в сила от 17.12.1999 г., бр. 25 от 2001 г.) В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5 и 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 работодателят може да уволни работник или служител, който е член на синдикално ръководство в предприятието, на териториален, отраслов или национален ръководен избран синдикален орган, през времето, докато заема съответната синдикална длъжност и до 6 месеца след освобождаването му, само с предварителното съгласие на синдикален орган, определен с решение на централното ръководство на съответната синдикална организация.

(4) Когато това е предвидено в колективния трудов договор, работодателят може да уволни работник или служител поради съкращаване на щата или при намаляване на обема на работата след предварителното съгласие на съответния синдикален орган в предприятието.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2004 г., изм., бр. 46 от 2007 г., доп., бр. 103 от

	<p>2009 г., в сила от 29.12.2009 г.) Бременна работничка или служителка, както и работничка и служителка в напреднал етап на лечение ин-витро, може да бъде уволнена с предизвестие само на основание чл. 328, ал. 1, т. 1, 7, 8 и 12, както и без предизвестие на основание чл. 330, ал. 1 и ал. 2, т. 6. В случаите на чл. 330, ал. 2, т. 6 уволнението може да стане само чрез предварително разрешение на инспекцията по труда.</p> <p>(6) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2001 г., предишна ал. 5, бр. 52 от 2004 г., изм., бр. 108 от 2008 г.) Работник или служител, който ползва отпуск по чл. 163, може да бъде уволнен само на основание чл. 328, ал. 1, т. 1.</p> <p>(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 25 от 2001 г., предишна ал. 6, бр. 52 от 2004 г.) Закрилата по този член се отнася към момента на връчването на заповедта за уволнение.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор за допълнителен труд</p> <p>Чл. 334. (Изм. - ДВ, бр. 100 от</p>	
--	---	--

	<p>1992 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Освен в предвидените в този кодекс случаи трудовият договор за допълнителен труд (чл. 110, 111 и 114) и трудовият договор с условие за стажуване по чл. 233б, ал. 1 може да бъде прекратен от работника или служителя или от работодателя и с предизвестие от 15 дни.</p> <p>(2) При уволнение по предходната алинея не се прилага чл. 333.</p> <p>Форма и момент на прекратяване на трудовия договор (Загл. изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.)</p> <p>Чл. 335. (1) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) Трудовият договор се прекратява писмено.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 1990 г., бр. 100 от 1992 г., предишен текст на чл. 335, бр. 25 от 2001 г.) Трудовият договор се прекратява:</p> <p>1. при прекратяване с предизвестие - с изтичането на срока на предизвестиято;</p>	
--	---	--

	<p>2. при неспазване на срока на предизвестие - с изтичането на съответната част от срока на предизвестие;</p> <p>3. при прекратяване без предизвестие - от момента на получаването на писменото изявление за прекратяването на договора.</p> <p>Приложимост на разпоредбите за прекратяване на трудовия договор</p> <p>Чл. 336. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Разпоредбите на този раздел се прилагат съответно и за прекратяване на трудово правоотношение, възникнало от конкурс.</p> <p>Раздел II</p> <p>Прекратяване на трудовото правоотношение, възникнало от избор</p> <p>Прекратяване на трудовото правоотношение при изтичане на</p>	
--	--	--

	<p>срока</p> <p>Чл. 337. Трудовото правоотношение, възникнало от избор, се прекратява с изтичане на срока, за който лицето е избрано. Ако при изтичане на този срок не е произведен нов избор, трудовото правоотношение продължава до произвеждането му.</p> <p>Отзоваване</p> <p>Чл. 338. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Трудовото правоотношение, възникнало от избор, може да бъде прекратено без предизвестие от съответното избирателно тяло.</p> <p>Приложимост на разпоредбите за прекратяване на трудовия договор</p> <p>Чл. 339. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) За прекратяване на трудово правоотношение, възникнало от избор, се прилагат съответно и основанията за прекратяване на трудовия договор с изключение на дисциплинарното уволнение.</p> <p>(2) В случаите на предходната</p>	
--	--	--

	<p>алинея, когато за прекратяването на трудовото правоотношение е необходимо волеизявление на работодателя, то се замества от решение на избирателното тяло.</p> <p>Неприложимост на закрилата при уволнение</p> <p>Чл. 339а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) При прекратяване на трудово правоотношение, възникнало от избор, чл. 333 не се прилага.</p> <p>Прекратяване на изборното трудово правоотношение въз основа на друг нормативен акт или устав</p> <p>Чл. 340. Разпоредбите на този раздел се прилагат, доколкото в закон, в друг нормативен акт или в устав не е предвидено друго.</p> <p>Раздел III</p> <p>(Отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>Раздел IV</p> <p>(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>Защита срещу незаконно</p>	
--	--	--

	<p>уволнение</p> <p>Оспорване на законността на уволнението</p> <p>Чл. 344. (1) Работникът или служителят има право да оспорва законността на уволнението пред работодателя или пред съда и да иска:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна; 2. възстановяване на предишната работа; 3. обезщетение за времето, през което е останал без работа поради уволнението; 4. поправка на основанието за уволнение, вписано в трудовата книжка или в други документи. <p>(2) Работодателят може и по свой почин да отмени заповедта за уволнение до предявяването на иск от работника или служителя пред съда.</p> <p>(3) В случаите, когато за</p>	
--	---	--

извършване на уволнението се изисква предварителното съгласие на инспекцията по труда или на синдикален орган и такова съгласие не е било искано или не е било дадено преди уволнението, съдът отменя заповедта за уволнение като незаконна само на това основание, без да разглежда трудовия спор по същество.

(4) (Нова - ДВ, бр. 2 от 1996 г.)
Трудовите спорове по ал. 1 се разглеждат от районния съд в тримесечен срок от постъпването на исковата молба и от окръжния съд - в едномесечен срок от постъпването на жалбата.

Възстановяване на предишната работа

Чл. 345. (1) При възстановяване на работника или служителя на предишната му работа от работодателя или от съда той може да я заеме, ако в двуседмичен срок от получаване на съобщението за възстановяване се яви на работа, освен когато този срок не бъде спазен

	<p>по уважителни причини.</p> <p>(2) Работник или служител, уволнен по чл. 330, ал. 1, се възстановява на предишната работа по реда на предходната алинея въз основа на влязла в сила оправдателна присъда.</p> <p>Вписване на отмяната на уволнението</p> <p>Чл. 346. (1) Когато уволнението на работника или служителя бъде признато за незаконно от работодателя или от съда или бъде поправено основанието за прекратяване на трудовото правоотношение, настъпилата промяна се вписва в трудовата книжка на работника или служителя.</p> <p>(2) Вписването в трудовата книжка се извършва от работодателя, с когото е било прекратено трудовото правоотношение, а при отказ - от инспекцията по труда.</p> <p>Глава осемнадесета</p> <p>(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p>	
--	---	--

	<p style="text-align: center;">ТРУДОВИ СПОРОВЕ</p> <p style="text-align: center;">Определение</p> <p>Чл. 357. (1) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2001 г., предишен текст на чл. 357, бр. 48 от 2006 г.) Трудови са споровете между работника или служителя и работодателя относно възникването, съществуването, изпълнението и прекратяването на трудовите правоотношения, както и споровете по изпълнението на колективните трудови договори и установяването на трудов стаж.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) Трудови са и споровете между избраните по реда на чл. 7, ал. 2 и чл. 7а представители на работниците и служителите и работодателя при нарушаване на правата им.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) Трудови са и споровете между работниците и служителите, изпратени от предприятие, което осигурява временна работа, и предприятието ползвател при</p>	
--	--	--

	<p>нарушаване на правата им.</p> <p>(4) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Трудови са и споровете между работниците или служителите, които са или са били командировани или изпратени на територията на Република България по чл. 121а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2, и техния работодател в случаите, когато са претърпели вреди поради неспазване на условията на работа по чл. 121а, ал. 5, включително след прекратяването на трудовото правоотношение. Когато работодателят е подизпълнител, искове за неизплатените на работника или служителя минимални възнаграждения могат да се предявяват и срещу изпълнителя, на който работодателят е пряк подизпълнител, или солидарно срещу работодателя и изпълнителя. Отговорността на изпълнителя се ограничава до правата на работника или служителя, произтичащи от договорните отношения между изпълнителя и работодателя.</p>	
--	--	--

	<p>Давност</p> <p>Чл. 358. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) Исковете по трудови спорове се предявяват в следните срокове:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) едномесечен - по спорове за ограничена имуществена отговорност на работника или служителя, за отмяна на дисциплинарно наказание "забележка" и в случаите по чл. 357, ал. 2;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) 2-месечен - по спорове за отмяна на дисциплинарно наказание "предупреждение за уволнение", изменение на мястото и характера на работата и прекратяване на трудовото правоотношение;</p> <p>3. 3-годишен - по всички останали трудови спорове.</p> <p>(2) Сроковете по предходната алинея започват да текат:</p> <p>1. за искиове за отмяна на дисциплинарни наказания и за</p>	
--	---	--

	<p>изменение на мястото и характера на работата - от деня, в който на работника или служителя е била връчена съответната заповед, а при искове относно прекратяване на трудовото правоотношение - от деня на прекратяването;</p> <p>2. за другите искове - от деня, в който правото, предмет на иска, е станало изискуемо или е могло да бъде упражнено. При парични вземания изискуемостта се смята настъпила в деня, в който по вземането е трябвало да се извърши плащане по надлежния ред.</p> <p>(3) Срокът по ал. 1 не се смята пропуснат, ако преди изтичането му исковата молба е подадена до некомпетентен орган. В този случай исковата молба се препраща служебно на съда.</p> <p>Безплатно производство по трудови дела</p> <p>Чл. 359. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) Производството по трудови дела е безплатно за работниците и служителите. Те не плащат такси и</p>	
--	--	--

	<p>разноски по производството, включително и за молбите за отмяна на влезли в сила решения по трудови дела.</p> <p>Подведомственост</p> <p>Чл. 360. (1) Трудовите спорове се разглеждат от съдилищата. Те се разглеждат по реда на Гражданския процесуален кодекс, доколкото в този кодекс не е предвидено друго.</p> <p>(2) (Частично обявена за противоконституционна от КС на РБ - ДВ, бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 2 от 1996 г.) Не се разглеждат от съдилищата спорове относно освобождаване на:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) изборни служители в органите на изпълнителната власт, в обществени организации и в политически партии и движения;</p> <p>2. (Решение № 11 на КС на РБ от 30.04.1998 г. - ДВ, бр. 52 от 1998 г., нова, бр. 25 от 2001 г.) служителите по чл. 28, ал. 2 от Закона</p>	
--	--	--

	<p>за администрацията.</p> <p>Подсъдност на трудовите спорове с чуждестранни лица</p> <p>Чл. 361. (1) (Предишен текст на чл. 361 - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) Трудовите спорове между работници или служители - чужди граждани, и работодатели - чуждестранни лица или смесени предприятия със седалище в Република България, когато работата се извършва в страната, са подсъдни на съда според седалището на работодателя, освен ако между страните е уговорено друго.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г., изм., бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Трудовите спорове за осигуряване на условия на работа на командированите или изпратените в Република България работници или служители по чл. 121а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2 са подсъдни на съда по мястото, където работникът или служителят временно полага или е полагал труда си.</p> <p>Подсъдност на трудовите</p>	
--	--	--

спорове на български работници или служители в чужбина

Чл. 362. Трудовите спорове между работници или служители - български граждани, работещи в чужбина, и български работодатели в чужбина са подсъдни на надлежния съд в София, а когато работникът или служителят е ответник - на надлежния съд по неговото местожителство в страната.

ЗДСл

Чл. 103. (1) Служебното правоотношение се прекратява на следните общи основания:

1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено; страната, към която е отправено предложението, е длъжна да вземе отношение по него и да уведоми другата страна в десетдневен срок от получаването му; ако тя не направи това, се счита, че предложението не е прието;

2. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) когато заповедта за прекратяване на

	<p>служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда и държавният служител не се яви да заеме предишната длъжност в срока по чл. 122, ал. 1;</p> <p>3. при невъзможност държавният служител да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайна неработоспособност, или по здравни противопоказания въз основа на заключение на трудово-експертна лекарска комисия; прекратяването в този случай не се допуска, ако има друга подходяща за здравето състояние на държавния служител длъжност в същата администрация и той е съгласен да я заеме;</p> <p>4. поради несъвместимост в случаите по чл. 7, ал. 2; когато несъвместимостта е по чл. 7, ал. 2, т. 1, органът по назначаването прекратява служебното правоотношение с един от двамата държавни служители по своя преценка;</p> <p>5. когато държавният служител бъде осъден на лишаване от свобода</p>	
--	--	--

	<p>за умишлено престъпление от общ характер;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) поради изтичане на срока, за който е назначен държавният служител;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) поради завръщане на замествания държавен служител;</p> <p>8. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) със смъртта на държавния служител;</p> <p>9. (нова - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) поради преминаване на държавна служба в друга администрация с писмено споразумение между държавния служител и органите по назначаване на двете администрации; в този случай служебното правоотношение се прекратява, след като на държавния служител бъде връчена заповедта за назначаване в администрацията, в която преминава.</p> <p>(2) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.).</p> <p>Обезщетения при прекратяване на общо основание</p>	
--	--	--

Чл. 104. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случая по чл. 103, ал. 1, т. 4, изречение второ държавният служител има право на обезщетение в размер на трикратния

	<p>размер на основната му заплата, определена към момента на прекратяването на служебното правоотношение.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случая по чл. 103, ал. 1, т. 3 държавният служител има право на обезщетение в размер на 6 основни заплати, определено към момента на прекратяване на служебното правоотношение.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случая по чл. 103, ал. 1, т. 8 съответната администрация поема обичайните разноски по погребението на държавния служител и изплаща обезщетение в размер на толкова основни заплати, определени към момента на смъртта, колкото прослужени години като държавен служител има той, но не повече от 20. Обезщетението се изплаща общо на преживелия съпруг, на ненавършилите пълнолетие и на навършилите пълнолетие деца на държавния служител, когато те учат редовно в средни училища и са на</p>	
--	---	--

	<p>възраст до 20 години или учат във висши училища и са на възраст до 25 години.</p> <p>Едностранно прекратяване на служебното правоотношение от страна на държавния служител</p> <p>Чл. 105. (1) Държавният служител може едностранно да прекрати служебното правоотношение, като подаде писмено заявление до органа по назначаване.</p> <p>(2) Служебното правоотношение се прекратява с изтичането на едномесечен срок, който започва да тече от деня на подаване на заявлението.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение преди изтичането на срока по ал. 2, като заплати обезщетение на служителя в размер на основната му заплата за остатъка от времето.</p> <p>Едностранно прекратяване от</p>	
--	--	--

	<p>органа по назначаването с предизвестие</p> <p>Чл. 106. (1) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с едномесечно предизвестие в следните случаи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. при закриване на администрацията, в която е назначен държавният служител; 2. при съкращаване на длъжността; 3. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.); 4. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.); 5. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) при придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст; 5а. (нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) когато на държавния служител е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване; 6. (нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в	
--	--	--

сила от 18.06.2010 г., доп., бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 57 от 2016 г.) когато служебното правоотношение е възникнало след като назначеният държавен служител е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст, включително когато е упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 държавният служител има право на обезщетение за времето, през което е останал без работа, но не за повече от два месеца. С акт на Министерския съвет може да се предвиди обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок държавният служител е постъпил на друга държавна служба с по-ниска заплата, той има право на разликата за същия срок.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. и доп., бр. 100 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., а относно изр. пето - в сила от 20.12.2011 г., изм., бр. 38 от

	<p>2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случаите по ал. 1, т. 5 държавният служител има право на обезщетение в размер 50 на сто от месечната му основна заплата, определена към момента на прекратяване на служебното правоотношение, за всяка прослужена година като държавен служител, но не повече от 10 месечни основни заплати. Ако към момента на прекратяване на служебното правоотношение държавният служител е работил в същата администрация през последните 10 години, той има право да получи 6 месечни основни заплати, а когато е работил по-малко от 10 години - 2 месечни основни заплати, когато това е по-благоприятно за него. Това обезщетение може да бъде получено само веднъж. Обезщетението се дължи и в случаите, когато служебното правоотношение е прекратено едностранно от държавния служител или по взаимно съгласие и към момента на прекратяването държавният служител е придобил право на пенсия за</p>	
--	--	--

осигурителен стаж и възраст. Обезщетението не се дължи, когато държавният служител е получил обезщетение поради придобиване право на пенсия на основание на специален закон.

(3а) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Алинея 3 се прилага и когато при прекратяване на служебното правоотношение държавният служител отговаря на условията за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) При неспазване на срока на предизвестие от органа по назначаването на държавния служител се дължи обезщетение в размер на основната заплата за неспазения срок на предизвестията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) В случаите по ал. 1, т. 5а и б органът по

	<p>назначаване може да получи служебно от Националния осигурителен институт информация относно наличието на упражнено право на пенсия от държавния служител. Националният осигурителен институт предоставя информацията безвъзмездно в 14-дневен срок от получаване на искането.</p> <p>Едностранно прекратяване от органа по назначаването без предизвестие</p> <p>Чл. 107. (1) (Предишен текст на чл. 107 - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Органът по назначаването прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. държавният служител бъде лишен с присъда от правото да упражнява професия или да заема длъжността, на която е назначен; 2. държавният служител откаже да заеме предложената му подходяща служба при трудоустрояване; 3. държавният служител бъде	
--	--	--

	<p>дисциплинарно уволнен;</p> <p>4. държавният служител не спази задължението си за уведомяване по чл. 27;</p> <p>5. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) заеманата от служителя длъжност трябва да бъде освободена за възстановяване на незаконно уволнен държавен служител, заемал преди това същата длъжност;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) държавният служител е назначен при неспазване на условията по чл. 7 и нарушението съществува и към момента на прекратяване на правоотношението;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 94 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 7 от 2018 г.) с влязъл в сила акт е установен конфликт на интереси по</p>	
--	---	--

	<p>Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;</p> <p>9. (нова – ДВ, бр. 57 от 2016 г.) държавният служител е назначен без конкурс, когато провеждането му е задължително;</p> <p>10. (нова – ДВ, бр. 57 от 2016 г.) длъжността по чл. 16а, ал. 1 бъде определена за заемане при пълно работно време;</p> <p>11. (нова – ДВ, бр. 7 от 2018 г.) държавният служител не премине проверка за почтеност, предвидена в Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., доп., бр. 24 от 2006 г., изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение без предизвестие с държавен служител, получил възможно най-ниската годишна оценка на изпълнението на длъжността, в едномесечен срок от</p>	
--	--	--

	<p>получаване на окончателната оценка.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) В случаите по ал. 1, т. 6 освободеният държавен служител има право на обезщетение за времето, през което е останал без работа, но за не повече от два месеца. С акт на Министерския съвет може да се предвиди обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок държавният служител е постъпил на друга държавна служба с по-ниска заплата, той има право на разликата за същия срок.</p> <p>Прекратяване на служебното правоотношение по инициатива на органа по назначаването срещу уговорено обезщетение</p> <p>Чл. 107а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Органът по назначаването може да предложи на държавния служител прекратяване на служебното правоотношение срещу обезщетение в размер на не повече от б-кратния размер на последната получена месечна основна заплата. Ако служителят не се произнесе</p>	
--	---	--

писмено по предложението в 7-дневен срок, смята се, че то не е прието.

(2) Ако държавният служител приеме предложението по ал. 1, органът по назначаването е длъжен да му изплати уговореното обезщетение заедно с връчването на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение.

Закрила при прекратяване на служебното правоотношение

Чл. 107б. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм., бр. 24 от 2006 г.) (1) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с държавна служителка, която ползва отпуск за бременност и раждане, само на основание чл. 106, ал. 1, т. 1.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., в сила от 29.12.2009 г.) Органът по назначаването не може да прекрати служебното правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 с държавна служителка, която е бременна или е в напреднал етап на

лечение ин-витро. Прекратяването в този случай се допуска, ако има друга подходяща длъжност в същата администрация и служителката откаже да я заеме.

Акт за прекратяване на служебното правоотношение

Чл. 108. (1) (Предишен текст на чл. 108, доп. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Служебното правоотношение се прекратява от органа по назначаването с административен акт, който се издава в писмена форма и трябва да съдържа правното основание за прекратяване, дължимите обезщетения и придобития ранг на държавна служба. В случаите по чл. 107, ал. 1, т. 5 се посочват и фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения.

(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., доп., бр. 57 от 2016 г.) При прекратяване на служебното правоотношение, с изключение на

случаите по чл. 12, ал. 4 и чл. 107, ал. 1, т. 1, 3 и 7, държавният служител запазва ранга си.

ЗАЩИТА СРЕЩУ
НЕЗАКОННО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА
СЛУЖЕБНОТО
ПРАВООТНОШЕНИЕ

Оспорване законността на прекратяването

Чл. 121. (1) Държавният служител има право да оспори законността на прекратяването на служебното си правоотношение пред органа по назначаването или пред съда чрез органа по назначаването и да иска:

1. отмяна на акта, с който то е прекратено;

2. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.);

3. обезщетение за времето, през което не е бил на служба поради прекратяването;

4. поправка на основанията за

	<p>прекратяване на служебното правоотношение, вписано в служебната книжка или в други документи.</p> <p>(2) Органът по назначаването може и по свой почин да отмени заповедта за прекратяване на служебното правоотношение.</p> <p>Възстановяване на предишната държавна служба</p> <p>Чл. 122. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) При отменяне на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение от органа по назначаването или от съда държавният служител се възстановява на предишната длъжност, ако се яви в съответната администрация в двуседмичен срок от влизането в сила на административния акт или на съдебното решение.</p> <p>(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) По реда на ал. 1 се възстановява на предишната длъжност и държавен служител, чието служебно правоотношение е</p>	
--	--	--

	<p>прекратено по реда на чл. 107, ал. 1, т. 1 поради влязла в сила оправдателна присъда.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Когато възстановен по реда на ал. 1 държавен служител не бъде допуснат да изпълнява съответната длъжност, той има право и на обезщетение в размер на основната му заплата от деня на явяването му на работа до действителното му допускане да изпълнява служебните си задължения.</p> <p>Вписване на промени в прекратяването</p> <p>Чл. 123. (1) Когато актът за прекратяването на служебното правоотношение бъде отменен от органа по назначаването или от съда, или бъде поправено основанието за прекратяване на служебното правоотношение, настъпилата промяна се вписва в служебната книжка на държавния служител.</p> <p>(2) Вписването в служебната</p>	
--	---	--

	<p>книжка се извършва служебно.</p> <p>Глава девета</p> <p>СПОРОВЕ</p> <p>Подсъдност</p> <p>Чл. 124. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г. относно замяната на думата "окръжния" с "административния", бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Споровете относно възникването, съдържанието и прекратяването на служебните правоотношения, както и относно налагането на дисциплинарна отговорност се разглеждат от съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд по спорове за налагане на дисциплинарни наказания по чл. 90, ал. 1, т. 1 – 4 не подлежи на касационно обжалване.</p> <p>(2) Обжалването на актовете не спира тяхното изпълнение.</p>	
--	---	--

<p>23) Член 38 се заменя със следното: „Член 38 ..... 2. Държавите членки гарантират, че физически лица, които са изложени на заплахи, репресивни или враждебни действия или неблагоприятни или дискриминационни действия в областта на заетостта заради подаване на сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма, вътрешно или до ЗФР, имат право без опасения да подадат жалба до съответните компетентни органи. Без да се засяга поверителният характер на информацията, събирана от ЗФР, държавите членки също така гарантират, че тези физически лица имат право на ефективни правни средства за защита за гарантирането на техните права съгласно настоящия параграф.“</p>	<p align="center">Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Чл. 101. (2) Вътрешните правила по ал. 1 съдържат: 16. пропорционална на размера и естеството на стопанската дейност на лицето по чл. 4 процедура за анонимно и независимо подаване на вътрешни сигнали от служители за нарушения на този закон и актовете по прилагането му, включително сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма;</p> <p align="center">КТ</p> <p align="center">Раздел IV</p> <p align="center">(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p align="center">Защита срещу незаконно уволнение</p> <p align="center">Оспорване на законността на уволнението</p> <p align="center">Чл. 344. (1) Работникът или служителят има право да оспорва законността на уволнението пред</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
--	---	-----------------------------------

	<p>работодателя или пред съда и да иска:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна; 2. възстановяване на предишната работа; 3. обезщетение за времето, през което е останал без работа поради уволнението; 4. поправка на основаниято за уволнение, вписано в трудовата книжка или в други документи. <p>(2) Работодателят може и по свой почин да отмени заповедта за уволнение до предявяването на иск от работника или служителя пред съда.</p> <p>(3) В случаите, когато за извършване на уволнението се изисква предварителното съгласие на инспекцията по труда или на синдикален орган и такова съгласие не е било искано или не е било дадено преди уволнението, съдът отменя заповедта за уволнение като незаконна само на това основание, без да разглежда трудовия спор по</p>	
--	---	--

	<p>същество.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 2 от 1996 г.) Трудовите спорове по ал. 1 се разглеждат от районния съд в тримесечен срок от постъпването на исковата молба и от окръжния съд - в едномесечен срок от постъпването на жалбата.</p> <p>Възстановяване на предишната работа</p> <p>Чл. 345. (1) При възстановяване на работника или служителя на предишната му работа от работодателя или от съда той може да я заеме, ако в двуседмичен срок от получаване на съобщението за възстановяване се яви на работа, освен когато този срок не бъде спазен по уважителни причини.</p> <p>(2) Работник или служител, уволнен по чл. 330, ал. 1, се възстановява на предишната работа по реда на предходната алинея въз основа на влязла в сила оправдателна присъда.</p> <p>Вписване на отмяната на</p>	
--	---	--

	<p>уволнението</p> <p>Чл. 346. (1) Когато уволнението на работника или служителя бъде признато за незаконно от работодателя или от съда или бъде поправено основанието за прекратяване на трудовото правоотношение, настъпилата промяна се вписва в трудовата книжка на работника или служителя.</p> <p>(2) Вписването в трудовата книжка се извършва от работодателя, с когото е било прекратено трудовото правоотношение, а при отказ - от инспекцията по труда.</p> <p>Глава осемнадесета</p> <p>(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>ТРУДОВИ СПОРОВЕ</p> <p>Определение</p> <p>Чл. 357. (1) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2001 г., предишен текст на чл. 357, бр. 48 от 2006 г.) Трудови са споровете между работника или</p>	
--	--	--

служителя и работодателя относно възникването, съществуването, изпълнението и прекратяването на трудовите правоотношения, както и споровете по изпълнението на колективните трудови договори и установяването на трудов стаж.

(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) Трудови са и споровете между избраните по реда на чл. 7, ал. 2 и чл. 7а представители на работниците и служителите и работодателя при нарушаване на правата им.

(3) (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) Трудови са и споровете между работниците и служителите, изпратени от предприятие, което осигурява временна работа, и предприятието ползвател при нарушаване на правата им.

(4) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Трудови са и споровете между работниците или служителите, които са или са били командировани или изпратени на територията на Република България по чл. 121а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2, и

техния работодател в случаите, когато са претърпели вреди поради неспазване на условията на работа по чл. 121а, ал. 5, включително след прекратяването на трудовото правоотношение.

Когато работодателят е подизпълнител, исковете за неизплатените на работника или служителя минимални възнаграждения могат да се предявяват и срещу изпълнителя, на който работодателят е пряк подизпълнител, или солидарно срещу работодателя и изпълнителя. Отговорността на изпълнителя се ограничава до правата на работника или служителя, произтичащи от договорните отношения между изпълнителя и работодателя.

Давност

Чл. 358. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) Исковете по трудови спорове се предявяват в следните срокове:

1. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2006 г.)
едномесечен - по спорове за ограничена имуществена отговорност

	<p>на работника или служителя, за отмяна на дисциплинарно наказание "забележка" и в случаите по чл. 357, ал. 2;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) 2-месечен - по спорове за отмяна на дисциплинарно наказание "предупреждение за уволнение", изменение на мястото и характера на работата и прекратяване на трудовото правоотношение;</p> <p>3. 3-годишен - по всички останали трудови спорове.</p> <p>(2) Сроковете по предходната алинея започват да текат:</p> <p>1. за иски за отмяна на дисциплинарни наказания и за изменение на мястото и характера на работата - от деня, в който на работника или служителя е била връчена съответната заповед, а при иски относно прекратяване на трудовото правоотношение - от деня на прекратяването;</p> <p>2. за другите иски - от деня, в който правото, предмет на иска, е</p>	
--	---	--

станало изискуемо или е могло да бъде упражнено. При парични вземания изискуемостта се смята настъпила в деня, в който по вземането е трябвало да се извърши плащане по надлежния ред.

(3) Срокът по ал. 1 не се смята пропуснат, ако преди изтичането му исковата молба е подадена до некомпетентен орган. В този случай исковата молба се препраща служебно на съда.

Безплатно производство по трудови дела

Чл. 359. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) Производството по трудови дела е безплатно за работниците и служителите. Те не плащат такси и разноски по производството, включително и за молбите за отмяна на влезли в сила решения по трудови дела.

Подведомственост

Чл. 360. (1) Трудовите спорове се разглеждат от съдилищата. Те се разглеждат по реда на Гражданския

	<p>процесуален кодекс, доколкото в този кодекс не е предвидено друго.</p> <p>(2) (Частично обявена за противоконституционна от КС на РБ - ДВ, бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 2 от 1996 г.) Не се разглеждат от съдилищата спорове относно освобождаване на:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) изборни служители в органите на изпълнителната власт, в обществени организации и в политически партии и движения;</p> <p>2. (Решение № 11 на КС на РБ от 30.04.1998 г. - ДВ, бр. 52 от 1998 г., нова, бр. 25 от 2001 г.) служителите по чл. 28, ал. 2 от Закона за администрацията.</p> <p>Подсъдност на трудовите спорове с чуждестранни лица</p> <p>Чл. 361. (1) (Предишен текст на чл. 361 - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) Трудовите спорове между работници или служители - чужди граждани, и работодатели - чуждестранни лица или смесени предприятия със</p>	
--	--	--

седалище в Република България, когато работата се извършва в страната, са подсъдни на съда според седалището на работодателя, освен ако между страните е уговорено друго.

(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г., изм., бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Трудовите спорове за осигуряване на условия на работа на командированите или изпратените в Република България работници или служители по чл. 121а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2 са подсъдни на съда по мястото, където работникът или служителят временно полага или е полагал труда си.

Подсъдност на трудовите спорове на български работници или служители в чужбина

Чл. 362. Трудовите спорове между работници или служители - български граждани, работещи в чужбина, и български работодатели в чужбина са подсъдни на надлежния съд в София, а когато работникът или служителят е ответник - на

	<p>надлежащия съд по неговото местожителство в страната.</p> <p>ЗДСл ЗАЩИТА СРЕЩУ НЕЗАКОННО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СЛУЖЕБНОТО ПРАВООТНОШЕНИЕ</p> <p>Оспорване законността на прекратяването</p> <p>Чл. 121. (1) Държавният служител има право да оспори законността на прекратяването на служебното си правоотношение пред органа по назначаването или пред съда чрез органа по назначаването и да иска:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. отмяна на акта, с който то е прекратено; 2. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.); 3. обезщетение за времето, през което не е бил на служба поради прекратяването;	
--	---	--

4. поправка на основанияето за прекратяване на служебното правоотношение, вписано в служебната книжка или в други документи.

(2) Органът по назначаването може и по свой почин да отмени заповедта за прекратяване на служебното правоотношение.

Възстановяване на предишната държавна служба

Чл. 122. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) При отменяне на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение от органа по назначаването или от съда държавният служител се възстановява на предишната длъжност, ако се яви в съответната администрация в двуседмичен срок от влизането в сила на административния акт или на съдебното решение.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) По реда на ал. 1 се възстановява на предишната длъжност и държавен служител,

	<p>чието служебно правоотношение е прекратено по реда на чл. 107, ал. 1, т. 1 поради влязла в сила оправдателна присъда.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Когато възстановен по реда на ал. 1 държавен служител не бъде допуснат да изпълнява съответната длъжност, той има право и на обезщетение в размер на основната му заплата от деня на явяването му на работа до действителното му допускане да изпълнява служебните си задължения.</p> <p>Вписване на промени в прекратяването</p> <p>Чл. 123. (1) Когато актът за прекратяването на служебното правоотношение бъде отменен от органа по назначаването или от съда, или бъде поправено основанието за прекратяване на служебното правоотношение, настъпилата промяна се вписва в служебната книжка на държавния служител.</p>	
--	--	--

(2) Вписването в служебната книжка се извършва служебно.

Глава девета

СПОРОВЕ

Подсъдност

Чл. 124. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г. относно замяната на думата "окръжния" с "административния", бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Споровете относно възникването, съдържанието и прекратяването на служебните правоотношения, както и относно налагането на дисциплинарна отговорност се разглеждат от съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд по спорове за налагане на дисциплинарни наказания по чл. 90, ал. 1, т. 1 – 4 не подлежи на касационно обжалване.

(2) Обжалването на актовете не спира тяхното изпълнение.

<p>24) В член 39 параграф 3 се заменя със следното: „3. Забраната, предвидена в параграф 1 от настоящия член, не препятства разкриването на информация между кредитни институции и финансови институции от държавите членки, при условие че принадлежат към една и съща група, или между тези институции и техните клонове и мажоритарно притежаваните дъщерни предприятия, установени в трети държави, при условие че тези клонове и мажоритарно притежавани дъщерни предприятия спазват изцяло политиките и процедурите на групата като цяло, включително процедурите за обмен на информация в рамките на групата, в съответствие с член 45, и че политиките и процедурите на групата като цяло отговарят на изискванията, установени в настоящата директива.“</p>	<p>ЗМИП Чл. 80. (1) Лицата по чл. 4, органите по чл. 74, ал. 4 и по чл. 88, лицата, които ги управляват и представляват, както и техните служители не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за разкриването на информация по чл. 68, 72, 74, 76 – 78 и 88. (2) Забраната за разкриване на информация по ал. 1 не се отнася до съответния орган за надзор. (3) Забраната по ал. 1 не е пречка за разкриването на информация между лица по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 или между техните клонове и дъщерни предприятия, намиращи се в държави членки, или в трети държави, при условие че тези клонове и дъщерни предприятия спазват изцяло политиките и процедурите в рамките на групата, включително процедурите за обмен на информация в рамките на групата, в съответствие с чл. 104 и че политиките и процедурите в рамките на групата отговарят на изискванията на този закон. (7) Изключенията по ал. 3 – 5 не се</p>	<p>Пълно съответствие.</p>
---	---	-----------------------------------

прилагат и не се допуска разкриване на информация между лицата по чл. 4 и лица от високорискови трети държави по чл. 46, ал. 3, както и ако лицата по чл. 4 не са изпълнили задълженията си по Закона за защита на личните данни, или са издадени указания за това от директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Чл. 72. (1) При съмнение и/или узнаване за изпиране на пари и/или за наличие на средства с престъпен произход лицата по чл. 4 са длъжни да уведомят незабавно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършването на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В уведомлението лицата по чл. 4 посочват максималния срок, в който операцията или сделката може да се отложат. При узнаване за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход лицата по чл. 4

	<p>уведомяват и компетентните органи съгласно Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за Министерството на вътрешните работи и Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.</p> <p>(2) Когато забавянето на операцията или сделката по ал. 1 е обективно невъзможно или има вероятност това да осуети действията по преследване на бенефициерите на съмнителна сделка или операция, лицето по чл. 4 уведомява дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно след извършването ѝ, като посочва причините, поради които забавянето е било невъзможно.</p> <p>(3) Уведомяването на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да се извърши и от служители на лицата по чл. 4, които не отговарят за прилагането на мерките срещу изпирането на пари. Дирекцията запазва анонимността на тези служители.</p> <p>(6) Информацията относно докладването на съмнение по ал. 1 се</p>	
--	--	--

обменя в рамките на групата, освен ако директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не даде други указания в срока по ал. 1.

(7) Информация относно докладването на съмнение по ал. 2 се обменя в рамките на групата, освен ако директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не даде други указания.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 80

....

(3) **Забраната по ал. 1 не е пречка за разкриването на информация между лица по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 и кредитни и финансови институции от държави членки, при условие, че принадлежат към една и съща група, или между лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 и техните клонове и дъщерни предприятия, намиращи в трети държави, при условие че тези клонове и дъщерни предприятия спазват изцяло политиките и процедурите**

в рамките на групата, включително процедурите за обмен на информация в рамките на групата, в съответствие с чл. 104 и че политиките и процедурите в рамките на групата отговарят на изискванията на този закон.

ЗМФТ

Чл. 9.

(12) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, органите по чл. 74, ал. 4 и по чл. 88 от същия закон, лицата, които ги управляват и представляват, както и техните служители не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за разкриването на информация по този закон освен в случаите по чл. 80, ал. 2 – 5 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и при спазване на чл. 80, ал. 7 от същия закон.

(13) Информация относно докладването на съмнение по ал. 3 се обменя в рамките на групата, освен ако директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не даде други указания в

	<p>срока по ал. 3.</p> <p>(14) Информация относно докладването на съмнение по ал. 5 се обменя в рамките на групата, освен ако директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не даде други указания.“</p> <p>ЗМИП</p> <p>ДР</p> <p>§ 1. По смисъла на този закон:</p> <p>....</p> <p>2. „Група“ е група от предприятия, състояща се от предприятие майка, от неговите дъщерни предприятия и от правните образувания, в които предприятието майка или неговите дъщерни предприятия имат участие, както и от предприятия, свързани едно с друго по смисъла на чл. 22 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и</p>	
--	---	--

	83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182/19 от 29 юни 2013 г.).	
<p>25) В член 40 параграф 1 се изменя, както следва:</p> <p>а) буква а) се заменя със следното:</p> <p>„а) във връзка с комплексната проверка на клиента, копие на документите и информацията, необходими за спазването на изискванията за комплексна проверка на клиента, установени в глава II, включително, когато има такава, информация, получена чрез средствата за електронна идентификация, съответните удостоверителни услуги, определени в Регламент (ЕС) № 910/2014, или всякакви други сигурни, дистанционни или електронни процедури за идентификация, които са уредени, признати, одобрени или приемани от съответните национални органи, за срок от пет години след приключване на деловите взаимоотношения с техния клиент или след датата на случайната сделка;“</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 67. (1) Лицата по чл. 4 съхраняват за срок 5 години всички събрани и изготвени по реда на този закон и правилника за прилагането му документи, данни и информация.</p> <p>(2) В случаите на установяване на делови взаимоотношения с клиенти, както и в случаите на встъпване в кореспондентски отношения срокът по ал. 1 започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на прекратяването на отношенията.</p> <p>(3) В случаите на извършване на случайни операции или сделки по чл. 11, ал. 1, т. 2 – 4 и ал. 2, чл. 12, ал. 1, т. 2 и 3 и ал. 2 срокът по ал. 1 започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на тяхното извършване.</p> <p>(4) В случаите на разкриване на информация по реда на глава четвърта срокът по ал. 1 започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на разкриването на информацията.</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

(5) За документите, изготвени в изпълнение на изискванията на глава седма, срокът по ал. 1 започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на изготвянето им.

(6) По писмено указание на директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ срокът по ал. 1 може да бъде удължен с не повече от две години , когато това е пропорционално и обосновано от необходимостта от предприемане на съответни действия за превенция или противодействие на изпирането на пари или финансирането на тероризъм.

(7) Документите, изготвени и получени по реда на глава осма, раздел I, се съхраняват през цялото време на упражняване на съответната дейност по чл. 4 и за срок една година от преустановяването ѝ.

Чл. 68. (1) Всички събрани и изготвени по реда на този закон и на правилника за прилагането му документи, данни и информация, включително свързани с установяване или поддържане на

делови взаимоотношения, се съхраняват така, че да бъдат на разположение на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, на съответните органи за надзор и на одиторите. Същите се предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ при поискване в оригинал, служебно заверен препис, извлечение или справка в определения от директора на дирекцията срок и формат. При определяне на срока директорът на дирекцията взема предвид обема и съдържанието на исканата информация.

(2) Всички събрани и изготвени по реда на този закон и правилника за прилагането му документи, данни и информация се съхраняват от лицето по чл. 4 така, че да изпълнява безпрепятствено дейността си и задълженията си по този закон и правилника за прилагането му.

(3) С оглед изпълнение на изискванията на ал. 1 и 2 и на чл. 67, в посочените в чл. 101, ал. 2, т. 10 условия и ред за събиране,

съхраняване и разкриване на информация се включват и ясни правила, които да позволяват навременно и пълно предоставяне на изисканата при условията и по реда на този закон и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма информация, правила за нейната защита при предоставяне, както и за спазване на ограниченията на чл. 80 от този закон и на чл. 9, ал. 12 от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 67. (1) Лицата по чл. 4 съхраняват за срок 5 години всички събрани и изготвени по реда на закона и правилника за неговото прилагане документи, данни и информация, **включително данни и информация по чл. 53, ал. 8, получени чрез средствата за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014 или друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация, или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент**

(ЕС) № 910/2014.

ЗМФТ

Чл. 9.

„(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява

правомошцията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Чл. 66. (1) Произходът на средствата се изяснява чрез прилагане на поне два от следните способности:

1. събиране на информация от клиента за основната му дейност, включително за действителния и очаквания обем на деловите взаимоотношения и на операциите или сделките, които се очаква да бъдат извършвани в рамките на тези взаимоотношения, чрез попълване на въпросник или по друг подходящ начин;

2. събиране на друга информация от официални независими източници – данни от публично достъпни регистри и бази от данни и други;

3. използване на информация, събирана във връзка с изпълнението на изискванията на този или други закони и подзаконови нормативни актове, включително Валутния закон, която да показва ясен произход на средствата;

4. използване на информация, обменяна в рамките на групата, която

	<p>да показва ясен произход на средствата, когато е приложимо;</p> <p>5. проследяване на паричните потоци в рамките на установените делови взаимоотношения с клиента, при което да е виден ясен произход на средствата, когато е приложимо.</p> <p>(2) При невъзможност за изясняване на произхода на средствата след изчерпване на способите по ал. 1, както и в случаите, при които прилагането на поне два от способите по ал. 1 е довело до противоречива информация, изясняването на произхода на средствата се извършва чрез писмена декларация от клиента или от неговия законен представител или пълномощник. Формата и редът за подаване на декларацията се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(3) Информацията по ал. 1 и 2 се документира и се съхранява при условията на чл. 68.</p>	
<p>25) В член 40 параграф 1 се изменя, както следва:</p> <p>б) добавя се следната алинея:</p> <p>„Срокът за съхраняване, посочен в</p>	<p>Чл. 69. Информацията, документите и данните за отделните сделки и операции, и клиенти трябва да се съхраняват по начин, който да</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>настоящия параграф, включително допълнителния срок за съхраняване, който не може да надвишава пет години, се прилага и по отношение на данните, достъпни чрез централизираните механизми, посочени в член 32а.“</p>	<p>позволява тяхното своевременно възстановяване, в случай че същите следва да се предоставят за използване като доказателство в съдебни и досъдебни производства.</p> <p>Чл. 70. (1) Документите, получавани, изготвяни и обработвани от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда и за целите на този закон и правилника за неговото прилагане, се съхраняват от дирекцията за срок 10 години, освен ако със закон е предвиден по-дълъг срок за съхранение.</p> <p>(2) Срокът по ал. 1 започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на получаването или изготвянето на съответния документ.</p> <p>(3) След изтичането на срока за съхранение по ал. 1 документите се унищожават при условия и по ред, определени със заповед на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.</p> <p>ЗКИ</p> <p>Чл. 56а.</p> <p>(1) Българската народна банка създава и поддържа електронна</p>	
--	---	--

информационна система за номерата на банковите сметки, техните титуляри и упълномощените да се разпореждат със сметките лицаданни за наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.

(9) Информацията по ал. 1 се съхранява 5 години от датата на закриване на банковата сметка, съответно 5 години от датата на прекратяване на договора за наем на банков сейф.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Съгласно § 32 в чл. 56а от ЗКИ се правят следните изменения и допълнения:

Предложение за изменение на ЗКИ

Чл. 56а.

(1) **Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система, съдържаща данни за номерата на банковите сметки и на платежните сметки с международен номер на банкова сметка (IBAN), водени от платежни институции и дружества за електронни пари, титулярите на сметки и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, действителните собственици на титулярите на**

	<p>сметки, наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.</p> <p>(9) Информацията по ал. 1 се съхранява 5 години от датата на закриване на сметката по ал.1, съответно 5 години от датата на прекратяване на договора за наем на банков сейф.</p>	
<p>26) Член 43 се заменя със следното: „Член 43 Обработването на лични данни въз основа на настоящата директива за целите на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както е посочено в член 1, се счита за въпрос от обществен интерес съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета (*).</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 83. (1) По отношение на обработването на лични данни за целите на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма се прилага Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защита на данните) (текст от значение за Европейското икономическо пространство) и Закона за защита на личните данни, доколкото в настоящия закон и Закона за мерките срещу</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>финансирането на тероризма не е предвидено друго.</p> <p>(2) Обработването на лични данни за целите на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма се счита за въпрос от обществен интерес съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 и не може да бъде ограничено от изискванията на чл. 12-22 и чл. 34 от Регламент (ЕС) 2016/679.”</p> <p>(3) След изтичането на задължителния срок за съхранение по чл. 70, обработваните от дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” данни се изтриват и/или унищожават, освен ако специален закон не предвижда друго.</p> <p>(4) Администратор на лични данни по смисъла на чл. 4, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 по отношение на обработваните от дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” е директорът на дирекцията.”</p> <p>ДР</p> <p>§ 4а. Този закон предвижда мерки по прилагането на Регламент (ЕС)</p>	
--	--	--

	<p>2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защита на данните) (текст от значение за ЕИП).</p> <p>ЗМФТ ДР</p> <p>§ 1в. Този закон предвижда мерки по прилагане на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.).</p>	
<p>27) Член 44 се заменя със следното: Член 44 1. За да подпомогнат изготвянето на оценката на риска съгласно член 7, държавите членки гарантират, че са в състояние да направят преглед на ефективността на своите системи за</p>	<p>ЗМИП Чл. 71. (1) За целите на извършване на национална оценка на риска от изпиране на пари и финансирането на тероризма Министерството на финансите,</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>борба с изпирането на пари или финансирането на тероризма, като поддържат изчерпателни статистически данни по въпросите, свързани с ефективността на тези системи.</p>	<p>Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Агенция „Митници“, Прокуратурата на Република България, Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, компетентни специализирани дирекции на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор и други държавни органи и институции с отделни правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма поддържат статистически данни по въпроси, свързани с ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и/или финансирането на тероризма.</p>	
<p>27) Член 44 се заменя със следното: ... 2. Статистическите данни, посочени в параграф 1, включват: а) данни, с които се измерват мащабът и значението на различните сектори, които</p>	<p>ЗМИП Чл. 71. (2) Статистическите данни по ал. 1 включват следните показатели, които са в рамките на компетентността на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>попадат в обхвата на настоящата директива, включително броя на физическите лица и образуванията и икономическото значение на всеки сектор;</p> <p>б) количествени данни за етапите на докладване, разследване и съдебно производство в рамките на националния режим за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително броя на сигналите за съмнителни сделки, подадени до ЗФР, последващите действия по тези сигнали, както и — на годишна основа — броя на разследваните случаи, броя на лицата, по отношение на които е предприето наказателно преследване, броя на лицата, осъдени за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, видовете предикатни престъпления, ако има такава информация, и стойността в евро на имуществото, което е било замразено, иззето или конфискувано;</p> <p>в) ако са налични, данни, с които се установяват броят и процентът на сигналите, довели до по-нататъшно разследване, заедно с годишен доклад до задължените субекти, съдържащ подробна информация относно полезността и последващите действия във връзка с подадените от тях сигнали;</p> <p>г) данни за броя на презграничните искания за информация, които са</p>	<p>съответната институция, орган или служба:</p> <p>1. данни, с които се измерват размерът и значението на секторите, към които принадлежат лицата по чл. 4, включително броят на юридическите и физическите лица, които извършват икономическа дейност, и икономическото значение на всеки сектор;</p> <p>2. данни, с които се оценяват етапите на проверка, разследване и съдебно производство по случаи на изпиране на пари и финансиране на тероризма, включително броят на извършените от правоохранителните органи проверки на годишна основа, броят на разследваните случаи на годишна основа, броят на лицата, срещу които са образувани наказателни производства, броят на лицата, осъдени за изпиране на пари или финансиране на тероризъм, видовете предикатни престъпления, ако такава информация е налична, и стойността на имуществото, което е било запорирано или възбранено, иззето или конфискувано, калкулирано в парична равностойност в левове;</p>	
--	--	--

<p>отправени, получени или отхвърлени от ЗФР, и на презграничните искания, на които ЗФР е отговорило частично или изцяло, групирани по държави партньори;</p> <p>д) данни за човешките ресурси, заделени за компетентните органи, отговарящи за борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за човешките ресурси, заделени за ЗФР за изпълнението на задачите, определени в член 32;</p> <p>е) броя на надзорните действия, проведени на място и от разстояние, броя на установените нарушения въз основа на тези надзорни действия и санкциите/административните мерки, наложени от надзорните органи.</p> <p>3. Държавите членки осигуряват ежегодното публикуване на консолидиран преглед на статистическите им данни.</p> <p>4. Държавите членки изпращат ежегодно на Комисията посочените в параграф 2 статистически данни. Комисията публикува годишен доклад, в който се обобщават и разясняват статистическите данни, посочени в параграф 2, който се помества на нейния уебсайт.</p>	<p>3. данни, с които се оценяват етапите на докладване на случаи на изпиране на пари и финансирането на тероризъм, включително броят на уведомленията за съмнителни сделки и операции, подавани до дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, последващите действия по тези доклади, както и броят на случаите, по които е разкрита информация на прокуратурата или службите за сигурност и обществен ред, в която се включват данни или част от данни, съдържащи се в уведомленията за съмнителни сделки и операции, подавани до дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“;</p> <p>4. данни, с които се установяват броят и процентът на уведомленията по т. 3, водещи до последващо разследване, ако са налични;</p> <p>5. данни за броя на презграничните искания за информация, които са отправени, получени, отхвърлени от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и на които дирекцията е</p>	
--	---	--

	<p>отговорила частично или изцяло;</p> <p>6. данни за броя на презграничните искания за информация, които са отправени, получени, отхвърлени от органите, институциите и службите по ал. 1 и на които същите са отговорили частично или изцяло.</p> <p>(3) Данните по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 6 се предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ на годишна база до края на февруари на годината, следваща годината, за която се отнасят, както и при поискване във връзка с осъществяване на мониторинг от международен орган или институция, които имат компетентност в областта на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>(4) Данните по ал. 2 се публикуват. Условиата, редът и формата за предоставяне на данните по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 6 и за публикуване на данните по ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(5) Данните по ал. 2 се предоставят на Европейската комисия при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p>	
--	--	--

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 71.

....

(2) Статистическите данни по ал. 1 включват следните показатели, които са в рамките на компетентността на съответната институция, орган или служба:

.....

5. данни за броя на презграничните искания за информация, които са отправени, получени, отхвърлени от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и на които дирекцията е отговорила частично или изцяло, **групирани по държави;**

.....

7. данни за човешките ресурси, заделени за дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за изпълнението на законоустановените ѝ правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

8. данни за човешките ресурси, заделени за останалите органи,

институции и служби по ал. 1, за изпълнението на законоустановените им правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, доколкото тази информация е налична;

9. данни за броя на извършените проверки на място от контролните органи по чл. 108, ал. 2, данни за броя на извършените проверки по документи по чл. 108, ал. 8 и данни за броя на установените при тях нарушения и наложените санкции или принудителни административни мерки;

10. данни за броя на извършените проверки на място от органите за надзор по чл. 108, ал. 6 и 7, данни за броя на предприетите действия по дистанционен надзор и данни за броя на установените при тях нарушения и наложените санкции или принудителни административни мерки.

(3) Данните по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, 8 и 10 се предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ на годишна база до края

на **месец** февруари на годината, следваща годината, за която се отнасят, както и при поискване във връзка с осъществяване на мониторинг от международен орган или институция, които имат компетентност в областта на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

(4) Данните по ал. 2 се публикуват **на годишна база**. Условието, редът и формата за предоставяне на данните по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, **8 и 10** и за публикуване на данните по ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.

(5) Данните по ал. 2 се предоставят **на годишна база** на Европейската комисия при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

ПЗМИП

Чл. 48. (1) За изпълнение на задълженията си по чл. 71, ал. 1 и чл. 90, ал. 2 от ЗМИП дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ поддържа статистически

данни съгласно избраната от работната група по чл. 96 от ЗМИП методология за извършване на Национална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм.

(2) За изпълнение на задълженията си по чл. 71, ал. 1 от ЗМИП останалите органи и институции, посочени в чл. 71, ал. 1 от ЗМИП, поддържат статистическите данни, посочени ал. 2 на същия член, във формат съгласно избраната от работната група по чл. 96 от ЗМИП методология за извършване на Национална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм.

(3) Данните по ал. 2 се предоставят за обобщаване на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ на годишна база до края на месец февруари на годината, следваща годината, за която се отнасят, на хартиен носител и в електронен вид. Обобщените данни

	<p>се предоставят на работната група по чл. 96 от ЗМИП за одобряване.</p> <p>(4) Обобщените по реда на ал. 3 данни се публикуват на официалната интернет страница на Държавна агенция „Национална сигурност” и се предоставят на Европейската комисия по реда на чл. 90, ал. 2 от ЗМИП в срок един месец от одобряването от работната група по чл. 96 от ЗМИП.</p>	
<p>28) В член 45 параграф 4 се заменя със следното: „4. Държавите членки и ЕНО се информират взаимно за случаите, в които правото на трета държава не позволява провеждането на политиките и процедурите, изисквани съгласно параграф 1. В тези случаи могат да се предприемат координирани действия за намиране на решение. При преценката по въпроса кои трети държави не разрешават провеждането на политиките и процедурите, изисквани съгласно параграф 1, държавите членки и ЕНО вземат предвид всички правни ограничения, които могат да възпрепятстват правилното провеждане</p>	<p>ЗМИП Чл. 7. (2) Когато законодателството на третата държава не позволява или ограничава прилагането на мерките по този закон и на правилника за прилагането му, лицата по чл. 4 са длъжни да уведомят дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и съответния орган за надзор, да предприемат допълнителни мерки в съответствие с риска, които се определят с правилника за прилагане на закона, и да следват насоките на Европейските</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>на тези политики и процедури, включително изискванията за опазване на тайна, защитата на личните данни и други предписания, ограничаващи обмена на информация, които може да са от значение за тази цел.“</p>	<p>надзорни органи по чл. 45, параграф 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ, L 141/73 от 5 юни 2015 г.), наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2015/849“. Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да издава указания за предприемане и на други допълнителни мерки в съответствие с риска, включително прекратяване на делови отношения и прекратяване на дейността в третата държава.</p> <p>Чл. 8.</p> <p>(3) Органът за надзор по ал. 1 уведомява Европейските надзорни органи в случаите по чл. 7, ал. 2.</p> <p>(4) При условията на чл. 7, ал. 2</p>	
--	---	--

дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и съответният орган за надзор могат да предприемат извършване на допълнителни контролни действия спрямо лицето по чл. 4 в рамките на нормативно установените им правомощия и компетентност.

ПЗМИП

Чл. 2. (1) Лицата по чл. 4 от ЗМИП, които имат клонове и дъщерни дружества в трети държави, извършват оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм за групата, произтичащ от дейността на тези клонове и дъщерни дружества.

(2) Оценката по ал. 1 се одобрява от висшето ръководство на лицето по чл. 4 от ЗМИП и се актуализира на всеки две години. Актуализация се извършва и когато в законодателството на третата държава настъпи промяна, която би се отразила съществено на оценката.

(3) Лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат резултатите от оценката по ал. 1 в прилаганите на ниво група политики и процедури за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и във вътрешните правила по чл. 101 от ЗМИП.

(4) Резултатите от оценката по ал. 1 се отчитат и при провеждането на обученията на служителите в съответните клонове и дъщерни дружества в трети държави на лицата по чл. 4 от ЗМИП.

(5) Оценката по ал. 1 и информацията за предприетите действия за изпълнение на произтичащите от чл. 3–9 задължения на лицата по чл. 4 от ЗМИП се документират и съхраняват по реда на глава трета, раздел I от ЗМИП.

Чл. 3. (1) Лицата по чл. 4 от ЗМИП уведомяват своевременно, но не по-късно от 28 календарни дни, писмено дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и

	<p>съответния орган за надзор, когато при оценката по чл. 2 установят, че законодателството на третата държава не позволява или ограничава ефективното изпълнение на някоя от следните мерки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, свързан с деловите отношения и случайните операции или сделки, поради съществуващи ограничения за достъпа или използването на информация и данни за клиентите или действителните собственици на клиентите за целите на комплексната проверка на клиентите; 2. обмена и обработването в рамките на групата на информация и данни за клиентите и действителните собственици на клиентите за целите на ЗМИП, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (ЗМФТ) и този правилник; 3. разкриването на информация по чл. 72, ал. 6 и 7 и чл. 80, ал. 3 от ЗМИП и чл. 9, ал. 12-14 от ЗМФТ от тези клонове и дъщерни предприятия в рамките на групата; 4. разкриването на информация и данни за клиентите и действителните собственици на	
--	---	--

	<p>клиентите от тези клонове и дъщерни предприятия за целите на упражняването на контрол съгласно глава девета на ЗМИП;</p> <p>5. прилагането на мерки за съхраняване на информация и поддържане на статистически данни, еквивалентни на тези в глава трета на ЗМИП.</p> <p>(2) В уведомлението по ал. 1 лицата по чл. 4 от ЗМИП посочват третата държава и предоставят информация за това, как законодателството на третата държава не позволява или ограничава ефективното изпълнение на мерките по ал. 1.</p>	
<p>29) В член 47 параграф 1 се заменя със следното:</p> <p>„1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие и доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги, са регистрирани, че бюрата за обмяна на валута и за осребряване на чекове и доставчиците на услуги по доверително или дружествено управление подлежат на лицензиране или регистрация, а доставчиците на услуги в</p>		<p>Липсва съответствие.</p>

<p>областта на хазарта са обект на регулиране.“</p>		
<p>30) Член 48 се изменя, както следва: а) вмъква се следният параграф: „1а. С цел да се улесни и насърчи ефективното сътрудничество, и по-специално обменът на информация, държавите членки предоставят на Комисията списък на компетентните органи за задължените субекти, изброени в член 2, параграф 1, включително данните за връзка с тях. Държавите членки гарантират, че предоставената на Комисията информация се актуализира. Комисията публикува регистър на тези органи и данните за връзка с тях на своя уебсайт. Органите в регистъра, в рамките на своите правомощия, служат като звено за контакт със съответните компетентни органи на другите държави членки. Финансовите надзорни органи на държавите членки служат и като звено за контакт с ЕНО. С цел да се гарантира правилното изпълнение на настоящата директива държавите членки изискват всички задължени субекти да подлежат на подходящ надзор, което включва правомощия за упражняване на надзор на място и от разстояние, и предприемат необходимите административни мерки за коригиране на положението в случай на нарушения.“;</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 108. (1) Контролът по прилагането на закона се упражнява от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.</p> <p>(2) Контролни органи са определените от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ длъжностни лица от състава на дирекция „Финансово разузнаване“ на агенцията.</p> <p>(3) Контролните органи по ал. 2 извършват проверки на място на лицата по чл. 4 по прилагането на мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, както и при съмнение за изпиране на пари.</p> <p>(4) Проверките по ал. 3 могат да се извършват съвместно с органите за надзор. Редът за извършване на проверките се определя със съвместни инструкции на председателя на Държавна агенция</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>„Национална сигурност” и ръководителите на органите за надзор.</p> <p>(5) Проверките по ал. 3 се извършват въз основа на писмена заповед на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност” или на оправомощено от него длъжностно лице, в която се посочват целите, срокът и мястото на проверката, проверяваното лице, както и имената и длъжностите на контролните органи по ал. 2, на които е възложено да извършат проверката.</p> <p>(6) По отношение на лицата по чл. 4, върху дейността на които Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта осъществяват надзор, контрол за спазване на изискванията на чл. 7 – 9, глава втора, глава трета, раздел I, глава седма, раздел II и глава осма по отношение на лицата по чл. 4, се упражнява и съответно от Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта чрез прилагане на основан на риска подход съгласно чл. 114, ал. 1. При</p>	
--	--	--

	<p>осъществяване на контрола Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта извършват дистанционен надзор и проверки на място.</p> <p>(7) Проверки по изпълнението на изискванията на този закон от поднадзорните лица се извършват и от органите за надзор, извън тези по ал. 6. При констатиране на нарушение органите за надзор по изречение първо незабавно уведомяват дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност", като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част и информация за предприетите мерки.</p> <p>(8) Контролните органи по ал. 2 извършват и проверки по документи на лицата по чл. 4 за изпълнението на чл. 101-105.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП Нов</p> <p>Чл. 108а. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на</p>	
--	---	--

Европейската комисия списък на органите за надзор, съдържащ и данни за връзка с тях.

(2) Органите за надзор по ал. 1 предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал. 1.

(3) Органите за надзор по ал. 1 уведомяват своевременно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за настъпили промени в данните и информацията в списъка по ал. 1. В тези случаи дирекцията информира своевременно Европейската комисия за настъпилите промени, като предоставя актуализиран списък.

(4) Органите за надзор по ал. 1, в рамките на своите правомощия, служат като звено за контакт със съответните компетентни органи на други държави членки.

(5) Българската народна банка и

**Комисията за финансов надзор
служат като звено за контакт с
Европейските надзорни органи.**

ПЗР

§ 9а. (1) В срок от пет месеца от влизането в сила на закона органите за надзор по смисъла на §1, т. 11 от допълнителните разпоредби предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция "Национална сигурност" необходимата информация за включването ѝ в списъка по чл. 108а, ал. 1.

(2) В срок от шест месеца от влизането в сила на закона дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списъка по чл. 108а, ал. 1, включващ данните, предоставени по ал. 1.

**ЗКИ
Чл. 80.**

	<p>(3) Органите на банковия надзор имат право:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. на свободен достъп в служебните помещения и информационните системи на лицата, извършващи банкова дейност; 2. да изискват документи и да събират сведения във връзка с изпълнението на възложената задача; 3. да назначават за сметка на банката външни независими експерти; 4. да назначават външен одитор на банката, който да извърши финансов или друг одит на банката за нейна сметка; 5. да извършват насрещни проверки в други банкови и небанкови предприятия; 6. да присъстват на заседанията на управителните и контролните органи на банките, като изразяват становища, които се отразяват в протокола на заседанието; 7. да изискват копия от	
--	---	--

	<p>документи, заверени от лицата по чл. 10, ал. 1 или от упълномощено от тях лице, и да определят срока за представянето им;</p> <p>8. да изискват обяснения от банките и лицата по ал. 6, от техните представители или служители;</p> <p>9. да задават въпроси на всяко друго лице, което даде съгласие за това, с цел да съберат информация, свързана с предмета на проверката.</p> <p>ЗПУПС</p> <p>Чл. 156. (1) Във връзка с осъществяването на платежния надзор БНБ има право:</p> <p>1. на свободен достъп чрез оправомощени служители в служебните помещения на лицата - обект на платежен надзор, включително до счетоводната и оперативната им отчетност;</p> <p>2. да изисква документи и информация, необходими за наблюдение на спазването на изискванията на този закон;</p>	
--	--	--

	<p>3. да ползва външни независими експерти;</p> <p>4. да извършва чрез оправомощени служители проверки на място на лицата - обект на платежен надзор, както и на техни представители, клонове и подизпълнители;</p> <p>5. да присъства чрез оправомощени служители на заседанията на управителните и контролните органи на лицата - обект на платежен надзор, които могат да изразяват становища и препоръки, които се отразяват в протокола от заседанието.</p> <p>ЗКФН Чл. 18. (1) При осъществяване на правомощията на комисията и на нейните органи членовете на комисията, както и определените по установения в този закон ред длъжностни лица от комисията, с оглед на възложените им задачи имат право:</p> <p>1. да изискват писмени обяснения, документи, включително и заверени копия от документи, данни, сведения</p>	
--	--	--

и други носители на информация от поднадзорните лица или от други лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон или на Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) №

	<p>600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и актовете по прилагането им, както и да проверяват тяхната документация и отчетност;</p> <p>2. да установяват притежаваните от поднадзорните лица парични средства, материални ценности, включително и ценните книжа и други техни активи;</p> <p>3. да проверяват счетоводни, търговски и други документи, отразяващи извършваните сделки;</p> <p>4. да извършват насрещни проверки;</p> <p>5. да изискват от трети лица сведения, документи, включително и заверени копия от документи, извлечения по сметки и други данни, необходими за извършване на насрещните проверки и/или във връзка със сигнали, жалби или искания, включително от органи на други държави, осъществяващи финансов надзор;</p> <p>6. на свободен достъп в служебните помещения и до информационните системи на поднадзорните лица и другите лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон, на Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване,</p>	
--	---	--

	<p>Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и актовете по прилагането им, както и да изискват проверяваните лица и/или техни представители или служители да</p>	
--	---	--

се явят в сградата на комисията;

7. да присъстват на заседанията на управителните и контролните органи на поднадзорните лица като изразяват становища, които се отразяват в протокола на заседанието.

(2) За целите на осъществявания надзор, като разходите са за сметка на поднадзорното лице, комисията, съответно ресорният заместник-председател, може да назначи външен одитор или външни независими експерти за извършването на оценка на активи или пасиви на поднадзорното лице и да изисква от поднадзорното лице да отрази резултатите от оценката във финансовите отчети.

(3) По писмено искане от председателя на комисията за целите на упражнявания от комисията надзор банките са длъжни да предоставят информация за авоарите и операциите по сметките и влоговете на поднадзорните лица, както и на други лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на

	<p>финансови инструменти , Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Закона за здравното осигуряване, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти , Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма на Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012 на Регламент (ЕС) № 236/2012 или на Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и на актовете по прилагането им. За целите и при условията на изречение първо банките са длъжни да предоставят информация за авоарите и операциите по сметките и влогове на клиенти на банката при постъпило в комисията искане от чуждестранен орган, осъществяващ финансов надзор в друга държава, с който има</p>	
--	---	--

	<p>сключено споразумение за сътрудничество и обмен на информация. Предоставянето на информация по изречение първо и второ не може да бъде отказано или ограничено по съображения за банкова или търговска тайна.</p> <p>(4) Всички данни и документи за нарушения по този закон, които могат да доведат до разкриване на самоличността на предоставилото ги лице, се предоставят от комисията на трети лица само с негово съгласие, освен ако в закона е предвидено друго.</p> <p>(5) Полицията, прокуратурата, както и останалите държавни органи и длъжностните лица са длъжни да оказват в рамките на своите правомощия съдействие на комисията и нейните служители при изпълнение на служебните им задължения и осъществяването на надзорните им функции.</p> <p>(6) (Доп. - ДВ, бр. 42 от 2016 г.) Комисията, при и по повод изпълнение на възложените ѝ функции, има право на безвъзмезден достъп до информационните регистри, изградени и поддържани с бюджетни средства. Във връзка с упражняване на правомощията си по налагане на административни</p>	
--	---	--

	<p>наказания комисията и нейните органи имат право на достъп до данъчна и осигурителна информация при условията и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.</p> <p>(7)(Изм. - ДВ, бр. 59 от 2006 г., в сила от датата на влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм., изцяло, бр. 43 от 2010 г.) Във връзка с упражняването на правомощията ѝ по този закон комисията може да поиска от подуправителя на Българската народна банка, ръководещ управление „Банков надзор“:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. извършването на целеви проверки на банки и представяне на резултатите от тях при спазване на ограниченията по чл. 62 от Закона за кредитните институции; 2. при необходимост извършването на съвместни проверки на банки или други финансови институции, които са поднадзорни лица на комисията и Българската народна банка. <p>(8) Във връзка с осъществяването на правомощията по този закон комисията може да извършва общи проверки заедно с органите на Националната агенция за приходите на Държавната агенция „Национална сигурност“ и на други компетентни органи.</p>	
--	--	--

	<p>(9) За осъществяване на надзора на консолидирана основа комисията има право да изисква от предприятията-майки и от дъщерните дружества на лицата по чл. 1, ал. 2 всички необходими документи и информация.</p> <p>(10) Членовете на комисията и служителите от нейната администрация не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на надзорните им функции и правомощия и при изпълнение на задълженията им, освен ако са извършили престъпление.</p> <p>Извършване на проверки</p> <p>Чл. 19. (1) Проверки се осъществяват от служители от администрацията на комисията, определени със заповед на председателя или на съответния заместник-председател.</p> <p>(2) Служителите по ал. 1 извършват проверки на място и в сградата на комисията за:</p> <p>1. спазването на този закон, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността</p>	
--	--	--

	<p>на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма на Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и на актовете по прилагането им;</p>	
--	---	--

	<p>2. предотвратяване и разкриване на нарушения.</p> <p>(3) Поднадзорното лице е длъжно да осигури всички условия за нормалното протичане на проверката.</p> <p>(4) Длъжностните лица от администрацията на комисията са длъжни да се легитимират при изпълнение на служебните си задължения, като представят заповедта по ал. 1.</p> <p>(5) Проверяваното лице е длъжно да оказва съдействие на комисията и длъжностните лица от администрацията ѝ, като:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. предоставя място за извършване на проверката, както и да се яви при поискване в сградата на комисията; 2. определя свой служител за контакти и оказване на съдействие на проверяващите длъжностни лица; 3. предоставя достъп до служебни помещения и до информационни системи; 4. предоставя всички счетоводни, търговски и други документи, необходими за установяване на факти и обстоятелства, свързани с обхвата на проверката; 5. при поискване предоставя заверени	
--	--	--

	<p>копия от счетоводни и други документи; заверката се извършва с полагане на надпис "Вярно с оригинала", дата, подпис и печат от упълномощен представител на проверяваното лице; б. дава писмени обяснения при поискване от длъжностното лице. (б) За всяка извършена проверка се съставя констативен документ в два екземпляра, който се подписва от длъжностните лица на комисията, извършили проверката, и се връчва срещу подпис на провереното лице.</p>	
<p>30) Член 48 се изменя, както следва: б) параграф 2 се заменя със следното: „2. Държавите членки гарантират, че компетентните органи имат подходящи правомощия, включително правомощието да разпоредят предоставянето на всякаква информация, която е от значение за наблюдението на спазването, и да извършват проверки, както и че разполагат с достатъчно финансови, човешки и технически ресурси за изпълнението на своите функции. Държавите членки гарантират, че служителите на тези органи са с висок морал и притежават подходяща квалификация и съблюдават високи</p>	<p>ЗМИП Чл. 108. (1) Контролът по прилагането на закона се упражнява от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“. (2) Контролни органи са определените от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ длъжностни лица от състава на дирекция „Финансово разузнаване“ на агенцията. (3) Контролните органи по ал. 2 извършват проверки на място на лицата по чл. 4 по прилагането на мерките за превенция на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>професионални стандарти, включително стандарти за поверителност, за защита на данните и за справяне с конфликтите на интереси.“;</p>	<p>използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, както и при съмнение за изпиране на пари.</p> <p>(4) Проверките по ал. 3 могат да се извършват съвместно с органите за надзор. Редът за извършване на съвместните проверки се определя със съвместни инструкции на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ и ръководителите на органите за надзор.</p> <p>(5) Проверките по ал. 3 се извършват въз основа на писмена заповед на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или на оправомощено от него длъжностно лице, в която се посочват целите, срокът и мястото на проверката, проверяваното лице, както и имената и длъжностите на контролните органи по ал. 2, на които е възложено да извършат проверката.</p> <p>(6) Проверки по изпълнението на изискванията на този закон от поднадзорните лица се извършват и от органите за надзор. При констатиране на нарушение органите за надзор незабавно уведомяват</p>	
---	---	--

	<p>дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част и информация за предприетите мерки.</p> <p>Чл. 109. (1) При упражняване на контрола и проверките по чл. 108, ал. 3 и 6 контролните органи по чл. 108 имат право:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. на свободен достъп в служебните помещения на проверяваното лице; 2. да изискват и събират документи, справки, извлечения и други сведения във връзка с изпълнението на възложената им задача; 3. да изискват и събират копия от документи, заверени от проверяваното лице или от упълномощено от него лице; 4. да изискват писмени и устни обяснения за обстоятелства, свързани с предмета на проверката; 5. да определят срока за представяне на документите, справките, извлеченията, сведенията и обясненията по т. 2 – 4. <p>(2) За целите на проверките по чл.</p>	
--	--	--

	<p>108, ал. 3 може да бъдат ползвани вещи лица или други експерти, както и да се изискват от трети лица сведения, документи и други данни и информация, необходими за извършването на тези проверки.</p> <p>Чл. 110. (1) Проверяваното лице е длъжно да оказва съдействие на контролните органи, като:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. получава срещу подпис заповедта за извършване на проверката; 2. осигурява място за извършване на проверката и се явява при поискване в служебните помещения на Държавна агенция „Национална сигурност“; 3. определя свой служител за контакти и оказване на съдействие на контролните органи; 4. предоставя достъп до служебните помещения; 5. предоставя в срока, определен от контролните органи, всички документи, справки, извлечения и други сведения, необходими за установяване на факти и обстоятелства, свързани с обхвата и предмета на проверката; 6. при поискване предоставя в	
--	--	--

	<p>срока, определен от контролните органи, заверени копия от документи, като заверката се извършва с полагане на надпис „Вярно с оригинала“, дата и подпис от законен или упълномощен представител на проверяваното лице, както и печат на лицето по чл. 4;</p> <p>7. при поискване дава в срока, определен от контролните органи, писмени и устни обяснения за обстоятелства, свързани с предмета на проверката.</p> <p>(2) Лицата по чл. 4, по отношение на които Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта осъществяват надзор, са длъжни да оказват съдействието по ал. 1 при извършване на проверките по чл. 108, ал. 6.</p> <p>(3) Всички документи, сведения, справки, извлечения и писмени обяснения, изискани за целите на проверките по чл. 108, ал. 3 и 6, се предоставят от проверяваното лице на български език. Документите, които са на чужд език, се представят заедно с превод на български език.</p> <p>(4) При извършване на</p>	
--	---	--

проверките по документи по чл. 108, ал. 8 контролните органи по чл. 108, ал. 2 имат право да:

1. изискват и събират документи, справки и други сведения във връзка с изпълнението на изискванията на чл. 101 - 105;

2. изискват и събират копия от документи, заверени от проверяваното лице или от упълномощено от него лице;

3. изискват писмени обяснения за обстоятелства, свързани с предмета на проверката;

4. определят срока за представяне на документите, справки, сведенията и обясненията по т. 1 - 3.

Чл. 111. (1) Предоставянето на документи, сведения, справки, извлечения, писмени и устни обяснения за целите на проверките по чл. 108, ал. 3 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация.

(2) При условията на ал. 1 не се поражда отговорност за нарушаване

на други закони или на договор.

Чл. 112. Държавните и местни органи и техните служители са длъжни да оказват съдействие на контролните органи на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ при изпълнението на техните функции.

Чл. 121. (1) Лица по чл. 4, регистрирани в друга държава членка или в трета държава, които извършват дейност в Република България чрез клон, участват в административни, административнонаказателни и съдебни производства пред български административни или съдебни органи чрез упълномощения представител на клона.

(2) Действията, извършени от и спрямо упълномощения представител, се считат за извършени от и спрямо лицето по чл. 4.

(3) Документите, връчени по установения ред на адреса на управление на клона, се смятат за връчени на лицето по чл. 4.

(4) При нарушения, извършени от регистриран в Република България

клон на лице по чл. 4, което е регистрирано в друга държава членка или в трета държава, предвидените в тази глава имуществени санкции за юридически лица се налагат на лицето по чл. 4, а глобите и принудителните административни мерки спрямо физически лица се налагат на упълномощения представител на клона, на лице по чл. 107, ал. 3, определено да осъществява контрол по изпълнението на задълженията по този закон и правилника за прилагането му, както и на лице по чл. 106, ал. 2, когато тези физически лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършването на нарушението.

ЗМФТ

Чл. 9.

.....

(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за

	<p>мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“;</p> <p>.....</p> <p>(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p>	
--	---	--

	<p>.....</p> <p>(10) Разкриването на информация по ал. 3 и 6 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна тайна, банкова, търговска или професионална тайна, или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация, и не поражда отговорност за нарушаване на ограниченията за разкриване на информация, предвидени с договор, законов или подзаконов нормативен акт или административен акт.</p> <p>Чл. 9а. (1) Органите за надзор по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни да предоставят информация на министъра на вътрешните работи и на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят факти, които може да са свързани с финансиране на тероризъм.</p> <p>(2) Органите за надзор по ал. 1 извършват и проверки по изпълнението на изискванията на този закон от поднадзорните лица. При констатиране на нарушение</p>	
--	--	--

органите за надзор незабавно уведомяват дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част.

(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и органите за надзор по ал. 1 могат да обменят класифицирана информация за целите на осъществяваните от тях законоустановени функции при спазване на чл. 87, ал. 3 и 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари. Чл. 14а. Контролът по изпълнението на задълженията по този закон от лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари се извършва от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на глава девета от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Чл. 16. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от органите на Министерството на вътрешните работи, Държавна агенция „Национална сигурност“ или от определените длъжностни лица на Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и

Държавната комисия по хазарта. Наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност”, органа за надзор, от неговия ръководител или от оправомощени от тях длъжностни лица.

ППЗДАНС

Чл. 32д

(7) Специализираната административна дирекция "Финансово разузнаване":

18. осъществява основани на риска текущ и инцидентен контрол, включително като извършва проверки на място на лицата по чл. 4, 5 и 6 от ЗМИП по прилагането на мерките срещу изпирането на пари и на мерките срещу финансирането на тероризъм, както и при съмнение за изпиране на пари и финансиране на тероризъм;

19. предлага на председателя на агенцията мерки за подобряване на организацията и дейността на специализираните служби на лицата

	<p>по чл. 4, 5 и 6 от ЗМИП;</p> <p>20. участва в съвместни проверки с органите за надзор върху дейността на лицата по чл. 4, 5 и 6 от ЗМИП;</p> <p>21. организира и провежда самостоятелно или съвместно с органите за надзор върху дейността на лицата по чл. 4, 5 и 6 от ЗМИП и с техните професионални организации и сдружения семинари, работни срещи и други форми на обучение, свързани с прилагането на ЗМИП и ЗМФТ;</p> <p>22. подпомага методически лицата по чл. 4, 5 и 6 от ЗМИП при разработването на вътрешните правила по реда на Глава осма, Раздел I от ЗМИП;</p> <p>23. съставя констативни актове, актове за установяване на административни нарушения по ЗМИП и ЗМФТ и актовете по прилагането им и изготвя проекти на наказателни постановления;</p> <p>24. извършва анализ на установените нарушения и предлага мерки, които следва да бъдат предприети за заличаване на последиците от</p>	
--	--	--

	<p>нарушенията и за предотвратяване на бъдещи нарушения;</p> <p>25. поддържа статистически данни по въпроси, свързани с ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и/или финансирането на тероризма за целите на извършване на оценка на риска от изпиране на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>30. изготвя и представя на председателя на агенцията ежегоден доклад за оценка на адекватността на финансовите, човешките и техническите си ресурси.</p> <p>Чл. 63. (1) Численият състав на агенцията включва държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение.</p> <p>.....</p> <p>(3) Председателят на ДАНС в рамките на общата численост на персонала в агенцията може да поддържа резерв от неразпределени по структурните звена щатни бройки</p>	
--	--	--

за държавни служители и за лица, работещи по трудово правоотношение.

(4) Резервът по ал. 3 се използва за оптимизиране числеността на структурните звена при промени във функционалните задължения или при извънредни промени в средата за сигурност.

....

Чл. 66а. (1) Промени в структурните звена и в длъжностното разписание на длъжностите на структурните звена се извършват със заповед на председателя на агенцията въз основа на мотивирани предложения на заместник-председателите на агенцията, на директорите на специализираните дирекции, териториалните дирекции, специализираните административни дирекции и началниците на самостоятелните териториални отдели.

ЗДАНС

Чл. 53. (1) За държавни служители в агенцията могат да бъдат назначавани лица, които:

1. имат само българско гражданство;

2. са навършили пълнолетие;

3. не са поставени под запрещение;

4. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, или не са освободени от наказателна отговорност за извършено умишлено престъпление от общ характер;

5. не са лишени от правото да заемат определена държавна или обществена длъжност;

6. не са привлечени като обвиняеми или не са подсъдими за умишлено престъпление от общ характер;

7. нямат наложено дисциплинарно наказание

	<p>"уволнение";</p> <p>8. отговарят на общите и специфичните изисквания за заемане на длъжността.</p> <p>(2) Специфичните изисквания за постъпване на служба се определят с наредба на председателя на агенцията.</p> <p>(3) За работа по трудово правоотношение се приемат лица, които отговарят на изискванията по ал. 1.</p> <p>(4) На длъжности, за които се изисква разрешение за достъп до класифицирана информация, могат да се назначават само лица, получили съответното разрешение.</p> <p>Чл. 54. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Назначаването на държавна служба в агенцията се предхожда от конкурс, който се провежда при условия и по ред, определени с наредба на председателя на агенцията.</p> <p>Чл. 57.(2) Преди постъпването</p>	
--	---	--

на служба държавният служител полага следната клетва: "Кълна се при изпълнение на службата в Държавна агенция "Национална сигурност" да спазвам Конституцията и законите на Република България и да изпълнявам добросъвестно, честно, лоялно, обективно и безпристрастно служебните си задължения."

(3) Полагането на клетвата се удостоверява с подписване на клетвен лист.

Чл. 62. (1) Държавният служител се атестира чрез оценка на изпълнението на длъжността.

(2) Атестаането се извършва по система от критерии, чрез които се оценяват постигането на предварително съгласувани цели, степента на изпълнение на задълженията и професионалните компетентности на държавния служител.

(3) Оценката на изпълнението на длъжността на държавния служител трябва да е мотивирана, като се

основава на обективно установени факти и обстоятелства.

ЗБНБ

Чл. 4. (1) Българската народна банка във връзка с изпълнението на функциите си може да изисква от банките да ѝ предоставят всички документи и информация, както и да извършва съответни проверки.

(2) Българската народна банка не може да разгласява и да предава на други лица получената информация, представляваща банкова, професионална, търговска или друга правно защитена тайна за банките и за другите участници в паричния оборот и в кредитните отношения, освен в случаите на обмен на информация в рамките на установеното тясно сътрудничество с Европейската централна банка (ЕЦБ) по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над

кредитните институции (ОВ, L 287/63 от 29 октомври 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1024/2013".

Чл. 13. (1) При встъпването в длъжност управителят, подуправителите и другите трима членове на управителния съвет полагат клетва да спазват законите, да съдействат за осъществяване на поверените на банката функции, както и да пазят служебната, банковата, професионалната, търговската или друга правнозащитена тайна, включително и след прекратяване на правомощията им.

Чл. 23. (1) Служебна тайна е информацията, свързана с подготовката за производство на български банкноти и монети; техническите параметри на сензорите за четене на защитни елементи на български банкноти и монети; системите за физическа защита и информационна сигурност на банката и дъщерните ѝ дружества; информацията, свързана с

транспортирането и охраната на ценни пратки и на други факти и обстоятелства, нерегламентираният достъп до които би се отразил неблагоприятно на интересите на държавата или на друг правнозащитен интерес, определени от управителя на Българската народна банка съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за защита на класифицираната информация.

(2) Служителите на Българската народна банка са длъжни да пазят в тайна преговорите, сключваните сделки, размера на депозитите и операциите на клиентите, сведенията, получавани от банката, както и всички обстоятелства по работата на банката и нейните клиенти, които представляват служебна, банкова, професионална, търговска или друга правнозащитена тайна, включително след прекратяване на трудовото им правоотношение.

ЗКИ

Чл. 25. (5) При осъществяването

на надзора върху финансовата институция по ал. 1 БНБ си сътрудничи с компетентните органи на държавите членки при спазване на изискванията за професионална тайна.

Чл. 62. (1) Служителите на банката, членовете на управителните контролни органи на банката, длъжностните лица в БНБ, служителите членовете на управителния съвет на Фонда за гарантиране на влоговете банките, ликвидаторите, временните синдици и синдиците, както и всички други лица, работещи за банката, не могат да разгласяват, както и да ползват за лично или за членовете на семействата си облагодетелстване информация, представляваща банкова тайна.

(2) Банкова тайна са фактите и обстоятелствата, засягащи наличностите и операциите по сметките и влоговете на клиентите на банката.

(3) Лицата по ал. 1 подписват

	<p>декларация за пазене на банковата тайна при встъпване в длъжност, съответно преди пристъпване към изпълнение на възложената работа.</p> <p>(4) Разпоредбата на ал. 1 се отнася и за случаите, когато отношенията на посочените лица с банката са прекратени или дейността им е преустановена.</p> <p>(5) Освен на БНБ и за целите и при условията на чл. 56 банката може да дава сведения по ал. 2 за отделни клиенти само:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. с тяхно съгласие; 2. по решение на съда, взето по реда на ал. 6 и 7; 3. с определение на съда, когато това е необходимо за изясняване на обстоятелствата по разглеждано от него дело, 4. в случаите по ал. 12 при банка в производство по несъстоятелност или 5. при образувано международно арбитражно дело, по	
--	--	--

което Република България е страна.

(8) По писмено искане на директора на Националната следствена служба, на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ на Министерството на вътрешните работи банките предоставят информация за наличностите и движението по сметките на дружествата с над 50 на сто държавно и/или общинско участие.

(9) По писмено искане на председателя на Държавната комисия по сигурността на информацията или на ръководителите на службите за сигурност и на службите за обществен ред банките предоставят информация, представляваща банкова тайна, за лица, които са обект на проучване за надеждност, при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация. Към искането се прилага съгласие на проучваното лице за разкриването на

	<p>тези сведения.</p> <p>(10) При наличие на данни за организирана престъпна дейност или за изпиране на пари главният прокурор или оправомощен от него заместник може дапоиска от банките да предоставят сведенията по ал. 2. Отправените искания към банките и получената в отговор информация се завеждат в регистър при главния прокурор и в БНБ.</p> <p>(11) Банките предоставят на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите информацията по чл. 142б, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.</p> <p>Чл. 63. Професионална тайна е информацията, която БНБ придобива или създава за целите на банковия надзор или във връзка с него. Професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.</p> <p>(2) Не е професионална тайна информацията, която подлежи на</p>	
--	--	--

публикуване или оповестяване съгласно нормативен акт.

(3) Членовете на управителния съвет, служителите, външните одитори, експертите и другите лица, работещи за БНБ, са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след прекратяване на отношенията им с БНБ.

(4) Лицата по ал. 3 могат да използват информацията, представляваща професионална тайна, единствено за целите и при изпълнение на служебните си задължения. Тази информация не може да се разгласява или предоставя на други лица или органи освен посочените в чл. 64.

(5) Ограниченията по ал. 4 не се прилагат, ако информацията се предоставя в обобщен или резюмиран вид, така че да не могат да бъдат идентифицирани банката или лицата, за които се отнася.

(6) Информацията, получена от банка или от друго задължено лице по този закон, може да им се

	<p>предостави обратно без ограничение.</p> <p>Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <p>1. органите на съдебната власт – в случаите на образувано наказателнопроизводство;</p> <p>2. съда:</p> <p>а) в случаите на обжалване на административен акт на БНБ, издаден пореда на този закон;</p> <p>б) във връзка със съдебно или арбитражно дело, засягащо извършени надзорни действия;</p> <p>в) в случаите на образувано производство по ликвидация или несъстоятелност на банка, с изключение на информацията, която се отнася до трети лица, които желаят да придобият предприятието на банката;</p> <p>3. органите за финансов надзор</p>	
--	---	--

	<p>в Република България, на Фонда за гарантирана влоговете в банките и на Държавна агенция „Национална сигурност“ – в случаи и по ред, определени в Закона за гарантиране на влоговете в банките или със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>4. временните синдици, синдиците или ликвидаторите на банки, както и на органите, които по закон осъществяват контрол върху банка в производство по ликвидация или несъстоятелност;</p> <p>5. одиторите на финансовите отчети на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи или на финансови институции, както и на лицата, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи или финансови институции;</p> <p>5а. Сметната палата за целите на извършваните от нея одити на дейността на Българската народна</p>	
--	--	--

	<p>банка;</p> <p>6. Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и/или на нейните органи;</p> <p>7. органите на други държави членки, на които е възложено задължение да упражняват надзор над предприятията от финансовия сектор, финансовите пазари или платежните системи;</p> <p>8. органите на други държави членки, които участват в процедури по ликвидация или несъстоятелност на банки или в други подобни процедури, както и на органите на държави членки, които отговарят за контрола над банки в производство по несъстоятелност, ликвидация или в други подобни процедури;</p> <p>9. органите на други държави членки, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи и на финансови институции, както и на органите,</p>	
--	---	--

	<p>които по закон осъществяват контрол върху одиторите на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи и на финансови институции;</p> <p>10. органите, които управляват схеми за гарантиране на влоговете или компенсиране на инвеститорите в държави членки;</p> <p>11. органите на други държави членки, на които е възложено да поддържат стабилността на финансовата система посредством използването на макропруденциални правила;</p> <p>12. органите на други държави членки за оздравяване или органите, на които е възложена защитата на стабилността на финансовата система;</p> <p>13. институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях;</p> <p>14. Европейската централна</p>	
--	---	--

банка и на централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация по чл. 93, ал. 1;

14а. Европейската централна банка (ЕЦБ), когато тази информация е необходима за осъществяване на нейните задачи по Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ, L 287/63 от 29 октомври 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1024/2013";

	<p>15. Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1092/2010", включително при възникване на извънредна ситуация по чл. 93, ал. 1;</p> <p>16. Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и Европейския орган за ценни книжа и пазари;</p> <p>17. главния инспектор или инспектор от Инспектората към Висшия съдебен съвет.</p> <p>(2) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 93, ал. 1 лицата по чл. 63, ал. 3 могат да</p>	
--	--	--

	<p>предоставят информация, представляваща професионална тайна, на органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите, когато е необходима за изпълнение на техните функции. Такова предоставяне на информация може да бъде извършено само когато е необходимо за целите на надзора, превенцията и реструктурирането на кредитните институции.</p> <p>(3) Органите по ал. 1 са длъжни да използват получената информация само за целите, за които им е предоставена, и да не я разпространяват и предоставят на трети лица освен при изпълнение на задължение, предвидено в закон.</p> <p>(4) Органите по ал. 1, т. 3–15 могат да получават информация от БНБ, ако са обвързани от задължение за опазване на професионална тайна,</p>	
--	--	--

аналогично на установеното в този закон.

(5) Когато професионалната тайна е и банкова тайна, прилага се предвиденият в този закон ред за разкриване на банкова тайна.

Чл. 65. (1) Разпоредбата на чл. 63 се прилага и за информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на държави членки. Тази информация може да се използва само в процеса на изпълнение на надзорните задължения на БНБ и само за следните цели:

1. за проверка дали са спазени условията за издаване на лиценз на банка съгласно глава трета или за да се улесни надзорът на неконсолидирана или консолидирана основа при извършването на такава дейност, включително за наблюдението на ликвидността, платежоспособността, големите експозиции, управленските и счетоводните процедури, както и на механизмите за вътрешен контрол;

	<p>2. за прилагане на мерки и санкции по реда на този закон;</p> <p>3. в производства по обжалване на административни актове на БНБ поадминистративен или съдебен ред.</p> <p>(2) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят на компетентните надзорни органи на държави членки, на ЕССР, на ЕБО и на Европейския орган за ценни книжа и пазари информация, представляваща професионална тайна, при условие че тези органи спазват изискванията за опазване на такава тайна.</p> <p>(3) Информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на други държави членки, може да се предоставя по реда на този закон на органите по чл. 64 или на други лица и органи, ако е налице изрично писмено съгласие на компетентния надзорен орган на държавата членка, от която е получена информацията, и при спазване на условията, при които е даденото съгласие.</p> <p>(4) Информацията, получена от</p>	
--	--	--

служители на БНБ при извършване на проверки на място в държава членка, не може да се предоставя без изрично писмено съгласие на компетентния надзорен орган на държавата членка, в която е била извършена проверката, и при спазване на условията, при които е дадено това съгласие.

Чл. 65а. Член 63 не се прилага в случаите, когато БНБ публикува резултатите от стрес тестовете, извършвани съгласно чл. 32 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, както и когато предоставя тези резултати на ЕБО с цел публикуването на резултатите за банковата система в Европейския съюз.

Чл. 66. Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на компетентен надзорен орган от трета държава въз основа на споразумение по чл. 88 и при условие че:

1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като

	<p>предвидената в този закон;</p> <p>2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя информация отсъщия вид при поискване от БНБ;</p> <p>3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения надзорен орган;</p> <p>4. получателят има основателна потребност от исканата информация.</p> <p>Чл. 79. (4) Информацията, създавана и събирана по реда на тази глава, е професионална тайна, освен когато законът изрично предвижда нейното оповестяване или публикуване.</p> <p>(13) Българската народна банка разглежда подадените сигнали за потенциални или извършени нарушения на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им, като прилага специални процедури за приемането на сигнали, включително от служители на банки, за които се</p>	
--	--	--

прилага подходяща защита срещу неблагоприятни последици, защита на личните данни и поверителност на информацията

Чл. 80. (1) Българската народна банка има право да изисква от банките и когато е приложимо, от финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, от техните акционери или съдружници да й предоставят всички необходими счетоводни и други документи, както и информация за дейността им, и да извършва проверки на място чрез оправомощени от нея служители и други лица и да събира доказателства за установяване на нарушения.

(2) За осъществяване на надзора на консолидирана основа БНБ има право да изисква от предприятията майки и от дъщерните дружества на банките всички необходими документи и информация, както и правото на достъп по ал. 3, т. 1.

(3) Органите на банковия надзор имат право:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. на свободен достъп в служебните помещения и информационните системи на лицата, извършващи банкова дейност; 2. да изискват документи и да събират сведения във връзка с изпълнението на възложената задача; 3. да назначават за сметка на банката външни независими експерти; 4. да назначават външен одитор на банката, който да извърши финансов или друг одит на банката за нейна сметка; 5. да извършват насрещни проверки в други банкови и небанкови предприятия; 6. да присъстват на заседанията на управителните и контролните органи на банките, като изразяват становища, които се отразяват в протокола на заседанието; 7. да изискват копия от документи, заверени от лицата по чл. 10, ал. 1 или от упълномощено от тях	
--	--	--

	<p>лице, и да определят срока за представянето им;</p> <p>8. да изискват обяснения от банките и лицата по ал. 6, от техните представители или служители;</p> <p>9. да задават въпроси на всяко друго лице, което даде съгласие за това, с цел да съберат информация, свързана с предмета на проверката.</p> <p>(4) При осъществяване на надзорните правомощия БНБ може да назначи извършването на оценка на активите на банката, за нейна сметка от независими експерти и да изиска от банката да отрази резултатите от оценката във финансовите или надзорните си отчети.</p> <p>(5) Проверките на място в банката могат да бъдат извършвани съвместно със служители на Държавна агенция "Национална сигурност", с Комисията за финансов надзор или с други компетентни органи.</p> <p>(6) Българската народна банка има правомощията по този член и по</p>	
--	--	--

	<p>отношение на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. финансовите холдинги; 2. финансовите холдинги със смесена дейност; 3. холдингите със смесена дейност; 4. дъщерните дружества на банки или на лица по т. 1 – 3; 5. третите лица, които извършват изнесени дейности за банки или лица по т. 1 – 3. <p>(7) Държавните органи и длъжностните лица са длъжни да оказват в рамките на своите правомощия съдействие на органите на банковия надзор при осъществяване на техните функции.</p> <p>ЗПУПС</p> <p>Чл. 154. (5) При упражняване на платежен надзор оправомощените от БНБ длъжностни лица са длъжни да не допускат възникване на конфликт на интереси, при който надзорните им задължения влизат в</p>	
--	--	--

	<p>противоречие с техните собствени интереси.</p> <p>Чл. 155. Лицата – обект на платежен надзор, предоставят на БНБ за нуждите на платежния надзор и за статистически цели информация и отчети за дейността си по ред, със съдържание и периодичност, определени с наредба.</p> <p>Чл. 156. (1) Във връзка с осъществяването на платежния надзор БНБ има право:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. на свободен достъп чрез оправомощени служители в служебните помещения на лицата - обект на платежен надзор, включително до счетоводната и оперативната им отчетност; 2. да изисква документи и информация, необходими за наблюдение на спазването на изискванията на този закон; 3. да ползва външни независими експерти; 4. да извършва чрез	
--	--	--

	<p>оправомощени служители проверки на място на лицата - обект на платежен надзор, както и на техни представители, клонове и подизпълнители;</p> <p>5. да присъства чрез оправомощени служители на заседанията на управителните и контролните органи на лицата - обект на платежен надзор, които могат да изразяват становища и препоръки, които се отразяват в протокола от заседанието.</p> <p>(2) Българската народна банка може да упражнява правомощията по ал. 1 и по отношение на лицата, за които има съмнение, че извършват дейност като платежна институция, дружество за електронни пари или доставчик на услуги по предоставяне на информация без издаден лиценз или регистрация.</p> <p>(3) Българската народна банка може да упражнява правомощията по ал. 1 и по отношение на банка, получила разрешение за извършване на банкова дейност от компетентните</p>	
--	--	--

органи на държава членка, осъществяваща дейност чрез клон в Република България, като чл. 87 от Закона за кредитните институции се прилага съответно.

Чл. 158. (1) Членовете на Управителния съвет на БНБ, служителите, експертите и другите лица, работещи за БНБ, са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след прекратяване на отношенията им с БНБ.

(2) Професионална тайна е информацията, която БНБ получава или създава за целите на платежния надзор или във връзка с него. Професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Не е професионална тайна информацията, която подлежи на публикуване или оповестяване съгласно нормативен акт.

(4) Лицата по ал. 1 могат да използват информацията, представляваща професионална

тайна, само за целите и при изпълнение на служебните си задължения. Тази информация не може да се разгласява или предоставя на други лица или органи освен посочените в чл. 159.

(5) Ограниченията по ал. 4 не се прилагат, ако информацията се предоставяв обобщен вид, така че да не могат да бъдат идентифицирани лицата, за които тя се отнася.

(6) Информацията, получена от лице, задължено да я предоставя по този закон, може да му бъде предоставена обратно при поискване от негова страна.

Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:

1. органите на съдебната власт – в случаите на образувано наказателно производство;

	<p>2. съда:</p> <p>а) в случаите на обжалване на административен акт на БНБ, издаден по реда на този закон;</p> <p>б) във връзка със съдебно дело, засягащо извършени надзорни действия;</p> <p>в) в случаите на образувано производство по ликвидация или несъстоятелност на платежна институция или дружество за електронни пари с изключение на информацията, която се отнася до трети лица, които искат да придобият част или цялото предприятие на платежната институция или дружеството за електронни пари в рамките на плана за оздравяването ѝ;</p> <p>3. органите за финансов надзор в Република България и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>4. синдиците или ликвидаторите на платежна институция или</p>	
--	---	--

	<p>дружество за електронни пари, както и на органите, които по закон осъществяват контрол върху платежна институция или дружество за електронни пари в производство по ликвидация или несъстоятелност;</p> <p>5. одиторите на финансовите отчети на платежна институция или дружество за електронни пари, както и на лицата, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на платежна институция или дружество за електронни пари;</p> <p>6. органите на държави членки, посочени в чл. 160;</p> <p>7. органите на държави членки, които участват в процедури по ликвидация или несъстоятелност на платежна институция или дружество за електронни пари или в други подобни процедури, както и на органите на държави членки, които отговарят за контрола над платежна институция или дружество за електронни пари в производство по несъстоятелност, ликвидация или в други подобни процедури;</p>	
--	--	--

8. органите на други държави членки, които отговарят за предвидените в закон одити на отчетите на платежни институции или дружества за електронни пари, както и на органите, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на платежни институции или дружества за електронни пари.

(2) Органите по ал. 1 са длъжни да използват получената информация само за целите, за които им е предоставена, и да не я разпространяват и предоставят на трети лица освен при изпълнение на задължение, предвидено в закон.

(3) Органите по ал. 1, т. 3 – 8 могат да получават информация от БНБ, ако са обвързани от задължение за опазване на професионална тайна, аналогично на установеното в този закон.

(4) Разпоредбите на чл. 158 и на ал. 1 – 3 се прилагат съответно и за информацията, получена от БНБ при осъществяване на платежен надзор над лица – обекти на платежен

надзор, които не са платежни институции.

Чл. 160. (3) Обменът на надзорна информация се извършва при спазване на изискванията относно професионалната тайна, включително като се гарантира защита на личните данни и на търговската тайна.

Чл. 161. (1) Разпоредбите на чл. 158 се прилагат и за информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на държави членки.

(2) Информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на други държави членки, може да се предоставя по реда на този закон на органите по чл. 159 или на други лица и органи, ако е налице изрично писмено съгласие на компетентния надзорен орган на държавата членка, от който е получена информацията, и при спазване на условията, при които е дадено това съгласие.

(3) Българската народна банка може да предоставя получената по

реда на чл. 160, ал. 4 информация на съответните компетентни органи, а на други органи, физически или юридически лица – само с изричното съгласие на компетентните органи, които са я разкрили, и единствено за целите, за които тези органи са дали съгласието си да бъде разкрита, освен при надлежно обосновани обстоятелства, като в този случай БНБ незабавно уведомява компетентния орган, който е предоставил информацията.

ВЗ

Чл. 7. (9) Българската народна банка не може да предоставя на други лица и институции събраната от нея статистическа информация, която е търговска, служебна или банкова тайна, освен ако това е предвидено в друг закон.

(10) Българската народна банка може да публикува и да предоставя на други лица и институции само обобщени данни.

Чл. 16.(1) Митническите органи следят за спазването на закона при

	<p>пренасянето през границата на страната на парични средства и на благородни метали и скъпоценни камъни и изделия с и от тях.</p> <p>(2) Органите на Националната агенция за приходите проверяват дейността на обменните бюра и лицата по чл. 13, ал. 1, които не са банки, като при осъществяване на проверките имат право:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. на свободен достъп до служебните помещения на проверяваните лица; 2. да изискват документи, сведения и писмени обяснения; 3. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2003 г., изм., бр. 96 от 2011 г.) да проверяват наличностите в левове и в друга валута, както и наличностите и качеството на благородните метали и скъпоценните камъни и изделия с и от тях; 4. да извършват насрещни проверки при клиенти на проверяваните лица;	
--	--	--

	<p>5. да използват помощта на вещи лица;</p> <p>6. да налагат мерки за обезпечаване на доказателства по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.</p> <p>(3) Органите на БНБ:</p> <p>1. упражняват контрол върху банките за спазване изискванията на закона и на нормативните актове по прилагането му;</p> <p>3. упражняват контрол за спазване на изискванията по чл. 6, 7, 8 и 10 и на нормативните актове по прилагането им;</p> <p>4. могат да проверяват верността на информацията, събирана по реда на чл. 7, 8 и 10.</p> <p>(6) Лицата, за които според обстоятелствата може да се приеме, че извършват сделки с чуждестранна валута в нарушение на чл. 3, ал. 1, са длъжни при поискване да предоставят на проверяващите органи на Министерството на финансите и</p>	
--	---	--

на БНБ писмени обяснения и документи, както и да осигурят извършването на проверки на място. При извършване на проверките проверяващите органи на Министерството на финансите и на БНБ разполагат с правомощията по ал. 2 и 3.

(8) Пощенските служби упражняват контрол по спазване изискванията на чл. 11, ал. 2 и чл. 14, ал. 2 и уведомяват митническите органи за констатираните от тях нарушения.

(9) Държавните органи и длъжностните лица са длъжни да оказват съдействие на органите по чл. 15 и по този член при упражняване на техните правомощия.

ЗКФН

Чл. 12. (1) Комисията, заедно с нейните органи:

1. регулира дейността на поднадзорните лица, като приема наредби, предвидени в закон, и издава инструкции и указания,

	<p>съобразно целите по чл. 11;</p> <p>20. (нова – ДВ, бр. 27 от 2018 г.) е орган за надзор по Закона за мерките срещу изпирането на пари и по Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.</p> <p>Чл. 13. (1) Комисията има следните правомощия:</p> <p>34. (нова – ДВ, бр. 27 от 2018 г.) упражнява правомощията на орган за надзор по чл. 8, ал. 3 и чл. 71, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Правомощия на заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност"</p> <p>Чл. 15. (1) Заместник-председателят, ръководещ</p>	
--	--	--

	<p>управление "Надзор на инвестиционната дейност", има право самостоятелно да:</p> <p>б. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., доп., бр. 52 от 2007 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., изм. и доп., бр. 103 от 2012 г., доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г., изм., бр. 34 от 2015 г., доп., бр. 42 от 2016 г., изм. и доп., бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г., доп., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., изм., бр. 27 от 2018 г.) определя длъжностните лица от администрацията на комисията, които имат право да съставят актове за констатирани нарушения на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за</p>	
--	--	--

	<p>колективно инвестиране, Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по тяхното прилагане, на Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 236/2012, на Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и на актовете по прилагането им;</p> <p>7. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., доп., бр. 52 от 2007 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., изм. и доп., бр. 103 от 2012 г., доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г., изм., бр. 34 от 2015 г., доп., бр. 42 от 2016 г., изм. и доп., бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г., доп., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018</p>	
--	--	--

	<p>г., изм., бр. 27 от 2018 г.) налага глоби и имуществени санкции за нарушения на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по тяхното прилагане, на Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 236/2012, на Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и</p>	
--	---	--

	<p>актовете по прилагането им;</p> <p>20. (нова – ДВ, бр. 27 от 2018 г.) упражнява правомощията на орган за надзор, предвидени в Закона за мерките срещу изпирането на пари, в актовете по неговото прилагане и в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, по отношение на лицата по чл. 4, т. 8 – 10 и 31 от Закона за мерките срещу изпирането на пари;</p> <p>Правомощия на заместник-председателя, ръководещ управление</p> <p>"Застрахователен надзор"</p> <p>Чл. 16. (1) Заместник-председателят, ръководещ управление "Застрахователен надзор", има право самостоятелно да:</p>	
--	---	--

	<p>18. (изм. – ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., доп., бр. 27 от 2018 г.) определя длъжностните лица от администрацията на комисията, които имат право да съставят актове за установяване на нарушения на Кодекса за застраховането, на Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по тяхното прилагане, на Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС) 2015/2365 и на нормативните актове по тяхното прилагане;</p> <p>19. (изм. – ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., доп., бр. 27 от 2018 г.) налага глоби и имуществени санкции за нарушенията на Кодекса за застраховането, на Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по тяхното прилагане, на Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС)</p>	
--	---	--

	<p>2015/2365 и на нормативните актове по тяхното прилагане;</p> <p>26. (нова – ДВ, бр. 27 от 2018 г.) упражнява правомощията на орган за надзор, предвидени в Закона за мерките срещу изпирането на пари, в актовете по неговото прилагане и в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, по отношение на лицата по чл. 4, т. 5 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Правомощия на заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор"</p> <p>Чл. 17. (1) Заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор", има право самостоятелно да:</p>	
--	---	--

	<p>11. (доп. – ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., бр. 27 от 2018 г.) определя длъжностните лица, които имат право да съставят актове за констатирани нарушения на нормативните актове по допълнително социално осигуряване, на Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по неговото прилагане, на Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС) 2015/2365 и на нормативните актове по тяхното прилагане;</p> <p>13. (доп. – ДВ, бр. 27 от 2018 г.) издава наказателни постановления за налагане на глоби и имуществени санкции в случаите, предвидени в нормативните актове по допълнително социално осигуряване, в Закона за мерките срещу изпирането на</p>	
--	---	--

	<p>пари и актовете по неговото прилагане;</p> <p>19. (нова – ДВ, бр. 27 от 2018 г.) упражнява правомощията на орган за надзор, предвидени в Закона за мерките срещу изпирането на пари, в актовете по неговото прилагане и в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, по отношение на лицата по чл. 4, т. 11 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Чл. 18. (1) При осъществяване на правомощията на комисията и на нейните органи членовете на комисията, както и определените по установения в този закон ред длъжностни лица от комисията, с оглед на възложените им задачи имат право:</p>	
--	--	--

	<p>1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., доп., бр. 84 от 2006 г., бр. 52 от 2007 г., изм. и доп., бр. 43 от 2010 г., доп., бр. 77 от 2011 г., изм., и доп., бр. 103 от 2012 г., доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г., изм., бр. 34 от 2015 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 42 от 2016 г., изм. и доп., бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г., доп., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., бр. 27 от 2018 г.) да изискват писмени обяснения, документи, включително и заверени копия от документи, данни, сведения и други носители на информация от поднадзорните лица или от други лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон или на Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона</p>	
--	---	--

	<p>за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и</p>	
--	---	--

	<p>актовете по прилагането им, както и да проверяват тяхната документация и отчетност;</p> <p>б. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., доп., бр. 84 от 2006 г., бр. 52 от 2007 г., изм. и доп., бр. 43 от 2010 г., доп., бр. 77 от 2011 г., изм. и доп., бр. 103 от 2012 г., доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г., изм., бр. 34 от 2015 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 42 от 2016 г., изм. и доп., бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г., доп., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., бр. 27 от 2018 г.) на свободен достъп в служебните помещения и до информационните системи на поднадзорните лица и другите лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон, на Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на</p>	
--	--	--

	<p>колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014,</p>	
--	--	--

	<p>Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и актовете по прилагането им, както и да изискват проверяваните лица и/или техни представители или служители да се явят в сградата на комисията;</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., доп., бр. 84 от 2006 г., бр. 52 от 2007 г., изм., бр. 24 от 2009 г., в сила от 31.03.2009 г., изм. и доп., бр. 43 от 2010 г., доп., бр. 77 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г., изм., бр. 34 от 2015 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 42 от 2016 г., изм. и доп., бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г., доп., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г., бр. 27 от 2018 г.) По писмено искане от председателя на комисията за целите на упражнявания от комисията надзор банките са длъжни да предоставят</p>	
--	---	--

	<p>информация за авоарите и операциите по сметките и влоговете на поднадзорните лица, както и на други лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Закона за здравното осигуряване, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу</p>	
--	--	--

	<p>финансирането на тероризма, на Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 236/2012 или на Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и на актовете по прилагането им. За целите и при условията на изречение първо банките са длъжни да предоставят информация за авоарите и операциите по сметките и влогове на клиенти на банката при постъпило в комисията искане от чуждестранен орган, осъществяващ финансов надзор в друга държава, с който има сключено споразумение за сътрудничество и обмен на информация. Предоставянето на</p>	
--	---	--

информация по изречение първо и второ не може да бъде отказано или ограничено по съображения за банкова или търговска тайна.

Извършване на проверки

Чл. 19. (1) Проверки се осъществяват от служители от администрацията на комисията, определени със заповед на председателя или на съответния заместник-председател.

(2) Служителите по ал. 1 извършват проверки на място и в сградата на комисията за:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., доп., бр. 84 от 2006 г., бр. 52 от 2007 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., изм., бр. 103 от 2012 г., доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г., изм., бр. 34 от 2015 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 42 от 2016 г., изм. и доп., бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г., изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.,

	<p>доп., бр. 27 от 2018 г.) спазването на този закон, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, на Регламент 1060/2009, Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2015/760, Регламент (ЕС) № 575/2013,</p>	
--	--	--

	<p>Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365 и на актовете по прилагането им;</p> <p>2. предотвратяване и разкриване на закононарушения.</p> <p>(3) Поднадзорното лице е длъжно да осигури всички условия за нормалното протичане на проверката.</p> <p>(4) Длъжностните лица от администрацията на комисията са длъжни да се легитимират при изпълнение на служебните си задължения, като представят заповедта по ал. 1.</p> <p>(5) Проверяваното лице е длъжно да оказва съдействие на комисията и длъжностните лица от администрацията ѝ, като:</p> <p>1. предоставя място за извършване на проверката, както и да се яви при поискване в сградата на комисията;</p> <p>2. определя свой служител за</p>	
--	---	--

	<p>контакти и оказване на съдействие на проверяващите длъжностни лица;</p> <p>3. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) предоставя достъп до служебни помещения и до информационни системи;</p> <p>4. предоставя всички счетоводни, търговски и други документи, необходими за установяване на факти и обстоятелства, свързани с обхвата на проверката;</p> <p>5. при поискване предоставя заверени копия от счетоводни и други документи; заверката се извършва с полагане на надпис "Вярно с оригинала", дата, подпис и печат от упълномощен представител на проверяваното лице;</p> <p>6. дава писмени обяснения при поискване от длъжностното лице.</p> <p>(6) За всяка извършена проверка се съставя констативен документ в два екземпляра, който се подписва от длъжностните лица на комисията, извършили проверката, и се връчва</p>	
--	---	--

	<p>срещу подпис на провереното лице.</p> <p>Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г., бр. 95 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Членовете на комисията могат да бъдат само български граждани с висше образование с минимална образователно-квалификационна степен "магистър" в областта на икономиката, финансите, правото, математиката, информатиката и друга подходяща с оглед надзора и регулирането на небанковия финансов сектор специалност, които притежават добра репутация, знания, умения и професионален опит и имат трудов и/или служебен стаж по специалността не по-малко от 5 години за последните 10 години.</p> <p>(2) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) За членовете на комисията трудовият и/или служебен стаж по специалността по ал. 1 следва да е придобит:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. в държавни институции или други публичноправни субекти; 2. в регулаторен орган на	
--	--	--

	<p>банковия и/или небанковия финансов сектор;</p> <p>3. в банка и/или в предприятие от небанковия финансов сектор;</p> <p>4. на длъжност с ръководни функции по финансово управление и/или контрол в предприятия от нефинансовия сектор.</p> <p>(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 95 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) За членове на комисията се избират лица, които:</p> <p>1. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;</p> <p>2. не са обявени в несъстоятелност като едноличен търговец, неограничено отговорен съдружник в търговско дружество и не се намират в производство за обявяване в несъстоятелност;</p> <p>3. не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, съответно кооперация, прекратени поради несъстоятелност през последните две години,</p>	
--	--	--

	<p>предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако има неудовлетворени кредитори;</p> <p>4. не са управители, изпълнителни директори, членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник на поднадзорно по смисъла на този закон лице;</p> <p>5. (доп. - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) не са съпрузи или не се намират във фактическо съжителство, или не са роднини по права или съребрена линия до трета степен включително или по сватовство до трета степен включително с друг член на комисията или с лице по т. 4;</p> <p>6. не упражняват контрол върху поднадзорно по смисъла на този закон лице;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) не притежават пряко или чрез свързани лица над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на поднадзорно лице.</p> <p>(5) (Изм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., бр.</p>	
--	--	--

	<p>85 от 2004 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 95 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Обстоятелствата по ал. 3, т. 2 – 7 и ал. 4 се декларират от членовете на комисията пред председателя на Народното събрание при встъпване в длъжност.</p> <p>Разкриване на професионална тайна</p> <p>Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Информация, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и полицейските органи при образувано наказателно производство, а пред съда, ликвидатора и синдика-в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност на поднадзорно лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г.,</p>	
--	---	--

	<p>в сила от 01.01.2008 г.) пред органите за банков надзор и Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени със съвместни инструкции, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>3. (нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество или на нейните органи;</p> <p>4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 3, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейската</p> <p>централна банка и централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова</p>	
--	---	--

	<p>стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>5. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 4, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на</p> <p>Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 3, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 5, бр. 7 от 2018 г.) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск, доколкото това е</p>	
--	--	--

	<p>необходимо за изпълнение на техните функции;</p> <p>7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 97 от 2007 г.; предишна т. 3, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 4, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) пред одитори, извършващи одит на поднадзорни лица, и квестори, ликвидатори или синдици на поднадзорни лица Фонда за компенсирание на инвеститорите и Гаранционния фонд на институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 4, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 5, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 7, бр. 7 от 2018 г.) пред клирингови къщи или други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти</p>	
--	--	--

в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им-при неизпълнение или възможно неизпълнение от участниците на пазара;

9. (предишна т.4 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 5, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 6, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 8, бр. 7 от 2018 г.) с изричното писмено съгласие на лицето, за което се отнася;

10. (предишна т.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 6, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 7, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 9, бр. 7 от 2018 г.) като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася.

(2) Информация, отнасяща се до здравословното състояние на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие

	<p>на данни за извършено престъпление.</p> <p>(3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да пазят поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели.</p> <p>(4) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, при условие че те пазят поверителността на получената информация и я използват само във връзка с изпълнението на техните функции:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. за проверка за спазването на изискванията за издаване на разрешения за извършване на дейност на финансовите пазари, както и за осъществяването на надзор върху извършването на тази дейност; 2. за налагане на санкции;	
--	---	--

3. при обжалване по административен или съдебен ред на техните актове.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на:

1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции;

2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции;

3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от

	<p>закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи и други финансови институции, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции;</p> <p>4. органите от държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции.</p> <p>(6) (Предишна ал.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на чуждестранен орган от трета държава, осъществяващ финансов надзор, въз основа на споразумение за сътрудничество и обмен на информация и при условие че органът, на който се предоставя информацията:</p> <p>1. осигурява поне същото равнище на поверителност на предоставената информация;</p>	
--	--	--

	<p>2. има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от комисията;</p> <p>3. има необходимост от исканата информация за осъществяване на неговите надзорни функции.</p> <p>(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 3.07.2007 г., бр. 21 от 2012 г., изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да предоставя по реда на ал. 1, т. 1 - в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 6 и ал. 6 информация, представляваща професионална тайна, получена от органите на държава членка или на трета държава, осъществяващи финансов надзор, само с тяхното изрично съгласие и за целите, за които е дадено съгласието.</p> <p>(11) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2016 г., изм., бр. 27 от 2018 г.) Комисията прилага изискванията на ал. 7 и при изпълнение на задълженията си по чл. 87 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и по чл. 9а от Закона за мерките срещу</p>	
--	--	--

	<p>финансирането на тероризма.</p> <p>ЗПФИ</p> <p>Принудителни административни мерки</p> <p>Чл. 276.</p> <p>(2) Когато се установи, че инвестиционен посредник извършва сделки или операции в нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по прилагането му, комисията, съответно заместник-председателят могат да приложат мярка по ал. 1. Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, уведомява Държавна агенция "Национална сигурност" за откриване на производството по прилагане на принудителната административна мярка.</p> <p>ЗХ</p> <p>Чл. 16. (1) Държавният надзор върху хазарта се осъществява от Държавната комисия по хазарта, наричана по-нататък "Комисията",</p>	
--	---	--

към министъра на финансите. Комисията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

(2) Дейността на Комисията се подпомага от обща и специализирана администрация, чиято структура и организация на работа се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

(3) Дейността на Комисията се финансира от държавния бюджет чрез Министерството на финансите.

(4) Комисията задължително застрахова членовете и служителите си срещу злополука за сметка на своя бюджет.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 2.08.2013 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Комисията се състои от председател и четирима членове. Председателят и членовете на Комисията се назначават от министъра на финансите, като един от членовете е от Националната агенция за

	<p>приходите и по един член се предлага съответно от председателя на Държавната агенция "Национална сигурност", от министъра на икономиката и от министъра на правосъдието.</p> <p>(2) Председателят ръководи дейността на Комисията и я представлява.</p> <p>(3) Председателят и членовете на Комисията могат да бъдат само български граждани с високи професионални и нравствени качества, които:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. имат висше образование по специалността право или в областта на икономиката, инженерните дейности, математиката, физиката, информатиката или информационните технологии; 2. имат най-малко 5 години трудов стаж по специалността; 3. не са осъждани за престъпления от общ характер. <p>(4) За председател и членове на</p>	
--	---	--

Комисията не могат да бъдат назначавани лица, които през последните 5 години са били в органите за управление и контрол на или в трудови правоотношения с организатор на хазартни игри.

(5) При отсъствие председателят на Комисията определя със заповед друг неин член, който да упражнява правомощията му, свързани с ръководене и провеждане на заседанията на Комисията.

Чл. 20. (1) Лицата по чл. 4 и техните служители, както и други лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон, са длъжни да оказват пълно съдействие на Комисията и на нейните служители при изпълнение на възложените им съгласно закона задължения. Съдействието се изразява в осигуряване на достъп до помещения, даване на устни и писмени обяснения, предоставяне на документи и други информационни носители.

(2) При осъществяване на

правомоцията си членовете на Комисията и нейните служители имат право да извършват насрещни проверки, както и да изискват от трети лица сведения, документи и други данни, необходими за извършването на тези проверки и/или необходими във връзка със сигнали, жалби или искания.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Служителите на Комисията имат право на съдействие от органите на прокуратурата, на Министерството на вътрешните работи, на Министерството на финансите, на Държавната агенция "Национална сигурност" и на Българския институт по метрология, които са длъжни незабавно да им окажат исканото съдействие в рамките на своята компетентност, определена със закон.

Чл. 89. (1) Със заповед на председателя на Комисията длъжностни лица на Комисията с контролни функции извършват проверки на място и по документи за

	<p>спазването на този закон.</p> <p>(2) На длъжностните лица по ал. 1 се издават служебни карти, с които те се легитимират при извършване на проверки на място. По време и за целите на извършваната проверка длъжностните лица:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. установяват административни нарушения; 2. имат право на достъп в подлежащите на контрол обекти; 3. изискват устни и писмени обяснения; 4. проверяват отчетността на контролираните обекти и съответствието на игрално оборудване с утвърдените от Държавната комисия по хазарта типове и модификации по чл. 22, ал. 1, т. 8; 5. проверяват счетоводни, търговски или други книжа, документи и носители на информация с оглед установяване на нарушения на законодателството, уреждащо	
--	---	--

	<p>хазартната дейност и другите дейности по този закон;</p> <p>6. изискват и събират оригинални документи, данни, сведения, книжа, вещи, извлечения по сметки, справки и други носители на информация с цел установяването на нарушения на законодателството, уреждащо хазартната дейност и другите дейности по този закон;</p> <p>7. установяват притежаваните имущества, парични средства и материални ценности, вземания и книжа;</p> <p>8. извършват предвидените в ал. 3 действия за обезпечаване на доказателства, включително запечатване на каси, офиси, игрални зали, игрални казина, работилници, помещения, в които се организират или провеждат хазартни игри или се държи игрално оборудване, и други подлежащи на контрол обекти;</p> <p>9. получават безплатен достъп до водени по закон регистри и безплатно издаване на официално заверени извлечения на вписванията</p>	
--	---	--

в тях или на копия на документите, въз основа на които са извършени.

(3) При извършване на проверка длъжностните лица по ал. 1 могат да предприемат действия за обезпечаване на доказателства чрез опис или чрез изземване с опис на вещи, парични средства, ценни книжа, документи, книжа и други носители на информация, както и чрез копиране на информация от и на технически носители, даващи възможност за възпроизвеждането ѝ, като вземат необходимите технически мерки за запазване на автентичността ѝ. В случай че е невъзможно действията по предходното изречение да бъдат извършени своевременно за целите на проверката, длъжностните лица могат да запечатат обекта за срок до 48 часа. За действията на длъжностните лица се съставя протокол, екземпляр от който се предоставя на служителите или представителите на проверяваното лице.

(4) На лицата, получили лиценз по този закон, в края на първата и на

всяка трета година от срока на действие на лиценза задължително се извършват проверки.

(5) Председателят и членовете на Комисията, както и определените по реда на ал. 1 длъжностни лица не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на контролните им функции и правомощия, освен ако са извършили престъпление или са действали умишлено.

Административно наказване

Чл. 90. (1) Нарушенията по този закон се установяват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) За установяване на нарушенията по този закон се съставят актове от длъжностните лица по чл. 89, ал. 1.

(3) Наказателните постановления се издават от председателя на Комисията и се обжалват и изпълняват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

	<p>ЗПКОНПИ ДР</p> <p>§ 2. (1) Разпоредбите на глави пета, осма и петнадесета се прилагат съответно за:</p> <p>1. служителите в администрацията на президента, в администрацията на органите на законодателната и съдебната власт, на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието, в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности;</p>	
<p>30) Член 48 се изменя, както следва: в) параграф 4 се заменя със следното: „4. Държавите членки гарантират, че компетентните органи на държавата членка, в която задълженият субект осъществява дейност чрез предприятия, упражняват надзор върху спазването от страна на тези предприятия на националните разпоредби на съответната държава членка, с които се транспонира</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 4. Мерките по чл. 3, т. 1 – 6 са задължителни за:</p> <p>1. Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България по смисъла на Закона за кредитните институции;</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>настоящата директива.</p> <p>По отношение на кредитните и финансовите институции, които са част от група, държавите членки гарантират, че за целите, посочени в първа алинея, компетентните органи на държавата членка, в която е установено предприятието майка, сътрудничат на компетентните органи на държавите членки, в които са установени предприятията, които са част от групата.</p> <p>По отношение на предприятията, посочени в член 45, параграф 9, надзорът по първа алинея от настоящия параграф може да включва предприемането на подходящи и пропорционални мерки за преодоляване на сериозни пропуски, които изискват незабавни корективни мерки. Тези мерки са временни и се прекратяват, когато установените пропуски бъдат преодоленни, включително с помощта на компетентните органи на държавата членка по произход на задължения субект или в сътрудничество с тях, в съответствие с член 45, параграф 2.“;</p>	<p>2. другите доставчици на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и техните представители;</p> <p>Чл. 6. Мерките по чл. 3 са задължителни и за регистрираните в чужбина клонове на лицата по чл. 4, както и за регистрираните в страната клонове на чуждестранни лица, попадащи в кръга на посочените в чл. 4.</p> <p>Чл. 9. По отношение на издатели на електронни пари и доставчици на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, които извършват дейност на територията на Република България при условията на правото на установяване под форма, различна от клон, и чието централно управление се намира в друга държава членка, в правилника за прилагане на закона се предвиждат условия за създаване на централни звена за контакт с тези лица, като се съобразяват резултатите от националната оценка на риска по чл. 95 и делегирания акт, приет съгласно чл. 45, параграфи 10 и 11 от</p>	
---	--	--

Директива (ЕС) 2015/849.

Чл. 104. (1) Лицата по чл. 4, които са част от група, прилагат политики и процедури за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, които обхващат цялата група, когато тези политики и процедури съдържат най-малко изискванията, посочени в чл. 101, ал. 2, или покриват тези изисквания чрез други средства.

(2) В 30-дневен срок от възникването на обстоятелствата по ал. 1 лицата по чл. 4 уведомяват директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“,

(3) Когато при упражняване на контролна дейност по чл. 108 се установи, че прилаганите на ниво група политики и процедури за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма не отговарят на изискванията на чл. 101, ал. 2, директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ дава

	<p>задължителни указания по отношение на тяхното съдържание и прилагането им.</p> <p>(4) В 30-дневен срок от възникването на обстоятелствата по ал. 1 лицата по чл. 4 уведомяват съответния орган за надзор.</p> <p>Чл. 119. (1) Глобите по чл. 118, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 се налагат и на лице, което управлява и представлява лице по чл. 4, както и на лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на лице по чл. 4 по този закон и правилника за прилагането му, когато тези лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършване на нарушение по чл. 118, ал. 1.</p> <p>(2) За системни нарушения по чл. 118, ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <p>1. глоба от 2000 до 20 000 лв. – когато нарушителят е лице, което управлява и представлява лице по чл. 4, т. 7 и 12 – 35, както и лице, което</p>	
--	--	--

	<p>отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на лице по чл. 4, т. 7 и 12 – 35 по този закон и правилника за прилагането му, когато тези лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършване на нарушение по чл. 118, ал. 1;</p> <p>2. глоба от 5000 до 50 000 лв., когато нарушителят е лице, което управлява и представлява лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11 по този закон и правилника за прилагането му, когато тези лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършване на нарушение по чл. 118, ал. 1.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Нов</p> <p>Чл. 111а. При осъществяването на контрол по чл. 108, ал. 6 по отношение на лица, които са част</p>	
--	---	--

от група, Българската народна банка и Комисията за финансов надзор си сътрудничат с компетентните органи за надзор в съответните държави членки, в които са установени предприятията - част от групата, съответно в които е установено предприятието-майка на задължения субект.

ПЗМИП

Чл. 14. За нуждите на осъществявания от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ контрол за спазване на изискванията на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им, централното звено за контакт на издател на електронни пари или на доставчик на платежни услуги по чл. 9 от ЗМИП:

1. представлява
определилия го издател на електронни пари или доставчик на платежни услуги в кореспонденцията му с дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция

	<p>„Национална сигурност“;</p> <p>2. получава достъп до информацията, с която разполагат представителите;</p> <p>3. отговаря на всяко искане за предоставяне на информация, отправено от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ във връзка с дейността на представителите, и им предоставя относимата информация, с която разполагат определилият го издател на електронни пари или доставчик на платежни услуги и неговият представител, а при установен висок риск предоставя информация и периодично;</p> <p>4. при поискване от страна на контролните органи оказва съдействие при проверките на място на тези представители по чл. 108 от ЗМИП и чл. 14а от ЗМФТ.</p> <p>Чл. 15. (1) Централното звено за контакт на издател на електронни пари или на доставчик на платежни услуги по чл. 9 от ЗМИП подава от името на определилия го издател на електронни пари или доставчик на платежни услуги уведомления до дирекция „Финансово разузнаване“ на</p>	
--	--	--

	<p>Държавна агенция „Национална сигурност” при условията и по реда на чл. 72 от ЗМИП и чл. 9, ал. 3 от ЗМФТ и отговаря на искания за предоставяне на информация, отправени от дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” при условията и по реда на чл. 74 от ЗМИП.</p> <p>(2) При изпълнението на задълженията си по ал. 1 централното звено за контакт спазва ограниченията и изискванията, определени в чл. 80 от ЗМИП и чл. 9, ал. 12-14 от ЗМФТ.</p> <p>(3) Звеното по ал. 1 осъществява текущо наблюдение върху сделките и операциите, извършвани от представителите на определилия го издател на електронни пари или доставчик на платежни услуги, като отчита обема и сложността им с оглед установяване на съмнителни сделки или операции и клиенти.</p> <p>(4) Прилагането на ал. 1-3</p>	
--	--	--

не изключва произтичащите от ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им задължения на представителите на издателите на електронни пари и доставчици на платежни услуги.

ЗМИП

Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на

информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

ЗКИ

Чл. 87. (1) Във връзка с осъществяване на надзорните си правомощия БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи на държавите членки, когато банка, лицензирана в Република България, осъществява дейност чрез клон в друга държава членка или когато банка на друга държава членка осъществява дейност чрез клон в Република България.

(2) За целите на сътрудничеството по ал. 1 БНБ обменя със съответните компетентни органи на държавите членки всякакъв вид информация и документи относно:

1. управлението и собствеността върху кредитните институции, необходими за надзора или

	<p>проверката на условията за тяхното лицензиране;</p> <p>2. надзора над кредитните институции на индивидуална и на консолидирана основа, включително тяхната ликвидност, платежоспособност, гарантиране на депозитите, ограниченията за големите експозиции, управлението на рисковете, други фактори, които могат да повлияят на системния риск, породен от дейността на банката, административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол.</p> <p>(3) По искане на компетентен орган на приемаща държава БНБ му предоставя разяснения как са взети предвид информацията и констатациите, предоставени от него по реда на ал. 2.</p> <p>(4) Когато БНБ не е съгласна с мерките, които компетентният орган на приемащата държава възнамерява да приложи въз основа на предоставената от БНБ информация и разяснения, тя може да отнесе въпроса</p>	
--	---	--

за разглеждане от ЕБО съгласно чл. 19 от Регламент (ЕС)№ 1093/2010.

(5) В случаите, когато банка, лицензирана в друга държава членка, извършва дейност в Република България чрез клон, БНБ може да отправи до компетентните органи на изпращащата държава искане за разяснения по какъв начин са взети предвид предоставените от нея информация и констатации.

(6) Когато смята, че предоставената от нея информация по ал. 2 не е довела до предприемане на подходящи мерки, БНБ уведомява компетентните органи на изпращащата държава и ЕБО и предприема подходящи мерки за предотвратяване на последващи нарушения с цел защита на интересите на вложителите и потребителите на услуги или на стабилността на финансовата система.

(7) Когато банка, лицензирана в Република България, извършва дейност чрез клон в други държави членки, БНБ незабавно изпраща на

	<p>компетентните органи на приемащите държави информацията и направените констатации, получени във връзка с надзора върху ликвидността съгласно част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 и с надзора на консолидирана основа, доколкото тази информация и направените констатации са от значение за защитата на вложителите или инвеститорите в съответната приемаща държава.</p> <p>(8) Когато по отношение на банка, лицензирана в Република България, извършваща дейност в една или повече държави членки чрез клон, възникнат или има основателни съмнения, че може да възникнат ликвидни затруднения, БНБ незабавно информира компетентните органи на всички приемащи държави, включително за изготвянето и прилагането на план за възстановяване и за предприетите надзорни мерки.</p> <p>(9) Компетентните надзорни органи на държава членка, отговорни за надзора над банки, които имат</p>	
--	--	--

	<p>клонове на територията на Република България, след предварително уведомяване на БНБ могат да извършат самостоятелно или с помощта на упълномощени за целта лица проверка на информацията по ал. 2 в клон, действащ на територията на Република България. Проверките на място обхващат информацията и обстоятелствата, посочени в ал. 2.</p> <p>(10) При получаване на писмено уведомление по ал. 9 БНБ осигурява съдействие на чуждестранния надзорен орган.</p> <p>(11) Българската народна банка след предварително уведомление на съответните компетентни надзорни органи на държави членки може да извършва проверки на място в съответната държава относно дейността на банки, лицензирани на територията на Република България и осъществяващи дейност на територията на държава членка чрез клон. В тези случаи се прилага правото на съответната държава</p>	
--	---	--

	<p>членка.</p> <p>(12) По искане на компетентните органи на изпращащата държава за целите на надзора над клонове на банките от държави членки, извършващи дейност на територията на Република България, БНБ извършва проверка на място. В тези проверки може да участва представител на компетентния орган на изпращащата държава или упълномощен от него одитор.</p> <p>(13) Българската народна банка може да поиска от компетентните органи на приемащата държава извършване на проверка на място върху дейността на клон на банка, лицензирана в Република България, който извършва дейност на територията на приемащата държава.</p> <p>Чл. 89. (1) (Предишен текст на чл. 89 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп., бр. 70 от 2013 г.) Българската народна банка осъществява надзор на консолидирана основа спрямо банките, банковите групи, финансовите холдинги, финансовите</p>	
--	---	--

холдинги със смесена дейност и холдингите със смесена дейност при условията и по реда на този закон и на актовете по прилагането му.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп., бр. 70 от 2013 г.) В обхвата на надзора на консолидирана основа съгласно този закон се включват лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и управляващите дружества по начина и в степента, в която са включени финансовите институции.

(3) (Нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Банка, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от страна на БНБ, въвеждат вътрешни правила, процедури и механизми, изисквани по този закон, и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от този закон. Правилата, процедурите и механизмите трябва да са последователни и добре интегрирани и да позволяват на дъщерните дружества да изготвят всякакви данни и информация от значение за целите на надзора.

(4) (Нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Когато кредитна институция майка от Европейския съюз или банка, контролирана от финансов холдинг

	<p>майка от Европейския съюз или от финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, докаже пред БНБ, че прилагането на изискванията за въвеждане на правила, процедури и механизми по ал. 3 е незаконосъобразно съгласно законодателството на съответната трета държава, в която е установено дъщерно дружество, банката не прилага тези изисквания в отношенията си с него.</p> <p>(5) (Нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Когато банка, лицензирана от БНБ, е част от банкова група, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност, тя представя ежегодно в БНБ, в срок до 30 работни дни след края на календарната година, информация за структурата, в която участва, включително за настъпилите промени. Информацията за финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност се представя в БНБ чрез банката – дъщерно дружество в холдинга, която е лицензирана от БНБ.</p>	
--	--	--

ЗПУПС

Чл. 160. (1) При упражняването на своите надзорни функции БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на държавите членки и, при необходимост, с Европейската централна банка и националните централни банки, с компетентните органи за надзор над другите доставчици на платежни услуги, както и със съответните компетентни органи за надзор над платежните системи и системите за сетълмент на ценни книжа, както и с Европейския банков орган.

(2) Българската народна банка има право да обменя информация, необходима за платежния надзор, с органите по ал. 1, както и с други органи на държавите членки, отговорни за спазване на законодателството в областта на защита на личните данни и на предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането

	<p>на тероризма.</p> <p>(3) Обменът на надзорна информация се извършва при спазване на изискванията относно професионалната тайна, включително като се гарантира защита на личните данни и на търговската тайна.</p> <p>(4) За целите на осъществяване на надзора по глава шеста БНБ своевременно обменя информация със съответните компетентни органи на другите държави членки и си сътрудничи във връзка с извършването на надзорни дейности или разследване.</p> <p>(5) Когато обменя информация с други компетентни органи по въпроси, свързани с осъществяване на надзора по глава шеста, при предаването на информацията БНБ може да посочи, че тази информация ще се разкрива само с нейно изрично съгласие и ще се обменя единствено за целите, за които БНБ е дала своето съгласие.</p>	
<p>30) Член 48 се изменя, както следва: г) в параграф 5 се добавя следната</p>	<p>ЗМИП</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>алинея: „По отношение на кредитните и финансовите институции, които са част от група, държавите членки гарантират, че компетентните органи на държавата членка, в която е установено предприятието майка, упражняват надзор за ефективното прилагане на политиките и процедурите на групата като цяло, посочени в член 45, параграф 1. За тази цел държавите членки гарантират, че компетентните органи на държавата членка, в която са установени кредитните и финансовите институции, които са част от група, си сътрудничат с компетентните органи на държавата членка, в която е установено предприятието майка.“</p>	<p>Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p> <p>(3) Сроковете за осъществяване на обмена на информация се съобразяват с изрично посочените от</p>	
--	--	--

органите по ал. 1, както и с техническите възможности за събиране и предоставяне на информация, включително, при необходимост, извършването на превод на чужд език.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Нов

Чл. 111а. При осъществяването на контрол по чл. 108, ал. 6 по отношение на лица, които са част от група, Българската народна банка и Комисията за финансов надзор си сътрудничат с компетентните органи за надзор в съответните държави членки, в които са установени предприятията - част от групата, съответно в които е установено предприятието-майка на задължения субект.

ЗМФТ

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 27 от 2018 г.) (1) Държавна агенция "Национална

сигурност" по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.

(2) Дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста, раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

ЗКИ

Чл. 87. (1) Във връзка с осъществяване на надзорните си правомощия БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи на държавите членки, когато банка,

	<p>лицензирана в Република България, осъществява дейност чрез клон в друга държава членка или когато банка на друга държава членка осъществява дейност чрез клон в Република България.</p> <p>(2) За целите на сътрудничеството по ал. 1 БНБ обменя със съответните компетентни органи на държавите членки всякакъв вид информация и документи относно:</p> <p>1. управлението и собствеността върху кредитните институции, необходими за надзора или проверката на условията за тяхното лицензиране;</p> <p>2. надзора над кредитните институции на индивидуална и на консолидирана основа, включително тяхната ликвидност, платежоспособност, гарантиране на депозитите, ограниченията за големите експозиции, управлението на рисковете, други фактори, които могат да повлияят на системния риск, породен от дейността на банката,</p>	
--	--	--

	<p>административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол.</p> <p>(3) По искане на компетентен орган на приемаща държава БНБ му предоставя разяснения как са взети предвид информацията и констатациите, предоставени от него по реда на ал. 2.</p> <p>(4) Когато БНБ не е съгласна с мерките, които компетентният орган на приемащата държава възнамерява да приложи въз основа на предоставената от БНБ информация и разяснения, тя може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО съгласно чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.</p> <p>(5) В случаите, когато банка, лицензирана в друга държава членка, извършва дейност в Република България чрез клон, БНБ може да отправи до компетентните органи на изпращащата държава искане за разяснения по какъв начин са взети предвид предоставените от нея информация и констатации.</p> <p>(6) Когато смята, че</p>	
--	---	--

	<p>предоставената от нея информация по ал. 2 не е довела до предприемане на подходящи мерки, БНБ уведомява компетентните органи на изпращащата държава и ЕБО и предприема подходящи мерки за предотвратяване на последващи нарушения с цел защита на интересите на вложителите и потребителите на услуги или на стабилността на финансовата система.</p> <p>(7) Когато банка, лицензирана в Република България, извършва дейност чрез клон в други държави членки, БНБ незабавно изпраща на компетентните органи на приемащите държави информацията и направените констатации, получени във връзка с надзора върху ликвидността съгласно част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 и с надзора на консолидирана основа, доколкото тази информация и направените констатации са от значение за защитата на вложителите или инвеститорите в съответната приемаща държава.</p> <p>(8) Когато по отношение на</p>	
--	---	--

банка, лицензирана в Република България, извършваща дейност в една или повече държави членки чрез клон, възникнат или има основателни съмнения, че може да възникнат ликвидни затруднения, БНБ незабавно информира компетентните органи на всички приемащи държави, включително за изготвянето и прилагането на план за възстановяване и за предприетите надзорни мерки.

(9) Компетентните надзорни органи на държава членка, отговорни за надзора над банки, които имат клонове на територията на Република България, след предварително уведомяване на БНБ могат да извършат самостоятелно или с помощта на упълномощени за целта лица проверка на информацията по ал. 2 в клона, действащ на територията на Република България. Проверките на място обхващат информацията и обстоятелствата, посочени в ал. 2.

(10) При получаване на писмено уведомление по ал. 9 БНБ осигурява

	<p>съдействие на чуждестранния надзорен орган.</p> <p>(11) Българската народна банка след предварително уведомление на съответните компетентни надзорни органи на държави членки може да извършва проверки на място в съответната държава относно дейността на банки, лицензирани на територията на Република България и осъществяващи дейност на територията на държава членка чрез клон. В тези случаи се прилага правото на съответната държава членка.</p> <p>(12) По искане на компетентните органи на изпращащата държава за целите на надзора над клонове на банките от държави членки, извършващи дейност на територията на Република България, БНБ извършва проверка на място. В тези проверки може да участва представител на компетентния орган на изпращащата държава или упълномощен от него одитор.</p>	
--	---	--

(13) Българската народна банка може да поиска от компетентните органи на приемащата държава извършване на проверка на място върху дейността на клон на банка, лицензирана в Република България, който извършва дейност на територията на приемащата държава.

Чл. 89. (1) (Предишен текст на чл. 89 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп., бр. 70 от 2013 г.) Българската народна банка осъществява надзор на консолидирана основа спрямо банките, банковите групи, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност и холдингите със смесена дейност при условията и по реда на този закон и на актовете по прилагането му.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп., бр. 70 от 2013 г.) В обхвата на надзора на консолидирана основа съгласно този закон се включват лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и управляващите дружества по начина и в степента, в която са включени финансовите институции.

(3) (Нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Банка, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност, които

са обект на надзор на консолидирана основа от страна на БНБ, въвеждат вътрешни правила, процедури и механизми, изисквани по този закон, и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от този закон. Правилата, процедурите и механизмите трябва да са последователни и добре интегрирани и да позволяват на дъщерните дружества да изготвят всякакви данни и информация от значение за целите на надзора.

(4) (Нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Когато кредитна институция майка от Европейския съюз или банка, контролирана от финансов холдинг майка от Европейския съюз или от финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, докаже пред БНБ, че прилагането на изискванията за въвеждане на правила, процедури и механизми по ал. 3 е незаконосъобразно съгласно законодателството на съответната трета държава, в която е установено дъщерно дружество, банката не прилага тези изисквания в отношенията си с него.

(5) (Нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Когато банка, лицензирана от БНБ, е част от банкова група, финансов холдинг, финансов холдинг със

смесена дейност или холдинг със смесена дейност, тя представя ежегодно в БНБ, в срок до 30 работни дни след края на календарната година, информация за структурата, в която участва, включително за настъпилите промени. Информацията за финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност се представя в БНБ чрез банката – дъщерно дружество в холдинга, която е лицензирана от БНБ.

ЗПУПС

Чл. 160. (1) При упражняването на своите надзорни функции БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на държавите членки и, при необходимост, с Европейската централна банка и националните централни банки, с компетентните органи за надзор над другите доставчици на платежни услуги, както и със съответните компетентни органи за надзор над платежните системи и системите за

	<p>сетълмент на ценни книжа, както и с Европейския банков орган.</p> <p>(2) Българската народна банка има право да обменя информация, необходима за платежния надзор, с органите по ал. 1, както и с други органи на държавите членки, отговорни за спазване на законодателството в областта на защита на личните данни и на предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>(3) Обменът на надзорна информация се извършва при спазване на изискванията относно професионалната тайна, включително като се гарантира защита на личните данни и на търговската тайна.</p> <p>(4) За целите на осъществяване на надзора по глава шеста БНБ своевременно обменя информация със съответните компетентни органи на другите държави членки и си сътрудничи във връзка с извършването на надзорни дейности</p>	
--	---	--

или разследване.

(5) Когато обменя информация с други компетентни органи по въпроси, свързани с осъществяване на надзора по глава шеста, при предаването на информацията БНБ може да посочи, че тази информация ще се разкрива само с нейно изрично съгласие и ще се обменя единствено за целите, за които БНБ е дала своето съгласие.

ЗКФН

Правомощия на комисията

Чл. 13. (1)(Изм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) Комисията има следните правомощия:

25. сътрудничи с Европейската комисия, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск и им предоставя информацията, необходима за изпълнение на техните

	<p>задължения;</p> <p>ЗПФИ</p> <p>Надзор на консолидирана основа, осъществяван от комисията</p> <p>Чл. 230. (1) Комисията за финансов надзор осъществява надзор на консолидирана основа върху инвестиционните посредници, групите, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност или на холдингите със смесена дейност, които имат за дъщерно дружество инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, освен ако в закон е предвидено друго.</p> <p>(2) Група по смисъла на тази глава е налице, когато предприятието майка е инвестиционен посредник и има за дъщерни дружества други инвестиционни посредници, кредитни институции и/или финансови институции.</p> <p>(3) В обхвата на надзора на консолидирана основа съгласно този раздел се включват и лицата,</p>	
--	--	--

	<p>управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и управляващите дружества по начина и в степента, в която са включени финансовите институции.</p> <p>(4) Инвестиционните посредници, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност или холдингите със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от страна на комисията, въвеждат вътрешни правила, процедури и механизми за спазване на изискванията на чл. 13, ал. 1, чл. 14, ал. 2, чл. 61, чл. 62, ал. 2, чл. 64, ал. 1 и 2, чл. 65, ал. 1, т. 1, 2, 4, 12 - 14 и ал. 5 и чл. 136 и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от този закон. Правилата, процедурите и механизмите трябва да са последователни и добре интегрирани и да позволяват дъщерните дружества да изготвят всякакви данни и информация от значение за целите на надзора.</p> <p>(5) Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена</p>	
--	---	--

	<p>дейност предоставят цялата необходима информация на комисията за установяване спазването на изискванията на този закон и на актовете по прилагането му и на Регламент (ЕС) № 575/2013, както и за разследване на нарушения на тези изисквания.</p> <p>(6) Когато инвестиционен посредник, който е институция майка от Европейския съюз, или инвестиционен посредник, контролиран от финансов холдинг майка от Европейския съюз или от финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, докаже пред комисията, че прилагането на изискванията за въвеждане на правила, процедури и механизми по ал. 5 е незаконосъобразно съгласно законодателството на третата държава, в която е установено съответното дъщерно дружество, те не се прилагат за това дъщерно дружество.</p>	
--	--	--

<p>31) Член 49 се заменя със следното: „Член 49 Държавите членки гарантират, че лицата, определящи политиката, ЗФР, упражняващите надзор органи и другите компетентни органи, които участват в борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и данъчните органи и правоохранителните органи, когато действат в рамките на обхвата на настоящата директива, разполагат с ефективни механизми, позволяващи им да си сътрудничат и да координират на местно равнище дейността си по отношение на разработването и прилагането на политики и дейности за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително с оглед на изпълнението на задължението им по член 7.“</p>	<p>ЗМИП Чл. 96. (1) За целите на националната оценка на риска се създава постоянно действаща междуведомствена работна група, която:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. изготвя и актуализира националната оценка на риска от изпирането на пари и финансирането на тероризма в Република България; 2. изготвя доклади с резултатите от националната оценка на риска от изпирането на пари и финансирането на тероризма и ги представя пред Министерския съвет; 3. изготвя предложения за мерките, които следва да се предприемат, както и план за действие за ограничаване на идентифицираните в националната оценка рискове от изпирането на пари и финансирането на тероризма, които представя за разглеждане на Министерския съвет; 4. изготвя други анализи в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, които изискват сътрудничество и координация между институциите, 	<p>Пълно съответствие.</p>
--	--	-----------------------------------

	<p>както и изготвя доклади за резултатите от тези анализи, които се представят пред Министерския съвет;</p> <p>5. изпълнява други функции, определени със закон.</p> <p>(2) Работната група по ал. 1 се създава с акт на Министерския съвет.</p> <p>(3) В състава на работната група по ал. 1 се включват представители на Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Агенция „Митници“, Прокуратурата на Република България, Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, компетентни специализирани дирекции на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор и други държавни органи и институции с отделни правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и такива, които разполагат с данни и информация, необходими за</p>	
--	---	--

	<p>изготвянето и актуализирането на националната оценка на риска.</p> <p>(4) За изпълнението на задачите на работната група по ал. 1 могат да бъдат привлечени и представители на лицата по чл. 4 и на техните професионални и съсловни организации.</p> <p>(5) Държавните органи и институциите по ал. 3 и лицата по ал. 4 са длъжни да предоставят на работната група информацията и данните, включително статистическите данни по чл. 71, които са необходими за изпълнение на дейностите по ал. 1, т. 1 – 4. Предоставянето на информацията и данните не може да бъде ограничено по съображения за служебна или професионална тайна.</p> <p>(6) Информацията и данните по ал. 5 се използват само за целите на националната оценка на риска и може да се предоставят на трети лица или да се оповестяват само след предварителното разрешение и в обем, определен от съответния орган или институция.</p> <p>Чл. 97. (1) Резултатите от националната оценка на риска служат</p>	
--	--	--

	<p>за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. подобряване на нормативната уредба за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително чрез определяне на всички области, в които лицата по чл. 4 трябва да прилагат по-строги мерки, и когато е целесъобразно – посочване на мерките, които да се предприемат; 2. установяване на сектори или области с по-ниска или по-висока степен на риск от изпиране на пари и финансиране на тероризма; 3. разпределяне и насочване по приоритетни области на средствата и ресурсите за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма; 4. гарантиране изготвянето на подходящи правила за всеки сектор или област в съответствие с риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма; 5. осигуряване на своевременен достъп на лицата по чл. 4 до необходимата информация, за да се улесни извършването на собствените им оценки на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма.	
--	---	--

	<p>(2) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на лицата по чл. 4 в обем, форма и по начин, определени от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1.</p> <p>(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ представя на председателя на агенцията доклад за резултатите от националната оценка на риска.</p> <p>(4) Резултатите от националната оценка на риска се предоставят на Европейската комисия, на Европейските надзорни органи и на другите държави членки по реда на чл. 90.</p> <p>(5) Условието и редът за прилагане на мерките по ал. 1, т. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>Чл. 74. (1) При получаване на уведомление по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4, с изключение на Българската народна банка и кредитните</p>	
--	---	--

	<p>институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.</p> <p>(2) При писмено уведомяване по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.</p> <p>(3) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 информация възникне съмнение за изпиране на пари, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4 информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Анализът на тази информация се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(4) В случаите по ал. 1 – 3</p>	
--	---	--

	<p>дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска информация от държавните и общинските органи, която не може да ѝ бъде отказана.</p> <p>(5) Информацията по ал. 1 – 4 се предоставя в срок три работни дни от получаване на искането. Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да определи и друг срок за предоставяне на информацията, като взема предвид обема и съдържанието на исканата информация.</p> <p>(6) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3 и 7 – 10 предоставят изисканата по ал. 1 – 3 информация на електронен носител или чрез защитен канал за електронен обмен. Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ определя формата, в която се предоставя информацията.</p> <p>(7) В случаите по ал. 1 и 2 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да даде указания на лицата по чл. 4 относно</p>	
--	---	--

	<p>осъществяване на наблюдение на извършвани в рамките на деловото взаимоотношение сделки или операции за определен период и относно предоставяне на информация за същите на дирекцията. Решението относно срока, в който се осъществява наблюдението, и относно вида на сделките и операциите, за които се предоставя информация, за всеки конкретен случай се взема от директора на дирекцията.</p> <p>(8) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получава от Българската народна банка информация, събирана по реда на Валутния закон.</p> <p>(9) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава достъп до поддържаната от Българската народна банка електронна информационна система по чл. 56а от Закона за кредитните институции.</p> <p>(10) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“</p>	
--	---	--

на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава безвъзмезден достъп до информационни масиви, изградени и поддържани от държавни и общински органи.

(11) Предоставянето на информация по ал. 1 – 10 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация.

(12) Алинеи 1 и 3 не се прилагат от лицата по чл. 4, т. 15, упражняващи регламентирана в Закона за адвокатурата дейност, само по отношение на информацията, която тези лица получават от или относно някой от своите клиенти в процеса на установяване на правното му положение или при защитата или представителството на този клиент във или по повод на производство, регламентирано в процесуален закон, което е висящо, предстои да бъде образувано или е приключило, включително при предоставяне на правна консултация за образуване или за избягване на такова

производство, независимо дали тази информация е получена преди, по време на или след приключване на производството. Това изключение не се прилага, когато лицето по чл. 4, т. 15, упражняващо регламентирана в Закона за адвокатурата дейност:

1. взема участие в дейностите по изпиране на пари или финансиране на тероризма;

2. дава правната консултация по искане, което има за цел изпиране на пари или финансиране на тероризма, или

3. знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма.

Чл. 76. (1) Лицата по чл. 4 уведомяват дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за всяко плащане в брой на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, извършено от или на техен клиент в рамките на установените отношения или при случайни сделки или операции.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ води

	<p>регистър на плащанията по ал. 1. Регистърът може да се използва само за целите на противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>(3) Сроковете и редът за предоставяне, ползване, съхраняване и унищожаване на информацията по ал. 1, както и заличаването ѝ от регистъра по ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>Чл. 77. (1) Агенция „Митници“ предоставя на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ информацията за търговските кредити по износа и вноса, за финансовия лизинг между местни и чуждестранни лица и за пренасянето през границата на страната на парични средства, благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със или от тях, събирана при условията и по реда на Валутния закон.</p> <p>(2) Условията и редът за предоставяне на информацията по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>Чл. 78. (1) „Централен депозитар“ – АД, предоставя на дирекция</p>	
--	--	--

	<p>„Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ информация за издаването и разпореждането с безналични финансови инструменти по определени критерии.</p> <p>(2) Условието и редът за предоставяне на информацията по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(3) Критериите за предоставяне на информация се определят във вътрешните правила на „Централен депозитар“ – АД, по чл. 101, ал. 1 и 2.</p> <p>Чл. 87. (1) Органите за надзор са длъжни да предоставят информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят факти, които може да са свързани с изпиране на пари.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и органите за надзор по ал. 1 могат да обменят класифицирана информация за целите на осъществяваните от тях законоустановени функции.</p>	
--	--	--

(3) Предоставената от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на ал. 2 информация може да представлява и служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, освен ако не е класифицирана като държавна тайна по смисъла на същия закон.

(4) Информацията по ал. 3, както и нейният източник не може да се разкриват на лицата, за които се отнася информацията, или на трето лице.

(5) Условието и редът за обмен на информация между Българската народна банка и дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" за целите на установяване и проверка на наличието на обстоятелствата, обуславящи възникването на задължение за създаване на централни звена за контакт от издатели на електронни пари и доставчици на платежни услуги по чл. 9, се уреждат в съвместна инструкция на управителя на Българската народна банка и

председателя на Държавна агенция "Национална сигурност".

(6) С инструкцията по ал. 5 се утвърждава и образец за предоставяне на информацията по чл. 76 на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" от лицата по чл. 4, т. 1.

Чл. 88. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за изпиране на пари освен от лицата по чл. 4 и от държавен орган.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на държавните органи по ал. 1 информация, свързана с извършеното от тях уведомяване. Решението относно обема информация, който следва да се предостави обратно за всеки конкретен случай на уведомяване, се взема от директора на дирекцията.

Чл. 108. (1) Контролът по прилагането на закона се упражнява от председателя на Държавна агенция

	<p>„Национална сигурност“.</p> <p>(2) Контролни органи са определените от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ длъжностни лица от състава на дирекция „Финансово разузнаване“ на агенцията.</p> <p>(3) Контролните органи по ал. 2 извършват проверки на място на лицата по чл. 4 по прилагането на мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, както и при съмнение за изпиране на пари.</p> <p>(4) Проверките по ал. 3 могат да се извършват съвместно с органите за надзор. Редът за извършване на проверките се определя със съвместни инструкции на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ и ръководителите на органите за надзор.</p> <p>(5) Проверките по ал. 3 се извършват въз основа на писмена заповед на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или на оправомощено от него длъжностно лице, в която се посочват целите,</p>	
--	--	--

	<p>срокът и мястото на проверката, проверяваното лице, както и имената и длъжностите на контролните органи по ал. 2, на които е възложено да извършат проверката.</p> <p>(6) По отношение на лицата по чл. 4, върху дейността на които Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта осъществяват надзор, контрол за спазване на изискванията на чл. 7 – 9, глава втора, глава трета, раздел I, глава седма, раздел II и глава осма по отношение на лицата по чл. 4, се упражнява и съответно от Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта чрез прилагане на основан на риска подход съгласно чл. 114, ал. 1. При осъществяване на контрола Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта извършват дистанционен надзор и проверки на място.</p> <p>(7) Проверки по изпълнението на изискванията на този закон от поднадзорните лица се извършват и от органите за надзор, извън тези по ал. 6. При констатиране на</p>	
--	---	--

	<p>нарушение органите за надзор по изречение първо незабавно уведомяват дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част и информация за предприетите мерки.</p> <p>(8) Контролните органи по ал. 2 извършват и проверки по документи на лицата по чл. 4 за изпълнението на чл. 101-105.</p> <p>Чл. 115. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта определят риска за целите на извършването на проверките по чл. 108, ал. 3 или 6 при прилагането на подхода по чл. 114, ал. 1.</p> <p>(2) За целите на чл. 108, ал. 7 определянето на риска при прилагането на подхода по чл. 114, ал. 1 се извършва и от органите за надзор, извън тези по чл. 108, ал. 6.</p> <p>(3) При прилагането на подхода по чл. 114, ал. 1 се съобразяват резултатите от националната оценка</p>	
--	---	--

	<p>на риска по чл. 95, ал. 1, както и резултатите от наднационалната оценка на риска и препоръките на Европейската комисия по чл. 95, ал. 2.</p> <p>(4) За целите на чл. 114, ал. 1 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и органите за надзор обменят статистически и други данни и информация за конкретните лица, които попадат под надзора на съответния орган при условия и по ред, определени със съвместна инструкция, която да позволи ефективно осъществяване на правомощията по ал. 1 и 2. Информацията може да включва и информация за подадени от служители или представители на лицата по чл. 4 сигнали за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им.</p> <p>(5) За целите на чл. 114, ал. 1 по отношение на лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 обменът на информация се съобразява с насоките за осъществяване на надзор, основан на риска, приети съгласно чл. 48,</p>	
--	---	--

параграф 10 от Директива (ЕС) 2015/849.

(6) При определяне на рисковете дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да използва и информация от компетентен надзорен орган, службите за сигурност и обществен ред, Прокуратурата на Република България, Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, Агенция „Митници“, Европейските надзорни органи, Европейската комисия, компетентен орган на друга държава, подадени от служители или представители на лицата по чл. 4 сигнали за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им и достоверни публични източници на информация.

(7) Обменът на данните и информацията по ал. 4, както и предоставянето на информация по чл. 114, ал. 2 не могат да бъдат отказани или ограничени по съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна.

(8) Получената информация може да се използва единствено за целите на чл. 114 и не може да се предоставя на трети лица.

(9) Подаването на сигнал от служител или представител на лице по чл. 4 за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им, не е основание за прекратяване на трудовото или служебното му правоотношение или прилагането на други дисциплинарни мерки или санкции спрямо него.

Чл. 63.

(9) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор, Министерството на вътрешните работи, Националната агенция за приходите, Агенцията по вписванията и администрациите, компетентни да осъществяват общ контрол върху лицата, за които възниква задължение за вписване по този член, обменят информация за целите на чл. 123.

(10) Лицата по чл. 4 предоставят информация на дирекция „Финансово

	<p>разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, когато при изпълнение на задълженията си по този раздел установят данни за нарушение по ал. 1 – 5, извършено от клиент, който е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1.</p> <p>Чл. 8. (1) Когато лицата по чл. 4 не са предприели допълнителни мерки по чл. 7, ал. 2 или когато тези мерки са неефективни, директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ уведомява съответния орган за надзор с оглед на прилагане на мерки от негова компетентност. Органът за надзор може да изиска от групата да не установява или да прекрати деловите взаимоотношения и да не извършва сделки, включително при необходимост да предприеме действия за ограничаване или за прекратяване на съответната дейност в третата държава. Органът за надзор уведомява директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за предприетите действия и приложените мерки.</p> <p>(2) Когато няма орган за надзор</p>	
--	--	--

върху дейността на лицето по чл. 4, действията по ал. 1 се предприемат от директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“.

(3) Органът за надзор по ал. 1 уведомява Европейските надзорни органи в случаите по чл. 7, ал. 2.

(4) При условията на чл. 7, ал. 2 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и съответният орган за надзор могат да предприемат извършване на допълнителни контролни действия спрямо лицето по чл. 4 в рамките на нормативно установените им правомощия и компетентност.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 97. (1)

.....

6. подготовка на доклад относно институционалната структура и основните процедури на националната система за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително по отношение на дирекция “Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална

	<p>сигурност”, Националната агенция за приходите и прокуратурата, относно наличните човешки и финансови ресурси, доколкото тази информация е налична.</p> <p>7. подготовка на доклад относно националните усилия и човешките и финансови ресурси, ангажирани в превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>(2) Резултатите от националната оценка на риска и нейните актуализации се предоставят на лицата по чл. 4 в обем, форма и по начин, определени от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1. Резюме на оценката на риска, което не съдържа класифицирана информация, се публикува на интернет страницата на Държавна агенция „Национална сигурност”. Резюмето може да се публикува и на интернет страниците на държавните органи и институции по чл. 96, ал. 3.</p> <p>.....</p> <p>(4) Резултатите от националната оценка на риска и нейните актуализации се предоставят на</p>	
--	---	--

Европейската комисия, на Европейските надзорни органи и на другите държави членки по реда на чл. 90. При получаване на допълнителна относима информация, предоставена от друга държава членка, същата се отчита от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1 при изпълнение на задачите ѝ.

.....

(6) Работната група по чл. 96, ал. 1 може да вземе решение по целесъобразност за предоставяне на допълнителна информация на компетентните органи на друга държава членка, когато по повод получени резултати от оценки на риска на тази държава и техните актуализации бъде установено наличието на относима към съответната оценка или нейната актуализация информация.

.....

Чл. 63.

.....

(11) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите за надзор, Министерството на вът-

решните работи, Националната агенция за приходите, Агенцията по вписванията и администрациите, компетентни да осъществяват общ контрол върху лицата, за които възниква задължение за вписване по този член, обменят информация за целите на чл. 123. **При установено несъответствие на информация за действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание и информацията за действителен собственик на това юридическо лице или друго правно образувание, вписана в съответния регистър по ал. 1 или 2, се уведомява и прокурорът, като му се изпращат всички събрани материали.**

(12) Лицата по чл. 4 предоставят информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, когато при изпълнение на задълженията си по този раздел установят данни за нарушение по ал. 1 – 5, извършено от клиент, който е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1. **При установено несъответствие между установената информация за**

действителен собственик на клиент и информацията за действителен собственик, вписана в съответния регистър, лицата по чл. 4 уведомяват и прокурора, като му изпращат всички събрани материали.

ЗМФТ

Чл. 9.

(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като

забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

.....

(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

(7) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на лицето по ал. 3 и на органите по ал. 6 информация, свързана с извършеното от него уведомяване. Решението относно обема информация, който следва да се предостави обратно за всеки конкретен случай на уведомяване, се взема от директора на дирекцията.

	<p>.....</p> <p>(9) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 от Закона за мерките срещу изпирането на пари информация възникне съмнение за финансиране на тероризъм, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ упражнява правомощията си по чл. 74, ал. 3 от същия закон.</p> <p>Чл. 9а. (1) Органите за надзор по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни да предоставят информация на министъра на вътрешните работи и на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят факти, които може да са свързани с финансиране на тероризъм.</p> <p>(2) Органите за надзор по ал. 1 извършват и проверки по изпълнението на изискванията на този закон от поднадзорните лица. При констатиране на нарушение органите за надзор незабавно уведомяват дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция</p>	
--	--	--

	<p>„Национална сигурност“, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част.</p> <p>(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и органите за надзор по ал. 1 могат да обменят класифицирана информация за целите на осъществяваните от тях законоустановени функции при спазване на чл. 87, ал. 3 и 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Чл. 9б. (1) Когато при проучването и анализа на информацията, получена при условията и по реда на този закон, съмнението за финансиране на тероризъм не отпадне, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ упражнява правомощията си по чл. 75, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и при спазване на ограниченията, посочени в чл. 75, ал. 1 от същия закон.</p> <p>(2) При получаване на мотивирани искания за предоставяне на информация от служба за сигурност или обществен ред по смисъла на § 1, т. 16 и 17 от допълнителните разпоредби на</p>	
--	--	--

	<p>Закона за мерките срещу изпирането на пари, от компетентна специализирана дирекция на Държавна агенция „Национална сигурност“ или от дирекцията по чл. 16, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, когато същите са основани на съмнения за финансиране на тероризъм, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ упражнява правомощията си по чл. 75 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>(3) Достъпът до информация при условията на чл. 75, ал. 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари може да се използва за целите на този закон, като пълна информация се предоставя при условията и по реда на чл. 75, ал. 3 и чл. 81, ал. 2 от същия закон.</p> <p>(4) Прокуратурата, съответната служба за сигурност или обществен ред, компетентните специализирани дирекции на Държавна агенция „Национална сигурност“ и дирекцията по чл. 16, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно</p>	
--	---	--

	<p>придобитото имущество, получили информация от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на ал. 1 и 3, предоставят на дирекцията обратна информация за това как е била използвана предоставената информация, за насочването ѝ към друг компетентен орган или институция, както и за резултатите от извършените въз основа на тази информация разследвания или проверки, включително относно образувано досъдебно производство.</p> <p>ЗМФТ Чл. 4а. Организацията на информационния обмен, необходим за осъществяване целите на този закон, се урежда със съвместна инструкция, издадена от министъра на вътрешните работи, министъра на финансите, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", председателя на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и главния прокурор на Република България.</p> <p>ЗДАНС Чл. 30(3) Министерствата и</p>	
--	---	--

ведомствата предоставят достъп до информационните си фондове на агенцията по ред, определен със съвместна инструкция на председателя на агенцията и съответния министър или ръководител на ведомство.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Държавна агенция "Национална сигурност" ползва информация от информационни фондове на Министерството на вътрешните работи за изпълнение на възложените ѝ със закон правомощия.

(3) Достъпът по ал. 1 се урежда със съвместна инструкция на министъра на вътрешните работи и председателя на агенцията.

ППЗДАНС

Чл. 32д. (5) Дирекцията изгражда, експлоатира и контролира собствен информационен фонд.

(6) Другите структурни звена на агенцията получават достъп до информационния фонд на

	<p>специализираната административна дирекция "Финансово разузнаване", когато е необходимо взаимодействие за предотвратяване на посегателства срещу националната сигурност, свързани с финансирането на международния тероризъм и екстремизъм или с изпирането на пари и свързаните предикатни престъпления.</p> <p>ЗМФТ</p> <p>Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2011 г., изм., бр. 38 от 2012 г. , в сила от 19.11.2012 г.) Организацията на информационния обмен, необходим за осъществяване целите на този закон, се урежда със съвместна инструкция, издадена от министъра на вътрешните работи, министъра на финансите, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", председателя на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и главния прокурор на Република България.</p> <p>ЗХ</p>	
--	--	--

Чл. 20. (3) (Доп. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Служителите на Комисията имат право на съдействие от органите на прокуратурата, на Министерството на вътрешните работи, на Министерството на финансите, на Държавната агенция "Национална сигурност" и на Българския институт по метрология, които са длъжни незабавно да им окажат исканото съдействие в рамките на своята компетентност, определена със закон.

§ 30. Председателят на Държавната комисия по хазарта и председателят на Държавната агенция "Национална сигурност" в срок до 1 март 2014 г. със съвместна инструкция определят реда и начина за взаимодействие при осъществяване на мерките по превенция, контрол и предотвратяване на организирането на незаконни хазартни дейности, посредничеството и подпомагането от физически и юридически лица на организатори на незаконни хазартни дейности, както и мерки от областта на информационната сигурност.

ИНСТРУКЦИЯ № I-1 от 24.04.2014 г. за взаимодействие между Държавна агенция "Национална сигурност" и Държавната комисия по хазарта(издадена от председателя на Държавната агенция „Национална сигурност“ и председателя на Държавната комисия по хазарта, обн., ДВ, бр. 48 от 10.06.2014 г.)

Чл. 4. Държавната комисия по хазарта уведомява ДАНС за всички случаи, в които:

1. е възникнало съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризъм;

2. е възникнало съмнение за използване на документи с невярно съдържание, доказващи произход на средствата;

3. е възникнало съмнение за използване на обекти, в които се организират хазартни игри, за извършване на сделки и операции със

	<p>средства с неустановен и недоказан произход;</p> <p>4. е констатирано в хода на проверките, извършвани от ДКХ, неизпълнение на разпоредбите на ЗМИП, ППЗМИП и ЗМФТ от страна на проверяваните лица;</p> <p>5. е възникнало съмнение за организиране на хазартни игри без лиценз по ЗХ.</p> <p>ЗКИ</p> <p>Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <p>3. органите за финансов надзор в Република България, на Фонда за гарантиране на влоговете в банките и на Държавна агенция "Национална сигурност" - в случаи и по ред, определени в Закона за гарантиране на влоговете в банките или със съвместни инструкции или</p>	
--	--	--

	<p>споразумения;</p> <p>Чл. 80 (5) Проверките на място в банката могат да бъдат извършвани съвместно със служители на Държавна агенция "Национална сигурност", с Комисията за финансов надзор или с други компетентни органи.</p> <p>ЗПУПС</p> <p>Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <p>3. органите за финансов надзор в Република България и на Държавна агенция "Национална сигурност" - в случаи и по ред, определени със съвместни инструкции или споразумения;</p>	
<p>32) в глава VI, раздел 3 се вмъква следният подраздел: „Подраздел III Сътрудничество в междукompетентните органи на държавите членки</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>Член 50а</p> <p>Държавите членки не забраняват и не въвеждат неразумни или необосновано ограничителни условия относно обмена на информация или оказването на помощ между компетентните органи за целите на настоящата директива. По-специално държавите членки гарантират, че компетентните органи не отхвърлят искане за помощ на основание, че:</p> <p>а) искането се счита за засягащо и данъчни въпроси;</p> <p>б) националното право изисква задължените субекти да опазват тайна или да запазват поверителност, освен в случаите, когато съответната търсена информация е защитена чрез правно призната привилегия или когато се прилага задължение за професионална тайна, както е описано в член 34, параграф 2;</p> <p>в) в държавата членка, към която е отправено искането, се провежда проверка, разследване или производство, освен ако оказването на помощта ще възпрепятства въпросната проверка, разследване или производство;</p> <p>г) характерът или статутът на отправящия искането компетентен орган се различава от характера или статута на компетентния орган, към който е отправено искането.“</p>	<p>инициатива и при запитване обмена информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p> <p>(3) Сроковете за осъществяване на обмена на информация се съобразяват с изрично посочените от органите по ал. 1, както и с техническите възможности за събиране и предоставяне на информация, включително, при</p>	
--	--	--

	<p>необходимост, извършването на превод на чужд език.</p> <p>(4) Във връзка с членството на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ в Егмонт груп директорът на дирекцията може да сключва, изменя и прекратява необвързващи споразумения със звената за финансово разузнаване на други държави, членувачи в Егмонт груп, които засягат единствено обмена на информация между тях и изцяло следват утвърдените от организацията изисквания. В споразуменията се уреждат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. условията и редът за обмен, които следват изискванията на Егмонт груп и този закон; 2. условията за ползване и защита на информацията съгласно този закон и изискванията на Егмонт груп; 3. видовете информация, които дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ обменя със звената за финансово разузнаване на тези държави. <p>.....</p> <p>(7) За целите на обмена</p>	
--	---	--

дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на звената за финансово разузнаване на други държави всякакъв вид информация, с която разполага или до която има пряк или непряк достъп, включително за физическите и юридическите лица, имащи отношение към случая, и информация за вписаните в регистрите по чл. 63, ал. 1 и 2 обстоятелства за действителните собственици на юридически лица и други правни образувания. Обменът на информация не може да бъде отказан поради липсата на информация за предикатното престъпление.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни престъпления по националното право.

Чл. 91. (1) Извън случаите по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно уведомява звеното за финансово

	<p>разузнаване на съответната държава членка, когато полученото по реда на чл. 72 уведомление за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход се отнася до тази държава.</p> <p>(2) Предоставената по реда на ал. 1 информация се използва за целите на превенцията на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари.</p> <p>(3) Условието и редът за изпълнение на задължението по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.</p> <p>Чл. 93. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да налага ограничения и условия за използването на предоставената по реда на този раздел информация.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да използва информацията, получена по реда на този раздел, само за целта, за която е била поискана или предоставена. Разкриването на тази информация на друг орган, институция или служба или</p>	
--	---	--

използването на тази информация за цели, надхвърлящи първоначално одобрените, се извършва след предварително съгласие от звеното за финансово разузнаване на друга държава, предоставило информацията, и съобразно посочените от него условия за обмен и използване.

(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай.

....

Чл. 74. (1) При получаване на уведомление по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4, с изключение на Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република

	<p>България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.</p> <p>(2) При писмено уведомяване по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.</p> <p>(3) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 информация възникне съмнение за изпиране на пари, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4 информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Анализът на тази информация се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(4) В случаите по ал. 1 – 3 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална</p>	
--	--	--

	<p>сигурност“ може да поиска информация от държавните и общинските органи, която не може да ѝ бъде отказана.</p> <p>(5) Информацията по ал. 1 – 4 се предоставя в срок три работни дни от получаване на искането. Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да определи и друг срок за предоставяне на информацията, като взема предвид обема и съдържанието на исканата информация.</p> <p>(6) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3 и 7 – 10 предоставят изисканата по ал. 1 – 3 информация на електронен носител или чрез защитен канал за електронен обмен. Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ определя формата, в която се предоставя информацията.</p> <p>(7) В случаите по ал. 1 и 2 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да даде указания на лицата по чл. 4 относно осъществяване на наблюдение на извършвани в рамките на деловото</p>	
--	--	--

	<p>взаимоотношение сделки или операции за определен период и относено предоставяне на информация за същите на дирекцията. Решението относно срока, в който се осъществява наблюдението, и относно вида на сделките и операциите, за които се предоставя информация, за всеки конкретен случай се взема от директора на дирекцията.</p> <p>(8) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получава от Българската народна банка информация, събирана по реда на Валутния закон.</p> <p>(9) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава достъп до поддържаната от Българската народна банка електронна информационна система по чл. 56а от Закона за кредитните институции.</p> <p>(10) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава безвъзмезден</p>	
--	---	--

	<p>достъп до информационни масиви, изградени и поддържани от държавни и общински органи.</p> <p>(11) Предоставянето на информация по ал. 1 – 10 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация.</p> <p>(12) Алинеи 1 и 3 не се прилагат от лицата по чл. 4, т. 15, упражняващи регламентирана в Закона за адвокатурата дейност, само по отношение на информацията, която тези лица получават от или относно някой от своите клиенти в процеса на установяване на правното му положение или при защитата или представителството на този клиент във или по повод на производство, регламентирано в процесуален закон, което е висящо, предстои да бъде образувано или е приключило, включително при предоставяне на правна консултация за образуване или за избягване на такова производство, независимо дали тази информация е получена преди, по време на или след приключване на производството. Това изключение не</p>	
--	---	--

се прилага, когато лицето по чл. 4, т. 15, упражняващо регламентирана в Закона за адвокатурата дейност:

1. взема участие в дейностите по изпирание на пари или финансиране на тероризма;

2. дава правната консултация по искане, което има за цел изпирание на пари или финансиране на тероризма, или

3. знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на изпирание на пари или финансиране на тероризма.

НПК

Чл. 198. (1) Материалите по разследването не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора.

.....

ЗМФТ

Чл. 9.

.....

(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната

идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“;

.....
(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи

	<p>дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Чл. 14. (1) Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста, раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>ЗМИП</p> <p>Чл. 2. (1) Изпиране на пари по смисъла на този закон, когато е извършено умишлено, е:</p> <p>1. преобразуването или</p>	
--	--	--

даването на съвети при извършването на такова действие или неговото прикриване.

(2) Знанието, намерението или целта, изисквани като елемент на посочените в ал. 1 дейности, могат да бъдат установени на база обективни фактически обстоятелства.

(3) Изпиране на пари е налице и когато престъплението, от което е придобито имуществото по ал. 1, е извършено в друга държава членка, или в трета държава и не попада под юрисдикцията на Република България.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 90.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни престъпления или други предикатни престъпления по националното право.

Чл. 93.

(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави

предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако след консултация с наблюдаващия прокурор се установи, че това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай по начин, който предотвратява злоупотребите с разкриването на информация пред компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.

НК

Чл. 253. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., отм., бр. 10 от 1993 г., нов, бр. 62 от 1997 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1998 г., бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Който извърши финансова операция или сделка с имущество, или прикрива произхода, местонахождението, движението или действителните права върху имущество, за което знае или предполага, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние, се наказва за изпиране на пари с лишаване от свобода от една до шест години и

	<p>глоба от три хиляди до пет хиляди лева.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на този, който придобие, получи, държи, използва, преобразува или спомогне по какъвто и да е начин за преобразуването на имущество, за което знае или предполага към момента на получаването му, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние.</p> <p>(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Наказанието е лишаване от свобода от една до осем години и глоба от пет до двадесет хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) от две или повече лица, сговорили се предварително, или от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група; 2. два или повече пъти; 3. от длъжностно лице в кръга на службата му; 4. (нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) чрез откриване или поддържане на сметка във финансова институция под фиктивно име или под името на лице, което не е дало своето съгласие за това.	
--	---	--

(4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 3, доп., бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до двеста хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено със средства или имущество, за които деецът е знаел или е предполагал, че са придобити чрез тежко умишлено престъпление.

(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 3, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 4, изм., бр. 26 от 2004 г., бр. 75 от 2006 г.) Когато средствата или имуществото са в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от десет до тридесет хиляди лева, като съдът лишава виновния от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

(6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 4, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 5, изм., бр. 26 от 2004 г.) Предметът на престъплението или имуществото, в което е трансформиран, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност.

(7) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 6 се прилагат

и когато престъплението, чрез което е придобито имуществото, не попада под наказателната юрисдикция на Република България.

ЗПУПС

Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:

1. органите на съдебната власт – в случаите на образувано наказателно производство;

2. съда:

а) в случаите на обжалване на административен акт на БНБ, издаден по реда на този закон;

б) във връзка със съдебно дело, засягащо извършени надзорни действия;

в) в случаите на образувано производство по ликвидация или несъстоятелност на платежна институция или дружество за електронни пари с изключение на информацията, която се отнася до трети лица, които искат да придобият

	<p>част или цялото предприятие на платежната институция или дружеството за електронни пари в рамките на плана за оздравяването ѝ;</p> <p>3. органите за финансов надзор в Република България и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>4. синдиците или ликвидаторите на платежна институция или дружество за електронни пари, както и на органите, които по закон осъществяват контрол върху платежна институция или дружество за електронни пари в производство по ликвидация или несъстоятелност;</p> <p>5. одиторите на финансовите отчети на платежна институция или дружество за електронни пари, както и на лицата, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на платежна институция или дружество за електронни пари;</p> <p>6. органите на държави членки, посочени в чл. 160;</p> <p>7. органите на държави членки, които участват в процедури по</p>	
--	--	--

ликвидация или несъстоятелност на платежна институция или дружество за електронни пари или в други подобни процедури, както и на органите на държави членки, които отговарят за контрола над платежна институция или дружество за електронни пари в производство по несъстоятелност, ликвидация или в други подобни процедури;

8. органите на други държави членки, които отговарят за предвидените в закон одити на отчетите на платежни институции или дружества за електронни пари, както и на органите, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на платежни институции или дружества за електронни пари.

(2) Органите по ал. 1 са длъжни да използват получената информация само за целите, за които им е предоставена, и да не я разпространяват и предоставят на трети лица освен при изпълнение на задължение, предвидено в закон.

(3) Органите по ал. 1, т. 3 – 8 могат да получават информация от БНБ, ако са обвързани от задължение за опазване на професионална тайна, аналогично на установеното в този

	<p>закон.</p> <p>(4) Разпоредбите на чл. 158 и на ал. 1 – 3 се прилагат съответно и за информацията, получена от БНБ при осъществяване на платежен надзор над лица – обекти на платежен надзор, които не са платежни институции.</p> <p>ЗКИ</p> <p>Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. органите на съдебната власт - в случаите на образувано наказателно производство; 2. съда:<ol style="list-style-type: none"> а) в случаите на обжалване на административен акт на БНБ, издаден по реда на този закон; б) (доп. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) във връзка със съдебно или арбитражно дело, засягащо извършени надзорни действия; в) в случаите на образувано производство по ликвидация или несъстоятелност на банка, с изключение на информацията, която се отнася до трети лица, които желаят	
--	--	--

	<p>да придобият предприятието на банката;</p> <p>3. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., доп., бр. 27 от 2014 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) органите за финансов надзор в Република България, на Фонда за гарантиране на влоговете в банките и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени в Закона за гарантиране на влоговете в банките или със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>4. (доп. – ДВ, бр. 50 от 2015 г.) временните синдици, синдиците или ликвидаторите на банки, както и на органите, които по закон осъществяват контрол върху банка в производство по ликвидация или несъстоятелност;</p> <p>5. (изм. – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) одиторите на финансовите отчети на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи или на финансови институции, както и на лицата, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи или финансови институции;</p> <p>5а. (Нова – ДВ, бр. 50 от 2015 г.) Сметната палата за целите на извършваните от нея одити на</p>	
--	---	--

	<p>дейността на Българската народна банка;</p> <p>6. (Нова – ДВ, бр. 7 от 2018 г.) Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и/или на нейните органи;</p> <p>7. (изм. – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) органите на други държави членки, на които е възложено задължение да упражняват надзор над предприятията от финансовия сектор, финансовите пазари или платежните системи;</p> <p>8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) органите на други държави членки, които участват в процедури по ликвидация или несъстоятелност на банки или в други подобни процедури, както и на органите на държави членки, които отговарят за контрола над банки в производство по несъстоятелност, ликвидация или в други подобни процедури;</p> <p>9. (изм. – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 8, бр. 7 от 2018 г.) органите на други държави членки, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи и на финансови институции, както и на органите, които по закон</p>	
--	--	--

	<p>осъществяват контрол върху одиторите на кредитни институции, инвестиционни посредници, застрахователи и на финансови институции;</p> <p>10. (доп. – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 9, бр. 7 от 2018 г.) органите, които управляват схеми за гарантиране на влоговете или компенсиране на инвеститорите в държави членки;</p> <p>11. (нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 10, бр. 7 от 2018 г.) органите на други държави членки, на които е възложено да поддържат стабилността на финансовата система посредством използването на макропруденциални правила;</p> <p>12. (нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 11, бр. 7 от 2018 г.) органите на други държави членки за оздравяване или органите, на които е възложена защитата на стабилността на финансовата система;</p> <p>13. (нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 12, бр. 7 от 2018 г.) институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях;</p> <p>14. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г., предишна т. 10, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 13,</p>	
--	---	--

бр. 7 от 2018 г.) Европейската централна банка и на централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация по чл. 93, ал. 1;

15. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2011 г., предишна т. 11, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 14, бр. 7 от 2018 г.) Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1092/2010", включително при

	<p>възникване на извънредна ситуация по чл. 93, ал. 1;</p> <p>16. (Нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 15, бр. 7 от 2018 г.) Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и Европейския орган за ценни книжа и пазари;</p> <p>17. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г., предишна т. 16, бр. 7 от 2018 г.) главния инспектор или инспектор от Инспектората към Висшия съдебен съвет.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 93, ал. 1 лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите, когато е необходима за изпълнение на техните функции. Такова предоставяне на информация може да бъде извършено само когато е необходимо за целите на надзора, превенцията и реструктурирането на кредитните</p>	
--	---	--

	<p>институции.</p> <p>(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г.) Органите по ал. 1 са длъжни да използват получената информация само за целите, за които им е предоставена, и да не я разпространяват и предоставят на трети лица освен при изпълнение на задължение, предвидено в закон.</p> <p>(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г., изм., бр. 27 от 2014 г.) Органите по ал. 1, т. 3 - 15 могат да получават информация от БНБ, ако са обвързани от задължение за опазване на професионална тайна, аналогично на установеното в този закон.</p> <p>(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г.) Когато професионалната тайна е и банкова тайна, прилага се предвиденият в този закон ред за разкриване на банкова тайна.</p> <p>(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г., отм., бр. 27 от 2014 г.).</p> <p>Закон за митниците Чл. 15. (1) Агенция "Митници":</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. участва в разработването и реализира митническата политика на Съюза,	
--	---	--

включително в подготовката на международните договори на Съюза, отнасящи се до митнически въпроси.

Забележка: По отношение сътрудничеството на Агенция „Митници” с компетентните органи на държавите членки се прилагат и Митническият кодекс на ЕС, Регламент (ЕО) № 1889/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 година относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Общността (чл. 6 и чл. 7), както и изискванията на Регламент (ЕО) № 515/97 на Съвета от 13 март 1997 година относно взаимопомощта между административните органи на държавите-членки и сътрудничеството между последните и Комисията по гарантиране на правилното прилагане на законодателството в областта на митническите и земеделските въпроси; Конвенция съставена на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, за взаимопомощ и сътрудничество между митническите администрации (Конвенция Неапол II); Двустранните и многостранни споразумения за сътрудничество в митническата област, по които Република България е страна.

ЗКФН

Професионална тайна

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.; бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 43 от 2010 г.; доп., бр. 77 от 2011 г.; изм., бр. 60 от 2012 г., в сила от 07.08.2012 г.; доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1)

Информацията, която комисията създава и получава във връзка с изпълнението на нейните функции и която представлява търговска, банкова или друга защитена от закона тайна или чието разгласяване ще увреди търговския интерес на поднадзорните лица, е професионална тайна. Професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.

(2) Не е професионална тайна информацията, която подлежи на публично огласяване според този или друг закон.

(3) Членовете на комисията и служителите от нейната

	<p>администрация са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след освобождаването им от длъжност, съответно след прекратяването на трудовите им правоотношения.</p> <p>(4) Алинея 3 се прилага и за одиторите и за всички други лица, изпълняващи функции, възложени им от комисията.</p> <p>(5) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) С изключение на случаите, когато лицето, предоставило информация, представляваща професионална тайна, е дало изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели, информацията, може да бъде използвана от комисията и нейните органи само във връзка с изпълнението на нейните функции:</p> <p>1. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.; доп., бр. 43 от 2010 г.; доп., бр. 77 от 2011 г.; изм., бр. 60 от 2012 г., в сила от 07.08.2012 г.; доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) за проверка на спазването на изискванията за издаване на предвидените в Закона за публичното предлагане на ценни</p>	
--	---	--

книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Кодекса за застраховането и Кодекса за социално осигуряване разрешения (лицензи) за извършване на дейност, регулирана от тези закони, както и за осъществяване на надзор върху извършването на тази дейност; 2. за прилагане на принудителни административни мерки и налагане на административни наказания; 3. при съдебно обжалване на актовете на комисията и нейните органи.

Разкриване на професионална тайна

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.; изм. и доп. бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; изм., бр. 97 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 34 от

	<p>2015 г.; доп., бр. 42 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 7 от 2018 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)</p> <p>Информация, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и полицейските органи при образувано наказателно производство, а пред съда, ликвидатора и синдика-в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност на поднадзорно лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) пред органите за банков надзор и Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени със съвместни инструкции, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>3. (нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) на Комисията за противодействие на</p>	
--	---	--

	<p>корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество или на нейните органи;</p> <p>4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 3, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейската централна банка и централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>5. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 4, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху</p>	
--	--	--

	<p>финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 3, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 5, бр. 7 от 2018 г.) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск, доколкото това е необходимо за изпълнение на техните функции;</p> <p>7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 97 от 2007 г.; предишна т. 3, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 4, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) пред одитори, извършващи одит на поднадзорни лица, и квестори, ликвидатори или синдици на поднадзорни лица Фонда за компенсиране на инвеститорите и Гаранционния фонд на институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент</p>	
--	--	--

	<p>(ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 4, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 5, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 7, бр. 7 от 2018 г.) пред клирингови къщи или други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им-при неизпълнение или възможно неизпълнение от участниците на пазара;</p> <p>9. (предишна т.4 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 5, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 6, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 8, бр. 7 от 2018 г.) с изричното писмено съгласие на лицето, за което се отнася;</p> <p>10. (предишна т.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 6, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 7, доп., бр. 34 от 2015 г.;</p>	
--	---	--

предишна т. 9, бр. 7 от 2018 г.) като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася.

(2) Информация, отнасяща се до здравословното състояние на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие на данни за извършено престъпление.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да пазят поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели.

(4) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, при условие че те пазят поверителността на получената информация и я използват само във връзка с изпълнението на техните функции: 1. за проверка за

	<p>спазването на изискванията за издаване на разрешения за извършване на дейност на финансовите пазари, както и за осъществяването на надзор върху извършването на тази дейност; 2. за налагане на санкции; 3. при обжалване по административен или съдебен ред на техните актове.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции; 2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с	
--	---	--

	<p>изпълнението на техните надзорни функции;</p> <p>3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи и други финансови институции, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции;</p> <p>4. органите от държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции.</p> <p>(6) (Предишна ал.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.)</p> <p>Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на чуждестранен орган от трета държава, осъществяващ финансов надзор, въз основа на споразумение за сътрудничество и обмен на информация и при условие че органът, на който се предоставя информацията:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. осигурява поне същото равнище на поверителност на предоставената информация; 2. има правомощие и е съгласен да	
--	---	--

	<p>предоставя информация от същия вид при поискване от комисията; 3. има потребност от исканата информация за осъществяване на неговите надзорни функции.</p> <p>(7) (Предишна ал.6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; изм., бр. 21 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да предоставя по реда на ал. 1, т. 1-в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 6 и ал. 6 информация, представляваща професионална тайна, получена от органите на държава членка или на трета държава, осъществяващи финансов надзор, само с тяхното изрично съгласие и за целите, за които е дадено съгласието.</p> <p>(8) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да публикува резултатите от стрес тестовете, извършвани съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, както и съгласно чл. 32 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за</p>	
--	---	--

	<p>изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.) или да предоставя резултатите от стрес тестовете на Европейския банков орган за целите на публикуването на резултатите на ниво Европейски съюз. В случаите, когато комисията смята, че публикуването на резултатите от стрес тестовете може да застраши стабилността на финансовите пазари, тя може да забави публикуването им, да ги публикува по анонимен начин или да вземе решение да не ги публикува. (9) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Когато органите или лицата по ал. 1, т. 1 изпълняват функциите си по разкриване или разследване с помощта, предвид конкретната им компетентност, на лица, които са назначени за тази цел и не са заети в публичния сектор, комисията може да разшири възможността за обмен на информация по ал. 1 така, че да обхване и тези лица при условията, предвидени в ал. 3 и 7. Органите по ал. 1, т. 1 съобщават на комисията имената и точните задължения на</p>	
--	--	--

	<p>лицата, на които ще бъде изпратена тази информация.</p> <p>(10) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 238 от Закона за пазарите на финансови инструменти комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, на органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите, когато е необходима за изпълнение на техните функции.</p> <p>(11) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2016 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.) Комисията прилага изискванията на ал. 7 и при изпълнение на задълженията си по чл. 87 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и по чл. 9а от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.</p> <p>Служебна тайна Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2017</p>	
--	---	--

г., в сила от 01.01.2018 г.) (1)
Членовете на комисията и
служителите от нейната
администрация са длъжни да не
разгласяват класифицираната
информация, представляваща
служебна тайна.

(2) Служебна тайна е определена
информация, създавана или
съхранявана от комисията, която не е
държавна тайна, нерегламентираният
достъп до която би се отразил
неблагоприятно на интересите на
държавата или би увредил друг
правозащитен интерес.

(3) Списъкът на категориите
информация, подлежаща на
класификация като служебна тайна,
се определя със заповед на
председателя на комисията.

Проект на ЗИД на ЗМИП

**§ 33. В Закона за платежните
услуги и платежните системи (Обн.
ДВ. бр.20 от 2018г., изм. бр.17 и 37
от 2019г., изм. бр.42 от 2019г.) се
създават чл. 159а и 160а:**

**„Чл.159а. Лицата по чл. 158, ал.
1 могат да предоставят
информация, представляваща**

професионална тайна, на компетентен орган за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трета държава въз основа на споразумение по чл. 160а и при условие че:

1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като предвидената в този закон;

2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от БНБ;

3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения орган за надзор;

4. получателят има основателна потребност от исканата информация.

Чл. 160а. При упражняване на надзорните си функции БНБ може да сключва споразумения със съответните компетентни органи за

	<p>надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трети държави за сътрудничество и обмяна на информация на реципрочна основа при поемане на задължение за запазване на професионалната тайна.”</p>	
<p>33) Член 53 се изменя, както следва: а) първият параграф 1, първата алинея се заменя със следното: „1. Държавите членки гарантират, че ЗФР обменят по собствена инициатива или при поискване всяка информация, която може да бъде от значение за извършваната от тях обработка или анализ на информация, свързана с изпиране на пари или финансиране на тероризма и с участващите физически или юридически лица, независимо от вида на съответните предикатни престъпления и дори ако видът на съответните предикатни престъпления не е установен към момента на обмена.“;</p>	<p>ЗМИП Чл. 89. Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за съмнение за изпиране на пари освен по чл. 72 и 88 и чрез международен обмен. Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност. (2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p> <p>(3) Сроковете за осъществяване на обмена на информация се съобразяват с изрично посочените от органите по ал. 1, както и с техническите възможности за събиране и предоставяне на информация, включително, при необходимост, извършването на превод на чужд език.</p> <p>(4) Във връзка с членството на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ в Егмонт груп директорът на дирекцията може да сключва, изменя и прекратява необвързващи споразумения със звената за финансово разузнаване на други държави, членуващи в Егмонт груп, които засягат единствено обмена на</p>	
--	--	--

	<p>информация между тях и изцяло следват утвърдените от организацията изисквания. В споразуменията се уреждат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. условията и редът за обмен, които следват изискванията на Егмонт груп и този закон; 2. условията за ползване и защита на информацията съгласно този закон и изискванията на Егмонт груп; 3. видовете информация, които дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ обменя със звената за финансово разузнаване на тези държави. <p>.....</p> <p>(6) Изпращаните от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ искания за предоставяне на информация до други звена за финансово разузнаване съдържат най-малко описание на съответните факти, контекст, връзка със запитваната държава, мотиви за искането и начин, по който исканата информация ще бъде използвана.</p> <p>(7) За целите на обмена дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на звената за</p>	
--	---	--

финансово разузнаване на други държави всякакъв вид информация, с която разполага или до която има пряк или непряк достъп, включително за физическите и юридическите лица, имащи отношение към случая, и информация за вписаните в регистрите по чл. 63, ал. 1 и 2 обстоятелства за действителните собственици на юридически лица и други правни образувания. Обменът на информация не може да бъде отказан поради липсата на информация за предикатното престъпление.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни престъпления по националното право.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 90.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни

престъпления или други предикатни престъпления по националното право.

Чл. 93.

(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако след консултация с наблюдаващия прокурор се установи, че това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай по начин, който предотвратява злоупотребите с разкриването на информация пред компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.

ЗМФТ

Чл. 9.

.....

(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да

	<p>извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“;</p> <p>.....</p> <p>(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3</p>	
--	--	--

	<p>и от държавен орган или чрез международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Чл. 14. (1) Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста, раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p>	
<p>33) Член 53 се изменя, както следва: б) в параграф 2, втора алинея второто изречение се заменя със следното:</p>	<p>ЗМИП Чл. 74. (1) При получаване на уведомление по чл. 72, 88 и 89 и при</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>„Това ЗФР получава информация в съответствие с член 33, параграф 1 и бързо препраща отговорите.“</p>	<p>запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4, с изключение на Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.</p> <p>(2) При писмено уведомяване по чл. 72, 88 и 89 и при запитване по чл. 90 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти.</p> <p>(3) Когато при анализа на получена по реда на чл. 76, 77 и 78 информация възникне съмнение за изпиране на пари, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 4 информация относно</p>	
---	---	--

	<p>съмнителни операции, сделки или клиенти. Анализът на тази информация се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p>(4) В случаите по ал. 1 – 3 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска информация от държавните и общинските органи, която не може да ѝ бъде отказана.</p> <p>(5) Информацията по ал. 1 – 4 се предоставя в срок три работни дни от получаване на искането. Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да определи и друг срок за предоставяне на информацията, като взема предвид обема и съдържанието на исканата информация.</p> <p>(6) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3 и 7 – 10 предоставят изисканата по ал. 1 – 3 информация на електронен носител или чрез защитен канал за електронен обмен. Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ определя формата, в който се предоставя</p>	
--	---	--

	<p>информацията.</p> <p>(7) В случаите по ал. 1 и 2 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да даде указания на лицата по чл. 4 относно осъществяване на наблюдение на извършвани в рамките на деловото взаимоотношение сделки или операции за определен период и относно предоставяне на информация за същите на дирекцията. Решението относно срока, в който се осъществява наблюдението, и относно вида на сделките и операциите, за които се предоставя информация, за всеки конкретен случай се взема от директора на дирекцията.</p> <p>(8) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получава от Българската народна банка информация, събирана по реда на Валутния закон.</p> <p>(9) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава достъп до</p>	
--	--	--

	<p>поддържаната от Българската народна банка електронна информационна система по чл. 56а от Закона за кредитните институции.</p> <p>(10) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава безвъзмезден достъп до информационни масиви, изградени и поддържани от държавни и общински органи.</p> <p>(11) Предоставянето на информация по ал. 1 – 10 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация.</p> <p>(12) Алинеи 1 и 3 не се прилагат от лицата по чл. 4, т. 15, упражняващи регламентирана в Закона за адвокатурата дейност, само по отношение на информацията, която тези лица получават от или относно някой от своите клиенти в процеса на установяване на правното му положение или при защитата или представителството на този клиент във или по повод на производство, регламентирано в процесуален закон,</p>	
--	--	--

	<p>което е висящо, предстои да бъде образувано или е приключило, включително при предоставяне на правна консултация за образуване или за избягване на такова производство, независимо дали тази информация е получена преди, по време на или след приключване на производството. Това изключение не се прилага, когато лицето по чл. 4, т. 15, упражняващо регламентирана в Закона за адвокатурата дейност:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. взема участие в дейностите по изпиране на пари или финансиране на тероризма; 2. дава правната консултация по искане, което има за цел изпиране на пари или финансиране на тероризма, или 3. знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма. <p>ЗМФТ Чл. 9. .....</p> <p>(3) Лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникване на съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на</p>	
--	--	--

клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда на глава втора, раздели V и VI от Закона за мерките срещу изпирането на пари, да съберат информация за съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“;

.....

(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за финансиране на тероризъм освен от лицата по ал. 3 и от държавен орган или чрез

международен обмен. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 и 90 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Чл. 14. (1) Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста, раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

ЗМИП

Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя

	<p>информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p> <p>(3) Сроковете за осъществяване на обмена на информация се съобразяват с изрично посочените от органите по ал. 1, както и с техническите възможности за събиране и предоставяне на информация, включително, при необходимост, извършването на</p>	
--	--	--

	<p>превод на чужд език.</p> <p>(4) Във връзка с членството на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ в Егмонт груп директорът на дирекцията може да сключва, изменя и прекратява необвързващи споразумения със звената за финансово разузнаване на други държави, членуващи в Егмонт груп, които засягат единствено обмена на информация между тях и изцяло следват утвърдените от организацията изисквания. В споразуменията се уреждат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. условията и редът за обмен, които следват изискванията на Егмонт груп и този закон; 2. условията за ползване и защита на информацията съгласно този закон и изискванията на Егмонт груп; 3. видовете информация, които дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ обменя със звената за финансово разузнаване на тези държави. <p>.....</p> <p>(6) Изпращаните от дирекция „Финансово разузнаване“ на</p>	
--	--	--

Държавна агенция „Национална сигурност“ искания за предоставяне на информация до други звена за финансово разузнаване съдържат най-малко описание на съответните факти, контекст, връзка със запитваната държава, мотиви за искането и начин, по който исканата информация ще бъде използвана.

(7) За целите на обмена дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на звената за финансово разузнаване на други държави всякакъв вид информация, с която разполага или до която има пряк или непряк достъп, включително за физическите и юридическите лица, имащи отношение към случая, и информация за вписаните в регистрите по чл. 63, ал. 1 и 2 обстоятелства за действителните собственици на юридически лица и други правни образувания. Обменът на информация не може да бъде отказан поради липсата на информация за предикатното престъпление.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради

различия в определенията на данъчни престъпления по националното право.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 90.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни престъпления или други предикатни престъпления по националното право.

Чл. 93.

(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако след консултация с наблюдаващия прокурор се установи, че това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай по начин, който предотвратява злоупотребите с разкриването на информация пред

	<p>компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.</p>	
<p>34) В член 54 се добавя следната алинея: „Държавите членки гарантират, че ЗФР определят най-малко едно лице или звено за контакт, които да отговарят за получаването на исканията за информация, постъпили от страна на ЗФР в други държави членки.“</p>	<p>ЗМИП Чл. 94. (1) Обменът на информация по реда на този раздел се извършва посредством защитени канали за електронна комуникация между звената за финансово разузнаване в рамките на Европейския съюз или Егмонт груп.</p> <p>.....</p> <p>ЗМФТ Чл. 14. (1) Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста,</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Чл. 94.</p> <p>(5) Дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” предоставя данни на лице за контакт във връзка с обмен на информация по реда на този раздел. В случай на промяна, данните се актуализират своевременно.</p>	
<p>35) В член 55 параграф 2 се заменя със следното:</p> <p>„2. Държавите членки гарантират, че ЗФР, към което е отправено искането, дава на компетентните органи бързо и във възможно най-голяма степен предварителното си съгласие за разкриване на информацията, независимо от вида на съответните предикатни престъпления. ЗФР, към което е отправено искането, не трябва да отказва да даде съгласието си за подобно разкриване, освен когато това би</p>	<p>НПК</p> <p>Чл. 198. (1) Материалите по разследването не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора.</p> <p>ЗМИП</p> <p>Чл. 93. (3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>попаднало извън обхвата на правилата му в областта на изпирането на пари и финансирането на тероризма, би могло да навреди на дадено разследване или по друг начин би било в несъответствие с основните принципи на националното право на тази държава членка. Всеки подобен отказ за даване на съгласие се обяснява надлежно. Тези изключения се уточняват по начин, който предотвратява злоупотребите с разкриването на информация пред компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.“</p>	<p>предварителното си съгласие за разкриване на информацията информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай.</p> <p>Чл. 90.</p> <p>(3) Сроковете за осъществяване на обмена на информация се съобразяват с изрично посочените от органите по ал. 1, както и с техническите възможности за събиране и предоставяне на информация, включително, при необходимост, извършването на превод на чужд език.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Чл. 93.</p> <p>(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако след консултация</p>	
--	--	--

с наблюдаващия прокурор се установи, че това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай по начин, който предотвратява злоупотребите с разкриването на информация пред компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.

ЗМФТ

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 27 от 2018 г.) (1) Държавна агенция "Национална сигурност" по своя инициатива и при запитване обменя информация по този закон със съответните международни органи, с органите на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.

(2) Дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за

	<p>финансиране на тероризъм при условията и по реда на глава шеста, раздел II на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В тези случаи дирекцията упражнява правомощията си по чл. 74 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p>	
<p>36) Член 57 се заменя със следното: „Член 57 Различията между определенията в националното право на предикатните престъпления, посочени в член 3, точка 4, не препятстват способността на ЗФР да оказват помощ на друго ЗФР и не ограничават обмена, разкриването и изпълнението на информацията съгласно членове 53, 54 и 55.“</p>	<p>ЗМИП Чл. 2. (1) Изпиране на пари по смисъла на този закон, когато е извършено умишлено, е: 1. преобразуването или прехвърлянето на имущество, със знанието, че това имущество е придобито от престъпление или от акт на участие в престъпление, за да бъде укрит или прикрит незаконният произход на имуществото или за да се подпомогне лице, което участва в извършването на такова действие с цел да се избегнат правните последици от деянието на това лице; 2. укриването или прикриването на естеството, източника, местонахождението, разположението, движението, правата по отношение на или собствеността върху имущество, със знанието, че това имущество е придобито от престъпление или от</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>акт на участие в престъпление;</p> <p>3. придобиването, владението, държането или използването на имущество със знание към момента на получаването, че е придобито от престъпление или от акт на участие в престъпление;</p> <p>4. участието в което и да е от действията по т. 1 – 3, сдружаването с цел извършване на такова действие, опитът за извършване на такова действие, както и подпомагането, подбуждането, улесняването или даването на съвети при извършването на такова действие или неговото прикриване.</p> <p>(2) Знанието, намерението или целта, изисквани като елемент на посочените в ал. 1 дейности, могат да бъдат установени на база обективни фактически обстоятелства.</p> <p>(3) Изпиране на пари е налице и когато престъплението, от което е придобито имуществото по ал. 1, е извършено в друга държава членка, или в трета държава и не попада под юрисдикцията на Република България.</p> <p>НК</p>	
--	---	--

Чл. 253. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., отм., бр. 10 от 1993 г., нов, бр. 62 от 1997 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1998 г., бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Който извърши финансова операция или сделка с имущество, или прикрива произхода, местонахождението, движението или действителните права върху имущество, за което знае или предполага, че е придобито чрез престъпление или друго общественноопасно деяние, се наказва за изпиране на пари с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева.

(2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на този, който придобие, получи, държи, използва, преобразува или спомогне по какъвто и да е начин за преобразуването на имущество, за което знае или предполага към момента на получаването му, че е придобито чрез престъпление или друго общественноопасно деяние.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Наказанието е лишаване от свобода от една до осем години и глоба от пет до двадесет хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено:

	<p>1. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) от две или повече лица, сговорили се предварително, или от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група;</p> <p>2. два или повече пъти;</p> <p>3. от длъжностно лице в кръга на службата му;</p> <p>4. (нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) чрез откриване или поддържане на сметка във финансова институция под фиктивно име или под името на лице, което не е дало своето съгласие за това.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 3, доп., бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до двеста хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено със средства или имущество, за които деецът е знаел или е предполагал, че са придобити чрез тежко умишлено престъпление.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 3, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 4, изм., бр. 26 от 2004 г., бр. 75 от 2006 г.) Когато средствата или имуществото са в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от пет до</p>	
--	--	--

петнадесет години и глоба от десет до тридесет хиляди лева, като съдът лишава виновния от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.

(6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 4, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 5, изм., бр. 26 от 2004 г.) Предметът на престъплението или имуществото, в което е трансформиран, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност.

(7) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 6 се прилагат и когато престъплението, чрез което е придобито имуществото, не попада под наказателната юрисдикция на Република България.

Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.

....

(7) За целите на обмена дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на звената за финансово разузнаване на други държави всякакъв вид информация, с която разполага или до която има пряк или непряк достъп, включително за физическите и юридическите лица, имащи отношение към случая, и информация за вписаните в регистрите по чл. 63, ал. 1 и 2 обстоятелства за действителните собственици на юридически лица и други правни образувания. Обменът на информация не може да бъде отказан поради липсата на информация за предикатното престъпление.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни престъпления по националното право.“

ЗМИП

Чл. 93. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да

налага ограничения и условия за използването на предоставената по реда на този раздел информация.

.....

(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 90.

(8) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не може да откаже предоставяне на информация или помощ на други звена за финансово разузнаване поради различия в определенията на данъчни престъпления или други предикатни престъпления по националното право.

Чл. 93.

(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави

	<p>предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако след консултация с наблюдаващия прокурор се установи, че това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай по начин, който предотвратява злоупотребите с разкриването на информация пред компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.</p>	
<p>37) В глава VI, раздел 3 се добавя следният подраздел: „Подраздел IIIa Сътрудничество между компетентните органи, упражняващ надзор върху кредитните и финансовите институции, и други органи, обвързани от задължението за професионалната тайна Член 57a</p> <p>1. Държавите членки изискват всички лица, които работят или са работили за компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции във връзка със спазването от тяхна страна на настоящата директива,</p>	<p>ЗКИ Чл. 63. (3) Членовете на управителния съвет, служителите, външните одитори, експертите и другите лица, работещи за БНБ, са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след прекратяване на отношенията им с БНБ.</p> <p>ЗПУПС Чл. 158. (1) Членовете на Управителния съвет на БНБ, служителите, експертите и другите лица, работещи за БНБ, са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след прекратяването на</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>както и одиторите или експертите, действащи от името на такива компетентни органи, да са обвързани със задължение за опазване на професионалната тайна.</p> <p>Без да се засягат случаите, попадащи в приложното поле на наказателното право, поверителната информация, която лицата, посочени в първа алинея, получават при изпълнение на служебните си задължения съгласно настоящата директива, може да се разкрива единствено в съкратена или обобщена форма, по такъв начин, че да не могат да се идентифицират отделните кредитни и финансови институции.</p>	<p>отношенията им с БНБ.</p> <p>ЗКИ Чл. 63.</p> <p>(4) Лицата по ал. 3 могат да използват информацията, представляваща професионална тайна, единствено за целите и при изпълнение на служебните си задължения. Тази информация не може да се разгласява или предоставя на други лица или органи освен посочените в чл. 64.</p> <p>(5) Ограниченията по ал. 4 не се прилагат, ако информацията се предоставя в обобщен или резюмиран вид, така че да не могат да бъдат идентифицирани банката или лицата, за които се отнася.</p> <p>ЗПУПС Чл. 158.</p> <p>(4) Лицата по ал. 1 могат да използват информацията, представляваща професионална тайна, само за целите и при изпълнение на служебните си задължения. Тази информация не може да се разгласява или предоставя на други лица или органи освен посочените в чл. 159.</p> <p>(5) Ограниченията по ал. 4 не се прилагат, ако информацията се предоставя в обобщен вид, така че да</p>	
--	---	--

не могат да се идентифицират лицата, за които тя се отнася.

ЗКФН

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.; бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 43 от 2010 г.; доп., бр. 77 от 2011 г.; изм., бр. 60 от 2012 г., в сила от 07.08.2012 г.; доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) Информацията, която комисията създава и получава във връзка с изпълнението на нейните функции и която представлява търговска, банкова или друга защитена от закона тайна или чието разгласяване ще увреди търговския интерес на поднадзорните лица, е професионална тайна. Професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.

(2) Не е професионална тайна информацията, която подлежи на публично огласяване според този или друг закон.

(3) Членовете на комисията и служителите от нейната администрация са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след освобождаването им от длъжност, съответно след

	<p>прекратяването на трудовите им правоотношения.</p> <p>ЗМИП</p> <p>Чл. 82. (1) Служителите на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не могат да разгласяват, да използват за лично или на свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и други сведения и факти, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.</p> <p>(2) Служителите на дирекцията подписват декларация за опазване на тайната по ал. 1.</p> <p>(3) Разпоредбата на ал. 1 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба.</p> <p>Чл. 118. (1) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на този закон извън случаите по чл. 116, ал. 1 и извън случаите по чл. 11, ал. 4 – 6 и по чл. 101, ал. 1, изречение второ или на правилника за прилагането му, ако деянието не</p>	
--	--	--

	<p>съставлява престъпление, се наказва със:</p> <p>1. глоба от 500 до 5000 лв., когато нарушителят е физическо лице;</p> <p>(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е:</p> <p>1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 1000 до 10 000 лв.;</p> <p>(3) За системни нарушения по ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, наказанието е:</p> <p>1. по ал. 1, т. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.;</p> <p>НК</p> <p>Чл. 253б. (Нов - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишен чл. 253а, изм., бр. 26 от 2004 г.) Длъжностно лице, което наруши или не изпълни разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари, ако извършеното не съставлява по-тежко престъпление, се наказва в немаловажни случаи с лишаване от свобода до три години и с глоба от хиляда до три хиляди лева.</p>	
<p>2. Параграф 1 не възпрепятства обмена на информация между:</p> <p>а) компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции в дадена държава членка в съответствие с настоящата директива или</p>	<p>ЗКИ</p> <p>Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>с други законодателни актове, свързани с надзора върху кредитните и финансовите институции;</p> <p>б) компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции в различни държави членки в съответствие с настоящата директива или с други законодателни актове, свързани с надзора върху кредитните и финансовите институции, включително Европейската централна банка (ЕЦБ), когато действа в съответствие с Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета (*). При този обмен на информация се прилагат условията за опазване на професионалната тайна, посочени в параграф 1.</p> <p>До 10 януари 2019 г. компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции в съответствие с настоящата директива, и ЕЦБ, която действа в съответствие с член 27, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 и член 56, първа алинея, буква ж) от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (**), сключват, с подкрепата на ЕНО, споразумение относно практическите ред и условия за обмен на информация.</p>	<p>или задължения:</p> <p>3. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., доп., бр. 27 от 2014 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) органите за финансов надзор в Република България, на Фонда за гарантиране на влоговете в банките и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени в Закона за гарантиране на влоговете в банките или със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>ЗПУПС</p> <p>Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <p>3. органите за финансов надзор в Република България и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>ЗКИ</p> <p>Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална</p>	
--	---	--

	<p>тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <p>7. (изм. – ДВ, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) органите на други държави членки, на които е възложено задължение да упражняват надзор над предприятията от финансовия сектор, финансовите пазари или платежните системи;</p> <p>14. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г., предишна т. 10, бр. 27 от 2014 г., предишна т. 13, бр. 7 от 2018 г.) Европейската централна банка и на централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация по чл. 93, ал. 1;</p> <p>(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г., изм., бр. 27 от 2014 г.) Органите по ал. 1, т. 3 - 15 могат да получават</p>	
--	---	--

информация от БНБ, ако са обвързани от задължение за опазване на професионална тайна, аналогично на установеното в този закон.

ЗПУПС

Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:

б. органите на държави членки, посочени в чл. 160;

(3) Органите по ал. 1, т. 3 – 8 могат да получават информация от БНБ, ако са обвързани от задължение за опазване на професионална тайна, аналогично на установеното в този закон.

Чл. 160. (1) При упражняването на своите надзорни функции БНБ си сътрудничи със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на държавите членки и, при необходимост, с Европейската централна банка и националните централни банки, с компетентните органи за надзор над другите доставчици на платежни услуги, както и със съответните компетентни органи за надзор над

платежните системи и системите за сетълмент на ценни книжа, както и с Европейския банков орган.

(2) Българската народна банка има право да обменя информация, необходима за платежния надзор, с органите по ал. 1, както и с други органи на държавите членки, отговорни за спазване на законодателството в областта на защита на личните данни и на предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

(3) Обменът на надзорна информация се извършва при спазване на изискванията относно професионалната тайна, включително като се гарантира защита на личните данни и на търговската тайна.

ЗКФН

Разкриване на професионална тайна

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Информация, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само: 1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и

	<p>полицейските органи при образувано наказателно производство, а пред съда, ликвидатора и синдика-в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност на поднадзорно лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица; 2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) пред органите за банков надзор и Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени със съвместни инструкции, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им; 3. (нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество или на нейните органи; 4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 3, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейската централна банка и централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за</p>	
--	--	--

поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация; 5. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 4, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация; 6. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 3, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 5, бр. 7 от 2018 г.) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск, доколкото това е необходимо за изпълнение на техните функции; 7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 97 от 2007 г.; предишна т. 3, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 4, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) пред

	<p>одитори, извършващи одит на поднадзорни лица, и квестори, ликвидатори или синдици на поднадзорни лица Фонда за компенсирание на инвеститорите и Гаранционния фонд на институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им; 8. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 4, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 5, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 7, бр. 7 от 2018 г.) пред клирингови къщи или други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им-при неизпълнение или възможно неизпълнение от участниците на пазара; 9. (предишна т.4 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 5, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 6, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 8, бр. 7 от 2018 г.) с изричното писмено съгласие на лицето, за което се отнася; 10. (предишна т.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.;</p>	
--	--	--

предишна т. 6, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 7, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 9, бр. 7 от 2018 г.) като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася. (2) Информация, отнасяща се до здравословното състояние на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие на данни за извършено престъпление. (3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да пазят поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели. (4) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, при условие че те пазят поверителността на получената информация и я използват само във връзка с изпълнението на техните функции: 1. за проверка за спазването на изискванията за издаване на разрешения за

	<p>извършване на дейност на финансовите пазари, както и за осъществяването на надзор върху извършването на тази дейност; 2. за налагане на санкции; 3. при обжалване по административен или съдебен ред на техните актове. (5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на: 1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции; 2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции; 3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи и други финансови институции, във</p>	
--	---	--

връзка с изпълнението на техните надзорни функции; 4. органите от държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции. (6) (Предишна ал.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на чуждестранен орган от трета държава, осъществяващ финансов надзор, въз основа на споразумение за сътрудничество и обмен на информация и при условие че органът, на който се предоставя информацията: 1. осигурява поне същото равнище на поверителност на предоставената информация; 2. има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от комисията; 3. има необходимост от исканата информация за осъществяване на неговите надзорни функции. (7) (Предишна ал.6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; изм., бр. 21 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да предоставя по реда на ал. 1, т. 1-в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 6 и ал. 6 информация,

представляваща професионална тайна, получена от органите на държава членка или на трета държава, осъществяващи финансов надзор, само с тяхното изрично съгласие и за целите, за които е дадено съгласието. (8) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да публикува резултатите от стрес тестовете, извършвани съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, както и съгласно чл. 32 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.) или да предоставя резултатите от стрес тестовете на Европейския банков орган за целите на публикуването на резултатите на ниво Европейски съюз. В случаите, когато комисията смята, че публикуването на резултатите от стрес тестовете може да застраши стабилността на финансовите пазари, тя може да забави публикуването им, да ги публикува по анонимен начин или да вземе решение да не ги публикува.

(9) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Когато органите или лицата по ал. 1, т. 1 изпълняват функциите си по разкриване или разследване с помощта, предвид конкретната им компетентност, на лица, които са назначени за тази цел и не са заети в публичния сектор, комисията може да разшири възможността за обмен на информация по ал. 1 така, че да обхване и тези лица при условията, предвидени в ал. 3 и 7. Органите по ал. 1, т. 1 съобщават на комисията имената и точните задължения на лицата, на които ще бъде изпратена тази информация. (10) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 238 от Закона за пазарите на финансови инструменти комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, на органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите, когато е необходима за изпълнение на техните функции. (11) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2016 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.)

Комисията прилага изискванията на ал. 7 и при изпълнение на задълженията си по чл. 87 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и по чл. 9а от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

Проект на ЗИД на ЗМИП

§ 33. В Закона за платежните услуги и платежните системи (Обн. ДВ. бр.20 от 2018г., изм. бр.17 и 37 от 2019г., изм. бр.42 от 2019г.) се създават чл. 159а и 160а:

Чл.159а. Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на компетентен орган за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трета държава въз основа на споразумение по чл. 160а и при условие че:

1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като предвидената в този закон;

2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя

	<p>информация от същия вид при поискване от БНБ;</p> <p>3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения орган за надзор;</p> <p>4. получателят има основателна потребност от исканата информация.</p> <p>Чл. 160а. При упражняване на надзорните си функции БНБ може да сключва споразумения със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трети държави за сътрудничество и обмяна на информация на реципрочна основа при поемане на задължение за запазване на професионалната тайна.</p>	
<p>3. Упражняващите надзор върху кредитните и финансовите институции компетентни органи, които получават поверителна информация съгласно параграф 1, използват тази информация само при:</p> <p>а) изпълнение на задълженията си по</p>	<p>ЗКИ Чл. 64. (3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 31.12.2010 г.) Органите по ал. 1 са длъжни да използват получената информация само за целите, за които им е</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>настоящата директива или по други законодателни актове в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, на пруденциалното регулиране и на надзора върху кредитните и финансовите институции, включително налагането на санкции;</p> <p>б) обжалване на решение на компетентния орган, който упражнява надзор върху кредитните и финансовите институции, включително по съдебен ред;</p> <p>в) съдебно производство, образувано съгласно специални разпоредби; предвидени в правото на Съюза, прието в областта на настоящата директива или в областта на пруденциалното регулиране и надзор на кредитните и финансовите институции.</p>	<p>предоставена, и да не я разпространяват и предоставят на трети лица освен при изпълнение на задължение, предвидено в закон.</p> <p>Чл. 65. (1) Разпоредбата на чл. 63 се прилага и за информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на държави членки. Тази информация може да се използва само в процеса на изпълнение на надзорните задължения на БНБ и само за следните цели:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. за проверка дали са спазени условията за издаване на лиценз на банка съгласно глава трета или за да се улесни надзорът на неконсолидирана или консолидирана основа при извършването на такава дейност, включително за наблюдението на ликвидността, платежоспособността, големите експозиции, управленските и счетоводните процедури, както и на механизмите за вътрешен контрол; 2. за прилагане на мерки и санкции по реда на този закон; <p>ЗПУПС</p> <p>Чл. 159.</p> <p>(2) Органите по ал. 1 са длъжни да използват получената информация само за целите, за които им е</p>	
--	--	--

предоставена, и да не я разпространяват и предоставят на трети лица освен при изпълнение на задължение, предвидено в закон.

ЗКИ

Чл. 65. (1) Разпоредбата на чл. 63 се прилага и за информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на държави членки. Тази информация може да се използва само в процеса на изпълнение на надзорните задължения на БНБ и само за следните цели:

3. в производства по обжалване на административни актове на БНБ по административен или съдебен ред.

ЗПУПС

Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:

1. органите на съдебната власт – в случаите на образувано наказателно производство;

	<p>2. съда:</p> <p>а) в случаите на обжалване на административен акт на БНБ, издаден по реда на този закон;</p> <p>б) във връзка със съдебно дело, засягащо извършени надзорни действия;</p> <p>в) в случаите на образувано производство по ликвидация или несъстоятелност на платежна институция или дружество за електронни пари с изключение на информацията, която се отнася до трети лица, които искат да придобият част или цялото предприятие на платежната институция или дружеството за електронни пари в рамките на плана за оздравяването ѝ;</p> <p>3. органите за финансов надзор в Република България и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>4. синдиците или ликвидаторите на платежна институция или дружество за електронни пари, както и на органите, които по закон</p>	
--	---	--

	<p>осъществяват контрол върху платежна институция или дружество за електронни пари в производство по ликвидация или несъстоятелност;</p> <p>5. одиторите на финансовите отчети на платежна институция или дружество за електронни пари, както и на лицата, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на платежна институция или дружество за електронни пари;</p> <p>6. органите на държави членки, посочени в чл. 160;</p> <p>7. органите на държави членки, които участват в процедури по ликвидация или несъстоятелност на платежна институция или дружество за електронни пари или в други подобни процедури, както и на органите на държави членки, които отговарят за контрола над платежна институция или дружество за електронни пари в производство по несъстоятелност, ликвидация или в други подобни процедури;</p> <p>8. органите на други държави членки, които отговарят за предвидените в закон одити на отчетите на платежни институции или дружества за електронни пари,</p>	
--	---	--

както и на органите, които по закон осъществяват контрол върху одиторите на платежни институции или дружества за електронни пари.

Чл. 161. (1) Разпоредбите на чл. 158 се прилагат и за информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на държави членки.

ЗКИ

Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:

2. съда:

а) в случаите на обжалване на административен акт на БНБ, издаден по реда на този закон;

б) (доп. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) във връзка със съдебно или арбитражно дело, засягащо извършени надзорни действия;

в) в случаите на образувано производство по ликвидация или несъстоятелност на банка, с изключение на информацията, която се отнася до трети лица, които желаят да придобият предприятието на банката;

Чл. 65. (1) Разпоредбата на чл. 63 се прилага и за информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на държави членки. Тази информация може да се използва само в процеса на изпълнение на надзорните задължения на БНБ и само за следните цели:

1. в производства по обжалване на административни актове на БНБ по административен или съдебен ред.

ЗПУПС

Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:

2. съда:

а) в случаите на обжалване на административен акт на БНБ, издаден по реда на този закон;

б) във връзка със съдебно дело, засягащо извършени надзорни действия;

в) в случаите на образувано производство по ликвидация или несъстоятелност на платежна институция или дружество за електронни пари с изключение на информацията, която се отнася до трети лица, които искат да придобият част или цялото предприятие на платежната институция или дружеството за електронни пари в рамките на плана за оздравяването ѝ;

ЗКФН

Разкриване на професионална тайна

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.; изм. и доп. бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; изм., бр. 97 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.; доп., бр. 42 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 7 от 2018 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

Информация, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само: 1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и полицейските органи при образувано наказателно производство, а пред

	<p>съда, ликвидатора и синдика-в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност на поднадзорно лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица; 2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) пред органите за банков надзор и Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени със съвместни инструкции, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им; 3. (нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество или на нейните органи; 4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 3, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейската централна банка и централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при</p>	
--	--	--

възникване на извънредна ситуация; 5. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 4, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация; 6. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 3, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 5, бр. 7 от 2018 г.) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск, доколкото това е необходимо за изпълнение на техните функции; 7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 97 от 2007 г.; предишна т. 3, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 4, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) пред одитори, извършващи одит на поднадзорни лица, и квестори,

	<p>ликвидатори или синдици на поднадзорни лица Фонда за компенсирание на инвеститорите и Гаранционния фонд на институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им; 8. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 4, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 5, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 7, бр. 7 от 2018 г.) пред клирингови къщи или други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им-при неизпълнение или възможно неизпълнение от участниците на пазара; 9. (предишна т.4 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 5, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 6, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 8, бр. 7 от 2018 г.) с изричното писмено съгласие на лицето, за което се отнася; 10. (предишна т.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 6, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 7, доп., бр. 34 от 2015 г.;</p>	
--	--	--

предишна т. 9, бр. 7 от 2018 г.) като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася. (2) Информация, отнасяща се до здравословното състояние на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие на данни за извършено престъпление. (3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да пазят поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели. (4) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, при условие че те пазят поверителността на получената информация и я използват само във връзка с изпълнението на техните функции: 1. за проверка за спазването на изискванията за издаване на разрешения за извършване на дейност на финансовите пазари, както и за

осъществяването на надзор върху извършването на тази дейност; 2. за налагане на санкции; 3. при обжалване по административен или съдебен ред на техните актове. (5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на: 1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции; 2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции; 3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи и други финансови институции, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции; 4. органите от

държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции. (6) (Предишна ал.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на чуждестранен орган от трета държава, осъществяващ финансов надзор, въз основа на споразумение за сътрудничество и обмен на информация и при условие че органът, на който се предоставя информацията:

1. осигурява поне същото равнище на поверителност на предоставената информация;
2. има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от комисията;
3. има потребност от исканата информация за осъществяване на неговите надзорни функции.

(7) (Предишна ал.6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; изм., бр. 21 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да предоставя по реда на ал. 1, т. 1-в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 6 и ал. 6 информация, представляваща професионална тайна, получена от органите на

	<p>държава членка или на трета държава, осъществяващи финансов надзор, само с тяхното изрично съгласие и за целите, за които е дадено съгласието. (8) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да публикува резултатите от стрес тестовете, извършвани съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, както и съгласно чл. 32 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.) или да предоставя резултатите от стрес тестовете на Европейския банков орган за целите на публикуването на резултатите на ниво Европейски съюз. В случаите, когато комисията смята, че публикуването на резултатите от стрес тестовете може да застраши стабилността на финансовите пазари, тя може да забави публикуването им, да ги публикува по анонимен начин или да вземе решение да не ги публикува. (9) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Когато органите или лицата по ал. 1,</p>	
--	--	--

	<p>т. 1 изпълняват функциите си по разкриване или разследване с помощта, предвид конкретната им компетентност, на лица, които са назначени за тази цел и не са заети в публичния сектор, комисията може да разшири възможността за обмен на информация по ал. 1 така, че да обхване и тези лица при условията, предвидени в ал. 3 и 7. Органите по ал. 1, т. 1 съобщават на комисията имената и точните задължения на лицата, на които ще бъде изпратена тази информация. (10) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 238 от Закона за пазарите на финансови инструменти комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, на органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите, когато е необходима за изпълнение на техните функции. (11) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2016 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.) Комисията прилага изискванията на ал. 7 и при изпълнение на</p>	
--	--	--

задълженията си по чл. 87 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и по чл. 9а от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

ЗМИП

Чл. 82. (1) Служителите на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не могат да разгласяват, да използват за лично или на свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и други сведения и факти, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.

(2) Служителите на дирекцията подписват декларация за опазване на тайната по ал. 1.

(3) Разпоредбата на ал. 1 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба.

§ 33. В Закона за платежните услуги и платежните системи (Обн. ДВ. бр.20 от 2018г., изм. бр.17 и 37 от 2019г., изм. бр.42 от 2019г.) се създават чл. 159а и 160а:

Чл.159а. Лицата по чл. 158, ал. 1

могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на компетентен орган за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трета държава въз основа на споразумение по чл. 160а и при условие че:

1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като предвидената в този закон;

2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от БНБ;

3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения орган за надзор;

4. получателят има основателна потребност от исканата информация.

Чл. 160а. При упражняване на надзорните си функции БНБ може да сключва споразумения със

	<p>съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трети държави за сътрудничество и обмяна на информация на реципрочна основа при поемане на задължение за запазване на професионалната тайна.</p> <p>Проект на ЗИД на ЗМИП</p> <p>Чл. 111а. При осъществяването на контрол по чл. 108, ал. 6 по отношение на лица, които са част от група, Българската народна банка и Комисията за финансов надзор си сътрудничат с компетентните органи за надзор в съответните държави членки, в които са установени предприятията - част от групата, съответно в които е установено предприятието-майка на задължения субект.</p>	
<p>4. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции, си сътрудничат помежду си за целите на настоящата директива във възможно най-голяма степен, независимо от техния характер или статут. Това сътрудничество също така включва способността да се провеждат, в рамките</p>	<p>ЗКФН Правомощия на комисията Чл. 13. (1)(Изм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) Комисията има следните правомощия: 23. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 85 от 2004 г.; доп., бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 97 от 2007 г.; доп., бр. 43 от 2010 г.; предишна т.</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>на правомощията на получилия искането компетентен орган, разследвания от името на отпращаващия искането компетентен орган и последващ обмен на информация, получена чрез такива разследвания.</p>	<p>18, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.; предишна т. 19, бр. 95 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2018 г., в сила от 07.12.2018 г.) сътрудничи и обменя информация с Българската народна банка или други органи в страната или в чужбина, упражняващи надзорни функции върху дейността на финансовите пазари, включително и с компетентните органи съгласно чл. 4, параграф 3, буква „з)" и чл. 5, параграф 7 от Регламент 1060/2009, като за целта взема решения за сключване на споразумения за сътрудничество и обмен на информация както и за участие в международни организации и институции в областта на финансовите пазари. В споразуменията за сътрудничество се определят обстоятелствата, редът и условията за взаимно уведомяване и извършването на съвместни действия. 25. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 20, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.; предишна т. 21, бр. 95 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) сътрудничи с Европейската комисия, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския</p>	
--	---	--

банков орган и Европейския съвет за системен риск и им предоставя информацията, необходима за изпълнение на техните задължения;

ЗМИП

Чл. 108.

(4) Проверките по ал. 3 могат да се извършват съвместно с органите за надзор. Редът за извършване на проверките се определя със съвместни инструкции на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ и ръководителите на органите за надзор.

(6) По отношение на лицата по чл. 4, върху дейността на които Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта осъществяват надзор, контрол за спазване на изискванията на чл. 7 – 9, глава втора, глава трета, раздел I, глава седма, раздел II и глава осма по отношение на лицата по чл. 4, се упражнява и съответно от Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта чрез прилагане на основан на риска подход съгласно чл. 114, ал. 1. При

осъществяване на контрола Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта извършват дистанционен надзор и проверки на място.

(6) Проверки по изпълнението на изискванията на този закон от поднадзорните лица се извършват и от органите за надзор, извън тези по ал. 6. При констатиране на нарушение органите за надзор незабавно уведомяват дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част и информация за предприетите мерки.

Чл. 87. (1) Органите за надзор са длъжни да предоставят информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят факти, които може да са свързани с изпиране на пари.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция

	<p>„Национална сигурност“ и органите за надзор по ал. 1 могат да обменят класифицирана информация за целите на осъществяването от тях законоустановени функции.</p> <p>ЗКИ Чл. 80. (5) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г.) Проверките на място в банката могат да бъдат извършвани съвместно със служители на Държавна агенция "Национална сигурност", с Комисията за финансов надзор или с други компетентни органи.</p>	
<p>5. Държавите членки могат да разрешат на своите национални компетентни органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции, да сключват споразумения за сътрудничество, предвиждащи сътрудничество и обмен на поверителна информация със съответните им компетентни органи на трети държави. Споразуменията за сътрудничество се сключват при условията на взаимност и само ако разкриваната информация е гарантирана чрез изисквания за опазване на професионалната тайна, които са най-малкото еквивалентни на посочените в параграф 1. Поверителната информация,</p>	<p>ЗКИ</p> <p>Чл. 66. Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на компетентен надзорен орган от трета държава въз основа на споразумение по чл. 88 и при условие че:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като предвидената в този закон; 2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от БНБ; 	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>която се обменя съгласно посочените споразумения за сътрудничество, се използва за целите на изпълнение на задачата за упражняване на надзор от страна на тези органи.</p> <p>Когато информацията, която се обменя, произхожда от друга държава членка, тя може да бъде разкривана само с изричното съгласие на компетентния орган, който я е споделил и — когато е приложимо, единствено за целите, за които този орган е дал съгласието си.</p>	<p>3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения надзорен орган;</p> <p>4. получателят има основателна необходимост от исканата информация.</p> <p>Чл. 88. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2011 г.)</p> <p>При упражняване на надзорните си функции БНБ може да сключва споразумения с други централни банки или надзорни органи на трети държави за сътрудничество и обмяна на информация на реципрочна основа при поемане на задължение за запазване на банковата и професионалната тайна.</p> <p>ЗКИ</p> <p>Чл. 65</p> <p>(3) Информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на други държави членки, може да се предоставя по реда на този закон на органите по чл. 64 или на други лица и органи, ако е налице изрично писмено съгласие на компетентния надзорен орган на държавата членка, от която е</p>	
--	--	--

получена информацията, и при спазване на условията, при които е дадено това съгласие.

(4) Информацията, получена от служители на БНБ при извършване на проверки на място в държава членка, не може да се предоставя без изричното писмено съгласие на компетентния надзорен орган на държавата членка, в която е била извършена проверката, и при спазване на условията, при които е дадено това съгласие.

ЗПУПС

Чл. 161.

(2) Информацията, получена от БНБ от компетентните надзорни органи на други държави членки, може да се предоставя по реда на този закон на органите по чл. 159 или на други лица и органи, ако е налице изрично писмено съгласие на компетентния надзорен орган на държавата членка, от който е получена информацията, и при спазване на условията, при които е дадено това съгласие.

(3) Българската народна банка може да предоставя получената по

реда на чл. 160, ал. 4 информация на съответните компетентни органи, а на други органи, физически или юридически лица – само с изричното съгласие на компетентните органи, които са я разкрили, и единствено за целите, за които тези органи са дали съгласието си да бъде разкрита, освен при надлежно обосновани обстоятелства, като в този случай БНБ незабавно уведомява компетентния орган, който е предоставил информацията.

ЗКФН

Разкриване на професионална тайна
Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)
Информация, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и полицейските органи при образувано наказателно производство, а пред съда, ликвидатора и синдика-в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност

	<p>на поднадзорно лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) пред органите за банков надзор и Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени със съвместни инструкции, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>3. (нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество или на нейните органи;</p> <p>4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 3, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейската централна банка и централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното</p>	
--	--	--

	<p>осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>5. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 4, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 3, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 5, бр. 7 от 2018 г.) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за</p>	
--	---	--

	<p>ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск, доколкото това е необходимо за изпълнение на техните функции;</p> <p>7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 97 от 2007 г.; предишна т. 3, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 4, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) пред одитори, извършващи одит на поднадзорни лица, и квестори, ликвидатори или синдици на поднадзорни лица Фонда за компенсирание на инвеститорите и Гаранционния фонд на институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 4, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 5, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 7, бр. 7 от 2018 г.) пред клирингови къщи или</p>	
--	---	--

	<p>други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им-при неизпълнение или възможно неизпълнение от участниците на пазара;</p> <p>9. (предишна т.4 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 5, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 6, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 8, бр. 7 от 2018 г.) с изричното писмено съгласие на лицето, за което се отнася;</p> <p>10. (предишна т.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 6, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 7, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 9, бр. 7 от 2018 г.) като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася.</p> <p>(2) Информация, отнасяща се до здравословното състояние на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов</p>	
--	--	--

надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие на данни за извършено престъпление.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да пазят поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели.

(4) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, при условие че те пазят поверителността на получената информация и я използват само във връзка с изпълнението на техните функции:

1. за проверка за спазването на изискванията за издаване на разрешения за извършване на дейност на финансовите пазари, както и за осъществяването на надзор върху извършването на тази дейност;
2. за налагане на санкции;
3. при

	<p>обжалване по административен или съдебен ред на техните актове.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на: 1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции; 2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции; 3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи</p>	
--	--	--

	<p>и други финансови институции, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции; 4. органите от държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции.</p> <p>(6) (Предишна ал.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.)</p> <p>Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на чуждестранен орган от трета държава, осъществяващ финансов надзор, въз основа на споразумение за сътрудничество и обмен на информация и при условие че органът, на който се предоставя информацията:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. осигурява поне същото равнище на поверителност на предоставената информация; 2. има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от комисията; 3. има необходимост от исканата информация за осъществяване на неговите надзорни функции.	
--	---	--

(7) (Предишна ал.6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.; изм., бр. 21 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да предоставя по реда на ал. 1, т. 1-в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 6 и ал. 6 информация, представляваща професионална тайна, получена от органите на държава членка или на трета държава, осъществяващи финансов надзор, само с тяхното изрично съгласие и за целите, за които е дадено съгласието.

(8) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да публикува резултатите от стрес тестовете, извършвани съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, както и съгласно чл. 32 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L

	<p>331/12 от 15 декември 2010 г.) или да предоставя резултатите от стрес тестовете на Европейския банков орган за целите на публикуването на резултатите на ниво Европейски съюз. В случаите, когато комисията смята, че публикуването на резултатите от стрес тестовете може да застраши стабилността на финансовите пазари, тя може да забави публикуването им, да ги публикува по анонимен начин или да вземе решение да не ги публикува.</p> <p>(9) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Когато органите или лицата по ал. 1, т. 1 изпълняват функциите си по разкриване или разследване с помощта, предвид конкретната им компетентност, на лица, които са назначени за тази цел и не са заети в публичния сектор, комисията може да разшири възможността за обмен на информация по ал. 1 така, че да обхване и тези лица при условията, предвидени в ал. 3 и 7. Органите по ал. 1, т. 1 съобщават на комисията имената и точните задължения на лицата, на които ще бъде изпратена</p>	
--	---	--

	<p>тази информация.</p> <p>(10) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 238 от Закона за пазарите на финансови инструменти комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, на органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите, когато е необходима за изпълнение на техните функции.</p> <p>(11) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2016 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.) Комисията прилага изискванията на ал. 7 и при изпълнение на задълженията си по чл. 87 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и по чл. 9а от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.</p>	
--	---	--

ЗМИП

Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

Проект на ЗИД на ЗМИП

§ 33. В Закона за платежните услуги и платежните системи (Обн. ДВ. бр.20 от 2018г., изм. бр.17 и 37 от 2019г., изм. бр.42 от 2019г.) се създават чл. 159а и 160а:

Чл.159а. Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на компетентен орган за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трета държава въз основа на споразумение по чл. 160а и при условие че:

1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като предвидената в този закон;

2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от БНБ;

3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения орган за

	<p>надзор;</p> <p>4. получателят има основателна потребност от исканата информация.</p> <p>Чл. 160а. При упражняване на надзорните си функции БНБ може да сключва споразумения със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трети държави за сътрудничество и обмяна на информация на реципрочна основа при поемане на задължение за запазване на професионалната тайна.</p>	
<p>Член 57б</p> <p>1. Независимо от член 57а, параграфи 1 и 3 и без да се засяга член 34, параграф 2, държавите членки могат да разрешат обмена на информация, в същата държава членка или в различни държави членки, между компетентните органи и органите, на които е възложен надзорът върху субектите от финансовия сектор и физическите или юриди- ческите лица, действащи при упражняване на професионалните си дейности, посочени</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други</p>	<p>Разпоредбата е диспозитивна.</p>

<p>в член 2, параграф 1, точка 3, и органите, които отговарят по закон за надзора върху финансовите пазари, при изпълнението на техните съответни надзорни функции.</p> <p>Във всички случаи по отношение на получената информация се прилагат изискванията за опазване на професионалната тайна, които са най-малкото еквивалентни на посочените в член 57а, параграф 1.</p>	<p>държави въз основа на международни договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p>	
<p>Член 57б</p> <p>2. Независимо от член 57а, параграфи 1 и 3, държавите членки могат, въз основа на разпоредби в националното си право, да разрешат разкриването на определена информация на други национални органи, отговорни по закон за надзора върху финансовите пазари, или със специални отговорности в областта на борбата или разследването на изпирането на пари, съответните предикатни престъпления и финансирането на тероризма.</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 90. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация за съмнение за изпиране на пари и за свързани предикатни престъпления със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и органи на други държави въз основа на международни</p>	<p>Разпоредбата е диспозитивна.</p>

<p>Поверителната информация, която се обменя съгласно настоящия параграф 2, обаче се използва единствено за целите на изпълнението на задачите от правен характер на съответните органи. По отношение на лицата, които имат достъп до такава информация, се прилагат изискванията за опазване на професионалната тайна, които са най-малкото еквивалентни на посочените в член 57а, параграф 1.</p>	<p>договори и/или при условията на взаимност.</p> <p>(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ осъществява обмен на информация и с оглед на постигане целите на Директива (ЕС) 2015/849 за анализ на риска и еднакво прилагане на международните стандарти в рамките на Европейския съюз, както и с цел предоставяне на информация с оглед преценка на ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.</p>	
<p>Член 57б</p> <p>3. Държавите членки могат да разрешат разкриването на определена информация, свързана с надзора върху кредитните институции с цел спазване на разпоредбите на настоящата директива, пред парламентарни анкетни комисии, пред сметните палати и пред други субекти, натоварени с извършването на проверки в държавите членки, при следните условия:</p> <p>а) субектите имат точно определен от националното право мандат за разследване или контрол върху действията на органите, отговарящи за</p>		<p>Разпоредбата е диспозитивна. Опцията не е имплементирана. В чл. 64, ал. 1 и 2 от ЗКИ са включени широк кръг от лица, на които може да се предоставя информация, представляваща професионална тайна, в т.ч. Сметната палата и органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите.</p>

<p>надзора върху тези кредитни институции или за правната уредба в областта на този надзор;</p> <p>б) информацията е строго необходима за изпълнението на мандата, посочен в буква а);</p> <p>в) за лицата, които имат достъп до информацията, се прилагат изискванията за опазване на професионална тайна съгласно националното право, като тези изисквания са най-малкото еквивалентни на посочените в член 57а, параграф 1;</p> <p>г) информацията, която произхожда от друга държава членка, не се разкрива без изричното съгласие на компетентните органи, които са я разкрили, и се разкрива единствено за целите, за които тези органи са дали съгласието си.</p>		
<p>38) В член 58, параграф 2 се добавя следната алинея:</p> <p>„Държавите членки гарантират също така, че когато компетентните им органи установят нарушения, за които се налагат наказателноправни санкции, те информират своевременно правоохранителните органи.“</p>	<p>НК Чл. 253б. (Нов - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишен чл. 253а, изм., бр. 26 от 2004 г.) Длъжностно лице, което наруши или не изпълни разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари, ако извършеното не съставлява по-тежко престъпление, се наказва в немаловажни случаи с лишаване от свобода до три години и с глоба от хиляда до три хиляди лева.</p> <p>НПК Чл. 205. (1) Когато узнаят</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

	<p>за извършено престъпление от общ характер, гражданите са обществено задължени да уведомят незабавно орган на досъдебното производство или друг държавен орган.</p> <p>(2) Когато узнаят за извършено престъпление от общ характер, длъжностните лица трябва да уведомят незабавно органа на досъдебното производство и да вземат необходимите мерки за запазване на обстановката и данните за престъплението.</p> <p>(3) В случаите на ал. 1 и 2 органът на досъдебното производство незабавно осъществява правомощията си за образуване на наказателното производство.</p>	
<p>39) Член 61 се изменя, както следва: а) параграф 1 се заменя със следното: „1. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, както и — когато е приложимо – саморегулиращите се органи, установяват ефективни и надеждни механизми, с които да се насърчава подаването на сигнали до компетентните органи и когато е приложимо, до саморегулиращите се органи, за възможни или действителни нарушения на националните разпоредби за транспониране на настоящата директива.</p>	<p>ЗДАНС</p> <p>Чл. 4.</p> <p>(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Агенцията получава, съхранява, проучва, анализира и разкрива информация, получена при условията и по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) (1) Гражданите могат да подават до Държавна агенция</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>За тази цел те осигуряват един или повече сигурни канали за връзка за лицата за целите на подаване на сигналите, посочени в първа алинея. С тези канали се гарантира, че самоличността на лицата, които предоставят информация, е известна единствено на компетентните органи и когато е приложимо — на саморегулиращите се органи.“;</p>	<p>"Национална сигурност" предложения и сигнали, които са свързани с дейностите на агенцията по чл. 4.</p> <p>(2) Редът за разглеждане, препращане на документите по компетентност на съответните органи, проверка и решаване на предложенията и сигналите се определя с наредба на председателя на агенцията.</p> <p>АПК</p> <p>Предмет и обхват</p> <p>Чл. 107. (1) По реда на тази глава се разглеждат предложенията и сигналите, подадени до административни органи, както и до други органи, които осъществяват публичноправни функции.</p> <p>(2) Тази глава не се прилага за предложенията и сигналите, за чието разглеждане и решаване в закон е предвиден друг ред.</p> <p>(3) Предложения могат да се правят за усъвършенстване на организацията и дейността на органите по ал. 1 или за решаване на други въпроси в рамките на компетентността на тези органи.</p> <p>(4) Сигнали могат да се подават за злоупотреби с власт и корупция, лошо управление на държавно или общинско имущество</p>	
--	--	--

или за други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица.

Принципи

Чл. 108. (1) Органите по чл. 107, ал. 1 са длъжни да разглеждат и решават предложенията и сигналите в установените срокове обективно и законосъобразно.

(2) Никой не може да бъде преследван само заради подаването на предложение или сигнал при условията и по реда на тази глава.

Страни

Чл. 109. Всеки гражданин или организация, както и омбудсманът, може да подава предложение или сигнал.

Организация на работата с предложенията и сигналите

Чл. 110. (1) Организацията на

	<p>работата с предложенията и сигналите се определя в устройствените правилници на органите по чл. 107, ал. 1.</p> <p>(2) За цялостната работа с предложенията и сигналите отговарят органите по чл. 107, ал. 1. Организирането на работата може да бъде възложено на овластени от тях длъжностни лица.</p> <p>(3) Органите по чл. 107, ал. 1 са длъжни да приемат граждани и представители на организации и да изслушват техните предложения и сигнали в определени и предварително оповестени дни и часове.</p> <p>Форма на предложенията и сигналите</p> <p>Чл. 111. (1) Предложенията и сигналите могат да бъдат писмени или устни, да бъдат подадени лично или чрез упълномощен представител, по телефон, телеграф, телекс, факс или електронна поща.</p> <p>(2) Подадените по реда на ал. 1 предложения и сигнали се регистрират.</p> <p>(3) Когато е необходимо предложението или сигналът да се подаде писмено или да отговаря на определени изисквания, на подателя</p>	
--	---	--

се дават съответни разяснения.

(4) Не се образува производство по анонимни предложения или сигнали, както и по сигнали, отнасящи се до нарушения, извършени преди повече от две години.

Препращане по компетентност

Чл. 112. Предложенията и сигналите, които са подадени до некомпетентен орган, се препращат не по-късно от 7 дни от постъпването им на компетентните органи, освен когато има данни, че въпросът вече е отнесен и до тях. За препращането се уведомява направилият предложението или сигнала.

Ограничения

Чл. 113. Сигналите не могат да се решават от органите или от длъжностните лица, срещу чиито действия са подадени, освен когато те приемат, че са основателни, и ги уважат.

Изясняване на случая

Чл. 114. (1) Решението по предложение или сигнал се взема, след като се изясни случаят и се обсъдят обясненията и възраженията

	<p>на заинтересованите лица.</p> <p>(2) Органите, до които са подадени предложения и сигнали, разясняват на подателите техните права и задължения.</p> <p>(3) За установяване на фактите и обстоятелствата могат да се използват всички средства, които не са забранени от закона.</p> <p>(4) Средствата за изясняване на случая се определят от органа, компетентен да постанови решението, освен ако друг нормативен акт предписва доказването да се извърши по определен начин или с определени средства.</p> <p>(5) Организациите са длъжни да дадат исканите им документи, сведения и обяснения в срока, определен от административния орган, компетентен да постанови решението.</p> <p>(6) Гражданите са длъжни да представят исканите им документи и да дават сведения, освен ако това може да увреди техните права или законни интереси или да накърни достойнството им.</p> <p>(7) Когато исканията са незаконосъобразни или неоснователни, или не могат да бъдат удовлетворени по обективни</p>	
--	--	--

	<p>причини, се посочват мотивите за това.</p> <p>(8) (Нова – ДВ, бр. 77 от 2018 г. , в сила от 1.01.2019 г.)</p> <p>Съобщаването на решението на административния орган на подателя на предложението или сигнала става по реда на чл. 61.</p> <p>Изпълнение</p> <p>Чл. 115. Органът, който е постановил решението, взема мерки за неговото изпълнение, като определя начина и срока за изпълнението.</p> <p>Приключване на производството</p> <p>Чл. 116. (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г. , в сила от 1.01.2019 г.) Производството по предложенията и сигналите приключва с решение за отказ те да бъдат уважени или с изпълнение на постановено положително решение по тях.</p> <p>Компетентност</p>	
--	---	--

Чл. 119. (1) Сигналите се подават до органите, които непосредствено ръководят и контролират органите и длъжностните лица, за чиито незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия се съобщава.

(2) По преценка на подателя сигнала може да се подаде и чрез органа, срещу чието действие или бездействие е насочен.

(3) Преписи от сигналите могат да се изпращат и до погорестоящи органи.

Спиране на изпълнението

Чл. 120. Подаденият сигнал не спира изпълнението на оспорения акт или извършването на определена дейност, освен ако органът, компетентен да се произнесе, разпореди изпълнението да се спре до постановяване на решението.

Срок за произнасяне

Чл. 121. Решението по сигнала се взема най-късно в двумесечен срок от постъпването му. Когато особено важни причини налагат, срокът може да бъде продължен от по-

горестоящия орган, но с не повече от един месец, за което се уведомява подателят.

Решение

Чл. 122. (1) Когато уважи сигнала, органът взема незабавно мерки за отстраняване на допуснатото нарушение или нецелесъобразност, за което уведомява подателя и другите заинтересовани лица.

(2) Ако не признае основателността на сигнала, органът по чл. 119, ал. 2 в срок един месец от подаването му го изпраща заедно със своите обяснения на съответния по-горестоящ орган, за което уведомява подателя.

Съобщаване на решението

Чл. 123. (1) Решението по сигнала е писмено, мотивира се и се съобщава на подателя в 7-дневен срок от постановяването му.

(2) Когато с решението се засягат права или законни интереси на други лица, то се съобщава и на тях.

(3) Когато сигналът е препратен до компетентния орган от народен представител, общински съветник, държавен орган, орган на

	<p>местното самоуправление или средство за масова информация, за решението се уведомяват и те.</p> <p>(4) При данни за извършено престъпление се уведомява незабавно съответният прокурор.</p> <p>Необжалваемост</p> <p>Чл. 124. (1) Сигнали, подадени повторно по въпрос, по който има решение, не се разглеждат, освен ако са във връзка с изпълнение на решението или се основават на нови факти и обстоятелства.</p> <p>(2) Решението, постановено по подаден сигнал, не подлежи на обжалване.</p> <p>Изпълнение</p> <p>Чл. 125. (1) Решението по сигнала се изпълнява в едномесечен срок от постановяването му. По изключение, когато това се налага по особено важни причини, срокът може да бъде продължен от органа, който го е постановил, но с не повече от два месеца, за което се уведомява подателят.</p> <p>(2) При изпълнение на решението по сигнала се премахват</p>	
--	---	--

вредните последици, причинени от незаконосъобразните или нецелесъобразните действия. Когато това не е възможно, засегнатите лица се удовлетворяват по друг законен начин или им се разяснява редът, по който да постъпят.

(3) Органът, на който е възложено изпълнението на решението по сигнала, уведомява за изпълнението органа, постановил решението.

ЗМИП

Чл. 81. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да използва информацията, съставляваща служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и защитената лична информация и данъчна и осигурителна информация, получена при условията и по реда на чл. 68, 72, 74 – 78, 88, 89, 90 и глава девета, само за целите на този закон.

Чл. 82. (1) Служителите на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не могат да разгласяват, да използват за лично или на

	<p>свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и други сведения и факти, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.</p> <p>(2) Служителите на дирекцията подписват декларация за опазване на тайната по ал. 1.</p> <p>(3) Разпоредбата на ал. 1 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба.</p> <p>Чл. 114. (1) Контролната дейност по прилагането на мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари се извършва чрез прилагане на основан на риска подход, който се състои от:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. идентифициране на относимите рискови фактори чрез събиране на необходимата информация, включително по отношение на рискови клиенти, продукти и услуги; 2. използване на събраната информация за оценяване и	
--	--	--

	<p>разбиране на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, на които са изложени лицата по чл. 4, както и на мерките, които са предприети от тях за намаляване и ограничаване на този риск;</p> <p>3. предприемане на мерки за осъществяване на контролна дейност, пропорционални на тези рискове, и разпределяне на ресурсите в съответствие с оценката на риска, включително вземане на решения относно обхвата, задълбочеността, продължителността и честотата на проверките на място, както и относно необходимостта от човешки ресурси и експертни познания за осъществяване на контролната дейност;</p> <p>4. текущо наблюдение и периодичен преглед на оценката на риска и на разпределението на ресурсите за осъществяване на контролната дейност, включително при настъпване на обстоятелства от съществено значение или промени в управлението и дейността на лицата по чл. 4, за да се гарантира, че оценката на риска и разпределението на ресурсите са актуални, приложими</p>	
--	---	--

и относими.

(2) За целите на ал. 1 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, както и Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта по отношение на лицата по чл. 4, върху дейността на които осъществяват надзор, събират документи и сведения от лицата по чл. 4. Документите и сведенията се предоставят от лицата по чл. 4 в определения от дирекцията или органа по изречение първо срок и формат.

Чл. 115. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по хазарта определят риска за целите на извършването на проверките по чл. 108, ал. 3 или 6 при прилагането на подхода по чл. 114, ал. 1.“

(2) За целите на чл. 108, ал. 7 определянето на риска при прилагането на подхода по чл. 114, ал. 1 се извършва и от органите за надзор, извън тези по чл. 108, ал. 6.

(3) При прилагането на подхода по

	<p>чл. 114, ал. 1 се съобразяват резултатите от националната оценка на риска по чл. 95, ал. 1, както и резултатите от наднационалната оценка на риска и препоръките на Европейската комисия по чл. 95, ал. 2.</p> <p>(4) За целите на чл. 114, ал. 1 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и органите за надзор обменят статистически и други данни и информация за конкретните лица, които попадат под надзора на съответния орган при условия и по ред, определени със съвместна инструкция, която да позволи ефективно осъществяване на правомощията по ал. 1 и 2. Информацията може да включва и информация за подадени от служители или представители на лицата по чл. 4 сигнали за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им.</p> <p>(5) За целите на чл. 114, ал. 1 по отношение на лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 обменът на информация се съобразява с насоките за</p>	
--	---	--

	<p>осъществяване на надзор, основан на риска, приети съгласно чл. 48, параграф 10 от Директива (ЕС) 2015/849.</p> <p>(6) При определяне на рисковете дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да използва и информация от компетентен надзорен орган, службите за сигурност и обществен ред, Прокуратурата на Република България, Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, Агенция „Митници“, Европейските надзорни органи, Европейската комисия, компетентен орган на друга държава, подадени от служители или представители на лицата по чл. 4 сигнали за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им и достоверни публични източници на информация.</p> <p>(7) Обменът на данните и информацията по ал. 4, както и предоставянето на информация по чл. 114, ал. 2 не могат да бъдат отказани или ограничени по</p>	
--	--	--

	<p>съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна.</p> <p>(8) Получената информация може да се използва единствено за целите на чл. 114 и не може да се предоставя на трети лица.</p> <p>(9) Подаването на сигнал от служител или представител на лице по чл. 4 за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и актовете по прилагането им, не е основание за прекратяване на трудовото или служебното му правоотношение или прилагането на други дисциплинарни мерки или санкции спрямо него.“</p> <p>НК Чл. 253б. (Нов - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишен чл. 253а, изм., бр. 26 от 2004 г.) Длъжностно лице, което наруши или не изпълни разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари, ако извършеното не съставлява по-тежко престъпление, се наказва в немаловажни случаи с лишаване от свобода до три години и с глоба от хиляда до три хиляди лева.</p>	
--	--	--

	<p>НПК</p> <p>Чл. 205. (1) Когато узнаят за извършено престъпление от общ характер, гражданите са общественно задължени да уведомят незабавно орган на досъдебното производство или друг държавен орган.</p> <p>(2) Когато узнаят за извършено престъпление от общ характер, длъжностните лица трябва да уведомят незабавно органа на досъдебното производство и да вземат необходимите мерки за запазване на обстановката и данните за престъплението.</p> <p>(3) В случаите на ал. 1 и 2 органът на досъдебното производство незабавно осъществява правомощията си за образуване на наказателното производство.</p> <p>ЗКФН</p> <p>Правомощия на члена на комисията, подпомагащ политиката й по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на пазарната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица</p> <p>Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.; доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.; изм. и доп., бр. 15 от</p>	
--	---	--

2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) (1)
Членът на комисията по чл. 3, т. 5 подпомага комисията при разработване и прилагане на правила и системи за управление на рисковете на финансовите пазари. Членът на комисията по чл. 3, т. 5 подпомага комисията при осъществяване на правомощията ѝ като орган за реструктуриране и отправя предложенията до комисията за вземане на решения по Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. (2)
Членът на комисията по чл. 3, т. 5 координирано със съответния заместник-председател разглежда по ред, определен в правилника на комисията: 1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) жалби и сигнали, подадени срещу поднадзорни на комисията лица; 2. предложения за усъвършенстване на дейността на съответните органи на комисията. (3)
(Нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) С правилника на комисията се определя механизмът за разглеждане на жалби и сигнали, подадени срещу поднадзорни на комисията лица относно възможни или извършени нарушения на приложимите спрямо дейността им нормативни актове, който включва най-малко: 1. (доп. -

ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) реда за приемане и разглеждане на жалби и сигнали включително комуникационните канали за приемане на жалбите и сигналите; 2. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.); 3. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) защита на личните данни на лицето, което подава жалбата или сигнала за нарушение, както и на личните данни на лицата, срещу които се подава жалбата или сигналът в съответствие със Закона за защита на личните данни; 4. правила относно гарантиране на поверителност за лицата, които подават жалби или сигнали за нарушения, извършени в поднадзорно лице, освен ако нарушаването на конфиденциалността се налага в предвидени от закона случаи. (4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Членът на комисията по чл. 3, т. 5 самостоятелно разглежда жалби и сигнали, подадени срещу решения на комисията или на нейни органи. (5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Във връзка с дейността по ал. 2 и 3 отправя предложения и препоръки до комисията и съответните заместник-председатели относно следваната надзорна

политика и създадената практика по прилагането на нормативните актове.

(6) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Подаването на жалба или сигнал по ал. 3 не може да е основание за търсене на отговорност по отношение на лицето, подало жалбата или сигнала, за разкриване на поверителна или друга защитена от закон или договор информация.

(7) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Подаването на жалба или сигнал не може да е основание за неблагоприятно или несправедливо третиране на служителите на съответното поднадзорно лице, когато са подали жалби или сигнали за нарушения в поднадзорното лице.

(8) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Лицата, работещи по трудово правоотношение в поднадзорни на комисията лица, подали жалба или сигнал по ал. 3, имат право на защита срещу дисциплинарно уволнение по реда на чл. 187, ал. 2 от Кодекса на труда.

(9) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Процедурите за обмен на информация и сътрудничество между държавните органи, участващи в защитата на лицата по ал. 8, подали жалби или сигнали, се определят с

	<p>наредба, приета от Министерския съвет.</p> <p>Правилник за устройство и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация</p> <p>Жалби и сигнали срещу поднадзорни на комисията лица</p> <p>Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 27.02.2018 г.) (1) Жалби и сигнали срещу поднадзорни на комисията лица могат да се подават лично или чрез пълномощник в деловодството на комисията. Жалбите или сигналите, подадени от служители на поднадзорни на комисията лица, се приемат посредством комуникационни канали, осигурени от комисията. Комисията поддържа актуална информация за комуникационните канали на достъпно място на нейната страница в интернет.</p> <p>(2) Жалбите и сигналите по ал. 1 се завеждат в специален регистър в дирекция „Деловодство и административно обслужване“ и се разпределят за разглеждане от члена по чл. 3, ал. 5 ЗКФН и съответния заместник-председател.</p> <p>(3) Заместник-председателят представя писмено становище по постъпилата жалба или сигнал на члена по чл. 3, т. 5 ЗКФН,</p>	
--	---	--

	<p>както и информацията за последващи действия във връзка с разглеждане на жалбите и сигналите.</p> <p>(4) Членът на комисията по чл. 3, т. 5 ЗКФН разглежда подадената жалба или сигнал, като чл. 25, ал. 2 - 5 се прилагат съответно. При необходимост членът на комисията по чл. 3, т. 5 ЗКФН може да отправя препоръки по смисъла на чл. 26, ал. 3, т. 4.</p> <p>(5) Отговорът до подателя на жалбата или сигнала се изготвя от члена на комисията по чл. 3, т. 5 ЗКФН, подпомаган от дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“.</p> <p>(6) Комисията за финансов надзор предприема действия за защита на личните данни на лицата, подали жалбите или сигналите, и на лицата, срещу които те са подадени.</p> <p>(7) (Изм. - ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 27.02.2018 г.) Достъп до жалбите и сигналите се предоставя само на служителите, за които достъпът до тези данни е необходим за изпълнение на трудовите им задължения.</p> <p>(8) Отговорите по жалби и сигнали се изпращат на подателите им в срок до 30 дни от постъпването им.</p> <p>(9) При случаи с правна и</p>	
--	---	--

	<p>фактическа сложност председателят на комисията може да удължи срока по предходната алинея най-много с 10 календарни дни, освен ако в закон не е предвидено друго.</p> <p>(10) Отговорите по жалби и сигнали се изпращат по начина, по който е постъпила жалбата, съответно сигналът.</p>	
<p>39) Член 61 се изменя, както следва: б) в параграф 3 се добавят следните алинеи: „Държавите членки гарантират, че физическите лица, включително служителите и представителите на задължения субект, които подават сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма, вътрешно или до ЗФР, са правно защитени от излагането им на заплахи, репресивни или враждебни действия, и особено от неблагоприятни или дискриминационни действия в областта на заетостта. Държавите членки гарантират, че физически лица, които са изложени на заплахи, враждебни действия или неблагоприятни или дискриминационни действия в областта на заетостта в резултат на подаване на сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма,</p>	<p>ЗМИП Чл. 72.</p> <p>.....</p> <p>(3) Уведомяването на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да се извърши и от служители на лицата по чл. 4, които не отговарят за прилагането на мерките срещу изпирането на пари. Дирекцията запазва анонимността на тези служители.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 75. (1) Когато при проучването и анализа на информацията, получена при условията и по реда на този закон, съмнението за изпиране на пари и/или свързани предикатни престъпления не отпадне, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>вътрешно или до ЗФР, имат право без опасения да подадат жалба до съответните компетентни органи. Без да се засяга поверителният характер на информацията, събирана от ЗФР, държавите членки също така гарантират, че тези физически лица имат право на ефективни правни средства за защита за гарантирането на техните права съгласно настоящия параграф.“</p>	<p>„Национална сигурност“ разкрива тази информация на прокуратурата, на съответната служба за сигурност или обществен ред или на компетентна специализирана дирекция на Държавна агенция „Национална сигурност“ съобразно тяхната компетентност, както и на дирекцията по чл. 16, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, като запазва анонимността на лицето по чл. 4, на органа по чл. 88 или на лицето по чл. 89 и на техните служители, извършили уведомяването по чл. 72, 88 или 89.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 81. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да използва информацията, съставляваща служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и защитената лична информация и данъчна и осигурителна информация, получена при условията и по реда на чл. 68, 72, 74 – 78, 88, 89, 90 и глава девета, само за целите на този закон.</p>	
---	--	--

(2) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже предоставяне на информация по този закон, когато това би навредило на текущи разследвания или анализи или когато разкриването няма отношение към целите, за които информацията е поискана. Отказът за предоставяне на информация се мотивира.

(3) Алинея 2 не се прилага по отношение на международния обмен на информация по реда на глава шеста, раздел II.

Чл. 82. (1) Служителите на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не могат да разгласяват, да използват за лично или на свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова, търговска или професионална тайна, както и други сведения и факти, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.

(2) Служителите на дирекцията подписват декларация за опазване на

	<p>тайната по ал. 1.</p> <p>(3) Разпоредбата на ал. 1 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба.</p> <p>Чл. 83. По отношение на събраните, обработвани и съхранявани от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на този закон и правилника за прилагането му лични данни се прилага чл. 25, ал. 1 от Закона за защита на личните данни след изтичането на задължителния срок за съхранение по чл. 70.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 86. (1) Разкриването на информация в случаите по чл. 68, 72, 74, 76, 78, 87 – 89 и глава девета не поражда отговорност за нарушаване на ограниченията за разкриване на информация, предвидени с договор, закон или подзаконен нормативен акт или административен акт.</p> <p>(2) В случаите по ал. 1 не се поражда отговорност и когато се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни.</p> <p>(3) Подаването на уведомление по</p>	
--	---	--

чл. 72, ал. 3 или на вътрешен сигнал за съществуващо съмнение за изпиране на пари от страна на служител или представител на лицето по чл. 4 не е основание за прекратяване на трудовото или служебното му правоотношение или прилагането на други дисциплинарни мерки или санкции спрямо него.

Чл. 101. (1) Лицата по чл. 4 приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат ефективно и по отношение на техни клонове и дъщерни дружества в чужбина. Лицата по чл. 4, т. 28, които не попадат едновременно и в друга категория лица по чл. 4, приемат вътрешни правила в случаите по чл. 98, ал. 4 и 5.

(2) Вътрешните правила по ал. 1 съдържат:

16. пропорционална на размера и естеството на стопанската дейност на лицето по чл. 4 процедура за анонимно и независимо подаване на вътрешни сигнали от служители за нарушения на този закон, Закона за мерките срещу финансирането на

тероризма и актовете по прилагането им;

ЗМФТ

Чл. 9б. (1) Когато при проучването и анализа на информацията, получена при условията и по реда на този закон, съмнението за финансиране на тероризъм не отпадне, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ упражнява правомощията си по чл. 75, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

.....
Чл. 9.

(8) При условията на ал. 10 не се поражда отговорност и в случаите, при които се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни.

(10) Разкриването на информация по ал. 3 и 6 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна тайна, банкова, търговска или професионална тайна, или че същата представлява данъчна и

	<p>осигурителна информация или защитена лична информация, и не поражда отговорност за нарушаване на ограниченията за разкриване на информация, предвидени с договор, законов или подзаконов нормативен акт или административен акт.</p> <p>(11) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2007 г., предишна ал. 7, изм., бр. 57 от 2011 г., предишна ал. 8, изм., бр. 27 от 2018 г.) При условията на ал. 10 не се поражда отговорност и в случаите, при които се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни. Подаването на уведомление по ал. 6 или на вътрешен сигнал за съществуващо съмнение за финансиране на тероризъм от страна на служител или представител на лице по чл. 4 от ЗМИП, не е основание за прекратяване на трудовото или служебното му правоотношение или прилагането на други дисциплинарни мерки или санкции спрямо него.</p> <p>Чл. 10. (1) Компетентните органи,</p>	
--	--	--

получили информация във връзка с прилагането на този закон, запазват анонимността на лицата, които са я предоставили.

(2) Информацията, събирана по реда на този закон, се използва само за целите на закона или за противодействие на престъпността.

Проект на ЗИД на ЗМИП

Чл. 101. (2) Вътрешните правила по ал. 1 съдържат:

16. пропорционална на размера и естеството на стопанската дейност на лицето по чл. 4 процедура за анонимно и независимо подаване на вътрешни сигнали от служители за нарушения на този закон и актовете по прилагането му, **включително сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма;**

КТ

Чл. 325. (1) (Предишен текст на чл. 325 - ДВ, бр. 7 от 2012 г.)

	<p>Трудовият договор се прекратява без която и да е от страните да дължи предизвестие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено. Страната, към която е отправено предложението, е длъжна да вземе отношение по него и да уведоми другата страна в 7-дневен срок от получаването му. Ако тя не направи това, смята се, че предложението не е прието; 2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) когато уволнението на работника или служителя бъде признато за незаконно или бъде възстановен на предишната му работа от съда и същият не се яви да я заеме в срока по чл. 345, ал. 1; 3. с изтичане на уговорения срок; 4. със завършване на определената работа; 5. със завръщане на замествания на работа; 6. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)	
--	---	--

	<p>когато длъжността е определена за заемане от бременна или от трудоустроен и се яви кандидат, който има право да я заеме;</p> <p>7. (отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.);</p> <p>8. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) с постъпване на работа на работника или служителя, който е избран или е спечелил конкурса;</p> <p>9. (изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., изм., бр. 41 от 2009 г., в сила от 1.07.2009 г.) при невъзможност на работника или служителя да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайно намалена работоспособност, или по здравни противопоказания въз основа на заключение на трудово-експертната лекарска комисия. В този случай прекратяването не се допуска, ако при работодателя има друга работа, подходяща за здравното състояние на работника или служителя и той е съгласен да я заеме;</p> <p>10. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) със смъртта на лицето, с което</p>	
--	---	--

	<p>работникът или служителят е сключил трудовия договор с оглед на личността му;</p> <p>11. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) със смъртта на работника или служителя;</p> <p>12. (нова - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) поради определянето на длъжността за заемане от държавен служител.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) Трудовият договор по чл. 68, ал. 6 се прекратява с прекратяването на дългосрочната командировка по Закона за дипломатическата служба, без която и да е от страните да дължи предизвестие.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор от работника или служителя с предизвестие</p> <p>(Загл. доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>Чл. 326. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) Работникът или служителят може да прекрати трудовия договор, като отправи</p>	
--	---	--

	<p>писмено предизвестие до работодателя.</p> <p>(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 108 от 2008 г.) Срокът на предизвестие при прекратяване на безсрочен трудов договор е 30 дни, доколкото страните не са уговорили по-дълъг срок, но не повече от 3 месеца. В колективен трудов договор срокът на предизвестие при уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 1 - 4 и т. 11 може да бъде поставен в зависимост от продължителността на трудовия стаж на работника или служителя при същия работодател. Срокът на предизвестие при прекратяване на срочен трудов договор е 3 месеца, но не повече от остатъка от срока на договора.</p> <p>(3) За работниците и служителите, които заемат материално-отчетнически длъжности, в случай че предаването на повереното имущество не може да се извърши в 30-дневния срок по ал. 2, времето за предаване може да се удължи, но не повече от 2 месеца</p>	
--	--	--

	<p>общо с предизвестие.</p> <p>(4) Срокът на предизвестие започва да тече от следващия ден на получаването му. Предизвестие може да се оттегли, ако работникът или служителят съобщи за това преди или едновременно с получаването му. То може да се оттегли и до изтичането на срока му със съгласието на работодателя.</p> <p>(5) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.).</p> <p>Прекратяване на трудовия договор от работника или служителя без предизвестие</p> <p>(Загл. доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>Чл. 327. (1) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишен текст на чл. 327, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) Работникът или служителят може да прекрати трудовия договор писмено, без предизвестие, когато:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) не може да изпълнява възложената</p>	
--	--	--

	<p>му работа поради заболяване и работодателят не му осигури друга подходяща работа съобразно предписанието на здравните органи;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) работодателят забави изплащането на трудовото възнаграждение или на обезщетение по този кодекс или по общественото осигуряване;</p> <p>3. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) работодателят промени мястото или характера на работата или уговореното трудово възнаграждение освен в случаите, когато има право да извърши такива промени, както и когато не изпълни други задължения, уговорени с трудовия договор или с колективния трудов договор, или установени с нормативен акт;</p> <p>3а. (нова - ДВ, бр. 52 от 2004 г., доп., бр. 108 от 2008 г.) в резултат на извършена промяна по чл. 123, ал. 1 и чл. 123а, ал. 1 значително се влошат условията на труд при новия работодател;</p> <p>4. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) преминава на платена изборна работа</p>	
--	---	--

	<p>или постъпва на научна работа въз основа на конкурс;</p> <p>5. (отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.);</p> <p>6. продължава образованието си в учебно заведение на редовно обучение или постъпва на редовна докторантура;</p> <p>7. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., изм., бр. 108 от 2008 г.) работи на срочен трудов договор по чл. 68, ал. 1, т. 1 или т. 3 и премине на друга работа за неопределено време;</p> <p>7а. (нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) работи по трудов договор с предприятие, което осигурява временна работа, и сключи трудов договор с друг работодател, който не е предприятие, което осигурява временна работа;</p> <p>8. е възстановен на работа по съответния ред поради признаване на уволнението за незаконно, за да заеме работата, на която е възстановен;</p> <p>9. (нова - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) постъпва на държавна служба;</p>	
--	---	--

	<p>10. (нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) работодателят преустанови дейността си;</p> <p>11. (нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) работодателят е предоставил неплатен отпуск на работника или служителя без негово съгласие;</p> <p>12. (нова – ДВ, бр. 54 от 2015 г., в сила от 17.07.2015 г.) е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г., доп., бр. 27 от 2014 г., изм., бр. 85 от 2017 г.) В случаите по ал. 1, т. 10, когато работникът или служителят не може да подаде писменото си заявление за прекратяване на трудовия договор, поради това че работодателят, лицето, което го представлява, или лицето, определено да получава кореспонденцията на работодателя, не могат да бъдат намерени на адреса на управление, посочен в трудовия договор, заявлението може да се подаде в инспекцията по труда по</p>	
--	---	--

	<p>седалището или адреса на управление на работодателя. Заявлението може да се изпрати в инспекцията по труда с препоръчано писмо с обратна разписка или по електронен път, подписано с усъвършенстван електронен подпис, усъвършенстван електронен подпис, основан на удостоверение за електронни подписи, или квалифициран електронен подпис, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Ако след проверка, извършена съвместно от контролните органи на инспекцията по труда, Националния осигурителен институт и Националната агенция за приходите, се установи, че действително работодателят е</p>	
--	---	--

	<p>преустановил дейността си, трудовият договор се смята прекратен от датата на завеждане на заявлението в инспекцията по труда по седалището или адреса на управление на работодателя.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) Редът за извършване на проверката по ал. 2 се определя с наредба на министъра на труда и социалната политика, съгласувана с управителя на Националния осигурителен институт и с изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор от работодателя с предизвестие</p> <p>Чл. 328. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 1990 г., бр. 100 от 1992 г.) (1) Работодателят може да прекрати трудовия договор, като отправи писмено предизвестие до работника или служителя в сроковете по чл. 326, ал. 2 в следните случаи:</p> <p>1. при закриване на</p>	
--	---	--

	<p>предприятието;</p> <p>2. при закриване на част от предприятието или съкращаване на щата;</p> <p>3. при намаляване на обема на работата;</p> <p>4. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) при спиране на работа за повече от 15 работни дни;</p> <p>5. при липса на качества на работника или служителя за ефективно изпълнение на работата;</p> <p>6. когато работникът или служителят не притежава необходимото образование или професионална квалификация за изпълняваната работа;</p> <p>7. при отказ на работника или служителя да последва предприятието или неговото поделение, в което работи, когато то се премества в друго населено място или местност;</p> <p>8. когато заеманата от работника или служителя длъжност трябва да</p>	
--	---	--

	<p>бъде освободена за възстановяване на незаконно уволнен работник или служител, заемал преди това същата длъжност;</p> <p>9. (отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.);</p> <p>10. (изм. - ДВ, бр. 2 от 1996 г., доп., бр. 28 от 1996 г., изм., бр. 25 от 2001 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 7 от 2012 г., бр. 54 от 2015 г., в сила от 17.07.2015 г.) при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, при навършване на 65-годишна възраст – за професори, доценти и доктори на науките, освен в случаите на § 11 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за висшето образование;</p> <p>10а. (нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) когато на работника или служителя е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване;</p> <p>10б. (нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 100 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., предишна т. 10а, бр. 98 от 2015 г., в</p>	
--	---	--

	<p>сила от 1.01.2016 г.) когато трудовото правоотношение е възникнало, след като работникът или служителят е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст;</p> <p>10в. (нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) когато трудовото правоотношение е възникнало с работник или служител, след като му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване;</p> <p>11. при промяна на изискванията за изпълнение на длъжността, ако работникът или служителят не отговаря на тях;</p> <p>12. при обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор.</p> <p>(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) Освен в случаите по ал. 1 служителите от ръководството на предприятието могат да бъдат уволнени с предизвестие в сроковете по чл. 326, ал. 2 и поради сключването на договор за</p>	
--	--	--

	<p>управление на предприятието. Уволнението може да бъде извършено след започване на изпълнението по договора за управление, но не по-късно от 9 месеца.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., доп., бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) В случаите по ал. 1, т. 10а, 10б и 10в работодателят може да получи служебно от Националния осигурителен институт информация относно наличието на упражнено право на пенсия от работника или служителя. Националният осигурителен институт предоставя безвъзмездно информацията в 14-дневен срок от получаване на искането.</p> <p>Чл. 328а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 2 от 1996 г.).</p> <p>Чл. 328б. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 2 от 1996 г.).</p> <p>Право на подбор</p> <p>Чл. 329. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100</p>	
--	---	--

от 1992 г.) При закриване на част от предприятието, както и при съкращаване в щата или намаляване на обема на работата, работодателят има право на подбор и може в интерес на производството или службата да уволни работници и служители, длъжностите на които не се съкращават, за да останат на работа тези, които имат по-висока квалификация и работят по-добре.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 25 от 2001 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 25 от 2001 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 23 от 1992 г., предишна ал. 3, бр. 100 от 1992 г., отм., бр. 25 от 2001 г.).

Прекратяване на трудовия договор от работодателя без предизвестие (Загл. изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)

Чл. 330. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Работодателят може да прекрати трудовия договор без предизвестие, когато работникът или

	<p>служителят бъде задържан за изпълнение на присъда.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Работодателят прекратява трудовия договор без предизвестие, когато:</p> <p>1. (отм., предишна т. 2 - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) работникът или служителят бъде лишен с присъда или по административен ред от право да упражнява професия или да заема длъжността, на която е назначен;</p> <p>2. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., изм., бр. 101 от 2010 г.) на работника или служителя бъде отнета научната степен, ако сключването на трудовия договор е станало с оглед на придобитата степен;</p> <p>3. (нова - ДВ, бр. 83 от 1998 г., доп., бр. 46 от 2005 г., изм., бр. 76 от 2005 г., бр. 75 от 2006 г.) служителят е заличен от регистрите на съсловните организации по Закона за съсловните организации на лекарите и на лекарите по дентална медицина, от регистъра на съсловната организация на магистър-</p>	
--	---	--

	<p>фармацевтите по Закона за съсловната организация на магистър-фармацевтите или от регистъра на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи по Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти;</p> <p>4. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишна т. 3, бр. 83 от 1998 г., отм., бр. 52 от 2004 г.);</p> <p>5. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишна т. 4, бр. 83 от 1998 г.) работникът или служителят откаже да заеме предложената му подходяща работа при трудоустрояване;</p> <p>6. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 100 от 1992 г., предишна т. 5, бр. 83 от 1998 г.) работникът или служителят бъде дисциплинарно уволнен;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) работникът или служителят не изпълни задължението за уведомяване по чл. 126, т. 12;</p>	
--	--	--

	<p>8. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) е налице несъвместимост в случаите по чл. 107а, ал. 1;</p> <p>9. (нова - ДВ, бр. 94 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 7 от 2018 г.) с влязъл в сила акт е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;</p> <p>10. (нова – ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) педагогически специалист по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование е осъден за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;</p> <p>11. (нова – ДВ, бр. 7 от 2018 г.) работникът или служителят не премине проверка за почтеност, предвидена в Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор по инициатива на работодателя срещу уговорено</p>	
--	--	--

	<p>обезщетение</p> <p>Чл. 331. (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., нов, бр. 25 от 2001 г.) (1) Работодателят може да предложи по своя инициатива на работника или служителя прекратяване на трудовия договор срещу обезщетение. Ако работникът или служителят не се произнесе писмено по предложението в 7-дневен срок, се смята, че то не е прието.</p> <p>(2) Ако работникът или служителят приеме предложението по ал. 1, работодателят му дължи обезщетение в размер на не по-малко от четирикратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение, освен ако страните са уговорили по-голям размер на обезщетението.</p> <p>(3) Ако обезщетението по ал. 2 не бъде платено в едномесечен срок от датата на прекратяване на трудовия договор, основанието за неговото прекратяване се смята за отпаднало.</p> <p>Чл. 332. (Отм. - ДВ, бр. 21 от</p>	
--	---	--

	<p>1990 г.).</p> <p>Закрила при уволнение</p> <p>Чл. 333. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г., в сила от 17.12.1999 г., бр. 25 от 2001 г.) В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5 и 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 работодателят може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2004 г., бр. 108 от 2008 г.) работничка или служителка, която е майка на дете до 3-годишна възраст; 2. трудоустроен работник или служител; 3. работник или служител, боледуващ от болест, определена в наредба на министъра на здравеопазването; 4. работник или служител, който е започнал ползуването на разрешения му отпуск; 5. (нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г.)	
--	---	--

	<p>работник или служител, който е избран за представител на работниците и служителите по реда на чл. 7, ал. 2 и чл. 7а, за времето, докато има такова качество;</p> <p>5а. (нова – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) работник или служител, който е избран за представител на работещите по безопасност и здраве при работа от общото събрание или от събранието на пълномощниците по реда на чл. 6, за времето, докато има такова качество;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 57 от 2006 г.) работник или служител, който е член на специален орган за преговори, на европейски работнически съвет или на представителен орган в европейско търговско или кооперативно дружество, за времето, докато изпълнява функциите си.</p> <p>(2) В случаите по т. 2 и 3 на предходната алинея преди уволнението се взема мнението и на трудово-експертната лекарска комисия.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г.,</p>	
--	--	--

в сила от 17.12.1999 г., бр. 25 от 2001 г.) В случаите по чл. 328, ал. 1, точки 2, 3, 5 и 11 и чл. 330, ал. 2, т. 6 работодателят може да уволни работник или служител, който е член на синдикално ръководство в предприятието, на териториален, отраслов или национален ръководен избран синдикален орган, през времето, докато заема съответната синдикална длъжност и до 6 месеца след освобождаването му, само с предварителното съгласие на синдикален орган, определен с решение на централното ръководство на съответната синдикална организация.

(4) Когато това е предвидено в колективния трудов договор, работодателят може да уволни работник или служител поради съкращаване на щата или при намаляване на обема на работата след предварителното съгласие на съответния синдикален орган в предприятието.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2004 г., изм., бр. 46 от 2007 г., доп., бр. 103 от

	<p>2009 г., в сила от 29.12.2009 г.) Бременна работничка или служителка, както и работничка и служителка в напреднал етап на лечение ин-витро, може да бъде уволнена с предизвестие само на основание чл. 328, ал. 1, т. 1, 7, 8 и 12, както и без предизвестие на основание чл. 330, ал. 1 и ал. 2, т. 6. В случаите на чл. 330, ал. 2, т. 6 уволнението може да стане само чрез предварително разрешение на инспекцията по труда.</p> <p>(6) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2001 г., предишна ал. 5, бр. 52 от 2004 г., изм., бр. 108 от 2008 г.) Работник или служител, който ползва отпуск по чл. 163, може да бъде уволнен само на основание чл. 328, ал. 1, т. 1.</p> <p>(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 25 от 2001 г., предишна ал. 6, бр. 52 от 2004 г.) Закрилата по този член се отнася към момента на връчването на заповедта за уволнение.</p> <p>Прекратяване на трудовия договор за допълнителен труд</p> <p>Чл. 334. (Изм. - ДВ, бр. 100 от</p>	
--	---	--

	<p>1992 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 27 от 2014 г.) Освен в предвидените в този кодекс случаи трудовият договор за допълнителен труд (чл. 110, 111 и 114) и трудовият договор с условие за стажуване по чл. 233б, ал. 1 може да бъде прекратен от работника или служителя или от работодателя и с предизвестие от 15 дни.</p> <p>(2) При уволнение по предходната алинея не се прилага чл. 333.</p> <p>Форма и момент на прекратяване на трудовия договор (Загл. изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.)</p> <p>Чл. 335. (1) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) Трудовият договор се прекратява писмено.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 1990 г., бр. 100 от 1992 г., предишен текст на чл. 335, бр. 25 от 2001 г.) Трудовият договор се прекратява:</p> <p>1. при прекратяване с предизвестие - с изтичането на срока на предизвестиято;</p>	
--	---	--

	<p>2. при неспазване на срока на предизвестие - с изтичането на съответната част от срока на предизвестие;</p> <p>3. при прекратяване без предизвестие - от момента на получаването на писменото изявление за прекратяването на договора.</p> <p>Приложимост на разпоредбите за прекратяване на трудовия договор</p> <p>Чл. 336. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Разпоредбите на този раздел се прилагат съответно и за прекратяване на трудово правоотношение, възникнало от конкурс.</p> <p>Раздел II</p> <p>Прекратяване на трудовото правоотношение, възникнало от избор</p> <p>Прекратяване на трудовото правоотношение при изтичане на</p>	
--	--	--

	<p>срока</p> <p>Чл. 337. Трудовото правоотношение, възникнало от избор, се прекратява с изтичане на срока, за който лицето е избрано. Ако при изтичане на този срок не е произведен нов избор, трудовото правоотношение продължава до произвеждането му.</p> <p>Отзоваване</p> <p>Чл. 338. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Трудовото правоотношение, възникнало от избор, може да бъде прекратено без предизвестие от съответното избирателно тяло.</p> <p>Приложимост на разпоредбите за прекратяване на трудовия договор</p> <p>Чл. 339. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) За прекратяване на трудово правоотношение, възникнало от избор, се прилагат съответно и основанията за прекратяване на трудовия договор с изключение на дисциплинарното уволнение.</p> <p>(2) В случаите на предходната</p>	
--	--	--

	<p>алинея, когато за прекратяването на трудовото правоотношение е необходимо волеизявление на работодателя, то се замества от решение на избирателното тяло.</p> <p>Неприложимост на закрилата при уволнение</p> <p>Чл. 339а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) При прекратяване на трудово правоотношение, възникнало от избор, чл. 333 не се прилага.</p> <p>Прекратяване на изборното трудово правоотношение въз основа на друг нормативен акт или устав</p> <p>Чл. 340. Разпоредбите на този раздел се прилагат, доколкото в закон, в друг нормативен акт или в устав не е предвидено друго.</p> <p>Раздел III</p> <p>(Отм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>Раздел IV</p> <p>(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p> <p>Защита срещу незаконно</p>	
--	--	--

	<p>уволнение</p> <p>Оспорване на законността на уволнението</p> <p>Чл. 344. (1) Работникът или служителят има право да оспорва законността на уволнението пред работодателя или пред съда и да иска:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна; 2. възстановяване на предишната работа; 3. обезщетение за времето, през което е останал без работа поради уволнението; 4. поправка на основанието за уволнение, вписано в трудовата книжка или в други документи. <p>(2) Работодателят може и по свой почин да отмени заповедта за уволнение до предявяването на иск от работника или служителя пред съда.</p> <p>(3) В случаите, когато за</p>	
--	---	--

извършване на уволнението се изисква предварителното съгласие на инспекцията по труда или на синдикален орган и такова съгласие не е било искано или не е било дадено преди уволнението, съдът отменя заповедта за уволнение като незаконна само на това основание, без да разглежда трудовия спор по същество.

(4) (Нова - ДВ, бр. 2 от 1996 г.)
Трудовите спорове по ал. 1 се разглеждат от районния съд в тримесечен срок от постъпването на исковата молба и от окръжния съд - в едномесечен срок от постъпването на жалбата.

Възстановяване на предишната работа

Чл. 345. (1) При възстановяване на работника или служителя на предишната му работа от работодателя или от съда той може да я заеме, ако в двуседмичен срок от получаване на съобщението за възстановяване се яви на работа, освен когато този срок не бъде спазен

	<p>по уважителни причини.</p> <p>(2) Работник или служител, уволнен по чл. 330, ал. 1, се възстановява на предишната работа по реда на предходната алинея въз основа на влязла в сила оправдателна присъда.</p> <p>Вписване на отмяната на уволнението</p> <p>Чл. 346. (1) Когато уволнението на работника или служителя бъде признато за незаконно от работодателя или от съда или бъде поправено основанието за прекратяване на трудовото правоотношение, настъпилата промяна се вписва в трудовата книжка на работника или служителя.</p> <p>(2) Вписването в трудовата книжка се извършва от работодателя, с когото е било прекратено трудовото правоотношение, а при отказ - от инспекцията по труда.</p> <p>Глава осемнадесета</p> <p>(Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.)</p>	
--	---	--

	<p style="text-align: center;">ТРУДОВИ СПОРОВЕ</p> <p style="text-align: center;">Определение</p> <p>Чл. 357. (1) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2001 г., предишен текст на чл. 357, бр. 48 от 2006 г.) Трудови са споровете между работника или служителя и работодателя относно възникването, съществуването, изпълнението и прекратяването на трудовите правоотношения, както и споровете по изпълнението на колективните трудови договори и установяването на трудов стаж.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) Трудови са и споровете между избраните по реда на чл. 7, ал. 2 и чл. 7а представители на работниците и служителите и работодателя при нарушаване на правата им.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) Трудови са и споровете между работниците и служителите, изпратени от предприятие, което осигурява временна работа, и предприятието ползвател при</p>	
--	--	--

	<p>нарушаване на правата им.</p> <p>(4) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Трудови са и споровете между работниците или служителите, които са или са били командировани или изпратени на територията на Република България по чл. 121а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2, и техния работодател в случаите, когато са претърпели вреди поради неспазване на условията на работа по чл. 121а, ал. 5, включително след прекратяването на трудовото правоотношение. Когато работодателят е подизпълнител, искове за неизплатените на работника или служителя минимални възнаграждения могат да се предявяват и срещу изпълнителя, на който работодателят е пряк подизпълнител, или солидарно срещу работодателя и изпълнителя. Отговорността на изпълнителя се ограничава до правата на работника или служителя, произтичащи от договорните отношения между изпълнителя и работодателя.</p>	
--	--	--

	<p>Давност</p> <p>Чл. 358. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) (1) Исковете по трудови спорове се предявяват в следните срокове:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) едномесечен - по спорове за ограничена имуществена отговорност на работника или служителя, за отмяна на дисциплинарно наказание "забележка" и в случаите по чл. 357, ал. 2;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) 2-месечен - по спорове за отмяна на дисциплинарно наказание "предупреждение за уволнение", изменение на мястото и характера на работата и прекратяване на трудовото правоотношение;</p> <p>3. 3-годишен - по всички останали трудови спорове.</p> <p>(2) Сроковете по предходната алинея започват да текат:</p> <p>1. за искове за отмяна на дисциплинарни наказания и за</p>	
--	--	--

	<p>изменение на мястото и характера на работата - от деня, в който на работника или служителя е била връчена съответната заповед, а при искове относно прекратяване на трудовото правоотношение - от деня на прекратяването;</p> <p>2. за другите искове - от деня, в който правото, предмет на иска, е станало изискуемо или е могло да бъде упражнено. При парични вземания изискуемостта се смята настъпила в деня, в който по вземането е трябвало да се извърши плащане по надлежния ред.</p> <p>(3) Срокът по ал. 1 не се смята пропуснат, ако преди изтичането му исковата молба е подадена до некомпетентен орган. В този случай исковата молба се препраща служебно на съда.</p> <p>Безплатно производство по трудови дела</p> <p>Чл. 359. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) Производството по трудови дела е безплатно за работниците и служителите. Те не плащат такси и</p>	
--	--	--

разноски по производството, включително и за молбите за отмяна на влезли в сила решения по трудови дела.

Подведомственост

Чл. 360. (1) Трудовите спорове се разглеждат от съдилищата. Те се разглеждат по реда на Гражданския процесуален кодекс, доколкото в този кодекс не е предвидено друго.

(2) (Частично обявена за противоконституционна от КС на РБ - ДВ, бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 2 от 1996 г.) Не се разглеждат от съдилищата спорове относно освобождаване на:

1. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г.) изборни служители в органите на изпълнителната власт, в обществени организации и в политически партии и движения;

2. (Решение № 11 на КС на РБ от 30.04.1998 г. - ДВ, бр. 52 от 1998 г., нова, бр. 25 от 2001 г.) служителите по чл. 28, ал. 2 от Закона

	<p>за администрацията.</p> <p>Подсъдност на трудовите спорове с чуждестранни лица</p> <p>Чл. 361. (1) (Предишен текст на чл. 361 - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) Трудовите спорове между работници или служители - чужди граждани, и работодатели - чуждестранни лица или смесени предприятия със седалище в Република България, когато работата се извършва в страната, са подсъдни на съда според седалището на работодателя, освен ако между страните е уговорено друго.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г., изм., бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Трудовите спорове за осигуряване на условия на работа на командированите или изпратените в Република България работници или служители по чл. 121а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2 са подсъдни на съда по мястото, където работникът или служителят временно полага или е полагал труда си.</p> <p>Подсъдност на трудовите</p>	
--	--	--

спорове на български работници или служители в чужбина

Чл. 362. Трудовите спорове между работници или служители - български граждани, работещи в чужбина, и български работодатели в чужбина са подсъдни на надлежния съд в София, а когато работникът или служителят е ответник - на надлежния съд по неговото местожителство в страната.

ЗДСл

Чл. 103. (1) Служебното правоотношение се прекратява на следните общи основания:

1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено; страната, към която е отправено предложението, е длъжна да вземе отношение по него и да уведоми другата страна в десетдневен срок от получаването му; ако тя не направи това, се счита, че предложението не е прието;

2. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) когато заповедта за прекратяване на

служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда и държавният служител не се яви да заеме предишната длъжност в срока по чл. 122, ал. 1;

3. при невъзможност държавният служител да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайна неработоспособност, или по здравни противопоказания въз основа на заключение на трудово-експертна лекарска комисия; прекратяването в този случай не се допуска, ако има друга подходяща за здравето състояние на държавния служител длъжност в същата администрация и той е съгласен да я заеме;

4. поради несъвместимост в случаите по чл. 7, ал. 2; когато несъвместимостта е по чл. 7, ал. 2, т. 1, органът по назначаването прекратява служебното правоотношение с един от двамата държавни служители по своя преценка;

5. когато държавният служител бъде осъден на лишаване от свобода

	<p>за умишлено престъпление от общ характер;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) поради изтичане на срока, за който е назначен държавният служител;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) поради завръщане на замествания държавен служител;</p> <p>8. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) със смъртта на държавния служител;</p> <p>9. (нова - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) поради преминаване на държавна служба в друга администрация с писмено споразумение между държавния служител и органите по назначаване на двете администрации; в този случай служебното правоотношение се прекратява, след като на държавния служител бъде връчена заповедта за назначаване в администрацията, в която преминава.</p> <p>(2) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.).</p> <p>Обезщетения при прекратяване на общо основание</p>	
--	--	--

Чл. 104. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случая по чл. 103, ал. 1, т. 4, изречение второ държавният служител има право на обезщетение в размер на трикратния

размер на основната му заплата, определена към момента на прекратяването на служебното правоотношение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случая по чл. 103, ал. 1, т. 3 държавният служител има право на обезщетение в размер на 6 основни заплати, определено към момента на прекратяване на служебното правоотношение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случая по чл. 103, ал. 1, т. 8 съответната администрация поема обичайните разноски по погребението на държавния служител и изплаща обезщетение в размер на толкова основни заплати, определени към момента на смъртта, колкото прослужени години като държавен служител има той, но не повече от 20. Обезщетението се изплаща общо на преживелия съпруг, на ненавършилите пълнолетие и на навършилите пълнолетие деца на държавния служител, когато те учат редовно в средни училища и са на

	<p>възраст до 20 години или учат във висши училища и са на възраст до 25 години.</p> <p>Едностранно прекратяване на служебното правоотношение от страна на държавния служител</p> <p>Чл. 105. (1) Държавният служител може едностранно да прекрати служебното правоотношение, като подаде писмено заявление до органа по назначаване.</p> <p>(2) Служебното правоотношение се прекратява с изтичането на едномесечен срок, който започва да тече от деня на подаване на заявлението.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение преди изтичането на срока по ал. 2, като заплати обезщетение на служителя в размер на основната му заплата за остатъка от времето.</p> <p>Едностранно прекратяване от</p>	
--	--	--

	<p>органа по назначаването с предизвестие</p> <p>Чл. 106. (1) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с едномесечно предизвестие в следните случаи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. при закриване на администрацията, в която е назначен държавният служител; 2. при съкращаване на длъжността; 3. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.); 4. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.); 5. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) при придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст; 5а. (нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) когато на държавния служител е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване; 6. (нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в	
--	--	--

сила от 18.06.2010 г., доп., бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 57 от 2016 г.) когато служебното правоотношение е възникнало след като назначеният държавен служител е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст, включително когато е упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 държавният служител има право на обезщетение за времето, през което е останал без работа, но не за повече от два месеца. С акт на Министерския съвет може да се предвиди обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок държавният служител е постъпил на друга държавна служба с по-ниска заплата, той има право на разликата за същия срок.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. и доп., бр. 100 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., а относно изр. пето - в сила от 20.12.2011 г., изм., бр. 38 от

	<p>2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) В случаите по ал. 1, т. 5 държавният служител има право на обезщетение в размер 50 на сто от месечната му основна заплата, определена към момента на прекратяване на служебното правоотношение, за всяка прослужена година като държавен служител, но не повече от 10 месечни основни заплати. Ако към момента на прекратяване на служебното правоотношение държавният служител е работил в същата администрация през последните 10 години, той има право да получи 6 месечни основни заплати, а когато е работил по-малко от 10 години - 2 месечни основни заплати, когато това е по-благоприятно за него. Това обезщетение може да бъде получено само веднъж. Обезщетението се дължи и в случаите, когато служебното правоотношение е прекратено едностранно от държавния служител или по взаимно съгласие и към момента на прекратяването държавният служител е придобил право на пенсия за</p>	
--	--	--

осигурителен стаж и възраст. Обезщетението не се дължи, когато държавният служител е получил обезщетение поради придобиване право на пенсия на основание на специален закон.

(3а) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Алинея 3 се прилага и когато при прекратяване на служебното правоотношение държавният служител отговаря на условията за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) При неспазване на срока на предизвестие от органа по назначаването на държавния служител се дължи обезщетение в размер на основната заплата за неспазения срок на предизвестieto.

(5) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 98 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) В случаите по ал. 1, т. 5а и 6 органът по

	<p>назначаване може да получи служебно от Националния осигурителен институт информация относно наличието на упражнено право на пенсия от държавния служител. Националният осигурителен институт предоставя информацията безвъзмездно в 14-дневен срок от получаване на искането.</p> <p>Едностранно прекратяване от органа по назначаването без предизвестие</p> <p>Чл. 107. (1) (Предишен текст на чл. 107 - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Органът по назначаването прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. държавният служител бъде лишен с присъда от правото да упражнява професия или да заема длъжността, на която е назначен; 2. държавният служител откаже да заеме предложената му подходяща служба при трудоустрояване; 3. държавният служител бъде	
--	--	--

	<p>дисциплинарно уволнен;</p> <p>4. държавният служител не спази задължението си за уведомяване по чл. 27;</p> <p>5. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) заеманата от служителя длъжност трябва да бъде освободена за възстановяване на незаконно уволнен държавен служител, заемал преди това същата длъжност;</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) държавният служител е назначен при неспазване на условията по чл. 7 и нарушението съществува и към момента на прекратяване на правоотношението;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 94 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 7 от 2018 г.) с влязъл в сила акт е установен конфликт на интереси по</p>	
--	---	--

	<p>Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;</p> <p>9. (нова – ДВ, бр. 57 от 2016 г.) държавният служител е назначен без конкурс, когато провеждането му е задължително;</p> <p>10. (нова – ДВ, бр. 57 от 2016 г.) длъжността по чл. 16а, ал. 1 бъде определена за заемане при пълно работно време;</p> <p>11. (нова – ДВ, бр. 7 от 2018 г.) държавният служител не премине проверка за почтеност, предвидена в Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., доп., бр. 24 от 2006 г., изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение без предизвестие с държавен служител, получил възможно най-ниската годишна оценка на изпълнението на длъжността, в едномесечен срок от</p>	
--	--	--

	<p>получаване на окончателната оценка.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) В случаите по ал. 1, т. 6 освободеният държавен служител има право на обезщетение за времето, през което е останал без работа, но за не повече от два месеца. С акт на Министерския съвет може да се предвиди обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок държавният служител е постъпил на друга държавна служба с по-ниска заплата, той има право на разликата за същия срок.</p> <p>Прекратяване на служебното правоотношение по инициатива на органа по назначаването срещу уговорено обезщетение</p> <p>Чл. 107а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Органът по назначаването може да предложи на държавния служител прекратяване на служебното правоотношение срещу обезщетение в размер на не повече от б-кратния размер на последната получена месечна основна заплата. Ако служителят не се произнесе</p>	
--	---	--

	<p>писмено по предложението в 7-дневен срок, смята се, че то не е прието.</p> <p>(2) Ако държавният служител приеме предложението по ал. 1, органът по назначаването е длъжен да му изплати уговореното обезщетение заедно с връчването на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение.</p> <p>Закрила при прекратяване на служебното правоотношение</p> <p>Чл. 107б. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм., бр. 24 от 2006 г.) (1) Органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с държавна служителка, която ползва отпуск за бременност и раждане, само на основание чл. 106, ал. 1, т. 1.</p> <p>(2) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., в сила от 29.12.2009 г.) Органът по назначаването не може да прекрати служебното правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 с държавна служителка, която е бременна или е в напреднал етап на</p>	
--	--	--

лечение ин-витро. Прекратяването в този случай се допуска, ако има друга подходяща длъжност в същата администрация и служителката откаже да я заеме.

Акт за прекратяване на служебното правоотношение

Чл. 108. (1) (Предишен текст на чл. 108, доп. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Служебното правоотношение се прекратява от органа по назначаването с административен акт, който се издава в писмена форма и трябва да съдържа правното основание за прекратяване, дължимите обезщетения и придобития ранг на държавна служба. В случаите по чл. 107, ал. 1, т. 5 се посочват и фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения.

(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., доп., бр. 57 от 2016 г.) При прекратяване на служебното правоотношение, с изключение на

случаите по чл. 12, ал. 4 и чл. 107, ал. 1, т. 1, 3 и 7, държавният служител запазва ранга си.

**ЗАЩИТА СРЕЩУ
НЕЗАКОННО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА
СЛУЖЕБНОТО
ПРАВООТНОШЕНИЕ**

Оспорване законността на прекратяването

Чл. 121. (1) Държавният служител има право да оспори законността на прекратяването на служебното си правоотношение пред органа по назначаването или пред съда чрез органа по назначаването и да иска:

1. отмяна на акта, с който то е прекратено;

2. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.);

3. обезщетение за времето, през което не е бил на служба поради прекратяването;

4. поправка на основанията за

	<p>прекръпяване на служебното правоотношение, вписано в служебната книжка или в други документи.</p> <p>(2) Органът по назначаването може и по свой почин да отмени заповедта за прекръпяване на служебното правоотношение.</p> <p>Възстановяване на предишната държавна служба</p> <p>Чл. 122. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) При отменяне на заповедта за прекръпяване на служебното правоотношение от органа по назначаването или от съда държавният служител се възстановява на предишната длъжност, ако се яви в съответната администрация в двуседмичен срок от влизането в сила на административния акт или на съдебното решение.</p> <p>(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) По реда на ал. 1 се възстановява на предишната длъжност и държавен служител, чието служебно правоотношение е</p>	
--	--	--

	<p>прекратено по реда на чл. 107, ал. 1, т. 1 поради влязла в сила оправдателна присъда.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Когато възстановен по реда на ал. 1 държавен служител не бъде допуснат да изпълнява съответната длъжност, той има право и на обезщетение в размер на основната му заплата от деня на явяването му на работа до действителното му допускане да изпълнява служебните си задължения.</p> <p>Вписване на промени в прекратяването</p> <p>Чл. 123. (1) Когато актът за прекратяването на служебното правоотношение бъде отменен от органа по назначаването или от съда, или бъде поправено основанието за прекратяване на служебното правоотношение, настъпилата промяна се вписва в служебната книжка на държавния служител.</p> <p>(2) Вписването в служебната</p>	
--	---	--

	<p>книжка се извършва служебно.</p> <p>Глава девета</p> <p>СПОРОВЕ</p> <p>Подсъдност</p> <p>Чл. 124. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г. относно замяната на думата "окръжния" с "административния", бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Споровете относно възникването, съдържанието и прекратяването на служебните правоотношения, както и относно налагането на дисциплинарна отговорност се разглеждат от съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд по спорове за налагане на дисциплинарни наказания по чл. 90, ал. 1, т. 1 – 4 не подлежи на касационно обжалване.</p> <p>(2) Обжалването на актовете не спира тяхното изпълнение.</p> <p>.....</p>	
40) Вмъква се следният член:		Не подлежи на транспониране.

<p>„Член 64а 1. Комисията се подпомага от Комитета за предотвратяване на изпирането на пари и финансиране на тероризма („комитетът“), посочен в член 23 от Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета (*). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета (**).</p> <p>2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.</p>		<p>Предвижда предприемане на действия от страна на Европейската комисия.</p>
<p>41) Член 65 се заменя със следното: „Член 65</p> <p>1. До 11 януари 2022 г. и на всеки три години след това Комисията изготвя доклад за прилагането на настоящата директива и го представя на Европейския парламент и на Съвета. Посоченият доклад съдържа по-специално:</p> <p>а) отчет за приетите конкретни мерки и механизмите, създадени на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки за предотвратяване и справяне с нововъзникващите проблеми и новите тенденции, които представляват заплаха за финансовата система на Съюза;</p> <p>б) последващи действия, предприети на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки въз основа на</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда предприемане на действия от страна на Европейската комисия.</p>

<p>сигналите, доведени до знанието им, включително жалбите във връзка с националните законови актове, които възпрепятстват упражняването на надзорните и разследващите правомощия на компетентните органи и саморегулиращите се органи;</p> <p>в) отчет за наличието на подходяща информация за компетентните органи и ЗФР на държавите членки за предотвратяването на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>г) отчет за международното сътрудничество и обмена на информация между компетентните органи и ЗФР;</p> <p>д) отчет за необходимите действия от страна на Комисията с цел да се провери дали държавите членки действат в съответствие с настоящата директива и оценка на нововъзникващите проблеми и новите тенденции в държавите членки;</p> <p>е) анализ на осъществимостта на конкретни мерки и механизми на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки по отношение на възможностите за събиране и достъп до информация за действителните собственици на корпоративни и други правни образувания, учредени в държави извън Съюза, и на пропорционалността на мерките, посочени в член 20, буква б);</p> <p>ж) оценка на това как се спазват</p>		
---	--	--

<p>основните права и принципи, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз.</p> <p>Първият доклад, който се публикува до 11 януари 2022 г., се придружава, ако е необходимо, от подходящи законодателни предложения, включително, когато е целесъобразно — по отношение на виртуалните валути — за правомощия за създаване и поддържане на централна база данни, достъпна за ЗФР, в която се регистрират самоличността на ползвателите и адресите на портфейлите, както и за формуляри за лична декларация, предназначени за ползвателите на виртуални валути, и за подобряване на сътрудничеството между службите за събиране на вземания на държавите членки и за основано на риска прилагане на мерките, посочени в член 20, буква б).</p>		
<p>41) Член 65 се заменя със следното: „Член 65 .... 2. До 1 юни 2019 г. Комисията оценява рамката за сътрудничество на ЗФР с трети държави и пречките и възможностите за подобряване на сътрудничеството между ЗФР в Съюза, включително възможността за създаване на механизъм за координиране и подкрепа.</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда предприемане на действия от страна на Европейската комисия.</p>

<p>41) Член 65 се заменя със следното: „Член 65 ..... 3. Ако е целесъобразно, Комисията изготвя доклад за Европейския парламент и Съвета с цел оценка на необходимостта и пропорционалността на понижаването на процента за идентифицирането на действителните собственици на правни образувания с оглед на препоръките, отправени в тази връзка от международни организации и определящи стандартите органи, компетентни в областта на предотвратяването на изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма, в резултат на нова оценка, и ако е целесъобразно, представя законодателно предложение.“</p>		<p>Не подлежи на транспониране. Предвижда предприемане на действия от страна на Европейската комисия.</p>
<p>42) В член 67 параграф 1 се заменя със следното: „1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които са необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 26 юни 2017 г. Държавите членки прилагат член 12, параграф 3, считано от 10 юли 2020 г. Държавите членки създават централните регистри на действителните собственици, посочени в член 30, до 10 януари 2020 г., регистрите, посочени в член 31, до 10</p>	<p>Проект на ЗИД на ЗМИП ПЗР § 38. (1) Параграф 32, т.2 от този закон относно чл. 56а, ал. 8 от Закона за кредитните институции влиза в сила от 10 септември 2020 г. (2) До датата, посочена в ал. 1, Българската народна банка предприема действия и създава необходимата организация във връзка с подаване от страна на банките, платежните институции и</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>март 2020 г., и централизираните автоматизирани механизми, посочени в член 32а, до 10 септември 2020 г.</p> <p>Комисията осигурява взаимното свързване на регистрите, посочени в членове 30 и 31, в сътрудничество с държавите членки, до 10 март 2021 г.</p> <p>Държавите членки незабавно съобщават на Комисията текста на разпоредбите, посочени в настоящия параграф.</p> <p>Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.“</p>	<p>дружествата за електронни пари на необходимата допълнителна информация и въвеждането ѝ в електронната информационна система по чл. 56а.</p>	
<p>43) В приложение II, точка 3 уводната част се заменя със следното:</p> <p>„3) Рискови фактори по отношение на географското разположение – регистрация, установяване, пребиваване във:“.</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 25. (1) Лицата по чл. 4 могат да прилагат в зависимост от оценката на потенциалния риск съгласно глава седма мерки за опростена комплексна проверка на клиентите при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p>Чл. 26. Лицата по чл. 4 могат да прилагат мерките по този раздел само ако са изпълнени следните кумулативни условия:</p> <p>1. прилагането на такива мерки не попада в условията на среден или висок риск, посочени в националната</p>	<p>Частично съответствие.</p> <p>За постигане на по-голяма яснота в прилагането, след приемане на ЗИД на ЗМИП се предвиждат и изменения в ППЗМИП, които урежда рисковите фактори, които се отчитат при определянето на рисковия профил на клиента.</p>

	<p>оценка на риска;</p> <p>2. прилагането на такива мерки се основава на идентифицирани от лицето по чл. 4 области с нисък риск при прилагането на чл. 98 и 100;</p> <p>3. лицето по чл. 4 е събрало достатъчно информация, която му дава достатъчно основания да смята, че конкретната операция или сделка или деловите взаимоотношения с клиента са с нисък риск;</p> <p>4. конкретният случай не попада в случаите, при които е задължително прилагането на мерки за разширена комплексна проверка съгласно раздел IV от тази глава;</p> <p>5. прилагането на такива мерки не пречи на извършването в достатъчна степен на текущо наблюдение на деловите взаимоотношения или на операциите и сделките с оглед на установяване на случаи на необичайни операции или сделки в съответствие с чл. 47 или на случаи, които следва да се докладват по реда на чл. 72;</p> <p>6. в конкретния случай не е налице съмнение за изпиране на пари, финансиране на тероризъм или за наличие на средства с престъпен</p>	
--	---	--

	<p>произход;</p> <p>7. лицето по чл. 4 е в състояние да покаже, че са предприети достатъчни мерки за установяване и оценка на риска и изпълнението на условията по т. 1 – 6;</p> <p>8. лицето по чл. 4 е уведомило предварително дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за идентифицираните категории клиенти, продукти и услуги с по-нисък риск и за намерението да се прилагат опростени мерки за комплексна проверка спрямо тях.</p> <p>Чл. 98. (9) Въз основа на изготвените оценки на риска лицата определят рисковия профил на клиента и на деловото взаимоотношение с него и прилагат мерките по този закон в съответствие с определения рисков профил.</p> <p>ППЗМИП</p> <p>Чл. 16. (1) За да преценят вида, степента и обема на прилаганите мерки за комплексна проверка на клиента съгласно глава втора от ЗМИП, лицата по чл. 4 от същия</p>	
--	--	--

	<p>закон определят рисковия профил на клиента, като идентифицират и оценяват рисковете, които произтичат от установяването на делово взаимоотношение с клиента или от извършването на случайна сделка или операция от клиента.</p> <p>(2) При идентифицирането и оценката на рисковете по ал. 1 лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат най-малко следните категории рискови фактори, свързани със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. клиента и действителния собственик на клиента (когато е приложимо); 2. държавата или географската зона, в която е установен клиентът или неговият действителен собственик или в която клиентът или неговият действителен собственик извършва стопанската си или професионалната си дейност или с която е свързан по друг начин; <p>(3) Лицата по чл. 4 от ЗМИП прилагат ал. 1 и 2, като вземат предвид най-малко предназначението на установяването делово</p>	
--	---	--

взаимоотношение, разкритата сметка и извършваната сделка или операция, равнището на активите, които клиентът ще депозира, съответно размера на предстоящата сделка или операция, както и регулярността или продължителността на установяваното делово взаимоотношение.

Чл. 18. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с държавите и географските зони, в които клиентът или действителният собственик на клиента са установени, извършват стопанската си или професионална дейност или с които са свързани по друг начин, лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат рискови фактори, свързани със:

1. ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответната държава или географска зона;

2. нивото на риск от

	<p>финансиране на тероризъм в съответната държава или географска зона;</p> <p>3. нивото на прозрачност и степента на спазване на данъчното законодателство в съответната държава или географска зона;</p> <p>4. нивото на предикатната за изпирането на пари престъпна дейност в съответната държава или географска зона.</p>	
<p>44) Приложение III се изменя, както следва:</p> <p>а) в точка 1 се добавя следната буква:</p> <p>„ж) клиентът е гражданин на трета държава, който е подал заявление за получаване на право на пребиваване или гражданство в държавата членка в замяна на капиталови трансфери, на покупка на имущество или държавни облигации или на инвестиции в корпоративни образувания в съответната държава членка.“;</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 35. В допълнение към мерките по раздел I от тази глава лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка по реда на този раздел и правилника за прилагане на закона в следните случаи:</p> <p>8. във всички други случаи, при които по реда на глава седма е установен по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм.</p> <p>Чл. 49. Извън случаите по чл. 35 лицата по чл. 4 определят допълнителни случаи, при които следва да прилагат мерки за</p>	<p>Частично съответствие.</p> <p>За постигане на по-голяма яснота в прилагането, след приемане на ЗИД на ЗМИП се предвиждат и изменения в ППЗМИП, които урежда рисковите фактори, които се отчитат при определянето на рисковия профил на клиента.</p>

разширена комплексна проверка на клиентите. Рисковите фактори, на които се основават допълнителните случаи, се определят с правилника за прилагане на закона в съответствие с Приложение III към чл. 18, параграф 3 от Директива (ЕС) 2015/849.

Чл. 98. (9) Въз основа на изготвените оценки на риска лицата определят рисковия профил на клиента и на деловото взаимоотношение с него и прилагат мерките по този закон в съответствие с определения рисков профил.

ППЗМИП

Чл. 16. (1) За да преценят вида, степента и обема на прилаганите мерки за комплексна проверка на клиента съгласно глава втора от ЗМИП, лицата по чл. 4 от същия закон определят рисковия профил на клиента, като идентифицират и оценяват рисковете, които произтичат от установяването на делово взаимоотношение с клиента или от извършването на случайна сделка или операция от клиента.

(2) При идентифицирането и оценката на рисковете по ал. 1 лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат най-малко

	<p>следните категории рискови фактори, свързани със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. клиента и действителния собственик на клиента (когато е приложимо); <p>Чл. 17. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с клиента и неговия действителен собственик, лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат рискови фактори, свързани със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. стопанската или професионалната дейност на клиента и на действителния собственик на клиента; 2. репутацията на клиента и на действителния собственик на клиента; 3. вида и поведението на клиента и на действителния собственик на клиента. <p>(4) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с вида и поведението на клиента или неговия действителен собственик, могат да включват:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. невъзможност или нежелание за представяне на убедителни доказателства за самоличността;	
--	--	--

	<p>2. наличие на съмнения относно достоверността или точността на идентификационните данни;</p> <p>3. степента на прозрачност на структурата на собственост на клиента юридическо лице или друго правно образувание, както и доколко при сложна структура на собственост за това са налице основателни причини от законов или бизнес характер;</p> <p>4. избягване установяването на делово взаимоотношение и предпочитане извършването на случайни сделки или операции, когато същото е нецелесъобразно;</p> <p>5. стремеж към дистанционно установяване на деловото взаимоотношение или дистанционно извършване на сделки или операции, когато причината за същото не може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4 от ЗМИП или не съответства на наличната информация за клиента;</p> <p>6. емитиране или наличие на акции на приносител или номинални собственици;</p> <p>7. при промени в структурата на</p>	
--	--	--

	<p>собственост и контрол на клиент юридическо лице или друго правно образувание – основанията за това;</p> <p>8. наличие или липса на икономическа или законна логика или цел на заявени или извършвани сделки или операции, които са сложни, необичайни или неочаквано големи или имат необичайна или неочаквана обосновка или които се извършват по необичайни схеми;</p> <p>9. стремеж към прекомерна поверителност и нежелание за предоставяне на голям обем от информация за целите на комплексната проверка;</p> <p>10. степента на съответствие на установения произход на средствата и източник на имуществено състояние с наличната за клиента и действителния му собственик информация;</p> <p>11. степента на съответствие на заявените за използване продукти и услуги при установяване на деловото взаимоотношение с реално използваните продукти и услуги впоследствие;</p> <p>12. наличие или липса на основателна причина клиент,</p>	
--	---	--

	<p>установен в друга държава, да ползва продукти и услуги при лицето по чл. 4 от ЗМИП, която може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4 от ЗМИП;</p> <p>13. когато клиентът е юридическо лице с нестопанска цел - възможността за злоупотреба с него за целите на финансирането на тероризъм;</p> <p>14. други рискови фактори, определени от лицето по чл. 4 от ЗМИП.</p>	
<p>44) Приложение III се изменя, както следва:</p> <p>б) точка 2 се изменя, както следва:</p> <p>i) буква в) се заменя със следното:</p> <p>„в) непреки делови взаимоотношения или сделки без определени предпазни мерки, като например средства за електронна идентификация, съответните удостоверителни услуги съгласно определението в Регламент (ЕС) № 910/2014, или всякакви други сигурни, дистанционни или електронни процедури за идентификация, които са уредени, признати, одобрени или приемани от съответните национални органи;“</p> <p>ii) добавя се следната буква:</p>	<p>ЗМИП</p> <p>Чл. 35. В допълнение към мерките по раздел I от тази глава лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка по реда на този раздел и правилника за прилагане на закона в следните случаи:</p> <p>8. във всички други случаи, при които по реда на глава седма е установен по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм.</p> <p>Чл. 49. Извън случаите по чл. 35 лицата по чл. 4 определят допълнителни случаи, при които</p>	<p>Частично съответствие.</p> <p>За постигане на по-голяма яснота в прилагането, след приемане на ЗИД на ЗМИП се предвиждат и изменения в ППЗМИП, които урежда рисковите фактори, които се отчитат при определянето на рисковия профил на клиента.</p>

<p>„е) сделки, свързани с нефт, оръжия, ценни метали, тютюневи изделия, културни артефакти и други предмети с археологическо, историческо, културно и религиозно значение или с рядка научна стойност, както и слонова кост и защитени видове.“</p>	<p>следва да прилагат мерки за разширена комплексна проверка на клиентите. Рискните фактори, на които се основават допълнителните случаи, се определят с правилника за прилагане на закона в съответствие с Приложение III към чл. 18, параграф 3 от Директива (ЕС) 2015/849.</p> <p>Чл. 98. (9) Въз основа на изготвените оценки на риска лицата определят рисковия профил на клиента и на деловото взаимоотношение с него и прилагат мерките по този закон в съответствие с определения рисков профил.</p> <p>ПЗМИП</p> <p>Чл. 16. (1) За да преценят вида, степента и обема на прилаганите мерки за комплексна проверка на клиента съгласно глава втора от ЗМИП, лицата по чл. 4 от същия закон определят рисковия профил на клиента, като идентифицират и оценяват рисковете, които произтичат от установяването на делово взаимоотношение с клиента или от извършването на случайна сделка или операция от клиента.</p> <p>(2) При идентифицирането и оценката на рисковете по ал. 1 лицата</p>	
---	---	--

	<p>по чл. 4 от ЗМИП отчитат най-малко следните категории рискови фактори, свързани със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. предлаганите продукти и услуги, както и с вида на извършваните сделки или операции; 4. механизмите за доставка, използвани за продуктите, услугите, сделките и операциите по т. 3. <p>Чл. 19. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с продуктите, услугите, сделките или операциите, лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат рискови фактори, свързани със:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. степента на прозрачност на съответните продукт, услуга, сделка или операция; 2. сложността на съответните продукт, услуга, сделка или операция; 3. стойността или размера на съответните продукт, услуга, сделка или операция. <p>(2) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани със степента на прозрачност на съответните продукт, услуга, сделка или операция по ал. 1, могат да</p>	
--	---	--

	<p>включват:</p> <p>1. степента, в която съответният продукт, услуга, сделка или операция позволява клиентът или действителният собственик на клиента да останат анонимни;</p> <p>2. степента, в която съответният продукт, услуга, сделка или операция позволява трето за деловото взаимоотношение лице да оказва решаващо влияние при ползване на продукта или услугата, сключване на сделката или извършване на операцията;</p> <p>3. други рискови фактори, определени от лицето по чл. 4 от ЗМИП.</p> <p>(3) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани със степента на сложност на съответните продукт, услуга, сделка или операция, могат да включват:</p> <p>1. степента, в която съответната сделка или операция позволяват участието на много лица или лица от различни държави и юрисдикции;</p> <p>2. степента, в която продуктът или услугата позволяват плащания от трети лица или надплащания, когато</p>	
--	---	--

	<p>същите са необичайни;</p> <p>3. степента, в която е възможно трети лица, от които се очакват плащания, да могат да бъдат идентифицирани;</p> <p>4. в случаите на прехвърляне на средства от сметка на клиента в друга институция – степента, в която тази институция е субект на задължения и на контрол, аналогични на уредените в ЗМИП, ЗМФТ и този правилник;</p> <p>5. други рискови фактори, определени от лицето по чл. 4 от ЗМИП.</p> <p>(4) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани със стойността или размера на съответния продукт, услуга, сделка или операция, могат да включват:</p> <p>1. степента, в която продуктите или услугите предполагат плащания в брой;</p> <p>2. степента, в която продуктите и услугите предпоставят извършването на сделки или операции на голяма стойност;</p> <p>3. при определяне на максимални прагове - степента, в която тези прагове ограничават използването на</p>	
--	--	--

продуктите и услугите за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Чл. 20. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с механизмите за доставка, лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат рискови фактори, свързани със:

1. степента, в която деловото взаимоотношение се установява и сделките и операциите се извършват неприсъствено, и условията, при които се осъществява;

2. степента, в която лицето по чл. 4 от ЗМИП ползва посредници или представители, и начина, по който са уредени тези отношения.

(2) При оценката на рисковете по ал. 1 лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат фактори, които могат да включват:

1. дали клиентът присъства физически при идентифицирането или то се извършва дистанционно и при какви условия;

2. в случаите, в които клиентът е представен от друго лице в групата:

а) до каква степен това може да гарантира, че клиентът не носи допълнителни рискове от изпиране на

	<p>пари или финансиране на тероризъм за лицето по чл. 4 от ЗМИП;</p> <p>б) какви са предприетите действия за установяване доколко прилаганите от този член на групата мерки съответстват на ЗМИП, ЗМФТ и този правилник;</p> <p>3. в случаите, в които клиентът е представен от друго лице извън групата:</p> <p>а) под каква категория попада същото;</p> <p>б) субект ли е същото на задължения и контрол, аналогични на уредените в ЗМИП, ЗМФТ и този правилник;</p> <p>в) приложимо ли е позоваването на предходно идентифициране, извършено от него;</p> <p>г) в състояние ли е същото да предостави своевременно необходимите документи във връзка с идентифицирането и проверката на идентификацията;</p> <p>д) доколко лицето ефективно прилага мерките по ЗМИП, ЗМФТ и този правилник;</p> <p>4. в случаите, в които обвързаният агент предоставя и извършва една или повече от инвестиционните</p>	
--	--	--

	<p>услуги и дейности, посочени в чл. 33, ал. 1, т. 1-4 от Закона за пазарите на финансови инструменти - до каква степен събраната от обвързания агент информация е достатъчна за целите на комплексната проверка и за оценката на риска, свързан с деловото взаимоотношение;</p> <p>5. в случаите на използване на посредник:</p> <p>а) дали посредникът е субект на задължения и контрол, аналогични на уредените в ЗМИП, ЗМФТ и този правилник;</p> <p>б) дали е регистриран в държава или юрисдикция, които не прилагат или прилагат непълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари, като се вземат предвид и чл. 2-9;</p> <p>6. други обстоятелства, определени от лицето по чл. 4 от ЗМИП.</p>	
<p>Член 2 Изменение на Директива 2009/138/ЕО В член 68, параграф 1, буква б) от Директива 2009/138/ЕО се добавя следната подточка:</p>	<p>ЗКИ Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>„iv) органите, отговорни за надзора върху задължените субекти, изброени в член 2, параграф 1, точки 1 и 2 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета (*), за целите на спазването на посочената директива;</p>	<p>или задължения:</p> <p>3. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., доп., бр. 27 от 2014 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) органите за финансов надзор в Република България, на Фонда за гарантиране на влоговете в банките и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени в Закона за гарантиране на влоговете в банките или със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>Забележка: Директива 2013/36/ЕС е транспониран в чл. 64 ЗКИ.</p> <p>ЗПУПС Чл. 159. (1) Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <p>3. органите за финансов надзор в Република България и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени със съвместни инструкции или споразумения;</p>	
<p>Член 3</p>	<p>ЗКИ</p>	<p>Пълно съответствие.</p>

<p>Изменение на Директива 2013/36/ЕС В член 56, първа алинея от Директива 2013/36/ЕС се добавя следната буква:</p> <p>„ж) органите, които отговарят за надзора върху задължените субекти, изброени в член 2, параграф 1, точки 1 и 2 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета (*), за целите на спазването на посочената директива.</p>	<p>Чл. 64. (1) Лицата по чл. 63, ал. 3 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на следните органи във връзка с изпълнението на техните функции или задължения:</p> <p>3. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., доп., бр. 27 от 2014 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) органите за финансов надзор в Република България, на Фонда за гарантиране на влоговете в банките и на Държавна агенция "Национална сигурност" – в случаи и по ред, определени в Закона за гарантиране на влоговете в банките или със съвместни инструкции или споразумения;</p> <p>Забележка: Директива 2013/36/ЕС е транспониран в чл. 64 ЗКИ.</p> <p>ЗКФН</p> <p>Чл. 13. (1) Комисията има следните правомощия:</p> <p>.....</p> <p>25. сътрудничи с Европейската комисия, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск и им предоставя</p>	
--	---	--

	<p>информацията, необходима за изпълнение на техните задължения, включително по предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма;</p> <p>Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Информация, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и полицейските органи при образувано наказателно производство, а пред съда, ликвидатора и синдика-в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност на поднадзорно лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) пред органите за банков надзор и Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени със съвместни</p>	
--	--	--

	<p>инструкции, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>3. (нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество или на нейните органи;</p> <p>4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 3, бр. 7 от 2018 г.) пред Европейската</p> <p>централна банка и централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>5. (нова - ДВ, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 4, бр. 7 от 2018 г.) пред</p>	
--	--	--

	<p>Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на</p> <p>Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация;</p> <p>6. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 3, бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 5, бр. 7 от 2018 г.) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския банков орган и Европейския съвет за системен риск, доколкото това е необходимо за изпълнение на техните функции;</p> <p>7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; доп., бр. 97 от 2007</p>	
--	---	--

	<p>г.; предишна т. 3, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 4, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 6, бр. 7 от 2018 г.) пред одитори, извършващи одит на поднадзорни лица, и квестори, ликвидатори или синдици на поднадзорни лица Фонда за компенсиране на инвеститорите и Гаранционния фонд на институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;</p> <p>8. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 4, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 5, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 7, бр. 7 от 2018 г.) пред клирингови къщи или други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им-при неизпълнение или възможно неизпълнение от</p>	
--	---	--

	<p>участниците на пазара;</p> <p>9. (предишна т.4 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 5, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 6, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 8, бр. 7 от 2018 г.) с изричното писмено съгласие на лицето, за което се отнася;</p> <p>10. (предишна т.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.; предишна т. 6, изм., бр. 21 от 2012 г.; предишна т. 7, доп., бр. 34 от 2015 г.; предишна т. 9, бр. 7 от 2018 г.) като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася.</p> <p>(2) Информация, отнасяща се до здравословното състояние на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие на данни за извършено престъпление.</p> <p>(3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г. в сила от 03.07.2007 г.) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да пазят</p>	
--	--	--

	<p>поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели.</p> <p>(4) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, при условие че те пазят поверителността на получената информация и я използват само във връзка с изпълнението на техните функции:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. за проверка за спазването на изискванията за издаване на разрешения за извършване на дейност на финансовите пазари, както и за осъществяването на надзор върху извършването на тази дейност; 2. за налагане на санкции; 3. при обжалване по административен или съдебен ред на техните актове. <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.,</p>	
--	--	--

	<p>в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции; 2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции; 3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи и други финансови институции, във	
--	--	--

	<p>връзка с изпълнението на техните надзорни функции;</p> <p>4. органите от държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции.</p> <p>(6) (Предишна ал.5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на чуждестранен орган от трета държава, осъществяващ финансов надзор, въз основа на споразумение за сътрудничество и обмен на информация и при условие че органът, на който се предоставя информацията:</p> <p>1. осигурява поне същото равнище на поверителност на предоставената информация;</p> <p>2. има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от комисията;</p>	
--	---	--

	<p>3. има необходимост от исканата информация за осъществяване на неговите надзорни функции.</p> <p>(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 3.07.2007 г., бр. 21 от 2012 г., изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да предоставя по реда на ал. 1, т. 1 - в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 6 и ал. 6 информация, представляваща професионална тайна, получена от органите на държава членка или на трета държава, осъществяващи финансов надзор, само с тяхното изрично съгласие и за целите, за които е дадено съгласието.</p> <p>(11) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2016 г., изм., бр. 27 от 2018 г.) Комисията прилага изискванията на ал. 7 и при изпълнение на задълженията си по чл. 87 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и по чл. 9а от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.</p>	
Член 4 Транспониране		Не подлежи на транспониране.

<p>1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които са необходими, за да се съобразят с настоящата директива до 10 януари 2020 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.</p> <p>Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване.</p> <p>2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.</p>		
<p>Член 5</p> <p>Влизане в сила</p> <p>Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.</p>		<p>Не подлежи на транспониране.</p>
<p>Член 6</p> <p>Адресати</p> <p>Адресати на настоящата директива са държавите членки.</p>		<p>Не подлежи на транспониране.</p>